SUPPLEMENTUM ARISTOTELICUM

EDITUM CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS III

PARS II ARISTOTELIS RES PUBLICA ATHENIENSIUM

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MCMIII

ARISTOTELIS
RES PUBLICA
ATHENIENSIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

FRIDERICUS G. KENYON

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MCMIII

PRAEFATIO

Aristotelis libellus de re publica Atheniensium cur in hoc Supplemento locum obtineat, facile sine verbosis argumentis quivis intelliget. Post cetera Stagiritae opera, quibus tempus edax pepercit, nunc sub finem saeculorum in lucem protractus, in editione Academica Berolinensi locum quasi de iure sibi vindicat, sociumque invenit illum de re medica libellum quem, ab harenis Aegyptiacis simul arreptum unaque in Museum Britannicum illatum, abhinc decem annis felicissime edidit Hermannus Diels[1]). de auctoritate huius Politiae hic nulla erit quaestio. Aristotelicum esse non minore iure quam Menonia illa excerpta, nemo non concedet; immo opus idem esse quod ab antiquis scriptoribus Aristoteli ipsi una voce tribuitur, certissimis argumentis probari potest; itaque hic suum sibi locum postularet, etiam si ab ipsius Aristotelis manu et ratione alienum esse iudicaremus, — id quod tamen nos nullo modo concedimus, neque sane adhuc a quoquam idoneis argumentis probatum est. Auctoritas libri Aristotelici

Edendum igitur esse cum ceteris Aristotelicis libris in editione Academica hunc librum consentient omnes; de editore autem fortasse mirabuntur nonnulli. cum autem multi sint, — quorum inter primos Hermannum Diels et Udalricum de Wilamowitz-Moellendorff honoris causa nomino, — qui rem maiore sollertia, acumine, experientia, doctrina peragere possent, illis varias ob causas non contigit opus suscipere, praecipue cum papyrum ipsam sub oculis habere non possent; itaque mihi tandem, cui fors fortuna opportunitatem illis non concessam dederat, honos a collegio Academico oblatus est, ut qui quasi recens nato sedulus sed imperitus olim ministraveram, idem nunc togatum inter adultos ponerem. quem laborem dum libenter idemque non sine timore suscipio, rationem huius novae editionis breviter exponam.

Ante annum post Christum MDCCCLXXX de opere Aristotelico nihil nisi fragmenta a lexicographis aliisque antiquis scriptoribus citata exstabat,

---

[1]) *Anonymi Londinensis ex Aristotelis Iatricis Menoniis et aliis medicis eclogae (Supplementum Aristotelicum* vol. III, pars 1; MDCCCLXXXIII).

Codex Berolinensis quae post Neumannum in editione Academica optime collegit et edidit Valentinus Rose[1]). Illo demum anno, cum iam terra Aegyptiaca divitias suas sepultas oculis nostris reddere coepisset, duo folia codicis papyracei a Museo Berolinensi conquisita sunt, quae postquam a viro doctissimo, Friderico Blass, ut fragmentum historici anonymi continentia edita sunt[2]), Theodorus Bergk, Academiae Regiae socius, ea pertinere ad Aristotelis de r. p. Atheniensium libellum acute conspexit[3]). cum autem fragmenta haec valde mutila sint et lectu difficillima, multum inter se discrepabant lectiones a viris doctissimis e papyro erutae; tandem autem omnia quae legi potuerunt legit, ordine vero disposuit, cum commentario edidit Hermannus Diels[4]).

B fragmentorum Berolinensium (quae in adnotationibus criticis B vocabimus) descriptio haec est. fragmentum primum (I) altitudinem habet 13·2 cm, latitudinem 13·8 cm; alterum (II) altitudinem 18 cm, latitudinem vero 10 cm. utrumque tam in fronte quam a tergo scriptum est, ita ut facile pateat codicis, non voluminis, istas esse reliquias. scriptura tenuis, amplitudinis mediae, incompta, scribae non ita periti opus esse videtur; atramentum pallidum, idemque saepe lapsu temporum evanidum. Aetas eius non omnino facile discernitur, sed quarti p. C. saeculi potissimum esse videtur. operis Aristotelici, quale nunc nobis plenius cognitum est, partes has habet: cc. 12,4; 13,1—5; 21,4—22,2; 22,4—7 (in hac editione pp. 13,1—14,12; 14,29—15,15; 25,1—26,1; 26,12—26). lectiones, quotquot quidem discerni poterant, in adnotatione critica citatae sunt.

Codex Londinensis Hoc tamen nil nisi gustus epularum lautiorum fuit. initio enim anni p. C. MDCCCXC volumina nonnulla papyracea ex Aegypto (de loco quo inventa sunt nihil amplius publici iuris adhuc factum est) in Museum Britannicum adlata sunt, inter quae quattuor, non sine labore transcripta, de re publica Atheniensium agere videbantur; neque scriptoris nomen diu latuit, quia fragmenta illa paene omnia, quae collegerat Rose, illa quoque quae in codice Berolinensi exstabant, hic suis locis reperta sunt. quae

L volumina (quibus signum L — Londinensibus scilicet — dedimus) cum quasi fundamentum totius operis nostri sint, paullo fusius sunt describenda. altitudinem habent 28 cm, praeter ultimum, quod 25 cm tantum est; latitudinem habet primum 220 cm, alterum 166·5 cm, tertium 91·5 cm, quartum, ut nunc accuratius dispositum est, 79 cm. nec tamen haec pristina forma papyri fuit. in altero enim latere quod prius ad scripturam recipiendam adhibitum est (quippe quod papyri fibras pronas, non transverso ordine stantes habeat), scriptae inventae sunt rationes pecuniae acceptae et expensae, a villico quodam Didymo pro domino Epimacho in annis regni Vespasiani decimo et undecimo (post Chr. 78 et 79) confectae. harum

---

[1]) *Aristotelis opera*; *edidit Academia Regia Borussica.* Vol. V, *Aristotelis qui ferebantur librorum fragmenta* (MDCCCLXX).

[2]) *Hermes*, XV, 366 (MDCCCLXXX).

[3]) *Rheinisches Museum*, XXXVII, 87 (MDCCCLXXXI).

[4]) *Abhandlungen der kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin*, MDCCCLXXXV.

quidem rationum pars prior ea est quae partem Aristotelici operis ultimam (id est, volumen quartum) in tergo tenet; hoc tamen aliud fuisse volumen e mensuris quas supra dedi liquet, decimique anni rationes reddit. undecimi anni computus in tria volumina divisus est. primum ad partem Aristotelici operis priorem recipiendam ita adhibitum est, ut initium scripturae Didymi a tergo extremum scriptoris recentioris pensum habeat; quin etiam, cum papyrus scriptori Aristotelis non sufficeret, folium aliud magnum addebatur, quod nunc pagina undecima Aristotelici operis occupat[1]. prius tamen quam rerum publicarum Atheniensium fortunae hic narrarentur, initium fecerat aliquis commentaria (argumentum et scholia) in orationem Demosthenis Midianam transcribendi, post paginas autem unam et dimidiam transcriptas finem labori posuerat[2]. hoc deinceps deleto, Aristotelici libri pars prior in paginis undecim conscripta est, quae ita inter sese discrepant ut undecima latitudinem 28 cm, decima 12 cm, nona 21 cm, ceterae autem circa 14—16 cm habeant. volumen alterum (littera B a scriba signatum) tredecim habet paginas, similiter dispositas, ita ut initium Aristotelici operis finem rationum Didymearum a tergo habeat: pagina prima latitudinem habet 16 cm, ceterae autem (aliis manibus transcriptae) 9·5—12 cm. Tertium (cui scriba verba τομος γ praeposuit) paginae paulo ampliores sex occupant, latitudinis 11·5—16 cm, quarum una (octava et vicesima) mutila est; in hoc initium operis Aristotelici initium rationum Didymearum a tergo habet. quartum volumen, de quo supra diximus, septem paginas habet, latitudinis circa 11 cm; hae omnes lacerae et male habitae, ita ut verba multa sola coniectura lecta aut restituta sint, nonnulla adhuc obscura atque incerta maneant.

De aetate codicis plura nunc sunt testimonia quam eo tempore fuerunt quo primum in lucem datus est, sed idem iudicium. cum enim rationes quae in obverso latere papyri sunt annis post Christum natum 78 et 79 scriptas esse certum neque veri simile sit scripta talia diu esse servata, facile evincitur opus Aristotelicum circa A. D. 100 in averso latere esse transcriptum. quod iudicium multis nunc testimoniis roboratum est, cum permultae eius aetatis papyri intra hos duodecim annos inventae et publici iuris factae sint[3]. unde papyrum Londinensem circa finem saeculi p. Ch. primi in Aegypto (fortasse prope oppidum Hermopolim, in qua regione rationes Didymeae confectae sunt) transcriptam esse constat. Aetas codicis

Archetypum e quo transcriptum est exemplum Londinense mutilum fuisse inde patet, quod initium operis codex noster omnino non habet, Archetypi mutilatio

---

[1]) Cum hoc folium tum primum ad scripturam accipiendam adhiberetur, scriba recto latere (pronis scilicet fibris) usus est; aversum absque scriptura est.

[2]) Textus in editione mea tertia impressus exstat.

[3]) Confer praecipue papyros Musei Britannici 289 (anno 91 scriptam), 142 (a. 95), 143 (a. 97), et Musei Raineri 215 (a. 83), quarum imagines phototypicae exstant (*Greek Papyri in the British Museum*, vol. II, Atlas of Facsimiles, pl. 34, 43, 44; *Papyrus Erzherzog Rainer, Führer durch die Ausstellung*, Taf. IX).

neque unquam habuit. incipit enim in medio clausulae imperfectae, quae in capite paginae primae reperitur, ante quam spatium paginae vacuum relictum est. hoc ideo esse factum ut initio voluminis quasi tutamentum esset facile creditur, cum in aliis quoque papyris (e. g. ea quae Herodae mimos servavit) simile inveniatur; sed quia in ceteris voluminibus huius operis nullum tale spatium relictum est, potest etiam illud conici spatium propterea relictum esse a scriba primo, quo initium deperditum, si unquam reperiretur, insereret. lacunas etiam alibi esse ubi exciderint partes Aristotelici operis suspicati sunt nonnulli, nec tamen satis demonstraverunt.

Librarii L^1—L^4 Ad scriptores librarios venimus, qui numero sunt quattuor. primus (quem L^1 in adnotationibus vocamus) volumen primum totum transcripsit, idemque paginam primam in volumine altero, scriptura ille usus minuta sed crassiore eius generis quod cursivum nuncupatur, multis compendiis, de quibus infra tractabitur. errores ipse suos plerumque correxit, neque, quod videmus, multos omnino fecit; non indoctus enim fuisse videtur, licet scriba peritus non fuerit. sub finem autem errores nonnullos correxit et litteras male formatas rescripsit etiam scriba quartus (L^4). alter (L^2), qui paginas septem et dimidiam (13—20) scripsit, unciali scripturae genere utitur, magnitudinis mediocris, visu non iniucundo, sed erroribus scatente, praecipue in orthographia. correctoris opere functus est scriba quartus (L^4), qui menda permulta sustulit, nonnulla tamen reliquit. in medio paginae vicesimae opus incipit scriba tertius (L^3), qui partem voluminis alterius (pp. 20—24) confecit, idemque totum volumen quartum transcripsit. et hic quidem scriptura utitur interdum unciali, crassa atque deformi, saepius autem cursiva, tenui et rapida, ita ut nonnunquam verba vix legenda sint. quod cum accidisset, saepe scriba quartus eadem verba melius superscripsit, idemque errores nonnullos sustulit. volumen denique tertium huius scribae (L^4) totum est opus, qui omnia transcripsit et suos ipse errores correxit. scriptura parva et cursiva est, manui primae non dissimilis, sed minor et tenuior; et quanquam compendiis plerumque iisdem utitur, non omnia similia sunt[1]). hunc autem scriptorem cum munere correctoris per totum librum (nonnunquam etiam in provincia scribae primi) fungi videamus, neque qui scriptoriam artem profiteretur sed potius privatum aliquem hominem haec exarasse: facilis est coniectura eundem huius libri possessorem fuisse, cui nos tot post saecula, totoque divisi orbe, opus Aristotelicum servatum debemus.

Compendia Compendia in hoc libro, quippe qui in usum privatum scriptus sit, ita multa ut in paucis aliis usurpantur; neque tamen eadem apud omnes scriptores. L^1 haec adhibet compendia:

1) De discrepantiis quibus L^1 et L^4, necnon L^2 et L^3, inter se distinguuntur, conferre licet quae in editione mea tertia (pp. XII, XIII) scripsi.

ㄣ = αὐτήν (p. 9,8)
γ′ = γάρ
δ′ = δε
δ̃ = διά
⟍ = εἶναι
⌐ = ἐστίν
κ′ = και
κ̀ = κατά
μ′ = μεν
μ̀ = μετά
ο′ = ουν
π̀ = παρά
π″ = περ vel περί
σ′ = σύν
τㄣ = ται
τ̀ = την
τ̓ = της
τ́ = των
☧ = χρόνος

Praeter haec autem compendia, verba saepe brevioribus formis ita scribit ut litteras finales omittat, eamque quam postremam retinet super versum aliquantulo erigat; quales sunt Σολων^{ο}, γινεσ$^{\vartheta}$, αγρ$^{\omega}$, κ. τ. λ. hoc in verbis plus quam centum triginta efficit L[1]; praecipue autem terminationes quae in -ον, -ος, -ου desinunt per ο solum significat, e. g. πολεμαρχ^{ο}, γυναικ^{ο}, σημει^{ο}, πληθ^{ο}, ετοχ^{ο}, et circa quadraginta alia, etiam αλλ^{ο} pro ἄλλοις semel habet. necnon ω pro ων saepe usurpat, sicut πλουσι$^{\omega}$, βασιλε$^{\omega}$, πολλ$^{\omega}$, κ. τ. λ. modus infinitivus mediae aut passivae vocis saepe ϑ pro ϑαι habet, ut γινεσ$^{\vartheta}$, κομισασ$^{\vartheta}$, κληρουσ$^{\vartheta}$. praeter hoc non ita saepe in consonanti vocem claudit; exstant autem Αριστει$^{\delta}$, αρ$^{\chi}$, Αττι$^{\kappa}$, βασι$^{\lambda}$, βου$^{\lambda}$, δυνα$^{\mu}$, Θεμιστο$^{\kappa}$, Θεμιστοκ$^{\lambda}$, μα$^{\chi}$, ναυμα$^{\chi}$, ονο$^{\mu}$, Σαλα$^{\mu}$, Σικε$^{\lambda}$, συμμα$^{\chi}$, φι$^{\lambda}$, φυ$^{\lambda}$. si κυρ^{ι}, pro κύριος et φ^{ㄣ} pro φησίν addas, omnia genera abbreviationis a L[1] usitata habes.

In L[2] nulla omnino sunt compendia, nec multa in L[3]. hic tamen < pro δραχμήν et υ' pro ὑπέρ habet, item ανδρ^{ι} = ἄνδρας, απογραφ^{ι} = ἀπογραφάς, δι^{ι} = διά, τρο' = τρόπων, χωρ' = χώραν, quae tachygraphici generis signa sunt; et καί saepe ita cursive scribitur ut paene compendium fiat. praeterea verba haec abbreviata inveniuntur: πο$^{\lambda}$ = πόλεως, πολι$^{\tau}$ = πολιτῶν, τ^{ㄣ} = τῆς. L[4] speciem eandem quae in L[1] est plerumque reddit. compendia haec habet:

ὰ = ἀνά
γ′ = γάρ
δ̃ = δέ
δ̃ = διά
< = δραχμή
⟍ = εἶναι
= = εἰσί
⌐ = ἐστί
ϑ′ = ϑαι
ϑ′ = ϑων (κριϑῶν, p. 26, 36, ut videtur)
κ′ = και
κ̀ = κατά
μ′ = μεν
μ̀ = μετά
μ″ = μων (νόμων, p. 26, 30; σταϑμῶν, p. 26,32)
ν′ = νων (πεντακοσιομεδίμνων, p. 25,6)
ο′ = ουν
π̀ = παρά
π′ = περί
σ′ = σύν
τㄣ = ται
τ̀ = την
τ̓ = της
τ́ = των
ὑ = ὑπό

Ergo viginti septem compendiorum septemdecim scribae utrique L^1 et L^4 communia sunt; sibi propria habet L^1 ꟸ = αὐτήν et ⳩ = χρόνος, L^4 autem ὰ, <, ≈, ϑ' (= ϑαι et ϑων), μ' (= μων), ν', ὺ. verbis abbreviatis L^4 minus saepe quam L^1 utitur; in ο praecipue non nisi ter verbum desinit, ω pro ων in quinque verbis stat, ο^{υ} pro ους semel. In consonanti exeuntia habet βασι$^{\lambda}$, βου$^{\lambda}$, γυμνι$^{\varkappa}$, γυναι$^{\varkappa}$, χρι$^{\vartheta}$, νο$^{\mu}$, οβο$^{\lambda}$, π$^{\rho}$ (= πρός), χρημα$^{\tau}$[1]). Pro ἀπὸ exhibet etiam compendium singulare α<· (p. 27,23).

Editores Talis igitur est papyrus unde Aristotelis librum anno MDCCCXCI primum edidi, accuratius editione tertia anno MDCCCXCII. editiones alias alii curaverunt: Herwerden et van Leeuwen (MDCCCXCI), Kaibel et von Wilamowitz-Moellendorff (MDCCCXCI semel et bis, et MDCCCXCVIII), Ferrini (MDCCCXCI), Blass (MDCCCXCII, MDCCCXCV, MDCCCXCVIII; quarta nunc prodiit), Sandys (MDCCCXCIII), Lowjagin (MDCCCXCV)[2]), partim etiam Haussoullier[3]) (MDCCCXCIII) et Hude[4]) (MDCCCXCII). papyrum ipsam contulit horum nemo nisi Blass, et pro editione Kaibelii et Wilamowitzii tertia Wilcken, ceteris editio phototypica praesto fuit.

Fragmenta nova accedit ut decem post annos fragmenta alia eorundem voluminum ex Aegypto in Angliam missa sint, quorum textus nunc primum in lucem profertur. frustula sane sunt parva, ne dicam minutissima, quae paucas tantum litteras continent; neque tamen omnino inutilia sunt. maximum inter haec est fragmentum quod lacunam in primis voluminis quarti versibus complet (p. 74,22 sqq. huius editionis); cetera in pp. 53,3, 64,3, 71,22, 72,7, 73,6, 73,10, 74,7, 78,7, invenientur (vide adnotationes criticas). his igitur novis subsidiis auctus, et nova totius codicis collatione facta, editionem hanc paravi.

Editionis huius ratio In textu constituendo cautus fui. cum enim nullus dubitem, in memoriam uno codice servatam quin plures quam scimus errores se insinuare potuerint, persuadere mihi nequeo nos, nisi manifestus sit error, coniecturis adhibitis non plus damni quam auxilii esse adlaturos. Ubi manifestus est error, aut hiat papyrus, inter supplementa a viris doctissimis proposita elegi ut potui; paucissima et levissima mea addidi. supplementorum primum quemque auctorem in adnotationibus semper nominavi: si nomen abest, meum est. omnino hoc in mente habui, ut textum Aristotelicum qualis in papyro Londinensi exstat, certissimis tantum amotis erroribus, quam accuratissime ante oculos haberet lector. ergo si quid in codice mutavi, omnia vel levissima in adnotationibus notavi. taedio fortasse nonnullis erit, omnia quae in orthographia peccavit scriba alter (L^2) ordine longo

---

[1]) Plura si quis velit, videat „observationes palaeographicas" Leeuweni in editione Batava (Lugd. MDCCCXCI), qui omnia ordine et numero disposuit.

[2]) Aristotelis ᾽ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ graece et russice St. Petroburgi (hanc non ipse vidi).

[3]) *La Constitution d'Athènes avant Dracon* (cc. I—III), *Revue de Philologie*, tom. XVII; etiam cc. LXIV—LXIX *ibid.*, tom. XV.

[4]) ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ: den historiske Del (kapp. I—XLI) udgivet med Fortolkning (Hauniae; idem Germanice Lipsiae).

exposita videre; sed in codice unico edendo operae pretium esse videbatur omnia semel referre; in ceterum eligat sibi quisque quod velit.

Quod ad ceteras adnotationes attinet, non necessarium putavi semper indicare quis primum recte verbum hoc vel illud in papyro esse aut viderit aut divinaverit. scio equidem nimirum in editione principi multos irrepsisse errores, multa aliorum scientia et acumine postea restituta esse. textus autem, qualis nunc exstat, non unius hominis opus est; sed partem suam cuique in adnotationibus usque tribuere supervacaneum videbatur. itaque codicis lectiones, quales nunc esse iudico, imprimendas curavi, nihil adnotavi, nisi ubi aut lectio dubia est aut aliquid quod in codice non exstat in textum rettuli.

De quarto volumine plura nonnulla sunt praefanda. in his laceris fragmentis laboraverunt multi: textum legere et restituere miro successu conati sunt Wilamowitz, Haussoullier, Blass, Wilcken; sensum investigaverunt, multis locis recte constituerunt Teusch[1]) et Photiades[2]). his nunc aliquid addidisse me credo, dum fragmenta ipsa papyri, antehac disiecta iacentia, suo quodque loco reddo; unde ut verba et litteras nonnullas legerem contigit, sententiamque hic illic melius, ut mihi videor, restituerem. omnino contextus totius voluminis, omnium quos nominavi coniunctis laboribus, nunc ita sanus et continuus exstat (excepto extremo cap. LXVII), ut causa nulla iam impediat quominus haec pars operis eadem sub forma cum ceteris appareat. itaque in capita et clausulas eam divisi, ita ut totus liber novem et sexaginta capitibus constituta sit; et quanquam dubitationes nonnullis locis adhuc manent et fortasse manebunt, nihilominus totum opus Aristotelicum nunc tandem continuo tenore et textu magna pro parte satis stabilito legere licebit. De volumine quarto

Testimonia amplissima e lexicographis aliisque scriptoribus sedula industria collegit vir doctissimus G. Wentzel; de quibus quae praefanda sunt ipse dicet. His addidi locos nonnullos ex eis scriptoribus — Herodoto scilicet et Thucydide et Xenophonte — quorum opera (praeter alia non servata) ante oculos habuisse videtur Aristoteles, necnon ex Aristotelis ipsius Politicis, ut eluceat quantum in utroque opere eadem sit mens, idem de rebus praeteritis iudicium. et hos quidem fontes a testimoniis a Wentzelio collectis ita distinxi, ut nomina scriptorum capitalibus litteris (velut Herod., Thuc.) imprimerem. Testimonia

Indices nominum et verborum (quales antea etiam Herwerden-Leeuwen et Sandys editionibus suis adiecerunt) sed uberiores et pleniores confecit sedulo iuvenis bonae spei E. Neustadt Berolinensis. Index

Quae cum ita sint, quid restat nisi ut omnibus quorum auxilio hanc editionem perfeci grates agam? omnes nominare non licet; multi enim laboraverunt, et nos in labores eorum introivimus. illos praecipue com- Gratiarum actio

---

[1]) *De sortitione iudicum apud Athenienses* (Gottingae, MDCCCXCIV).

[2]) Ἀθηνᾶ, tomm. X, XI, XIV, XV.

memorare iuvat qui tredecim fere antehac annis errores novicii editoris ita correxerunt ut si quid feliciter elaboratum erat, laudibus vel immeritis prosequerentur, sin minus, verbis amicis instigantes edocerent; quorum inter primos Kaibelium, quem immatura morte peremptum lugemus, et Wilamowitz-Moellendorffium summa observantia nomino. collegis Academiae Regiae Borussicae, qui mihi opus hoc tam honorificum detulerunt, grates ago; modo ne sit eventus tantae humanitati et benevolentiae impar. ante omnes autem Hermanno Diels pro beneficiis multis debitas referre gratias velim; qui primus inter peregrinos editionem meam principem benigna voce accepit; qui papyrum illam medicam coniunctis mecum viribus edidit, et, dum ipse laborem maximum et sollertiam incomparabilem attulit, mihi plus quam debitam laudem tribuit; qui collegam in Academiam singulari studio et benevolentia vocatum me amplexus est; qui ad editionem hanc conficiendam honorificentissime appellavit, et in conficienda consilio et scientia semper adiuvit. pauca haec verba atque infirma; non infirma memoria et voluntas, quibus virum tantum prosequor.

Datum Londini
Kal. Octobr. MCMIII.

FRIDERICUS G. KENYON.

Testimonia composui quaecumque repperi omnia: his addidi locos nonnullos qui utrum ex Aristotelis libello fluxerint necne homines docti adhuc disputant aut certe ambigunt, seclusi quae ab Aristotele aliena esse meo quidem iudicio certum est; qua in re largior quam parcior esse malui. verba scriptorum ita edidi, ut clare appareat, quid libri manu scripti exhibeant; in lexicographis et grammaticis et meis et Reitzensteinii et Bethii in Diogene Laertio Dielesianis copiis usus sum, ubi si quid discrepat ab lectione editionum adhuc pervulgatarum, id ex codicibus sumptum esse moneo; reliquorum auctorum verba ut ad fidem codicum recenserem, adii editiones et commentationes virorum doctorum eas, quae de libris manuscriptis aliquid referunt. restat ut ego quoque Hermanno Diels gratias debitas agam: qui huic quoque parti libelli patronus extitit strenuus et indefessus.

Datum Berolini
a. d. VII Kal. Nov.

GEORGIUS WENTZEL.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

SIGNORUM EXPLICATIO

IN TEXTU

[ααα]	litterae coniectura restitutae pro oblitteratis aut lacuna haustis
⟦ααα⟧	litterae delendae
⟨ααα⟩	litterae ab editore contra papyrum additae
[. . .] . . .	puncta intra uncos singula singulas litteras lacuna haustas, extra uncos posita oblitteratas litteras significant
α̣α̣α̣	litterae non certo lectae

IN ADNOTATIONE

(ααα)	litterae in papyro compendiis significatae
B	Papyrus Berolinensis
L	Papyrus Londinensis
L^{*}	scriptura pap. Lond. ante correctionem
L^{1}	scriba primus pap. Lond. (cf. praef.)
L^{2}	scriba alter - -
L^{3}	scriba tertius - -
L^{4}	scriba quartus - -
Bl	editio Blassii Teubneriana (Bl^1 1892, Bl^2 1895, Bl^3 1898)
H-L	editio Herwerdeni et Leeuweni, Lugd. Bat. 1891
K-W	editio Kaibelii et Wilamowitz-Moellendorfii, Berolinis ($K\text{-}W^1$ et $K\text{-}W^2$ 1891, $K\text{-}W^3$ 1898)
S	editio Sandysii, Cantabrigiae 1893
Wn	lectiones Wilckenii (in $K\text{-}W^3$)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Pap. Lond.

I. — — Μύρωνος καθ' ἱερῶν ὀμόσαντες ἀριστίνδην. καταγνωσθέντος p. 1
δὲ τοῦ ἄγους α[ὐ]τοὶ μὲν ἐκ τῶν τάφων ἐξεβλήθησαν, τὸ δὲ γένος αὐτῶν
ἔφυγεν ἀειφυγίαν. Ἐ[πι]μενίδης δ' ὁ Κρὴς ἐπὶ τούτοις ἐκάθηρε τὴν πόλιν.

II. μετὰ δὲ ταῦτα συνέβη στασιάσαι τούς τε γνωρίμους καὶ τὸ πλῆθος 1
πολὺν χρόνον ⟦τὸν δῆμον⟧. ἦν γὰρ αὐτῶν ἡ πολιτεία τοῖς τε ἄλλοις 2
ὀλιγαρχικὴ πᾶσι, καὶ δὴ καὶ ἐδούλευον οἱ πένητες τοῖς πλουσίοις καὶ αὐτοὶ
καὶ τὰ τέκνα καὶ αἱ γυναῖκες. καὶ ἐκαλοῦντο πελάται καὶ ἑκτήμοροι· κατὰ
ταύτην γὰρ τὴν μίσθωσιν [ἠ]ργάζοντο τῶν πλουσίων τοὺς ἀγρούς. ἡ δὲ
πᾶσα γῆ δι' ὀλίγων ἦν· καὶ εἰ μὴ τὰς μισθώσεις ἀποδιδοῖεν, ἀγώγιμοι
καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες ἐγίγνοντο. καὶ οἱ δανεισμοὶ πᾶσιν ἐπὶ τοῖς σώμασιν
ἦσαν μέχρι Σόλωνος· οὗτος δὲ πρῶτος ἐγένετο τοῦ δήμου προστάτης.
χαλεπώτατον μὲν οὖν καὶ πικρότατον ἦν τοῖς πολλοῖς τῶν κατὰ τὴν πολι- 3

Titulus in L nullus est, nedum in B. extat (Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτεία⟦ς⟧) in catalogo tert. p. C. saec. (Zündel, *Rhein. Mus.* 1866, p. 432), quem ex ipso titulo libri transcriptum esse verisimile est; plus quinquagies apud Harpocrationem, vicies et quater cum articulo (Ἀρ. ἐν τῇ Ἀθ. πολ.), vicies et quinquies sine art. (Ἀρ. ἐν Ἀθ. πολ.), bis ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους Ἀθ. πολ. reperitur etiam cum articulo in lex. rhet. Cantabr. 667,28; 670,30; 672,20; 674,7; lex. Dem. Patm. 152, schol. in Aristoph. Plut. 278, Zenob. 6,29, Etym. Mag. 468,56; sine art. in schol. in Ar. Ach. 234, Lysist. 666. semel occurrit Ἀριστοτέλης ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν Ἀθηναίων (arg. ad Isocr. Areopag.); semel ἐν τῇ τῶν Ἀθ. πολ. (schol. in Ar. Av. 1354) 1 suprascripta est littera A, scriptura crassiore καταγνωσθέντος] θαρθεν suprascr. L[1], sc. καθαρθέντος 5 τὸν δῆμον] delendum, quasi emendationem ad τὸ πλῆθος in archetypo additam 6 κ(αὶ) post δὴ om. L[*], suprascr. L[1] 10 εγινοντο L; cf. Meisterhans [3], p. 177

TESTIMONIA 6 sqq. Plut. Sol. 13 ἅπας μὲν γὰρ ὁ δῆμος ἦν ὑπόχρεως τῶν πλουσίων. ἢ γὰρ ἐγεώργουν ἐκείνοις ἕκτα τῶν γινομένων τελοῦντες, ἑκτήμοροι (ἑκτημόριοι libri, corr. Koraes) προσαγορευόμενοι καὶ θῆτες, ἢ χρέα λαμβάνοντες ἐπὶ τοῖς σώμασιν ἀγώγιμοι τοῖς δανείζουσιν ἦσαν, οἱ μὲν αὐτοῦ δουλεύοντες, οἱ δ' ἐπὶ τὴν ξένην πιπρασκόμενοι (ultima ex Solonis verbis sumpta infra in cap. XII ab Aristotele allatis). Phot. πελάταιI (= schol. Plat. Euthyphr. 4 C): πελάται (εἰσὶν add. schol.): οἱ παρὰ τοῖς πλησίον ἐργαζόμενοι. καὶ θῆτες οἱ αὐτοὶ (δὲ add. schol.) καὶ ἑκτήμοροι, ἐπειδὴ (ἐπεὶ schol.) ἕκτῳ μέρει τῶν καρπῶν εἰργάζοντο τὴν γῆν. Phot.II πελάται: οἱ μισθῷ δουλεύοντες, ἐπεὶ τὸ πέλας ἐγγύς, οἷον ἔγγιστα διὰ πενίαν προσιόντες. Ἀριστοτέλης. (perperam Kaibel-Wilamowitz hanc glossam ad Aristophanem Byzantium referunt). Poll. IV 165 ἑκτήμοροι δ' οἱ πελάται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Hesych. ἑκτήμοροι: οἱ ἕκτῳ μέρει τὴν γῆν γεωργοῦντες. Id. ἐπίμορτος: ἑκτήμοροι οἱ τὸ ἕκτον τελοῦντες.

τείαν τὸ δουλεύειν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἐδυσχέραινον· οὐδενὸς p.1
γάρ, ὡς εἰπεῖν, ἐτύγχανον μετέχοντες.

III. ἦν δ' ἡ τάξις τῆς ἀρχαίας πολιτείας τῆς πρὸ Δράκοντος τοιάδε. 1
τὰς μὲν ἀρχὰς [καθ]ίστασαν ἀριστίνδην καὶ πλουτίνδην· ἦρχον δὲ τὸ μὲν
πρῶτον διὰ [βίου], μετὰ δὲ ταῦτα [δε]καέτειαν. μέγισται δὲ καὶ πρῶται 2
τῶν ἀρχῶν ἦσαν βασιλεὺς καὶ πολέμαρχος καὶ [ἄ]ρ[χω]ν· τούτων δὲ πρώτη
μὲν ἡ τοῦ βασιλέως (αὕτη γὰρ ἦν πάτριος), δευτέρα δ' ἐπικατέστη [πολ]ε-
μαρχία διὰ τὸ γενέσθαι τινὰς τῶν βασιλέων τὰ πολέμια μαλακούς· ὅθε[ν
κ]αὶ τὸν Ἴωνα μετε[πέ]μψαντο χρείας καταλαβούσης. τελευταία δ' ἡ 3
τ[οῦ ἄ]ρ[χ]οντ[ος· ο]ἱ μὲν γὰρ πλείους ἐπὶ Μέδοντος, ἔνιοι δ' ἐπὶ Ἀκάστου
φασὶ γενέσθαι [ταύ]την· τεκμήριον δ' ἐπιφέρουσιν ὅτι οἱ ἐννέα ἄρχοντες
ὀμνύουσι[ν ὥ]σπερ [ἐ]πὶ Ἀκάστου τὰ ὅρκια ποιήσειν, ὡς ἐπὶ τούτου τῆς
βασιλείας παραχωρησάντων τῶν Κοδ[ρι]δ[ῶν] ἀντὶ τῶν δοθεισῶν τῷ ἄρχοντι
δωρεῶν. τοῦτο μὲν οὖν ὁποτέρως ποτ' ἔχει, μικρὸν ἂν παραλλάττοι τοῖς
χρόνοις· ὅτι δὲ τελευταία τούτων ἐγένετο τῶν ἀρχῶν, σημεῖον καὶ [τὸ]
μηδὲν τῶν πατρίων τὸν ἄρχ[ο]ντα διοικεῖν, ὥσπερ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πολέ-
μαρχος, ἀλλ' ἁπλῶ[ς] τὰ ἐπίθετα· διὸ καὶ νεωστὶ γέγονεν ἡ ἀρχὴ μεγάλη,
τοῖς ἐπ[ι]θέτοις αὐξηθε[ῖ]σα. θ[εσ]μοθέται δὲ πολλοῖς ὕστερον ἔτεσιν 4
ἡρέθησαν, ἤδη κατ' ἐνιαυτὸν αἱρουμέ[νων] τὰς ἀρχάς, ὅπως ἀναγράψαντες
τὰ θέσμια φυλάττωσι πρὸς τὴν τῶν ἀμφι[σ]βητ[ού]ντων κρίσιν· διὸ καὶ
μόνη τῶν ἀρχῶν οὐκ ἐγένετο πλείων ἐνιαυσίας. τοῖς μὲν οὖν χρόνοις 5
τοσοῦτον προέχουσιν ἀλλήλων. ἦσαν δ' οὐχ ἅμα πάντες οἱ ἐννέα ἄρχοντες,
ἀλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς εἶχε τὸ νῦν καλούμενον Βουκολεῖον πλησίον τοῦ πρυ-
τανείου (σημεῖον δέ· ἔτι καὶ νῦν γὰρ τῆς τοῦ βασιλέως γυναικὸς ἡ σύμμειξις
ἐνταῦθα γίγνεται τῷ Διονύσῳ καὶ ὁ γάμος), ὁ δὲ ἄρχων τὸ πρυτανεῖον, ὁ
δὲ πολέμαρχος τὸ Ἐπιλύκειον (ὃ πρότερον μὲν ἐκαλεῖτο πολεμαρχεῖον, ἐπεὶ
δὲ Ἐπίλυκος ἀνῳκοδόμησε καὶ κατεσκεύασεν αὐτὸ πολεμαρ[χ]ήσας Ἐπιλύ-
κειον ἐκλήθη)· θεσμοθέται δ' εἶχον τὸ θεσμοθετεῖον. ἐπὶ δὲ Σόλωνος

5 βίου K-W, H-L δεκαετιαν L 7 ἦν πάτριος] ita L, ut vid.; πατρις legit Wn., non recte, ut opinor 8 γενέσθαι K-W, γινεσθαι L τινας suprascr. L[1] 11 ταύτην K-W 12 ομνυουσι . ητα legit Wn., spatio vix idonea; ὀμνύουσιν ἦ μὴν τὰ K-W[3] Ἀκάστου] του suprascr. L[1?] τα non plane certum 17 ἁπλῶς Wn. τα del. Wilam. (K-W[3]) 20 ἀμφισβητούντων Wn. 22 αλληων L, corr. Iackson et cett. 23 βουκολιο(ν) L, corr. K-W (cf. testim.) 24 σ(υμ)μιξις L 25 γινεται L 26 ὃ] διὸ Wn. (K-W[3]), non recte, ut opinor 27 επιλυκιο(ν) L 28 θεσμοθετιο(ν) L

22 glossa Lexici Bekk. quarti 184,11 (ἄρχοντες θ'· οὗτοι πρὸ τῶν Σόλωνος νόμων ἦσαν) plenior servata a Suida s. v. ἄρχων et in Lexico Bachm. (p. 449,17 Bk.): ἄρχοντες οἱ ἐννέα τίνες· θεσμοθέται ἕξ, ἄρχων, βασιλεύς, πολέμαρχος. καὶ πρὸ μὲν τῶν Σόλωνος νόμων οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς ἅμα δικάζειν, ἀλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς καθῆστο παρὰ τῷ καλουμένῳ βουκολείῳ — τὸ δὲ ἦν πλησίον τοῦ πρυτανείου —, ὁ δὲ πολέμαρχος ἐν ⟨Ἐπι⟩λυκείῳ καὶ ὁ ἄρχων παρὰ τὸ θεσμοθέσιον, κύριοί τε ἦσαν ὥστε τὰς δίκας αὐτοτελεῖς ποιεῖσθαι. ὕστερον δὲ Σόλωνος οὐδὲν ἕτερον αὐτοῖς τελεῖται ἢ μόνον ὑποκρίνουσι (leg. ἀνακρίνουσι) τοὺς ἀντιδίκους.

24 Hesych. Διονύσου γάμος: τῆς τοῦ βασιλέως γυναικὸς καὶ ⟨τοῦ⟩ θεοῦ γίνεται γάμος.

26 Hesych. Ἐπιλύκ⟨ε⟩ιον: ἀρχεῖον τοῦ πολεμάρχου Ἀθήνησιν.

28 Schol. Plat. Phaedr. 235 D: . . . . . οἱ δὲ θεσμοθέται ἓξ εἰσι τὸν ἀριθμόν, ἀφ' ὧν καὶ ὁ τόπος, ὅπου συνῄεσαν καὶ ἐσιτοῦντο, θεμίστιον (leg. θεσμοθετεῖον) ἐκαλεῖτο . . . . .

[ἅπ]αντες εἰς τὸ θεσμοθετεῖον συνῆλθον. κύριοι δ' ἦσαν καὶ τὰς δίκας p. 1
αὐτοτελεῖς [κρίν]ειν καὶ οὐχ ὥσπερ νῦν προανακρίνειν. τὰ μὲν οὖν περὶ
τὰς ἀρχὰς τοῦτον εἶχε τὸν τρόπον. ἡ δὲ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν βουλὴ τὴν μὲν 6
τάξιν εἶχε τοῦ διατηρεῖν τοὺς νόμους, διῴκει δὲ τὰ πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα
τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ κολάζουσα καὶ ζημιοῦσα πάντας τοὺς ἀκοσμοῦντας
κυρίως. ἡ γὰρ αἵρεσις τῶν ἀρχόντων ἀριστίνδην καὶ πλουτίνδην ἦν, ἐξ ὧν
οἱ Ἀρεοπαγῖται καθίσταντο· διὸ καὶ μόνη τῶν ἀρχῶν αὕτη μεμένηκε διὰ
βίου καὶ νῦν.

IV. ἡ μὲν οὖν πρώτη πολιτεία ταύτην εἶχε τὴν ὑπογραφήν. μετὰ 1
δὲ ταῦτα χρόνου τινὸς οὐ πολλοῦ διελθόντος ἐπ' Ἀρισταίχμου ἄρχοντος
Δρά[κ]ων τοὺς θεσμοὺς ἔθηκεν· ἡ δὲ τάξις αὕτη τόνδε τὸν τρόπον εἶχε.
ἀπεδέδοτο μὲν ἡ πολιτεία τοῖς ὅπλα παρεχομένοις. ᾑροῦντο δὲ τοὺς μὲν 2
ἐννέα ἄρχοντας καὶ τοὺς ταμίας οὐσίαν κεκτημένους οὐκ ἐλάττω δέκα μνῶν
ἐλευθέραν, τὰς δ' ἄλλας ἀρχὰς | ⟨τὰς⟩ ἐλάττους ἐκ τῶν ὅπλα παρεχο- p. 2
μένων, στρατηγοὺς δὲ καὶ ἱππάρχους οὐσίαν ἀποφαίνοντας οὐκ ἔλαττον ἢ
ἑκατὸν μνῶν ἐλευθέραν καὶ παῖδας ἐκ γαμετῆς γυναικὸς γνησίους ὑπὲρ δέκα
ἔτη γεγονότας· τούτους δ' ἔδει διε[γγ]υᾶν τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς στρατη-
γοὺς καὶ τοὺς ἱππάρχους τοὺς ἕνους μέχρι εὐθυνῶν, ἐγγυητὰς δ ἐκ τοῦ
αὐτοῦ τέλους δεχομένους οὗπερ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἵππαρχοι. βουλεύειν 3
δὲ τετρακοσίους καὶ ἕνα τοὺς λαχόντας ἐκ τῆς πολιτείας. κληροῦσθαι δὲ
καὶ ταύτην καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς τοὺς ὑπὲρ τριάκοντ' ἔτη γεγονότας, καὶ
δὶς τὸν αὐτὸν μὴ ἄρχειν πρὸ τοῦ πάντας ἐξελθεῖν· τότε δὲ πάλιν ἐξ ὑπαρ-
χῆς κληροῦν. εἰ δέ τις τῶν βουλευτῶν, ὅταν ἕδρα βουλῆς ἢ ἐκκλησίας
ᾖ, ἐκλείποι τὴν σύνοδον, ἀπέτινον ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος τρεῖς δραχμάς,
ὁ δὲ ἱππεὺς δύο, ζευγίτης δὲ μίαν. ἡ δὲ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου 4
φύλαξ ἦν τῶν νόμων καὶ διετήρει τὰς ἀρχὰς ὅπως κατὰ τοὺς νόμους ἄρχωσιν.
ἐξῆν δὲ τῷ ἀδικουμένῳ πρὸ[ς τὴν τῶν] Ἀρεοπαγιτῶν βουλὴν εἰσαγγέλλειν
ἀποφαίνοντι παρ' ὃν ἀδικεῖται νόμον. ἐπὶ δὲ τοῖς σώ[μ]ασιν ἦσαν οἱ 5
δανεισμοί, καθάπερ εἴρηται, καὶ ἡ χώρα δι' ὀλίγων ἦν.

V. τοιαύτης δὲ τῆς τάξεως οὔσης ἐν τῇ πολιτείᾳ, καὶ τῶν πολλῶν 1
δουλευόντων τοῖς ὀλίγοις, ἀντέστη τοῖς γνωρίμοις ὁ δῆμος. ἰσχυρᾶς δὲ 2

---

3 αρεοπαγειτ(ων) L 5 πάντας] παντες L*, corr. L^1 7 αρεοπαγειται L
11 αὕτη] αυτ(ης) L: Wn. legit αυτ^o sc. αὐτοῦ 12 απεδοτο L*, corr. L^1
14 ἀρχὰς om. L*, add. in marg. L^1 (ut recte vidit Wn.) τὰς add. Richards et al.
16 ελευθερων L 17 δ(ε)διεγγυαν L*, δει suprascr. L^1, quod om. K-W 21 τριακονθ L
22 ἐξελθεῖν] ξ paene totum periit: δ[ι]ελθεῖν Wn. (K-W^3) 24 ᾖ] η L 27 αρεοπαγειτ(ων) L

---

1 Laert. Diog. I 58 καὶ πρῶτος τὴν συναγωγὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων ἐποίησεν εἰς τὸ συνειπεῖν, ὡς Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν δευτέρῳ Περὶ νομοθετῶν. Arist. Pol. Δ 14. 1298^{a}28 τέταρτος δὲ τρόπος (sc. δημοκρατίας) τὸ πάντας περὶ πάντων βουλεύεσθαι συνιόντας, τὰς δ' ἀρχὰς περὶ μηθενὸς κρίνειν ἀλλὰ μόνον προανακρίνειν, ὅνπερ ἡ τελευταία δημοκρατία νῦν διοικεῖται τρόπον.

11 sqq. Arist. Pol. B 12. 1274^{b}15 Δράκοντος δὲ νόμοι μέν εἰσι, πολιτείᾳ δ' ὑπαρχούσῃ τοὺς νόμους ἔθηκεν· ἴδιον δ' ἐν τοῖς νόμοις οὐδέν ἐστιν ὅ τι καὶ μνείας ἄξιον, πλὴν ἡ χαλεπότης διὰ τὸ τῆς ζημίας μέγεθος.

τῆς στάσεως οὔσης καὶ πολὺν χρόνον ἀντικαθημένων ἀλλήλοις εἵλοντο κοινῇ p.2
διαλλακτὴν καὶ ἄρχοντα Σόλωνα καὶ τὴν πολιτείαν ἐπέτρεψαν αὐτῷ ποιή-
σαντι τὴν ἐλεγείαν ἧς ἐστιν ἀρχή

γιγνώσκω, καί μοι φρενὸς ἔνδοθεν ἄλγεα κεῖται,
πρεσβυτάτην ἐσορῶν γαῖαν Ἰαονίας
καινομένην·

ἐν ᾗ πρὸς ἑκατέρους ὑπὲρ ἑκατέρων μάχεται καὶ διαμφισβητεῖ καὶ μετὰ
ταῦτα κοινῇ παραινεῖ καταπαύειν τὴν ἐνεστῶσαν φιλονικίαν. ἦν δ' ὁ 3
Σόλων τῇ μὲν [φύ]σει καὶ τῇ δόξῃ τῶν πρώτων, τῇ δ' οὐσίᾳ καὶ τοῖς
πράγμασι τῶν μέσων, ὡς ἔκ τε τῶν ἄλλων ὁμολογεῖται καὶ αὐτὸς ἐν τοῖσδε
τοῖς ποιήμασιν μαρτυρεῖ, παραινῶν τοῖς πλουσίοις μὴ πλεονεκτεῖν·

ὑμεῖς δ' ἡσυχάσαντες ἐνὶ φρεσὶ καρτερὸν ἦτορ,
οἳ πολλῶν ἀγαθῶν ἐς κόρον [ἠ]λάσατε,
ἐν μετρίοισι τίθεσ[θ]ε μέγαν νόον· οὔτε γὰρ ἡμεῖς
πεισόμεθ', οὔθ' ὑμῖν ἄρτια τα[ῦτ'] ἔσεται.

καὶ ὅλως αἰεὶ τὴν αἰτίαν τῆς στάσεως ἀνάπτει τοῖς πλουσίοις· διὸ καὶ ἐν
ἀρχῇ τῆς ἐλεγείας δεδοικέναι φησὶ 'τήν τε φι[λαργυρ]ίαν τήν τε ὑπερη-
φανίαν', ὡς διὰ ταῦτα τῆς ἔχθρας ἐνεστώσης.

VI. κύριος δὲ γενόμενος τῶν πραγμάτων Σόλων τόν τε δῆμον ἠλευ- 1
θέρωσε καὶ ἐν τῷ π[α]ρόντι καὶ εἰς τὸ μέλλον, κωλύσας δ[ανε]ίζειν ἐπὶ
τοῖς σώμασιν, καὶ νόμους ἔθηκε καὶ χρεῶν ἀπ[ο]κοπὰς ἐποίησε καὶ τῶν
ἰδίων καὶ τῶν δ[η]μοσίων, ἃς σεισάχθειαν καλοῦσιν, ὡς ἀποσεισάμενοι τὸ
βάρος. ἐν οἷς πειρῶνταί τιν[ες] διαβάλλ[ει]ν αὐτόν· συνέβη γὰρ τῷ 2
Σόλωνι μέλλοντι ποιεῖν τὴν σεισάχθειαν προειπεῖν τισι τῶν [γν]ωρίμω[ν],
ἔπειθ', ὡς μὲν οἱ δημοτικοὶ λέγουσι, παραστρατηγη[θ]ῆναι διὰ τῶν φίλων,
ὡς δ' οἱ β[ουλ]όμενοι βλασ[φ]ημεῖν, καὶ αὐτὸν κοινωνεῖν. δανεισάμενοι

---

4 γινωσκω L 6 καινομένην] ita legit Bl., recte ut vid.: κλινομένην Wn. (K-W³), quod verum esse potest, sed littera altera α potius quam λ esse videtur 8 φιλοτιμιαν L*, corr. L¹ 9 φύσει Richards, cett. 13 ἠλάσατε Postgate 15 ταῦτ' H-L, al., τἄλλ' ego antea, quod tuetur Ludwich (*Berl. Phil. Woch.* 1903, p. 700); sed est ante ε hasta transversa magis litterae τ quam λ apta 17 φιλαργυρίαν (fortasse -ειαν L)] cf. Plut. Sol. 14: φσ . . . ειαν legit Wn., φι[λαργ]υρείαν Diels, φ[ιλοπλου]τιαν Bl. 22 ασεισαχθια L*, σ suprascr. L¹; ἃ σεισάχθεια K-W³ αποσισαμ(εν)οι L 23 τινες Wyse, al. 26 βουλόμενοι I. E. B. Mayor, al. δανισαμ(εν)οι L

---

1 Plut. Amat. 18,14 p. 763 D ὥσπερ οὖν ἦσάν ποτε τρεῖς στάσεις Ἀθήνησι, Παράλων Ἐπακρίων Πεδιέων, χαλεπῶς ἔχουσαι καὶ διαφερόμεναι πρὸς ἀλλήλας· ἐπεὶ δὲ πάντες ἐν ταὐτῷ γενόμενοι καὶ τὰς ψήφους λαβόντες ἤνεγκαν πάσας Σόλωνι καὶ τοῦτον εἵλοντο κοινῇ διαλλακτὴν καὶ ἄρχοντα καὶ νομοθέτην, ὃς ἔδοξε τῆς ἀρετῆς ἔχειν ἀδηρίτως τὸ πρωτεῖον.

10 Arist. Pol. Δ 11. 1296a 18 σημεῖον δὲ δεῖ νομίζειν καὶ τὸ τοὺς βελτίστους νομοθέτας εἶναι τῶν μέσων πολιτῶν· Σόλων τε γὰρ ἦν τούτων (δηλοῖ δ' ἐκ τῆς ποιήσεως), κτλ.

22 Hesych. σεισάχθεια: Σόλων χρεῶν ἀποκοπὴν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐνομοθέτησεν, ἥνπερ σεισάχθειαν ἐκάλεσε παρὰ τὸ ἀποσείσασθαι τὰ βάρη τῶν δανείων. Phot.-Suid. σεισάχθεια: χρεοκοπία δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν, ἣν εἰσηγήσατο Σόλων. εἴρηται δὲ παρόσον ἔθος ἦν Ἀθήνησι τοὺς ὀφείλοντας τῶν πενήτων σώματι ἐργάζεσθαι τοῖς χρήσταις, ἀποδόντας δὲ οἱονεὶ τὸ ἄχθος ἀποσείσασθαι, ὡς Φιλόχορος δὲ δοκεῖ, ἀποψηφισθῆναι τὸ ἄχθος. — Cyrill. Vall. E 11 σεισάχθεια: χρεῶν ἀποκοπαί.

γὰρ οὗτοι συνεπρίαντο πολλὴν χώραν, καὶ μετ' οὐ πολὺ τῆς τῶν χρεῶν p.2
ἀποκοπῆς γενομένης ἐπλούτουν· ὅθεν φασὶ γενέσθαι τοὺς ὕστερον δοκοῦντας
εἶναι παλαιοπλούτους. οὐ μὴν ἀλλὰ πιθ[ανώ]τερος ὁ τῶν δημοτικῶν 3
λόγος· οὐ γὰρ ε[ἰκ]ὸς ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις οὕτω μέτριον γενέσθαι καὶ κοινόν,
[ὥ]στ' ἐξὸν αὐτῷ τοὺς ἑ[τ]έρους ὑποποιησάμενον τυραννεῖν τῆς πόλεως,
ἀμφοτέροις ἀπεχ[θέ]σθαι καὶ περὶ πλείονος ποιήσασθαι τὸ καλὸν καὶ τὴν
τῆς πόλεως σωτηρίαν ἢ τὴν αὑτοῦ πλεονεξίαν, ἐν οὕτω δὲ μικροῖς καὶ
φανεροῖς καταρρυπαίνειν ἑαυτόν. ὅτι δὲ ταύτην ἔσχε τὴν ἐξουσίαν, τά 4
τε πράγματα νοσοῦντα μαρτυρεῖ, καὶ ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτὸς πολλαχοῦ
μέμνηται καὶ οἱ ἄλλοι συνομολογοῦσι πάντες. ταύτην μὲν οὖν χρὴ νομίζειν
ψευδῆ τὴν αἰτίαν εἶναι.

VII. πολιτείαν δὲ κατέστησε καὶ νόμους ἔθηκεν ἄλλους, τοῖς δὲ Δρά- 1
κοντος θεσμοῖς ἐπαύσαντο χρώμενοι πλὴν τῶν φονικῶν. ἀναγράψαντες δὲ
τοὺς νόμους εἰς τοὺς κύρβεις ἔστησαν ἐν τῇ στοᾷ τῇ βασιλείῳ καὶ ὤμοσαν
χρήσεσθαι πάντες. οἱ δ' ἐννέα ἄρχοντες ὀμνύντες πρὸς τῷ λίθῳ κατε-
φάτιζον ἀναθήσειν ἀνδριάντα χρυσοῦν, ἐάν τινα παραβῶσι τῶν νόμων· ὅθεν
ἔτι καὶ νῦν οὕτως ὀμνύουσι. κατέκλησεν δὲ τοὺς νόμους εἰς ἑκατὸν 2
ἔτη καὶ διέταξε τὴν πολιτείαν τόνδε ⟨τὸν⟩ τρόπον. τιμήματι διεῖλεν εἰς 3

---

2 γινομένης L, quod retinet Bl.; γενομένης K-W, al. 5 ὥστ' Jackson, cett. ἑτέρους Bl., al. πόλεως om. L, suprascr. L[1] 8 φανεροῖς] lectio non omnino certa, sed vestigiis apta ρυπαινειν L*, κατα suprascr. L[1] 9 μαρτυρεῖ] μαρτυρουσιτο L* (ita Wn. recte ut vid., sed litterae σι perobscurae sunt), ει super ου scripsit L[1?] 18 τον suppl. Bl., cett. ante τιμήματι aut supplendum est τὸ πᾶν πλῆθος (cf. testim. ex Harp. et Phot.), aut intelligendum τὴν πολιτείαν (cf. testim. ex Hesych. et epit.)

---

13 Harpocr. s. v. κύρβεις: .... Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησίν "ἀναγράψαντες δὲ τοὺς νόμους εἰς τοὺς κύρβεις ἔστησαν ἐν τῇ στοᾷ τῇ βασιλείᾳ" (Epitomen exscr. Phot[I]. Suid[I].). — Plut. Sol. 25 ἰσχὺν δὲ τοῖς νόμοις πᾶσιν εἰς ἑκατὸν ἐνιαυτοὺς ἔδωκε. καὶ κατεγράφησαν εἰς ξυλίνους ἄξονας ἐν πλαισίοις περιέχουσι στρεφομένους, ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐν πρυτανείῳ λείψανα μικρὰ διεσῴζετο, καὶ προσηγορεύθησαν, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, κύρβεις. — Schol. Ar. Av. 1354 (V R.) κύρβιες χαλκαῖ σανίδες ἔνθα τοὺς νόμους γράφουσιν. κατὰ δὲ ἐνίους ἄξονες τρίγωνοι, ἐν οἷς ἦσαν οἱ τῶν πόλεων νόμοι γεγραμμένοι καὶ αἱ δημόσιαι ἱεροποιΐαι (hic desinit R), καθάπερ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ καὶ Ἀπολλόδωρος.

15 Harpocr. s. v. λίθος: .... ἐοίκασι δ' Ἀθηναῖοι πρός τινι λίθῳ τοὺς ὅρκους ποιεῖσθαι, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ καὶ Φιλόχορος ἐν τῷ γ̅ ὑποσημαίνουσιν (ex Epit. Phot. Suid.[II]) — Plut. Sol. 25: κοινὸν μὲν οὖν ὤμνυεν ὅρκον ἡ βουλὴ τοὺς Σόλωνος νόμους ἐμπεδώσειν, ἰδίως (sic Seitenst., ἴδιον vulgo) δ' ἕκαστος τῶν θεσμοθετῶν ἐν ἀγορᾷ πρὸς τῷ λίθῳ καταφατίζων, εἴ τι παραβαίη τῶν θεσμῶν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἰσομέτρητον ἀναθήσειν ἐν Δελφοῖς.

18 Harpocr. s. v. ἱππάς: ..... Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶν ὅτι Σόλων εἰς τέτταρα διεῖλε τέλη τὸ πᾶν πλῆθος Ἀθηναίων, πεντακοσιομεδίμνους καὶ ἱππέας καὶ ζευγίτας καὶ θῆτας. (εἰς ante πεντακ. et ante ἱππέας addit Epitome, quam exscr. Phot.[II]). Harp. s. v. πεντακοσιομέδιμνον: .... ὅτι τέσσαρα τέλη ἐποίησεν Ἀθηναίων ἁπάντων Σόλων, ὧν ἦσαν καὶ οἱ πεντακοσιομέδιμνοι, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ (Epitomen descr. Phot. Suid.). — Hesych. ἐκ τιμημάτων: τίμημα διανέμησις τῆς πολιτείας. διῄρητο γὰρ ἡ πολιτεία κατὰ Σόλωνα εἰς τέσσαρα, πεντακοσιομέδιμνον (reliqua desunt). — cf. Phot[I]. Suid. ἱππάς: Σόλων τοὺς νόμους Ἀθηναίοις γράψας εἰς (ει Phot.) πέντε τέλη τὸ πᾶν πλῆθος αὐτῶν διέταξε καὶ (om. Suid., leg. ἐκ) τῶν κατὰ τὰς οὐσίας τιμημάτων. καὶ τὸ πρῶτον

τέτταρα τέλη, καθάπερ διῄρητο καὶ πρότερον, εἰς πεντακοσιομέδιμον καὶ
ἱπ[πέα] καὶ ζευγίτην καὶ θῆτα. καὶ τὰς μὲ[ν ἄλλ]ας ἀρχὰς ἀπένειμεν |
ἄρχειν ἐκ πεντακοσιομεδίμνων καὶ ἱππέων καὶ ζευγιτῶν, τοὺς ἐννέα ἄρχοντας p.3
καὶ τοὺς ταμίας καὶ τοὺς πωλητὰς καὶ τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς κωλακρέτας,
ἑκάστοις ἀνάλογον τῷ μεγέθει τοῦ τιμήματος ἀποδιδοὺς τὴν ἀρχήν. τοῖς
δὲ τὸ θητικὸν τελοῦσιν ἐκκλησίας καὶ δικαστηρίων μετέδωκε μόνον. ἔδει 4
δὲ τελεῖν πεντακοσιομέδιμνον μὲν ὃς ἂν ἐκ τῆς οἰκείας ποιῇ πεντακόσια
μέτρα τὰ συνάμφω ξηρὰ καὶ ὑγρά, ἱππάδα δὲ τοὺς τριακόσια ποιοῦντας, ὡς
δ' ἔνιοί φασι τοὺς ἱπποτροφεῖν δυναμένους. σημεῖον δὲ φέρουσι τό τε
ὄνομα τοῦ τέλους, ὡς ἂν ἀπὸ τοῦ πράγματος κείμενον, καὶ τὰ ἀναθήματα
τῶν ἀρχαίων· ἀνάκειται γὰρ ἐν ἀκροπόλει εἰκὼν Διφίλου, ἐφ' ᾗ ἐπι-
γέγραπται τάδε·

Διφίλου Ἀνθεμίων τήνδ' ἀνέθηκε θεοῖς,
θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος.

---

2 vel μεγιστας (Bl.[1]) vel μεν αλλας (Diels et Wn.) in papyro legi possunt; litteras aliquas esse inter με et ας (pro hoc ille quidem ν legit), de quo dubitat Bl.[3], certum est 7 τῆς] γῆς Bywater 8 ιππασια (vel διὰ: has litteras tres delevit corrector) δ(ε) (ειναι) δ(ε) L 11 Διφίλου secl. Murray, al.; tuetur Ludwich, *Festschrift für O. Hirschfeld* p. 61 ff.

ὠνόμασε (καὶ τῷ πρώτῳ ὄνομα ἦν Suid.) πεντακοσιομεδίμνων, τὸ δεύτερον (τῷ δευτέρῳ Suid.) ἱππέων, τὸ τρίτον (τῷ τρίτῳ Suid.) ζευγιτῶν, τὸ τέταρτον (τῷ τετάρτῳ Suid.) θητῶν. τὸ πέμπτον (τῷ πέμπτῳ Suid.) ἱππὰς ἐκαλεῖτο (ἐκ. om. Suid.) cf. schol. Aristoph. Eq. (V det.) 627 εἰς τρία γὰρ μέρη τὸ παλαιὸν τῶν Ἀθηναίων διῄρητο ὁ δῆμος, εἴς τε τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καλουμένους, οὓς διὰ τὸ γεωργεῖν τοσαῦτα μέτρα οὕτως ὠνόμαζον, καὶ τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς θῆτας. οἱ μὲν οὖν πεντακοσιομέδιμνοι ἦσαν εὔποροι. οἱ δὲ ἱππεῖς ἧττον μὲν τῶν πεντακοσιομεδίμνων, μέχρι δὲ τῶν τ̅ ἐγεώργουν μέτρων. ἱππεῖς δὲ αὐτοὺς ὠνόμαζον διὰ τὸ δύνασθαι, εἴποτε αὐτοῖς χρεία γένοιτο, ἵππον ἕκαστον αὐτῶν τρέφειν. ..... ἡ δὲ τρίτη τάξις ἦσαν οἱ θῆτες παρ' αὐτοῖς, οἷς οὐδὲ ἄρχειν ἐφεῖτο, ἢ δικάζειν καὶ ἐκκλησιάζειν μόνον, ἵν' ἔκ τε τοῦ δικαστικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ τρέφοιντο (descr. Suid. ἱππεῖς). Hesych ζευγίσιον: τῆς ἐν Ἀθήναις πολιτείας τίμημα οὕτω καλούμενον. ἦν δὲ διῃρημένη ἡ πολιτεία εἰς τέσσαρα τιμήματα.

2 Hesych. θητικόν: τὸ ἔσχατον τίμημα παρὰ Ἀθηναίοις. Harpocr. s. v. θῆτες καὶ θητικόν: ..... εἰς τέσσαρα διῃρημένης παρ' Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας οἱ ἀπορώτατοι ἐλέγοντο θῆτες καὶ θητικὸν τελεῖν. οὗτοι δὲ οὐδεμιᾶς μετεῖχον ἀρχῆς, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης δηλοῖ ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ ..... (Epitomen descrips. Photius [unde Etym. gen., ex quo Et. M. 452,14 et Symeo (?)] et Suid.)

7 Poll. VIII 130 τιμήματα δ' ἦν τέτταρα, πεντακοσιομεδίμνων, ἱππέων, ζευγιτῶν, θητικόν (θητικῶν codd.), οἱ μὲν ἐκ τοῦ πεντακόσια μέτρα ξηρὰ καὶ ὑγρὰ ποιεῖν κληθέντες· ἀνήλισκον δ' εἰς τὸ δημόσιον τάλαντον· οἱ δὲ τὴν ἱππάδα τελοῦντες ἐκ μὲν τοῦ δύνασθαι τρέφειν ἵππους κεκλῆσθαι δοκοῦσιν, ἐποίουν δὲ μέτρα τριακόσια, ἀνήλισκον δὲ ἡμιτάλαντον· οἱ δὲ τὸ ζευγίσιον (ζευγήσιον codd.) τελοῦντες ἀπὸ διακοσίων μέτρων κατελέγοντο, ἀνήλισκον δὲ μνᾶς δέκα· οἱ δὲ τὸ θητικὸν οὐδεμίαν ἀρχὴν ἦρχον οὐδὲ ἀνήλισκον οὐδέν. (131) Ἀνθεμίων δὲ ὁ Διφίλου καλλωπίζεται δι' ἐπιγράμματος ὅτι ἀπὸ τοῦ θητικοῦ τέλους εἰς τὴν ἱππάδα μετέστη, καὶ εἰκὼν ἔστιν ἐν ἀκροπόλει ἵππος ἀνδρὶ παρεστηκώς· καὶ τὸ ἐπίγραμμα „Διφίλου Ἀνθεμίων τόνδ' ἀνέθηκεν θεοῖς, θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος“.

Arist. Pol. Γ 11. 1282a29 τῆς μὲν ἐκκλησίας μετέχουσι καὶ βουλεύουσι καὶ δικάζουσιν ἀπὸ μικρῶν τιμημάτων καὶ τῆς τυχούσης ἡλικίας, ταμιεύουσι δὲ καὶ στρατηγοῦσι καὶ τὰς μεγίστας ἀρχὰς ἄρχουσιν ἀπὸ μεγάλων.

καὶ παρέστηκεν ἵππος ἐκμαρτυρῶν, ὡς τὴν ἱππάδα τοῦτο σημαίνουσαν. οὐ p. 3
μὴν ἀλλ' εὐλογώτερον τοῖς μέτροις διῃρῆσθαι καθάπερ τοὺς πεντακοσιο-
μεδίμνους. ζευγίσιον δὲ τελεῖν τοὺς διακόσια τὰ συνάμφω ποιοῦντας· τοὺς δ'
ἄλλους θητικόν, οὐδεμιᾶς μετέχοντας ἀρχῆς. διὸ καὶ νῦν ἐπειδὰν ἔρηται τὸν
μέλλοντα κληροῦσθαί τιν' ἀρχήν, ποῖον τέλος τελεῖ, οὐδ' ἂν εἷς εἴποι θητικόν.

VIII. τὰς δ' ἀρχὰς ἐποίησε κληρωτὰς ἐκ προκρίτων, οὓς ἑκάστη προ- 1
κρίνειε τῶν φυλῶν. προύκρινεν δ' εἰς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἑκάστη δέκα,
καὶ ⟨ἐκ⟩ τούτων ἐκλήρουν· ὅθεν ἔτι διαμένει ταῖς φυλαῖς τὸ δέκα κληροῦν
ἑκάστην, εἶτ' ἐκ τούτων κυαμεύειν. σημεῖον δ' ὅτι κληρωτὰς ἐποίησεν ἐκ
τῶν τιμημάτων ὁ περὶ τῶν ταμιῶν νόμος, ᾧ χρώμενοι δια[τελ]οῦσιν ἔτι
καὶ νῦν· κελεύει γὰρ κληροῦν τοὺς ταμίας ἐκ πεντακοσιομεδίμνων. [Σόλ]ων 2
μὲν οὖν οὕτως ἐνομοθέτησεν περὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων. τὸ γὰρ ἀρχαῖον
ἡ ἐν Ἀ[ρεί]ῳ [πάγῳ βου]λὴ ἀνακαλεσαμένη καὶ κρίνασα καθ' αὑτὴν τὸν
ἐπιτήδειον ἐφ' ἑκάστῃ τῶν ἀρχῶν ἐπ' [ἐν]ια[υτ]ὸν [διατάξα]σα ἀπέστελλεν.
φυλαὶ δ' ἦσαν δ̄ καθάπερ πρότερον καὶ φυλοβασιλεῖς τέτταρες. [ἐκ] δὲ 3
[τῆς] φυ[λῆ]ς ἑκάστης ἦσαν νενεμημέναι τριττύες μὲν τρεῖς, ναυκραρίαι δὲ
δώδεκα καθ' ἑκάστην. ἦν δ' ἐπὶ τῶν ναυκραριῶν ἀρχὴ καθεστηκυῖα
ναύκραροι, τεταγμένη πρός τε τὰς εἰσφορὰς καὶ τὰς δαπ[άνας] τὰς γιγνο-
μένας· διὸ καὶ ἐν τοῖς νόμοις τοῖς Σόλωνος οἷς οὐκέτι χρῶνται πολλα-

6 τ(ης) δ αρχης L προκρινει L, corr. Gertz 7 εννε L*, α superscr. L¹
8 ἐκ τούτων] του ..... ληρουν L, supra versum (post του) aliquid additum esse videtur, quod των potest esse, fortasse pro τ' male a L* scripto. τοὺς θ', quod legit Wn. (K-W³), spatio non sufficit. ἐκ τούτων (K-W¹, Gomperz) dubitanter dedi, quippe qui lectioni dubiae coniectura subvenire nolim. sed correctura in papyro facta locum pravatum indicat. littera post του altera potest ε esse, quam sequitur littera longior, ita ut ἐξεκλήρουν legi possit, si verbum tale extiterit 9 εποιησαν L, corr. Hude 12 γάρ] δ' legit Wn. (K-W³) 14 διατάξασα] lectio non certa; -τα legit Wn., unde ἄρξοντα Kaibel, quod non omnino improbo; sed videtur potius -σα esse 15 τεσσαρες L 16 ναυκραι|ραι L
17 ἦν δ' ἐπὶ] ita Wn.; lectio incerta, sed hanc magis nunc quam antea probo: ἐπὶ δὲ Bl.
18 ναυκραιροι L 18. 19 γινομενας L 19 τοις σολωνος νομοις L*, corr. inter scribendum L¹

4 Harpocr. s. v. θῆτες καὶ θητικόν: ..... εἰς τέσσαρα διῃρημένης παρ' Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας οἱ ἀπορώτατοι ἐλέγοντο θῆτες καὶ θητικὸν τελεῖν. οὗτοι δὲ οὐδεμιᾶς μετεῖχον ἀρχῆς, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης δηλοῖ ἐν Ἀθηναίων Πολιτείᾳ ..... (Epitomen exscr. et Phot. [unde Et. genuin., ex quo Et. M. 452,14 et Symeo (?)] et Suidas).

15 Phot. ναυκραρίαII: τὸ πρότερον οὕτως ἐκάλουν (lege ἐκαλεῖτο), ναυκραρία καὶ ναύκραρος ναυκραρία μὲν ὁποῖόν τι ἡ συμμορία καὶ ὁ δῆμος, ναύκραρος δὲ ὁποῖόν τι ὁ δήμαρχος, Σόλωνος οὕτως ὀνομάσαντος, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης φησί· καὶ ἐν τοῖς νόμοις δέ· "ἄν τις ναυκραρίας ἀμφισβητῇ". καὶ "τοὺς ναυκράρους τοὺς κατὰ ναυκραρίαν". ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεισθένους δῆμοί εἰσιν, καὶ δήμαρχοι ἐκλήθησαν. ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους πολιτείας ὃν τρόπον διέταξε τὴν πολιτείαν ὁ Σόλων· „φυλαὶ δὲ ἦσαν τέσσαρες καθάπερ πρότερον καὶ φυλοβασιλεῖς τέσσαρες, ἐκ δὲ τῆς φυλῆς ἑκάστης ἦσαν νενεμημέναι τριττύες μὲν τρεῖς, ναυκραρίαι δὲ δώδεκα καθ' ἑκάστην." ..... Hesych. s. v. ναύκλαροι: .... τινὲς δὲ ἀφ' ἑκάστης φυλῆς δώδεκα, οἵ τινες ἀφ' ἑκάστης χώρας τὰς εἰσφορὰς ἐξέλεγον, ὕστερον δὲ δήμαρχοι ἐκλήθησαν. Poll. VIII 108 δήμαρχοι οἱ κατὰ δήμους ἄρχοντες. ἐκαλοῦντο δὲ τέως ναύκραροι ὅτε καὶ οἱ δῆμοι ναυκραρίαι. ναυκραρία δ' ἦν τέως φυλῆς δωδέκατον μέρος καὶ ναύκραροι ἦσαν δώδεκα, τέτταρες κατὰ τριττὺν ἑκάστην. τὰς δ' εἰσφορὰς τὰς κατὰ δήμους διεχειροτόνουν οὗτοι καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναλώματα.

χο[ῦ γέ]γραπται 'τοὺς ναυκράρους εἰσπράττειν' καὶ ἀναλίσκειν ἐκ τοῦ p.3
ναυκραρικοῦ ἀργυρ[ίο]υ'. β[ου]λὴν δ' ἐποίησε τετρακοσίους, ἑκατὸν ἐξ 4
ἑκάστης φυλῆς, τὴν δὲ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἔταξεν ἐπὶ [τὸ] νομοφυλακεῖν, ὥσπερ
ὑπῆρχεν καὶ πρότερον ἐπίσκοπος οὖσα τῆς πολιτείας, καὶ τά τε ἄλλα τὰ
πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα τῶν πολιτ⟨ικ⟩ῶν διετήρει καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας
ηὔθυνεν κυρία οὖσα καὶ [ζη]μιοῦν καὶ κολάζειν, καὶ τὰς ἐκτίσεις ἀνέφερεν
εἰς πόλιν, οὐκ ἐπιγράφουσα τὴν π[ρ]όφασιν δι' ὃ [τὸ ἐ]κτ[ίν]εσθαι, καὶ
τοὺς ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνισταμένους ἔκρινεν, Σόλωνος θέντ[ος]
νόμον εἰσα[γγ]ελ[ία]ς περὶ αὐτῶν. ὁρῶν δὲ τὴν μὲν πόλιν πολλάκις 5
στασιάζουσαν, τῶν δὲ πολιτῶν ἐνίους διὰ τὴν ῥαθυμίαν [ἀγα]πῶντας τὸ
αὐτόματον, νόμον ἔθηκεν πρὸς αὐτοὺς ἴδιον, ὃς ἂν στασιαζούσης τῆς πόλεως
μ[ὴ] θῆται τὰ ὅπλα μηδὲ μεθ' ἑτέρων, ἄτιμον εἶναι καὶ τῆς πόλεως μὴ
μετέχειν.

IX. τὰ μὲν οὖν [περὶ τὰ]ς ἀρχὰς τ[οῦ]τον εἶχε τὸν τρόπον. δοκεῖ 1
δὲ τῆς Σόλωνος πολιτείας τρία ταῦτ' εἶναι τὰ δημοτικώτατα· πρῶτον μὲν
καὶ μέγιστον τὸ μὴ δανείζειν ἐπὶ τοῖς σώμασιν, ἔπειτα τὸ ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τιμωρ[εῖ]ν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων, τρίτον δέ, ⟨ᾧ⟩ μάλιστά φασιν ἰσχυκέναι τὸ πλῆθος, ἡ εἰς τὸ δικαστή[ριον] ἔφε[σι]ς· κύριος γὰρ ὢν ὁ

---

4 καὶ τά τε ἄλλα] de και dubitat Bl., qui [ἡ] legit; sed compendii signum paene certum est 5 πολιτικῶν Richards, al. 7 δι' ὃ τὸ ἐκτίνεσθαι] lectio haec, quamquam incerta, vestigiis aptior quam ceterae est: διὰ τὸ [εὐ]θύ[ν]εσθαι legit Wn., del. Wilam. ἐκτίνεσθαι Tyrrell, Bl. 9 εισαγγελ . . . legit Wessely; del. Wilam. πολλακιστα- L 10 ἀγαπῶντας K-W, quod verisimile est, sed etiam περιορῶντας (Bury) non omnino abiciendum est 16 δανιζειν L 17 ῳ add. H-L, al., ᾧ καὶ K-W

---

11 Gell. II 12 *in legibus Solonis illis antiquissimis, quae Athenis axibus ligneis incisae sunt quasque latas ab eo Athenienses ut sempiternae manerent, poenis et religionibus sanxerunt, legem esse Aristoteles refert scriptam ad hanc sententiam: „si ob discordiam dissensionemque seditio atque discessio populi in duas partes fiet* (sic deteriores; *fieret* VPR) *et ob eam causam irritatis animis utrimque arma capientur pugnabiturque, tum qui in eo tempore in eoque casu civilis discordiae non alterutrae parti* (sic deteriores; *alterutra parte* VPR) *sese adiunxerit, sed solitarius separatusque a communi malo civitatis secesserit, is domo patria fortunisque omnibus careto, exul extorrisque esto.*"

15 Arist. Pol. B 12. 1273ᵇ41 ἔοικε δὲ Σόλων ἐκεῖνα μὲν ὑπάρχοντα πρότερον οὐ καταλῦσαι, τήν τε βουλὴν καὶ τὴν τῶν ἀρχῶν αἵρεσιν, τὸν δὲ δῆμον καταστῆσαι, τὰ δικαστήρια ποιήσας ἐκ πάντων. διὸ καὶ μέμφονταί τινες αὐτῷ· λῦσαι γὰρ θάτερον, κύριον ποιήσαντα τὸ δικαστήριον πάντων, κληρωτὸν ὄν. ἐπεὶ γὰρ τοῦτ' ἴσχυσεν, ὥσπερ τυράννῳ τῷ δήμῳ χαριζόμενοι τὴν πολιτείαν εἰς τὴν νῦν δημοκρατίαν κατέστησαν.

Arist. Pol. B 12. 1274ᵃ15 Σόλων γε ἔοικε τὴν ἀναγκαιοτάτην ἀποδιδόναι τῷ δήμῳ δύναμιν, τὸ τὰς ἀρχὰς αἱρεῖσθαι καὶ εὐθύνειν (μηδὲ γὰρ τούτου κύριος ὢν ὁ δῆμος δοῦλος ἂν εἴη καὶ πολέμιος), τὰς δ' ἀρχὰς ἐκ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν εὐπόρων κατέστησε πάσας, ἐκ τῶν πεντακοσιομεδίμνων καὶ ζευγιτῶν καὶ τρίτου τέλους τῆς καλουμένης ἱππάδος· τὸ δὲ τέταρτον θητικόν, οἷς οὐδεμιᾶς ἀρχῆς μετῆν.

Arist. Pol. Γ 11. 1281ᵇ23 τίνων δεῖ κυρίους εἶναι τοὺς ἐλευθέρους καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν; . . . (31) λείπεται δὴ τοῦ βουλεύεσθαι καὶ κρίνειν μετέχειν αὐτούς. διόπερ καὶ Σόλων καὶ τῶν ἄλλων τινὲς νομοθετῶν τάττουσιν ἐπί τε τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ τὰς εὐθύνας τῶν ἀρχόντων, ἄρχειν δὲ κατὰ μόνας οὐκ ἐῶσιν.

δῆμος τῆς ψήφου κύριος γίγνεται τῆς πολιτείας. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ μὴ 2
γεγράφθ[αι το]ὺς νόμους ἁπλῶς μηδὲ σαφῶς, ἀλλ' ὥσπερ ὁ περὶ τῶν p. 3
κλήρων καὶ ἐπικλήρων, ἀνάγκη [πο]λλὰς ἀμφισβητήσεις γίγνεσθαι καὶ πάντα
βραβεύειν καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια τὸ δικαστήρ[ιον]. οἴονται μὲν οὖν τινες
ἐπίτηδες ἀσαφεῖς αὐτὸν ποιῆσαι τοὺς νόμους, ὅπως ᾖ τῆς κρίσεως [ὁ] δῆ-
[μος κ]ύριος. οὐ μὴν εἰκός, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καθόλου περιλαβεῖν
τὸ βέλτιστον· οὐ γὰρ [δ]ίκ[αιον] ἐκ τῶν νῦν γιγνομένων ἀλλ' ἐκ τῆς ἄλλης
πολιτείας θεωρεῖν τὴν ἐκείνου βούλησιν.

X. ἐν μὲν οὖν τοῖς νόμοις ταῦτα δοκεῖ θεῖναι δημοτικά, πρὸ δὲ τῆς 1
νομοθεσίας ποιῆσαι τὴν τῶν χ[ρ]εῶν [ἀπο]κοπὴν καὶ μετὰ ταῦτα τήν τε
τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ τὴν τοῦ νομίσματος αὔξησιν. ἐπ' ἐκείνου 2
γὰρ ἐγένετο καὶ τὰ μέτρα μείζω τῶν Φειδωνείων, καὶ ἡ μνᾶ πρότερον
ἔχ[ο]υσα [σ]ταθμὸν ἑβδομήκοντα δραχμὰς ἀνεπληρώθη ταῖς ἑκατόν. | ἦν p. 4
δ' ὁ ἀρχαῖος χαρακτὴρ δίδραχμον. ἐποίησε δὲ καὶ σταθμὰ πρὸς τ[ὸ] νόμισμα
τ[ρ]εῖς καὶ ἑξήκοντα μνᾶς τὸ τάλαντον ἀγούσας, καὶ ἐπιδιενεμήθησαν [αἱ
τ]ρεῖς μναῖ τῷ στατῆρι καὶ τοῖς ἄλλοις σταθμοῖς.

XI. διατάξας δὲ τὴν πολιτείαν ὅνπερ εἴρηται τρόπον, ἐπειδὴ προσιόντες 1
αὐτῷ περὶ τῶν νόμων ἐνώχλουν, τὰ μὲν ἐπιτιμῶντες τὰ δὲ ἀνακρίνοντες,
βουλόμενος μήτε ταῦτα κινεῖν μήτ' ἀπεχθάνεσθαι παρών, ἀποδημίαν ἐποιή-
σατο κατ' ἐμπορίαν ἅμα καὶ θεωρίαν εἰς Αἴγυπτον, ε[ἰπ]ὼν ὡς οὐχ [ἥ]ξει δέκα
ἐτῶν· οὐ γὰρ οἴεσθαι δίκαιον εἶναι τοὺς νόμους ἐξηγεῖσθαι παρών, ἀλλ' ἕκαστον
τὰ γεγραμμένα ποιεῖν. ἅμα δὲ καὶ συνέβαινεν αὐτῷ τῶν τε γνωρίμων 2
διαφόρους γεγενῆσθαι πολλοὺς διὰ τὰς τῶν χρεῶν ἀποκοπάς, καὶ τὰς στάσεις
ἀμφοτέρας μεταθέσθαι διὰ τὸ παράδοξον αὐτοῖς γενέσθαι τὴν κατάστασιν.
ὁ μὲν γὰρ δῆμος ᾤετο πάντ' ἀνάδαστα ποιήσειν αὐτόν, οἱ δὲ γνώριμοι
πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἀποδώσειν ἢ μ[ικ]ρ[ὸ]ν παραλλάξ[ειν]. ⟨ὁ δὲ⟩
Σόλων ἀμφοτέροις ἠναντιώθη, καὶ ἐξὸν αὐτῷ μεθ' ὁποτέρων ἐβούλετο
συστά[ντ]α τυραννεῖν εἵλετο πρὸς ἀμφοτέρους ἀπεχθέσθαι, σώσας τὴν πα-
τρίδα καὶ τὰ βέ[λτι]στα νομοθετήσας.

1 γινεται L 3 γινεσθαι L 6 περιλαβειν καθολου L*, corr. inter scribendum L[1] 7 γινομενων L 10 ποιῆσαι potius quam ποιήσας (Wn., K-W[3]) habere videtur L; neque καὶ, quod se dispexisse putat Wn. (del. K-W[3]) videre possum 13 ἔχουσα recte Wn. σταθμὸν Diels 19 κεινειν L 20 εἴπων ὡς οὐκ ἥξει Wessely et Bl. 24 ..σαν ταξιν L* (ι.σαν Diels, Wn., ουσαν ego antea, νέαν coni. Diels), καταστασιν suprascr. L[1] 25 ωετο L 26 εἰς secl. K-W[1.3], ἢ K-W[2], Bl.[3] παραλλαξ[ειν] Σολων legit Wn., quod vestigiis fortasse aptari potest; ο δ' suprascriptum fuisse coni. idem 27 ηβουλετο L (K-W, Bl.); cf. Meisterhans [3], p. 169 28 απεχθεσθηναι L, ἀπεχθέσθαι Wyse, cett., ἀπεχθάνεσθαι Aristides (v. testim.)

1 Arist. Pol. Γ 11. 1282 b 2 δεῖ τοὺς νόμους εἶναι κυρίους κειμένους ὀρθῶς, τὸν ἄρχοντα δέ, ἄν τε εἷς ἄν τε πλείους ὦσι, περὶ τούτων εἶναι κυρίους περὶ ὅσων ἐξαδυνατοῦσιν οἱ νόμοι λέγειν ἀκριβῶς διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι καθόλου διορίσαι περὶ πάντων.

27 Aristid. II 360 Di. ἐκεῖνος μέντοι παρὸν αὐτῷ στασιαζούσης τῆς πόλεως ὁποτέρων βούλοιτο προστάντι τυραννεῖν, ἀπεχθάνεσθαι μᾶλλον ἀμφοτέροις εἵλετο ὑπὲρ τοῦ δικαίου. καὶ τῶν μὲν πλουσίων ὅσον καλῶς εἶχεν ἀφεῖλε, τῷ δήμῳ δ' οὐκ ἔδωκεν ὅσον ἐβούλετο, ἔστη δ' ἐν μεθορίῳ πάντων ἀνδρειότατα καὶ δικαιότατα.

XII. ταῦτα δ' ὅτι τοῦτον ⟨τὸν⟩ τρόπον ἔσχεν οἵ τ' ἄλλοι συμφωνοῦσι 1
πάντες καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ποιήσει μέμνηται περὶ αὐτῶν ἐν τοῖσδε· p. 4

δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον γέρας ὅσσον ἀπαρκεῖ,
τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν οὔτ' ἐπορεξάμενος·
οἳ δ' εἶχον δύναμιν καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγητοί,
καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν.
ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι,
νικᾶν δ' οὐκ εἴασ' οὐδετέρους ἀδίκως.

πάλιν δ' ἀποφαινόμενος περὶ τοῦ πλήθους, ὡς αὐτῷ δεῖ χρῆσθαι· 2

δῆμος δ' ὧδ' ἂν ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἕποιτο,
μήτε λίαν ἀνεθεὶς μήτε βιαζόμενος.
τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται
ἀνθρώποισιν ὅσοις μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.

καὶ πάλιν δ' ἑτέρωθί που λέγει περὶ τῶν διανείμασθαι τὴν γῆν βουλομένων· 3

οἳ δ' ἐφ' ἁρπαγαῖσιν ἦλθον, ἐλπίδ' εἶχον ἀφνεάν
κἀδόκουν ἕκαστος αὐτῶν ὄλβον εὑρήσειν πολύν,
καί με κωτίλλοντα λείως τραχὺν ἐκφανεῖν νόον·
χαῦνα μὲν τότ' ἐφράσαντο, νῦν δέ μοι χολούμενοι
λοξ[ὸν ὀ]φθαλμοῖσ' ὁρῶσι πάντες ὥστε δήιον.
οὐ χρεών· ἃ μὲν γὰρ εἶπα σὺν θεοῖσιν ἤνυσα,
ἄ[λλ]α δ' ο[ὐ] μάτην ἔερδον, οὐδέ μοι τυραννίδος
ἁνδάνει βίᾳ τι [ῥέζ]ειν, οὐδὲ πιεί[ρ]ας χθονὸς
πατρίδος κακοῖσιν ἐσθλοὺς ἰσομοιρίαν ἔχειν.

---

3 δημοι L γέρας] κράτος Plut. (vid. test.) 4. 5 απορεξαμενος οσοι L, corr. sec. Plut. 11 λίην Plut. βιαζόμενος] πιεζόμενος Plut. 12 πολὺς] κακῷ Theognis (vid. test.) 13 ἀνθρώπῳ καὶ ὅτῳ Theogn.

---

3 Plut. Sol. 18 ἐπισημαίνεται δ' αὐτῷ τὴν ἀξίωσιν οὕτως· "δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον κράτος ὅσσον ἐπαρκεῖ, | τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν οὔτ' ἐπορεξάμενος· | οἳ δ' εἶχον δύναμιν καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγητοί, | καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν. | ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισιν· | νικᾶν δ' οὐκ εἴασ' οὐδετέρους ἀδίκως."

10 Plut. comp. Sol. et Popl. 2 καὶ τοῦτο δ' ἔοικε συνιδεῖν πρότερος ὁ Σόλων ὅτι δῆμος "ὧδ' ἂν ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἕποιτο | μήτε λίην ἀνεθεὶς μήτε πιεζόμενος."

12 cf. Theogn. 153 τίκτει τοι κόρος ὕβριν ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται | ἀνθρώπῳ καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.

18 Plut. Sol. 16 ὅτι δ' οὖν προσέκρουσε τοῖς πλείστοις, ἕτερα προσδοκήσασιν, αὐτός εἴρηκε περὶ αὐτῶν, ὡς "χαῦνα μὲν τότ' ἐφράσαντο, νῦν δέ μοι χολούμενοι | λοξὸν ὀφθαλμοῖς ὁρῶσι πάντες ὥστε δήϊον."

21 sqq. Aristid. Or. 28, 137 II 185 Keil ὁ δὲ δὴ Σόλων καὶ βιβλίον ἐξεπίτηδες πεποίηκεν ὥσπερ ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, οὕτως ἐκεῖνος εἰς αὑτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, ἐν ᾧ ἄλλα τε δὴ λέγει καὶ ταῦτα "ἃ μὲν γὰρ ἄελπτα σὺν θεοῖσιν ἤνυσα, ἄλλα δ' οὐ μάτην ἔρδον". ὁρᾷς ὡς αὐθαδῶς καὶ οὐ τῆς σῆς συμβουλῆς; καὶ ταῦτα μέν ἐστιν ἐν τετραμέτροις, ἐν δὲ τοῖς ἰάμβοις· "συμμαρτυροίη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου | μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Ὀλυμπίων | ἄριστα, γῆ μέλαινα, ἧς ἐγώ ποτε | ὅρους ἀνεῖλον πολλαχῇ πεπηγότας, | πρόσθεν δὲ δουλεύουσα, νῦν ἐλευθέρα. | πολλοὺς δ' Ἀθήνας πατρίδ' εἰς θεόκτιτον (θεόκτιστον ASU) | ἀνήγαγον πρα-

[πάλιν] δὲ καὶ περὶ τῆς ἀπ[οκ]οπῆς τῶν χ[ρε]ῶν καὶ τῶν δουλευόντων 4
μὲν πρότερον ἐλευθερωθέντων δὲ διὰ τὴν σεισάχθειαν· p. 4

ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὕνεκα ξ[υ]νήγαγον
δῆμον, τί τούτων πρὶν τυχεῖν ἐπαυσάμην;
συμμαρτυροίη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Ὀλυμπίων
ἄριστα, Γῆ μέλαινα, τῆς ἐγώ ποτε
ὅρους ἀνεῖλον πολλαχῇ πεπηγότα[ς],
πρόσθεν δὲ δουλεύουσα, νῦν ἐλευθέρα.
πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρίδ' εἰς θεόκτιτον,
ἀνήγαγον πραθέντας, ἄλλον ἐκδίκως,
ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὑπὸ
χρειοῦς φυγόντας, γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν
ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῇ πλανωμένους,
τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀεικέα
ἔχοντας, ἤθη δεσποτῶν τρομευμέν[ους],
ἐλευθέρους ἔθηκα. ταῦτα μὲν κράτει
νόμου, βίαν τε καὶ δίκην συναρμόσας,
ἔρεξα, καὶ διῆλθον ὡς ὑπεσχ[ό]μην.
θεσμούς θ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ,
εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἁρμόσας δίκην,
ἔγραψα. κέντρον δ' ἄλλος ὡς ἐγὼ λαβών,

---

1 πάλιν] lectio incerta, sed haec vestigiis non incongruens est; potest etiam littera ultima ς esse. .... ει legit Wn., sed dubito ἀποκοπῆς τῶν χρεῶν legit et supplevit Wessely. ab αποκοπης (ut vid.) incipit frag. Berol. I a [B] 3 οὕνεκα ξυνήγαγον Platt, H-L, al. 4 δῆμον κτλ.] ita interpunxit Jebb (S., al.) ἐπαυσάμην] σαμαν B 5 συμμαρτυροιην B 6 ολυμπιων] ολ habet B (L deficit) 10 θεοκτιστον L 11 ανηγαγον] ανη habet B 14 πλανωμενους] πλαν .... ους L, ... νωμενους B 17. 18 κρατεεινομου L, κρατηομου B, κρατει (al. -η) ομου Aristides (K-W, Bl.) 19 υπισχομην L 20 θεσμον B θ'] τε L*, θ suprascr. L[1]; δ' (?) B (K-W, Bl.)

θέντας, ἄλλον ἐκδίκως, | ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὕπο | χρησμὸν λέγοντας γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν | ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῇ πλανωμένους, | τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλείης ἀεικέα | ἔχοντας ἤδη δεσποτῶν τρομευμένους | ἐλευθέρους ἔθηκα. ταῦτα μὲν κράτει | ὁμοῦ βίαν τε καὶ δίκην συναρμόσας | ἔρεξα καὶ διῆλθον ὡς ὑπεσχόμην. | θεσμοὺς δ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ | εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἁρμόσας δίκην | ἔγραψα. κέντρον δ' ἄλλος ὡς ἐγὼ λαβὼν | κακοφραδής τε καὶ φιλοκτήμων ἀνὴρ | οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον."

7 sqq. Plut. Sol. 15: σεμνύνεται γὰρ Σόλων ἐν τούτοις, ὅτι τῆς τε προϋποκειμένης γῆς "ὅρους ἀνεῖλε πολλαχῇ πεπηγότας | πρόσθεν δὲ δουλεύουσα νῦν ἐλευθέρα," καὶ τῶν ἀγωγίμων πρὸς ἀργύριον γεγονότων πολιτῶν, τοὺς μὲν ἀνήγαγεν ἀπὸ ξένης "γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν | ἱέντας ὡς ἂν πολλαχῇ πλανωμένους· | τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλείην ἀεικέα | ἔχοντας" ἐλευθέρους φησὶ ποιῆσαι.

18 Plut. Sol. 15 ἃ δὲ καὶ λέγων ἤλπιζε πειθομένοις καὶ προσάγων ἀνάγκην ὑπομένουσι χρήσασθαι, ταῦτ' ἔπραττεν, ὥς φησιν αὐτός, "ὁμοῦ βίην τε καὶ δίκην συναρμόσας."

[κ]ακοφραδὴς τε καὶ φιλοκτήμων ἀνήρ, p. 4
οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον· εἰ γὰρ ἤθελον
ἃ τοῖς ἐναντίο[ισι]ν ἥνδανεν τότε,
αὖθις δ' ἃ τοῖσιν οὕτεροι φρασαίατο,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις.
τῶν οὕνεκ' ἀλκὴν πάντοθεν ποιούμενος
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐστράφην λύκος.

καὶ πάλιν ὀνειδίζων πρὸς τὰς ὕστερον αὐτῶν μεμψιμοιρίας ἀμφοτέρων· 5

δήμῳ μὲν εἰ χρὴ διαφάδην ὀνειδίσαι,
ἃ νῦν ἔχουσιν οὔποτ' ὀφθαλμοῖσιν ἂν
εὕδοντες εἶδον.
ὅσοι δὲ μείζους καὶ βίαν ἀμείνονες
αἰνοῖεν ἄν με καὶ φίλον ποιοίατο·

εἰ γάρ τις ἄλλος, φησί, ταύτης τῆς τιμῆς ἔτυχεν,

οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον οὐδ' ἐπαύσατο,
πρὶν ἀνταράξας πῖαρ ἐξεῖλεν γάλα. |
ἐγὼ δὲ τούτων ὥσπερ ἐν μεταιχμίῳ p. 5
ὅρος κατέστην.

XIII. τὴν μὲν οὖν ἀποδημίαν ἐποιήσατο διὰ ταύτας τὰς αἰτίας. 1 Σόλωνος δ' ἀποδημήσαντος, ἔτι τῆς πόλεως τεταραγμένης, ἐπὶ μὲν ἔτη τέτταρα διῆγον ἐν ἡσυχίᾳ· τῷ δὲ πέμπτῳ μετὰ τὴν Σόλωνος ἀρχὴν οὐ κατέστησαν ἄρχοντα διὰ τὴν στ[άσ]ιν, καὶ πάλιν ἔτει πέμπτῳ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀναρχίαν ἐποίησαν. μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τῶν αὐτῶν χρόνων Δα- 2 μασίας αἱρεθεὶς ἄρχων ἔτη δύο καὶ δύο μῆνας ἦρξεν, ἕως ἐξηλάθη βίᾳ τῆς ἀρχῆς. εἶτ' ἔδοξ[εν] αὐτοῖς διὰ τὸ στασιάζειν ἄρχοντας ἑλέσθαι δέκα,

---

2 ηθελον B, Arist.; η . . λαν L, ut vid. 3 ἃ τοῖς B, Arist.; αυτοις L ἃ τοισιν Arist.: αυτοισιν L 4 οὕτεροι] ἀτέροις Arist. φρασαίατο] δρᾶσαι διά Arist. 5 εχει[ρωθη] B, quod hic desinit 7 πολλαῖσιν] ita L, ut credo; πολλῃισιν Wn., K-W, Bl. ἐστράφην Arist.: ετραφην (aut εγρ-) L 9 διαφραδην L, corr. Kontos, al. 10 ουποτε L 16 πυαρ L, πῖαρ Plut. 19 ταυτ(ην) τ(η)ν L*, corr. L¹ 22 κατέστησαν] hic incipit frag. Berol. I b δια (post πέμπτῳ) B (διὰ ταύτην τὴν, ut vid.), om. L 23 αναρχιαν] αρχαιαν L, corr. Campbell, cett. 23. 24 Δαμασιας B, Δ[.]μα[. . . .] L 24 εξηλασθη BL

---

2 Aristid. l. c. 140 p. 186,15 K: εἶτα τί φησιν ὁ Σόλων; "εἰ γὰρ ἤθελον | ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε | αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέροις δρᾶσαι διὰ | πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχειρώθη πόλις. | τῶν οὕνεκ' ἀρχὴν πάντοθεν κοκεύμενος | ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐστράφην λύκος." ὁρᾷς ὅτι καὶ Σόλων καλλωπίζεται καὶ σοῦ μεῖζον ἐφ' αὑτῶι φρονεῖ. ἡγεῖτο γάρ, οἶμαι, τὰ εἰς αὐτὸν αὐτῶι ταῦτα ἐγκώμια πεποιημένα λυσιτελεῖν τοῖς ἄλλοις γίγνεσθαι παραδείγματα.

15 Plut. Sol. 16 καίτοι φησίν, ὡς εἴ τις ἄλλος ἔσχε τὴν αὐτὴν δύναμιν, "οὔτ' ἂν κατέσχε δῆμον οὔτ' ἐπαύσατο | πρὶν ἂν ταράξας πῖαρ ἐξέλῃ γάλα."

17 Aristid. II 360 Di. (de Solone) ἔστη δ' ἐν μεθορίῳ πάντων ἀνδρειότατα καὶ δικαιότατα. (cf. test. 11,27)

πέντε μὲν εὐπατριδῶν, τρεῖς δὲ ἀ[γ]ροίκων, δύο δὲ δημιουργῶν, καὶ οὗτοι p.5 τὸν μετὰ Δαμασίαν ἦρξαν ἐνιαυτόν. ᾧ καὶ δῆλον ὅτι μεγίστην εἶχεν δύναμιν ὁ ἄρχων· φαίνονται γὰρ αἰεὶ στασιάζοντες περὶ ταύτης τῆς ἀρχῆς. ὅλως δὲ διετέλουν νοσοῦντες τὰ πρὸς ἑαυτούς, οἱ μὲν ἀρχὴν καὶ πρόφασιν 3 ἔχοντες τὴν τῶν χρεῶν ἀποκοπήν (συνεβεβήκει γὰρ αὐτοῖς γεγονέναι πένησιν), οἱ δὲ τῇ πολιτείᾳ δυσχεραίνοντες διὰ τὸ μεγάλην γεγονέναι μεταβολήν, ἔνιοι δὲ διὰ [τὴν] πρὸς ἀλλήλους φιλονικίαν. ἦσαν δ' αἱ στάσεις 4 τρεῖς· μία μὲν τῶν παραλίων, ὧν προειστήκει Μεγακλῆς ὁ Ἀλκμέωνος, οἵπερ ἐδόκουν μάλιστα διώκειν τὴν μέσην πολιτείαν· ἄλλη δὲ τῶν πεδιακῶν, οἳ τὴν ὀλιγαρχίαν ἐζήτουν, ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Λυκοῦργος· τρίτη δ' ἡ τῶν διακρίων, ἐφ' ᾗ τεταγμένος ἦν Πεισίστρατος, δημοτι[κ]ώτατος εἶναι δοκῶν. προσεκεκόσμηντο δὲ τούτοις οἵ τε ἀφ[ῃ]ρημένοι τὰ χρέα διὰ τὴν ἀπορ[ί]αν 5 καὶ οἱ τῷ γένει μὴ καθαροὶ διὰ τὸν φόβον· σημεῖον δ', ὅτι μετὰ τὴν [τῶν] τυράννων κατάλυσιν ἐποίησαν διαψηφισμόν, ὡς πολλῶν κοινωνούντων τῆς πολιτείας οὐ προσῆκον. εἶχον δὲ ἕκαστοι τὰς ἐπωνυμίας ἀπὸ τῶν τόπων ἐν οἷς ἐγεώργουν.

XIV. δημοτικώτατος δ' εἶναι δοκῶν ὁ Πεισίστρατος καὶ σφόδρ' 1 εὐδοκιμηκὼς ἐν τῷ πρὸς Μεγαρέας πολέμῳ, κατατραυματίσας ἑαυτὸν συνέπεισε τὸν δῆμον, ὡς ὑπὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν ταῦτα πεπονθώς, φυλακὴν ἑαυτῷ δοῦναι τοῦ σώματος, Ἀριστίωνος γράψαντος τὴν γνώμην. λαβὼν δὲ τοὺς κορυνηφόρους καλουμένους, ἐπαναστὰς μετὰ τούτων τῷ δήμῳ κατέσχε τὴν ἀκρόπολιν ἔτει δευτέρῳ καὶ τριακοστῷ μετὰ τὴν τῶν νόμων

---

1 πεντε] ita etiam B (...τε, non -ας, ut antea lectum est) μεν om. L*, suprascr. L[1] αποικων B, αγρ. L, ut vid., et cf. testim. 2. 3 εἶχεν δύναμιν] δυναμιν ειχεν B 3 αἰεὶ] αει B 4 νοσοῦντες om. B 7 δὲ] μεν B την B, ut vid. φιλονεικιαν B δεαι B 9 αλλοι L*, η suprascr. L[1] 12 χρέα] hic desinit B 14 δ(ια)φημισμο(ν) L 20 Ἀρίστωνος Plut.

---

7 Hesych. ἀγροιῶται: ἄγροικοι. καὶ γένος Ἀθήνησιν, οἳ ἀντιδιέστελλον πρὸς τοὺς Εὐπατρίδας. ἦν δὲ καὶ τὸ τῶν γεωργῶν καὶ τρίτον τὸ τῶν δημιουργῶν.

10 Schol. Ar. Vesp. 1218 (V) κατὰ γὰρ τοὺς Σόλωνος νόμους τρεῖς ἦσαν αἱ τάξεις, μία μὲν τῶν παραλίων (ἐν τῷ παραλίῳ V, corr. Portus), ὧν προειστήκει Μεγακλῆς, ἑτέρα δὲ τῶν πεδιέων, ὧν προειστήκει Λυκοῦργος, τρίτη δὲ τῶν διακρίων (διακριέων V, corr. Dindorf), ὧν προειστήκει (προεστήκει V semper; corr. Dindorf) Πεισίστρατος.

18 Herod. I 59 (Πεισίστρατος) τρωματίσας ἑωυτόν τε καὶ ἡμιόνους ἤλασε ἐς τὴν ἀγορὴν τὸ ζεῦγος, ὡς ἐκπεφευγὼς τοὺς ἐχθρούς, οἵ μιν ἐλαύνοντα ἐς ἀγρὸν ἠθέλησαν ἀπολέσαι δῆθεν· ἐδέετό τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι, πρότερον εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένῃ στρατηγίῃ, Νίσαιάν τε ἑλὼν καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἐξαπατηθεὶς ἔδωκέ οἱ τῶν ἀστῶν καταλέξας ἄνδρας τούτους, οἳ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγένοντο Πεισιστράτου, κορυνηφόροι δέ· ξύλων γὰρ κορύνας ἔχοντες εἵποντό οἱ ὄπισθε. συνεπαναστάντες δὲ οὗτοι ἅμα Πεισιστράτῳ ἔσχον τὴν ἀκρόπολιν.

ex narratiunculis quae sat multae de his rebus circumferuntur, possunt ex Aristotele aliqua ratione sumpta esse, quae Aelianus scribit v. h. VIII 16 Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου γέρων ἤδη ὢν ὑπώπτευε Πεισίστρατον τυραννίδι ἐπιθήσεσθαι, ἡνίκα παρῆλθεν ἐς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀθηναίων καὶ ᾔτει φρουρὰν ὁ Πεισίστρατος. ὁρῶν δὲ τοὺς Ἀθηναίους τῶν μὲν

θέσιν ἐπὶ Κωμέου ἄρχοντος. λέγεται δὲ Σόλωνα, Πεισιστράτου τὴν 2
φυλακὴν αἰτοῦντος, ἀντιλέξαι καὶ εἰπεῖν ὅτι τῶν μὲν εἴη σοφώτερος, τῶν p. 5
δ' ἀνδρειό[τε]ρος· ὅσοι μὲν γὰρ ἀγνοοῦσι Πεισίστρατον ἐπιτιθέμενον

---

1 Πιισιστρατου hic et alibi L (exc. p. 15,17. 20,4)

αὐτοῦ λόγων ῥαθύμως ἀκούοντας, προσέχοντας δὲ τῷ Πεισιστράτῳ ἔφη ὅτι τῶν μέν ἐστι σοφώτερος, τῶν δὲ ἀνδρειότερος. ὁπόσοι μὲν μὴ γινώσκουσιν ὅτι φυλακὴν λαβὼν περὶ τὸ σῶμα τύραννος ἔσται, ἀλλὰ τούτων μέν ἐστι σοφώτερος· ὁπόσοι δὲ γινώσκοντες ὑποσιωπῶσι, τούτων ἀνδρειότερός ἐστιν. ὁ δὲ λαβὼν τὴν δύναμιν, τύραννος ἦν. καθεζόμενος δὲ Σόλων πρὸ τῆς οἰκίας τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ παραθέμενος ἔλεγεν ὅτι ἐξώπλισται καὶ βοηθεῖ τῇ πατρίδι ᾗ δύναται, στρατηγὸς μὲν διὰ τὴν ἡλικίαν, εὔνους δὲ διὰ τὴν γνώμην. ὅμως οὖν Πεισίστρατος, εἴτε αἰδοῖ τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ εἴτε καὶ μνήμῃ τῶν ἐφ' ἡλικίας — λέγεται γὰρ αὐτοῦ παιδικὰ γενέσθαι — οὐδέν γε ἔδρασε κακὸν Σόλωνα. dubitandum est de Sosicrate apud Laertium I 49 τοῦ δὴ λοιποῦ προσεῖχεν [B] αὐτῷ ὁ δῆμος καὶ ἡδέως καὶ τυραννεῖσθαι ἤθελεν [B²] πρὸς αὐτοῦ, ὁ δ' οὐχ εἵλετο, ἀλλὰ καὶ Πεισίστρατον τὸν συγγενῆ, καθά φησι Σωσικράτης, προαισθόμενος ⟨adde τυραννησείοντα vel tale quid⟩ τὸ ἐφ' ἑαυτῷ διεκώλυσεν. ᾄξας γὰρ εἴς τινα ἐκκλησίαν μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος προεῖπεν αὐτοῖς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Πεισιστράτου· καὶ οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ βοηθεῖν ἕτοιμος εἶναι, λέγων ταῦτα· "ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μὲν σοφώτερος, τῶν δὲ ἀνδρειότερός εἰμι· σοφώτερος μὲν τῶν τὴν ἀπάτην Πεισιστράτου μὴ συνιέντων, ἀνδρειότερος δὲ τῶν ἐπισταμένων μέν, διὰ δέος δὲ σιωπώντων". . . . (50) ἤδη δὲ αὐτοῦ κρατοῦντος οὐ πείθων ἔθηκε τὰ ὅπλα πρὸ τοῦ στρατηγείου καὶ εἰπών "ὦ πατρίς, βεβοήθηκά σοι καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ" ἀπέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον καὶ εἰς Κύπρον κτλ. ex iisdem consuta est Solonis epistula apud La. Diog. I 66. aut Aristotele non usus est aut Aristoteleis aliena immiscuit Plutarchus in Sol. 30 Ἀρίστωνος δὲ γράψαντος, ὅπως δοθῶσι πεντήκοντα κορυνηφόροι τῷ Πεισιστράτῳ φυλακὴ τοῦ σώματος, ἀντεῖπεν ὁ Σόλων ἀναστὰς καὶ πολλὰ διεξῆλθεν ὅμοια τούτοις οἷς διὰ τῶν ποιημάτων γέγραφεν· "εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε καὶ εἰς ἔπη αἱμύλου ἀνδρός". "ὑμῶν δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνεσι βαίνει, σύμπασιν δ' ὑμῖν χαῦνος ἔνεστι νόος". ὁρῶν δὲ τοὺς μὲν πένητας ὡρμημένους χαρίζεσθαι τῷ Πεισιστράτῳ καὶ θορυβοῦντας, τοὺς δὲ πλουσίους ἀποδιδράσκοντας καὶ ἀποδειλιῶντας, ὅτι τῶν μέν ἐστι σοφώτερος, τῶν δὲ ἀνδρειότερος· σοφώτερος μὲν τῶν μὴ συνιέντων τὸ πραττόμενον, ἀνδρειότερος δὲ τῶν συνιέντων μέν, ἐναντιοῦσθαι δὲ τῇ τυραννίδι φοβουμένων. . . . . γενομένου δὲ τούτου καὶ τῆς πόλεως συνταραχθείσης ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθὺς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν, ὁ δὲ Σόλων ἤδη μὲν ἦν σφόδρα γέρων καὶ τοὺς βοηθοῦντας οὐκ εἶχεν, ὅμως δὲ προῆλθεν εἰς ἀγορὰν καὶ διελέχθη πρὸς τοὺς πολίτας, τὰ μὲν κακίζων τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν καὶ μαλακίαν, τὰ δὲ παροξύνων ἔτι καὶ παρακαλῶν μὴ προέσθαι τὴν ἐλευθερίαν . . . . οὐδενὸς δὲ προσέχοντος αὐτῷ διὰ τὸν φόβον ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ πρὸ τῶν θυρῶν θέμενος εἰς τὸν στενωπόν "ἐμοὶ μὲν" εἶπεν "ὡς δυνατὸν ἦν βεβοήθηται τῇ πατρίδι καὶ τοῖς νόμοις". Diod. IX 20,1 (Exc. Vat. p. 21) ὅτι Σόλων ὁ νομοθέτης παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους καταλύειν τὸν τύραννον, πρὶν τελέως ἰσχυρὸν γενέσθαι. οὐδενὸς δὲ αὐτῷ προσέχοντος ἀναλαβὼν τὴν πανοπλίαν προῆλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν γεγηρακὼς καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιμαρτυρόμενος ἔφησε καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τῇ πατρίδι κινδυνευούσῃ βεβοηθηκέναι τὸ κατ' αὐτὸν μέρος κτλ. ex Aristotole cogitari potest profectum esse eum qui hanc narratiunculam sibi finxit servatam a Plutarcho An seni sit gerenda respublica 21,5 (795 E) ὁ δὲ Σόλων τῆς Πεισιστράτου δημαγωγίας ὅτι τυραννίδος ἦν μηχάνημα φανερᾶς γενομένης μηδενὸς ἀμύνεσθαι μηδὲ κωλύειν τολμῶντος αὐτὸς ἐξενεγκάμενος τὰ ὅπλα καὶ πρὸ τῆς οἰκίας θέμενος ἠξίου βοηθεῖν τοὺς πολίτας· πέμψαντος δὲ τοῦ Πεισιστράτου πρὸς αὐτὸν καὶ πυνθανομένου τίνι πεποιθὼς ταῦτα πράττει, "τῷ γήρᾳ" εἶπεν. cf. Diod. IX 20,14 Vogel.

τυραν[νίδι], σοφώτερος εἶναι τούτων, ὅσοι δ' εἰδότες κατασιωπῶσιν, ἀνδρει- p.5
ότερος. ἐπεὶ δὲ λέγων [οὐκ ἔ]πειθεν, ἐξαράμενος τὰ ὅπλα πρὸ τῶν θυρῶν
αὐτὸς μὲν ἔφη βεβοηθηκέναι τῇ πατρίδι καθ' ὅσον ἦν δυνατός (ἤδη γὰρ
σφόδρα πρεσβύτης ἦν), ἀξιοῦν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ταὐτὸ τοῦτο ποιεῖν.
Σόλων μὲν [οὖν ο]ὐδὲν ἤνυσεν τότε παρακαλῶν· Πεισίστρατος δὲ λαβὼν 3
τὴν ἀρχὴν διῴκει τὰ κοινὰ πολιτικῶς μᾶλλον ἢ τυραννικῶς. οὔπω δὲ τῆς
ἀρχῆς ἐρριζωμένης ὁμοφρονήσαντες οἱ περὶ τὸν Μεγακλέα καὶ τὸν Λυκοῦργον
ἐξέβαλον αὐτὸν ἕκτῳ ἔτει μετὰ τὴν πρώτην κατάστασιν ἐφ' Ἡγησίου ἄρχοντος.
ἔτει δὲ δωδεκάτῳ μετὰ ταῦτα περιελαυνόμενος ὁ Μεγακλῆς τῇ στάσει, 4
πάλιν ἐπικηρυκευσάμενος πρὸς τὸν Πεισίστρατον ἐφ' ᾧ τε τὴν θυγατέρα
αὐτοῦ λήψεται, κατήγαγεν αὐτὸν ἀρχαίως καὶ λίαν ἁπλῶς. προδιασπείρας
γὰρ λόγον ὡς τῆς Ἀθηνᾶς καταγούσης Πεισίστρατον, καὶ γυναῖκα μεγάλην
καὶ καλὴν ἐξευρών, ὡς μὲν Ἡρόδοτός φησιν, ἐκ τοῦ δήμου τῶν Παιανιέων,
ὡς δ' ἔνιοι λέγουσιν ἐκ τοῦ Κολλυτοῦ στεφανόπωλιν Θρᾷτταν, ᾗ ὄνομα Φύη,
τὴν θεὸν ἀπομιμησάμενος τῷ κόσμῳ συνεισήγαγεν μετ' αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν
Πεισίστρατος ἐφ' ἅρματος εἰσήλαυνε παραιβατούσης τῆς γυναικός, οἱ δ' ἐν
τῷ ἄστει προσκυνοῦντες ἐδέχοντο θαυμάζοντες.

XV. ἡ μὲν οὖν πρώτη κάθοδος ἐγένετο τοιαύτη. μετὰ δὲ ταῦτα ὡς 1
ἐξέπεσε τὸ δεύτερον ἔτει μάλιστα ἑβδόμῳ μετὰ τὴν κάθοδον, (οὐ γὰρ
πολὺν χρόνον κατέσχεν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τῇ τοῦ Μεγακλέους
θυγατρὶ συγγίγνεσθαι φοβηθεὶς ἀμφοτέρας τὰς στάσεις ὑπεξῆλθεν), καὶ 2
πρῶτον μὲν συνῴκισε περὶ τὸν Θερμαῖον κόλπον χωρίον ὃ καλεῖται Ραί-
κηλος, ἐκεῖθεν δὲ παρῆλθεν εἰς τοὺς περὶ Πάγγαιον τόπους, ὅθεν χρηματισά-
μενος καὶ στρατιώτας μισθωσάμενος ἐλθὼν εἰς Ἐρέτριαν ἑνδεκάτῳ πάλιν
ἔτει τό⟨τε⟩ πρῶτον ἀνασώσασθαι βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἐπεχείρει, συμπροθυμου-
μένων αὐτῷ πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ Θηβαίων καὶ Λυγδάμιος
τοῦ Ναξίου, ἔτι δὲ τῶν ἱππέων τῶν ἐχόντων ἐν Ἐρετρίᾳ τὴν πολιτείαν. |
νικήσας δὲ τὴν ἐπὶ Παλληνίδι μάχην καὶ λαβὼν τὴν [π]όλιν καὶ παρελό- p. 6

---

1 κατασιωπωντες L 2 οὐκ ἔπειθεν Hicks, al. εξαιραμενος L 6 διωκει (fort. correctum) L 11 αρχαικως L*, ως suprascr. L¹ 13 φησιν] φ^η L 14 κολυτου L*, τ alteram (et fortasse alteram λ) suprascr. L¹ 18 ὡς κτλ.] structura et sententia corruptae 20 κατέσχεν] διακατεσχεν Bl., Wn. (K-W³), at non Δ' habet L, sed signum ⁊, ad spatia vacua sub finibus versuum complenda in aliis codicibus papyraceis usitatum 21 συγγινεσθ(αι) L 22. 23 ρακηδος L*, corr. L¹ 25 τότε Bl., al.; το L ανασωσασθαι L 28 πόλιν Wn. (K-W³) recte ut vid.

---

6 Herod. I 60 μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον τὠυτὸ φρονήσαντες οἵ τε τοῦ Μεγακλέος στασιῶται καὶ οἱ τοῦ Λυκούργου ἐξελαύνουσί μιν. οὕτω μὲν Πεισίστρατος ἔσχε τὸ πρῶτον Ἀθήνας, καὶ τὴν τυραννίδα οὔκω κάρτα ἐρριζωμένην ἔχων ἀπέβαλε . . . . . περιελαυνόμενος δὲ τῇ στάσει ὁ Μεγακλέης ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα ἐπὶ τῇ τυραννίδι, κ. τ. λ. . . . . ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιέϊ ἦν γυνὴ τῇ οὔνομα ἦν Φύη, κ. τ. λ.

28 Schol. Arist. Ach. 234 (R, Ald.) ὃ δὲ βούλεται εἰπεῖν, τοῦτό ἐστιν. ὁμοίως διακεῖσθαι καὶ τραχέως ἔχειν πρὸς τὸν σπεισάμενον Λακεδαιμονίοις ὡς πάλαι πρὸς Πεισίστρατον

μενος τοῦ δήμου τὰ ὅπλα κατεῖχεν ἤδη τὴν τυραννίδα βεβαίως· καὶ Νάξον 3
ἑλὼν ἄρχοντα κατέστησε Λύγδαμιν. παρείλετο δὲ τοῦ δήμου τὰ ὅπλα τόνδε 4
τὸν τρόπον. ἐξοπλασίαν ἐν τῷ Θησείῳ ποιησάμενος ἐκκλησιάζειν ἐπεχείρει,
καὶ [χρόνον προσηγό]ρευεν μικρόν· οὐ φασκόντων δὲ κατακούειν ἐκέλευσεν
αὐτοὺς προσαναβῆναι πρὸς τὸ πρόπυλον τῆς ἀκροπόλεως, ἵνα γεγωνῇ μᾶλλον.
ἐν ᾧ δ' ἐκεῖνος διέτριβε δημηγορῶν, ἀνελόντες οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι
τ[ὰ ὅπ]λα καὶ [κατα]κλείσαντες εἰς τὰ πλησίον οἰκήματα τοῦ Θησείου διεσή-
μηναν ἐλθόντες πρὸς τὸν Πεισίστρατον. ὁ δὲ ἐπεὶ τὸν ἄλλον λόγον 5
ἐπετέλεσεν, εἶπε καὶ περὶ τῶν ὅπλων τὸ γεγονὸς ὡς οὐ χρὴ θαυμάζειν
οὐδ' ἀθυμεῖν, ἀλλ' ἀπελθόντας ἐπὶ τῶν ἰδίων εἶναι, τῶν δὲ κοινῶν αὐ[τὸς]
ἐπ[ι]μελήσεσθαι πάντων.

XVI. ἡ μὲν οὖν Πεισιστράτου τυραννὶς ἐξ ἀρχῆς τε κατέστη τοῦτον 1
τὸν τρόπον καὶ μεταβολὰς ἔσχεν τοσαύτας. διῴκει δ' ὁ Πεισίστρατος, 2
ὥσπερ εἴρηται, τὰ περὶ τὴν πόλιν μετρίως καὶ μᾶλλον πολιτικῶς ἢ τυραν-
νικῶς· ἔν τε γὰρ τοῖς ἄλλοις φιλάνθρωπος ἦν καὶ πρᾷος καὶ τοῖς ἁμαρ-
τάνουσι συγγνωμονικός, καὶ δὴ καὶ τοῖς ἀ[πό]ροις προεδάνειζε χρήματα
πρὸς τὰς ἐργασίας, ὥστε διατρέφεσθαι γεωργοῦντας. τοῦτο δ' ἐποίει 3
δυοῖν χάριν, ἵνα μήτε ἐν τῷ ἄστει διατρίβωσιν ἀλλὰ διεσπαρμένοι κατὰ
τὴν χώραν, καὶ ὅπως εὐποροῦντες τῶν μετρίων καὶ πρὸς τοῖς ἰδίοις ὄντες
μήτ' ἐπιθυμῶσι μήτε σχολάζω[σι]ν ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν. ἅμα δὲ 4
συνέβαινεν αὐτῷ καὶ τὰς προσόδους γίγνεσθαι μείζους ἐξεργαζομένης τῆς
χώρας· ἐπράττετο γὰρ ἀπὸ τῶν γιγνομένων δεκάτην. διὸ καὶ τοὺς κατὰ 5
δήμους κατεσκεύασε δικαστάς, καὶ αὐτὸς ἐξῄει πολλάκις εἰς τὴν χώραν
ἐπισκοπῶν καὶ διαλύων τοὺς διαφερομένους, ὅπως μὴ καταβαίνοντες εἰς τὸ

---

2 παρειλε L (non παρειλετο): hoc e coni. leg. Bl. propter rhythmos; est alibi mediae vocis, sed cf. p. 28,29 et p. 29,9 (ante corr.) 4 κ(αὶ) χρ(όνον) προσηγόρευεν] lectio valde incerta; litt. ultimae possunt etiam ασεν esse. δ' ἔστεγεν Wn., quod non credo κατακουειν plane L; διακούειν Wn., (K-W³) 6 διετρειβε L ανελθοντες L*, θ del. L¹ οἱ om. L*, suprascr. L¹ τουτ(ων) L, τούτῳ Rutherford, Bl., τοῦτο K-W. sequitur littera Δ in L, deleta 7 κατακλείσαντες] -κλῃισαντες L, sed cf. p. 23,1. 30,8. et Meisterhans³, pp. 36—38. παρακλῄσαντες Wn., συγ- ego antea 9 ὡς οὐ χρὴ] haec legit Wn., fortasse recte 10. 11 αὐτὸς ἐπι- Bl., al. 13 διωκει L*, ι superscr. L¹ 15 τοις bis scriptum L*, corr. L¹ 21 γινεσθαι L εξεργαζομενος L*, corr. L¹ 23 εξηει L

τὸν τύραννον ἡνίκα συνεστήσαμεν ἐν Παλλήνῃ τὴν μάχην (hic desinit R). μέμνηται δὲ τούτου καὶ Ἀνδροτίων καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ.

2 cf. Polyaen. I 21,2 Πεισίστρατος Ἀθηναίων τὰ ὅπλα βουλόμενος παρελέσθαι παρήγγειλεν ἥκειν ἅπαντας εἰς τὸ Ἀνάκειον μετὰ τῶν ὅπλων. οἱ μὲν ἧκον, ὁ δὲ προῆλθε βουλόμενος δημηγορῆσαι καὶ σμικρᾷ τῇ φωνῇ λέγειν ἤρχετο. οἱ δὲ ἐξακούειν μὴ δυνάμενοι προσελθεῖν αὐτὸν ἠξίωσαν εἰς τὸ προπύλαιον, ἵνα πάντες ἐξακούσειαν. ἐπεὶ δὲ ὁ μὲν ἡσυχῇ διελέγετο, οἱ δ' ἐντείναντες τὰς ἀκοὰς προσεῖχον, οἱ ἐπίκουροι προελθόντες ἀράμενοι τὰ ὅπλα κατήνεγκαν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀγραύλου. Ἀθηναῖοι δὲ γυμνοὶ καταλειφθέντες τότε ᾔσθοντο τῆς Πεισιστράτου βραχυφωνίας ὅτι ἄρα ἦν τέχνασμα κατὰ τῶν ὅπλων.

ἄστυ παραμελῶσι τῶν ἔργων. τοιαύτης γάρ τινος ἐξόδου τῷ Πεισιστράτῳ 6
γιγνομένης συμβῆναί φασι τὰ περὶ τὸν ἐν τῷ [Ὑμ]ηττῷ γεωργοῦντα τὸ p.6
κληθὲν ὕστερον χωρίον ἀτελές. ἰδὼν γάρ τινα παντελῶ[ς π]έτρας σκάπτοντα
καὶ ἐργαζόμενον, διὰ τὸ θαυμάσαι τὸν παῖδα ἐκέλευσεν ἐρέσθαι τί γίγνεται
ἐκ τοῦ χωρίου· ὁ δ' 'ὅσα κακὰ καὶ ὀδύναι' ἔφη, 'καὶ τούτων τῶν κακῶν
καὶ τῶν ὀδυνῶν Πεισίστρατον δεῖ λαβεῖν τὴν δεκάτην'. ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος
ἀπεκρίνατο ἀγνοῶν, ὁ δὲ Πεισίστρατος ἡσθεὶς διὰ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν
φιλερ[γ]ίαν ἀτελῆ πάντων ἐποίησεν αὐτόν. οὐδὲν δὲ τὸ πλῆθος οὐδ' 7
ἐν τοῖς ἄλλοις παρ⟨ην⟩ώχλε[ι] κατὰ τὴν ἀρχήν, ἀλλ' αἰεὶ παρεσκε[ύ]αζεν
εἰρήνην καὶ ἐτήρει τὴν ἡσυχίαν· διὸ καὶ πολλὰ κλέ[α ἐ]θρ[ύλλο]υν ὡς [ἡ]
Πεισιστράτου τυραννὶς ὁ ἐπὶ Κρόν[ου] βίος εἴη· συνέβη γὰρ ὕστερον
δια[δε]ξ[α]μένων τῶν υἱέων πολλῷ γενέσθαι τραχυτέραν τὴν ἀρχήν.
μέγιστον δὲ πάντων ἦ[ν] τῶν ε[ἰρη]μένων τὸ δημοτικὸν εἶναι τῷ ἤθει καὶ 8
φιλάνθρωπον. ἔν τε γὰρ τοῖς ἄλλο[ις] ἐβ[ούλ]ετο πάντα διοικεῖν κατὰ τοὺς
νόμους, οὐδεμίαν ἑαυτῷ πλεονεξίαν διδούς, [κ]αί [ποτ]ε προσκληθεὶς φόνου
δίκην εἰς Ἄρειον πάγον αὐτὸς μὲν ἀπήντησεν ὡς ἀπο[λο]γησόμενος, ὁ δὲ
προσκαλεσάμενος φοβηθεὶς ἔλιπεν. διὸ καὶ πολὺν χρόνον ἔμεινεν ⟨ἐν⟩ [τῇ 9
ἀρ]χ[ῇ] καὶ [ὅ]τ' ἐκπέσοι πάλιν ἀνελάμβανε ῥᾳδίως. ἐβούλοντο γὰρ καὶ
τῶν γνωρίμων καὶ τῶν δημοτικῶν οἱ πολλοί· τοὺς μὲν γὰρ ταῖς ὁμιλίαις
τοὺς δὲ ταῖς εἰς τὰ ἴδια βοηθείαις προσ[ή]γετο, καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ἐπε-
φύκει καλῶς. ἦσαν δὲ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ περὶ τῶν τυράννων νόμοι 10
πρᾷοι κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς οἵ τ' ἄλλοι καὶ δὴ καὶ ὁ μάλιστα καθήκων
πρὸς τὴν τῆς τυραννίδος ⟨κατάστασιν⟩. νόμος γὰρ αὐτοῖς ἦν ὅδε· 'θέσμια
τάδε Ἀθηναίων ἐστὶ καὶ πάτρια· ἐάν τινες τυραννεῖν ἐπανιστῶνται ⟦ἐπὶ
τυραννίδι⟧ ἢ συγκαθιστῇ τὴν τυραννίδα, ἄτιμον εἶναι καὶ αὐτὸν καὶ γένος'.

XVII. Πεισίστρατος μὲν οὖν ἐγκατεγήρασε τῇ ἀρχῇ καὶ ἀπέθανε 1
νοσήσας ἐπὶ Φιλόνεω ἄρχοντος, ἀφ' οὗ μὲν κατέστη τὸ πρῶτον τύραννος
ἔτη τριάκοντα καὶ τρία βιώσας, ἃ δ' ἐν τῇ ἀρχῇ διέμεινεν ἑνὸς δέοντα
εἴκοσι· ἔφευγε γὰρ τὰ λοιπά. διὸ καὶ φανερῶς ληροῦσιν ⟨οἱ⟩ φάσκοντες | 2

---

2 post συμβῆναι habet π' (= προς) L*, corr. inter scribendum L[1] τα aut τι L, vix το (H-L, Bl., K-W) υμμητωι ut vid. L 4 εκελευεν L, corr. Fränkel 7 παρησιαν L 9 παρηνώχλει J. B. Mayor, al.; παρωχλει L 10 κλέα ἐθρύλλουν] lectio non certa, sed vestigiis satis apta 12 διαδεξαμένων E. Bruhn, recte ut vid. 13 ἦν τῶν εἰρημένων legit et suppl. Wn. 14 ἐβούλετο Bl., Wn. 17. 18 ἐν τῇ ἀρχῇ Bl., K-W, al. 18 ἀνελάμβανε Richards, K-W, al.; επελαμβανε L; ἀπελ- Wyse, al. 23 κατάστασιν om. L, suppl. dubitanter K-W 24 ἐστὶ καὶ] ita (⸓κ') L, ut vid.; καὶ solum leg. Bl. et Wn.; κατὰ τὰ K-W 26 ενκατεγηρασε L 29 εφυγεν L, ut vid., corr. J. B. Mayor, al. ληρουσι L; οἱ add. K-W, H-L, al.

---

15 Arist. Pol. E 12. 1315^b21 φασὶ δὲ καὶ Πεισίστρατον ὑπομεῖναί ποτε προσκληθέντα δίκην εἰς Ἄρειον πάγον.

26 Arist. Pol. E 12. 1315^b29 τρίτη δ' ἡ τῶν Πεισιστρατιδῶν Ἀθήνησιν, οὐκ ἐγένετο δὲ συνεχής· δὶς γὰρ ἔφυγε Πεισίστρατος τυραννῶν, ὥστ' ἐν ἔτεσι τριάκοντα καὶ τρισὶν ἑπτακαίδεκα ἔτη τούτων ἐτυράννευσεν, ὀκτωκαίδεκα δὲ οἱ παῖδες, ὥστε τὰ πάντα ἐγένετο ἔτη τριάκοντα καὶ πέντε.

ἐρώμενον εἶναι Πεισίστρα[τον] Σόλωνος καὶ στρατηγεῖν ἐν τῷ πρὸς Μεγα- p. 7
ρέας πολέμῳ περὶ Σαλαμῖνος· οὐ γὰρ ἐνδέχεται ταῖς ἡλικίαις, ἐάν τις ἀνα-
λογίζηται τὸν ἑκατέρου βίον καὶ ἐφ' οὗ ἀπέθανεν ἄρχοντος. τελευτή- 3
σαντος δὲ Πεισιστράτου κατεῖχον οἱ υἱεῖς τὴν ἀρχήν, προάγοντες τὰ πρά-
γματα τὸν αὐτὸν τρόπον. ἦσαν δὲ δύο μὲν ἐκ τῆς γαμετῆς, Ἱππίας καὶ
Ἵππαρχος, δύο δ' ἐκ τῆς Ἀργείας, Ἰοφῶν καὶ Ἡγησίστρατος, ᾧ παρωνύμιον
ἦν Θέτταλος. ἔγημεν γὰρ Πεισίστρατος ἐξ Ἄργους ἀνδρὸς Ἀργείου 4
θυγατέρα, ᾧ ὄνομα ἦν Γοργίλος, Τιμώνασσαν, ἣν πρότερον ἔσχεν γυναῖκα
Ἀρχῖνος ὁ Ἀμπρακιώτης τῶν Κυψελιδῶν· ὅθεν καὶ ἡ πρὸς τοὺς Ἀργείους
ἐνέστη φιλία, καὶ συνεμαχέσαντο χίλιοι τὴν ἐπὶ Παλληνίδι μάχην Ἡγησι-
στράτου κομίσαντος. γῆμαι δέ φασι τὴν Ἀργείαν οἱ μὲν ἐκπεσόντα τὸ πρῶ-
τον, οἱ δὲ κατέχοντα τὴν ἀρχήν.

XVIII. ἦσαν δὲ κύριοι μὲν τῶν πραγμάτων διὰ τὰ ἀξιώματα καὶ διὰ
τὰς ἡλικίας Ἵππαρχος καὶ Ἱππίας, πρεσβύτερος δὲ ὢν ὁ Ἱππίας καὶ τῇ
φύσει πολιτικὸς καὶ ἔμφρων ἐπεστάτει τῆς ἀρχῆς. ὁ δὲ Ἵππαρχος παιδιώδης
καὶ ἐρωτικὸς καὶ φιλόμουσος ἦν (καὶ τοὺς περὶ Ἀνακρέοντα καὶ Σιμωνίδην
καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὗτος ἦν ὁ μεταπεμπόμενος), Θέτταλος δὲ νεώτερος 2
πολὺ καὶ τῷ βίῳ θρασὺς καὶ ὑβριστής, ἀφ' οὗ καὶ συνέβη τὴν ἀρχὴν
αὐτοῖς γενέσθαι πάντων τῶν κακῶν. ἐρασθεὶς γὰρ τοῦ Ἁρμοδίου καὶ δια-
μαρτάνων τῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας οὐ κατεῖχε τὴν ὀργήν, ἀλλ' ἔν τε τοῖς
ἄλλοις ἐνεσημαίνετο πικρῶς καὶ τὸ τελευταῖον μέλλουσαν αὐτοῦ τὴν ἀδελφὴν
κανηφορεῖν Παναθηναίοις ἐκώλυσεν λοιδορήσας τι τὸν Ἁρμόδιον ὡς μαλακὸν
ὄντα, ὅθεν συνέβη παροξυνθέντα τὸν Ἁρμόδιον καὶ τὸν Ἀριστογείτονα πράττειν
τὴν πρᾶξιν μετεχόντων πολλῶν. ἤδη δὲ παρατηροῦντες ἐν ἀκροπόλει 3
τοῖς Παναθηναίοις Ἱππίαν (ἐτύγχανεν γὰρ οὗτος μὲν [δ]εχόμενος, ὁ δ'
Ἵππαρχος ἀποστέλλων τὴν πομπήν), ἰδόντες τινὰ τῶν κοινωνούντων τῆς
πρά[ξ]εως φιλανθρώπως ἐντυγχάνοντα τῷ Ἱππίᾳ καὶ νομίσαντες μηνύειν,
βουλόμενοί τι δρᾶσαι πρὸ τῆς συλλήψεως, καταβάντες καὶ προεξαναστάντες

---

2 σαλαμεινος L 4 προαγαγοντες L, corr. Bl., al. 8 ονο^μ (i. e. ὄνομα) L, ὄνομ' Bl., K-W 13 μὲν τῶν] τ(ων) μ(εν) L, corr. Bl., al.

---

7 Plut. Cat. mai. 24 ταύτην δὲ τὴν γνώμην πρότερον εἰπεῖν φασι Πεισίστρατον τὸν Ἀθηναίων τύραννον ἐπιγήμαντα τοῖς ἐνηλίκοις παισὶ τὴν Ἀργολίδα Τιμώνασσαν, ἐξ ἧς Ἰοφῶντα καὶ Θεσσαλὸν αὐτῷ λέγουσι γενέσθαι.

24 sqq. Thuc. VI 56 ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομωμοκότες, ἀσφαλείας ἕνεκα. ib. 57 καὶ ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἑορτή, Ἱππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ μετὰ τῶν δορυφόρων διεκόσμει, ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς προϊέναι. I 20 ὑποτοπήσαντες δέ τι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ παραχρῆμα Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ἐκ τῶν ξυνειδότων σφίσιν Ἱππίᾳ μεμηνῦσθαι, τοῦ μὲν ἀπέσχοντο ὡς προειδότος, βουλόμενοι δὲ πρὶν ξυλληφθῆναι δράσαντές τι καὶ κινδυνεῦσαι, τῷ Ἱππάρχῳ περιτυχόντες περὶ τὸ Λεωκόριον καλούμενον τὴν Παναθηναϊκὴν πομπὴν διακοσμοῦντι ἀπέκτειναν. VI 57 τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς, καὶ δι' ὅνπερ πάντα ἐκινδύνευον, ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναιντο, προτιμωρήσασθαι, καὶ ὥσπερ εἶχον ὥρμησαν εἴσω τῶν πυλῶν, καὶ περιέτυχον τῷ Ἱππάρχῳ παρὰ τὸ Λεωκόριον καλούμενον, εὐθὺς δ' . . . ἔτυπτον καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτόν. ib. 58 ἀγγελθέντος δὲ Ἱππίᾳ ἐς τὸν Κεραμεικὸν . . ἐπὶ τοὺς πομπέας τοὺς ὁπλίτας . . .

τῶν [ἄλλω]ν τὸν μὲν Ἵππαρχον διακοσμοῦντα τὴν πομπὴν παρὰ τὸ Λεωκό- p.7
ρειον ἀπέκτειναν, τὴν δ' ὅλην ἐλυμήναντο πρᾶξιν. αὐτῶν δ' ὁ μὲν 4
Ἁρμόδιος εὐθέως ἐτελεύτησεν ὑπὸ τῶν δορ[υ]φόρων, ὁ δ' Ἀριστογείτων ὕστερον συλληφθεὶς καὶ πολὺν χρόνον αἰκισθείς. κατηγόρησεν δ' ἐν ταῖς ἀνάγκαις πολλῶν οἳ καὶ τῇ φύσει τῶν ἐπιφανῶν καὶ φίλοι τοῖς τυράννοις ἦσαν. οὐ γὰρ ἐδύναντο παραχρῆμα λαβεῖν οὐδὲν ἴχνος τῆς πράξεως, ἀλλ' ὁ λεγόμενος λόγος ὡς ὁ Ἱππίας ἀποστήσας ἀπὸ τῶν ὅπλων τοὺς πομπεύοντας ἐφώρασε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας οὐκ ἀληθής ἐστιν· οὐ γὰρ ἔπεμπον
τό⟨τε⟩ μεθ' ὅπλων, ἀλλ' ὕστερον τοῦτο κατεσκεύασεν ὁ δῆμος. κατηγόρει 5
δὲ τῶν τοῦ τυράννου φίλων, ὡς μὲν οἱ δημοτικοί φασιν, ἐπίτηδες, ἵνα ἀσεβήσαιεν ἅμα καὶ γένοιντο ἀσθενεῖς ἀνελόντες τοὺς ἀναιτίους καὶ φίλους ἑαυτῶν, ὡς δ' ἔνιοι λέγουσιν, οὐχὶ πλαττόμενος ἀλλὰ τοὺς συνειδότας
ἐμήνυεν. καὶ τέλος ὡς οὐκ ἐδύνατο πάντα ποιῶν ἀποθανεῖν, ἐπαγγειλά- 6
μενος ὡς ἄλλους μηνύσων πολλοὺς καὶ πείσας αὐτῷ τὸν Ἱππίαν δοῦναι τὴν δεξιὰν πίστεως χάριν, ὡς ἔλαβεν, ὀνειδίσας ὅτι τῷ φονεῖ τἀδελφοῦ τὴν δεξιὰν δέδωκε οὕτω παρώξυνε τὸν Ἱππίαν ὥσθ' ὑπὸ τῆς ὀργῆς οὐ κατέσχεν ἑαυτὸν ἀλλὰ σπασάμενος τὴν μάχαιραν διέφθειρεν αὐτόν.

XIX. μετὰ δὲ ταῦτα συνέβαινεν πολλῷ τραχυτέραν εἶναι τὴν τυραννίδα· 1
καὶ γὰρ διὰ τὸ τιμωρεῖν τἀδελφῷ καὶ διὰ τὸ πολλοὺς ἀνῃρηκέναι καὶ ἐκβε-
βληκέναι πᾶσιν ἦν ἄπιστος καὶ πικρός. ἔτει δὲ τετάρτῳ μάλιστα μετὰ 2
τὸν Ἱππάρχου θάνατον, ἐπεὶ κακῶς εἶχεν τὰ ἐν τῷ ἄστει, τὴν Μουνιχίαν ἐπεχείρησε τειχίζειν, ὡς ἐκεῖ μεθιδρυσόμενος· ἐν τούτοις δ' ὢν ἐξέπεσεν ὑπὸ Κλεομένους τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως, χρησμῶν γιγνομένων ἀεὶ
τοῖς Λάκωσι καταλύειν τὴν τυραννίδα διὰ τοιάνδ' αἰτίαν. οἱ φυγάδες, 3
ὧν οἱ Ἀλκμεωνίδαι προειστήκεσαν, αὐτοὶ μὲν δι' αὐτῶν οὐκ ἐδύναντο ποιή-

---

1 ἄλλων] lectio incerta; ισρων Wn., [ἑτέ]ρων K-W³, sed spatium magis 5 quam 6 litteris idoneum est; σ(υν)ωμοτ(ῶν) Diels 8 αληθες L 9 τότε Rutherford, al. κατεσκευασεδημος L*, νο suprascr. L¹ 11 αμα suprascr. L¹ ασθενεις suprascr. L¹ (ανελοντες α L*, α postea deletum) 13 ηδυνατο L, corr. H-L (v. Meisterhans ³, p. 169) 15 post οτι, ταδελ scripsit L*, sed corr. inter scribendum 20 απιστος κ(αι) πιστ° L 21 εν κακωι L*, corr. L¹ τωι suprascr. L¹ μουνυχιαν L 23 γινομ(εν)ων L 25 ηδυναντο L, corr. H-L

εὐθὺς ἐχώρησε καὶ . . . ἐκέλευσεν αὐτούς, δείξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς αὐτὸ ἄνευ τῶν ὅπλων. καὶ οἱ μὲν ἀπεχώρησαν, οἰόμενοί τι ἐρεῖν αὐτόν· ὁ δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν, ἐξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπῃτιᾶτο καὶ εἴ τις εὑρέθη ἐγχειρίδιον ἔχων· μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθεσαν τὰς πομπὰς ποιεῖν.

24 Herod. V 62 Ἱππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπικραινομένου Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον, Ἀλκμαιωνίδαι, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι καὶ φεύγοντες Πεισιστρατίδας, ἐπεί τέ σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Ἀθηναίων φυγάσι πειρωμένοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώρεε κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως πειρώμενοι κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες.

25 Schol. Ar. Lys. 665 (L; exscr. Suid. Λυκοπόδες) ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἔφη νῦν τοὺς (τοὺς νῦν L, τοὺς Suid., corr. Wilamowitz) Ἀλκμαιωνίδας· οὗτοι γὰρ πόλεμον ἀράμενοι πρὸς Ἱππίαν τὸν τύραννον καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας ἐτείχισαν Λειψύδριον (λειψύδριον Suid., om. L). cf. Hesych. Phot. Λυκόποδας. — Schol. Ar. Lys. 666 (RL, exscr. Suidas l. l.) Λειψύ-

σασθαι τὴν κάθοδον, ἀλλ' αἰεὶ προσέπταιον· | ἔν τε γὰρ τοῖς ἄλλοις οἷς p. 8 ἔπραττον διεσφάλλοντο καὶ τειχίσαντες ἐν τῇ χώρᾳ Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος, εἰς ὃ συνεξῆλθόν τινες τῶν ἐκ τοῦ ἄστεως, ἐξεπολιορκήθησαν ὑπὸ τῶν τυράννων, ὅθεν ὕστερον μετὰ ταύτην τὴν συμφορὰν ᾖδον ἐν τοῖς σκολιοῖς αἰεί·

αἰαῖ Λειψύδριον προδωσέταιρον,
οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι
ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας,
οἳ τότ' ἔδειξαν οἵων πατέρων ἔσαν.

ἀποτυγχάνοντες οὖν ἐν ἅπασι τοῖς ἄλλοις ἐμισθώσαντο τὸν ἐν Δελφοῖς νεὼν 4 οἰκοδομεῖν, ὅθεν εὐπόρησαν χρημάτων πρὸς τὴν τῶν Λακώνων βοήθειαν. ἡ δὲ Πυθία προέφερεν αἰεὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις χρηστηριαζομένοις ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας εἰς τοῦθ' ἕως προύτρεψε τοὺς Σπαρτιάτας, καίπερ ὄντων ξένων αὐτοῖς τῶν Πεισιστρατιδῶν· συνεβάλλετο δὲ οὐκ ἐλάττω μοῖραν τῆς ὁρμῆς τοῖς Λάκωσιν ἡ πρὸς τοὺς Ἀργείους τοῖς Πεισιστρατίδαις ὑπάρχουσα φιλία. τὸ μὲν οὖν πρῶτον Ἀγχίμολον ἀπέστειλαν κατὰ θάλατταν ἔχοντα στρατιάν. 5 ἡττηθέντος δ' αὐτοῦ καὶ τελευτήσαντος διὰ τὸ Κινέαν βοηθῆσαι τὸν Θετταλὸν ἔχοντα χιλίους ἱππεῖς, προσοργισθέντες τῷ γενομένῳ Κλεομένην ἐξέπεμψαν τὸν βασιλέα στόλον ἔχοντα μείζω κατὰ γῆν, ὃς ἐπεὶ τοὺς τῶν Θετταλῶν

---

2 λιψυδριον L (item in l. 6) 4 μετὰ] εἰς K-W, Bl., ex Etym. Mag. (σκόλιον εἰς αὐτούς ᾖδετο); cf. infra, p. 24,6 5 αἰεί del. Hude, K-W, H-L, S 9 οἳ] αι legit Wn., male formata est littera 13 εις τουτ ευθεως L; εἰς τοῦθ' ἕως Bl. (K-W, H-L, S); cf. schol. Ar. Lys. 1150 17 θεσσαλον L 18 χειλιους L 19 θεσσαλων L

δριον] χωρίον τῆς Ἀττικῆς ὑπὲρ Πάρνηθος (τὸ ὑ. Π. Suid.; τὸ ὑπεράνω Πάρνηθος L, περὶ τὴν Πάρνηθον omisso τὸ R) ἐς ὃ συνῆλθόν τινες τῶν (τῶν Suid., om. RL) ἐκ τοῦ ἄστεως, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. — Et. gen. (inde Symeo et Et. M. 361,31) i. o. Phot. = Suid. ἐπὶ Λειψυδρίῳ μάχη: χωρίον ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος, ὃ ἐτείχισαν οἱ φυγάδες τῶν τυράννων, ὧν (sic Symeo; οὗ Et. gen., Et. M.; om. Suid.) οἱ Ἀλκμαιωνίδαι προεστηκεσαν. ἐκπολιορκηθέντων δ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν περὶ Πεισίστρατον σκολιὸν εἰς αὐτοὺς ᾔδετο· "αἲ αἲ Λειψύδριον (sic Sym. et Suid., Λυψύδριον Et. gen., Et. M.) προδωσέταιρον, οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι (δ' hic add. Suid.) ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας ὁπότ' ἔδειξαν οἵων πατέρων ἔσαν (sic Suid., ἔασαν Et.)".

10 Schol. Ar. Lys. 1150 (R) Ἀριστοτέλης φησὶ μετὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον χρησμὸν γενέσθαι τοῖς Λάκωσιν καταλύειν τὴν τυραννίδα, τῆς Πυθίας, ὡς οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ἐμισθώσαντο τὸν ἐν Δελφοῖς νεὼν οἰκοδομεῖν, συνεχῶς τοῦτο χρώσης αὐτοῖς μαντευομένοις, ἕως πρότερον μὲν Ἀγχίμολον ἔπεμψαν κατὰ θάλασσαν, ἀποκρουσθέντος δ' αὐτοῦ ὀργισθέντες οἱ Λάκωνες Κλεομένη τὸν βασιλέα σὺν μείζονι ἐξέπεμψαν στόλῳ, καὶ νικήσας τοὺς Θετταλοὺς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὸν Ἱππίαν συνέκλεισεν εἰς τὸ Πελαργικὸν τεῖχος, ἕως οἱ παῖδες τῶν τυράννων ἐξιόντες ἑάλωσαν.

16 Herod. V 63 Λακεδαιμόνιοι δὲ ὥς σφι αἰεὶ τὠυτὸ πρόφαντον ἐγίνετο πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος .... πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι ... Θεσσαλοὶ δέ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν ... χιλίην τε ἵππον καὶ τὸν βασιλέα τὸν σφέτερον Κινέην ..... ib. 64: μετὰ δὲ Λακεδαιμόνιοι μέζω στόλον στείλαντες ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλέα Κλεομένεα τὸν Ἀναξανδρίδεω, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες ἀλλὰ κατ' ἤπειρον.

ἱππεῖς ἐνίκησεν κωλύοντας αὐτὸν εἰς τὴν Ἀττικὴν παριέναι, κατακλείσας p.8
τὸν Ἱππίαν εἰς τὸ καλούμενον Πελαργικὸν τεῖχος ἐπολιόρκει μετὰ τῶν
Ἀθηναίων. προσκαθημένου δ' αὐτοῦ συνέπεσεν ὑπεξιόντας ἁλῶναι τοὺς 6
τῶν Πεισιστρατιδῶν υἱεῖς· ὧν ληφθέντων ὁμολογίαν ἐπὶ τῇ τῶν παίδων
σωτηρίᾳ ποιησάμενοι καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐν πένθ' ἡμέραις ἐκκομισάμενοι παρέδωκαν τὴν ἀκρόπολιν τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ Ἁρπακτίδου ἄρχοντος, κατασχόντες τὴν τυραννίδα μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἔτη μάλιστα ἑπτακαίδεκα, τὰ δὲ σύμπαντα σὺν οἷς ὁ πατὴρ ἦρξεν ἑνὸς δεῖ πεντήκοντα.

XX. καταλυθείσης δὲ τῆς τυραννίδος ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους Ἰσα- 1
γόρας ὁ Τεισάνδρου φίλος ὢν τῶν τυράννων καὶ Κλεισθένης τοῦ γένους ὢν τῶν Ἀλκμεωνιδῶν. ἡττώμενος δὲ ταῖς ἑταιρείαις ὁ Κλεισθένης προσηγάγετο τὸν δῆμον, ἀποδιδοὺς τῷ πλήθει τὴν πολιτείαν. ὁ δὲ Ἰσαγόρας 2
ἐπιλειπόμενος τῇ δυνάμει πάλιν ἐπικαλεσάμενος τὸν Κλεομένην, ὄντα ἑαυτῷ ξένον, συνέπεισεν ἐλαύνειν τὸ ἄγος, διὰ τὸ τοὺς Ἀλκμεωνίδας δοκεῖν εἶναι
τῶν ἐναγῶν. ὑπεξελθόντος δὲ τοῦ Κλεισθένους ⟨ἀφικόμενος ὁ Κλεομένης⟩ 3
μετ' ὀλίγων ἠγηλάτει τῶν Ἀθηναίων ἑπτακοσίας οἰκίας· ταῦτα δὲ διαπραξάμενος τὴν μὲν βουλὴν ἐπειρᾶτο καταλύειν, Ἰσαγόραν δὲ καὶ τριακοσίους τῶν φίλων μετ' αὐτοῦ κυρίους καθιστάναι τῆς πόλεως. τῆς δὲ βουλῆς ἀντιστάσης καὶ συναθροισθέντος τοῦ πλήθους οἱ μὲν περὶ τὸν Κλεομένην καὶ Ἰσαγόραν κατέφυγον εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὁ δὲ δῆμος δύο μὲν ἡμέρας προσκαθεζόμενος ἐπολιόρκει, τῇ δὲ τρίτῃ Κλεομένην μὲν καὶ τοὺς μετ'

---

1 κατακλείσας] κατακλήσας K-W, H-L, Bl.; cf. ad p. 18,7 3 επεξιοντας L, corr. Wyse, al. 4 πισιστρατιδων L 6 αρπακιδου (littera π ante αρ deleta) L; τ suprascr. L[1] 8 δεῖ (quod etiam in Rhet. B 13 habet MS. Par. 1741) retinendum esse videtur hic et in p. 30,7 (Bl., K-W[3]); δειν J. E. B. Mayor, S. 9 καταλυθείσης] ante versum qui hoc verbo incipit coronis in margine depicta est 10 τισανδρου L φιλ(ος) om. L*, add. in marg. L1? 11 αλκμεονιδων L ηττημ(εν)ος L, corr. Bl. sec. Herod. V. 66, al. 14 ελαυνειν super rasuram (ελ—, fortasse ελαυνειν male scriptum) L[1] 15 ἀφικόμενος ὁ Κλεομένης inserunt K-W (Bl.) ex Herod. V 70 18 μετ' αὐτοῦ] μ(ετα)του L

---

8 Schol. Ar. Vesp. (V) 500 ἐδόκει δὲ ἡ τυραννὶς καταστῆναι, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης, ἐπὶ ἔτη ν̄, τοῦ ἀκριβοῦς διαμαρτάνων, Ἀριστοτέλους (sic Bentley, Ἀριστοφάνους libri) μὲν τετταράκοντα καὶ ἓν [l. ἐννέα] φήσαντος, Ἡροδότου δὲ ἓξ καὶ τριάκοντα.

10 sqq. Herod. V 66 οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνάμιος· ἑσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρίζεται. ib. 70 ἐν τῷ μέρει δὲ ἑσσούμενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντιτεχνᾶται τάδε· ἐπικαλέεται Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, γενόμενον ἑωυτῷ ξεῖνον ... τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα ἐξέβαλλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων τοὺς ἐναγέας ἐπιλέγων ... ib. 72 Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλλε Κλεισθένεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπέξεσχε· μετὰ δὲ οὐδὲν ἧσσον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεομένης οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί, ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἑπτακόσια ἐπίστια Ἀθηναίων, τά οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης· ταῦτα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο, τριηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω στασιώτῃσι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε. ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι, ὅ τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν, Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο, τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρης ὅσοι ἦσαν αὐτῶν Λακεδαιμόνιοι.

αὐτοῦ πάντας ἀφεῖσαν ὑποσπόνδους, Κλεισθένη δὲ καὶ τοὺς ἄλλους φυγάδας p. 8
μετεπέμψαντο. κατασχόντος δὲ τοῦ δήμου τὰ πράγματα Κλεισθένης 4
ἡγεμὼν ἦν καὶ τοῦ δήμου προστάτης. αἰτιώτατοι γὰρ σχεδὸν ἐγένοντο
τῆς ἐκβολῆς τῶν τυράννων οἱ Ἀλκμεωνίδαι καὶ στασιάζοντες τὰ πολλὰ
διετέλεσαν. ἔτι δὲ πρότερον τῶν Ἀλκμεωνιδῶν Κήδων ἐπέθετο τοῖς 5
τυράννοις, διὸ καὶ ᾖδον καὶ εἰς τοῦτον ἐν τοῖς σκολιοῖς·

ἔγχει καὶ Κήδωνι, διάκονε, μηδ' ἐπιλήθου,
εἰ χρὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν οἰνοχοεῖν.

XXI. διὰ μὲν οὖν ταύτας τὰς αἰτίας ἐπίστευσεν ὁ δῆμος τῷ Κλεισθένει. 1
τότε δὲ τοῦ πλήθους προεστηκὼς ἔτει τετάρτῳ μετὰ τὴν τῶν τυράννων
κατάλυσιν ἐπὶ Ἰσαγόρου ἄρχοντος, πρῶτον μὲν οὖν συνένειμε πάντας εἰς 2
δέκα φυλὰς ἀντὶ τῶν τεττάρων, ἀναμεῖξαι βουλόμενος, ὅπως μετάσχωσι
πλείους τῆς πολιτείας· ὅθεν ἐλέχθη καὶ τὸ μὴ φυλοκρινεῖν | πρὸς τοὺς p. 9
ἐξετάζειν τὰ γένη βουλομένους. ἔπειτα τὴν βουλὴν πεντακοσίο[υ]ς ἀντὶ 3
τετρακοσίων κατέστησεν, πεντήκοντα ἐξ ἑκάστης φυλῆς· τότε δ' ἦσαν
ἑκατόν. διὰ τοῦτο δὲ οὐκ εἰς δώδεκα φυλὰς συνέταξεν, ὅπω[ς] αὐτῷ μὴ
συμβαίνῃ μερίζειν κατὰ τὰς προϋπαρχούσας τριττῦς· ἦσαν γὰρ ἐκ δ̅ φυλῶν
δώδεκα τριττύες, ὥστ' οὐ [συν]έπιπτεν ⟨ἂν⟩ ἀναμίσγεσθαι τὸ πλῆθος.
διένειμε δὲ καὶ τὴν χώραν κατὰ δήμους τριάκοντα μέρη, δέκα μὲν τῶν 4
περὶ τὸ ἄστυ, δέκα δὲ τῆς παραλίας, δέκα δὲ τῆς μεσογείου, καὶ ταύτας
ἐπονομάσας τριττῦς ἐκλήρωσεν τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν ἑκάστην, ὅπως ἑκάστη
μετέχῃ πάντων τῶν τόπων. καὶ δημότας ἐποίησεν ἀλλήλων τοὺς οἰκοῦντας
ἐν ἑκάστῳ τῶν δήμων, ἵνα μὴ πατρόθεν προσαγορεύοντες ἐξελέγχωσιν τοὺς

---

1 αφιεσαν L, corr. K-W (Bl., S) κλεισθενην L, quod retinent K-W, Bl., S; sed cf. p. 25,11 5 αλκμεονιδων L 9 επιστευεν ο δημος L*, ο super εν scr. L¹; ἐπίστευον K-W, delentes ὁ δῆμος 11 πρωτον μ(εν) ο(υν) ενειμε L, πρ. μὲν συνένειμε Newman (Bl., S., al.), πρ. μὲν οὖν συνένειμε cum lacuna ante πρῶτον K-W, sed cf. Bonitz Ind. Ar. p. 454a32 (Diels) 12 αναμιξαι L 16 ου κ(αι) εις L 16. 17 αυτωσυμβαινηι L*, ι super ω addidit L¹, μη L⁴, ut vid. 17 κατὰ] προς L*, κ(ατα) suprascr. L⁴ 18 σ(υν)επειπτεν (compendii signum conspicitur, σ periit) L, ἂν post οὐκ add. Richards, H-L, melius ante αναμ- Hude, al.

---

12 Arist.. Pol. Γ 2. 1275b34 ἀλλ' ἴσως ἐκεῖνο μᾶλλον ἔχει ἀπορίαν, ὅσοι μέτεσχον μεταβολῆς γενομένης πολιτείας, οἷον Ἀθήνησιν ἐποίησε Κλεισθένης μετὰ τὴν τῶν τυράννων ἐκβολήν· πολλοὺς γὰρ ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους. Ζ 4. 1319b19 ἔτι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα κατασκευάσματα χρήσιμα πρὸς τὴν δημοκρατίαν τὴν τοιαύτην, οἷς Κλεισθένης τε Ἀθήνησιν ἐχρήσατο βουλόμενος αὐξῆσαι τὴν δημοκρατίαν, καὶ περὶ Κυρήνην οἱ τὸν δῆμον καθιστάντες. φυλαί τε γὰρ ἕτεραι ποιητέαι πλείους καὶ φρατρίαι, καὶ τὰ τῶν ἰδίων ἱερῶν συνακτέον εἰς ὀλίγα καὶ κοινά, καὶ πάντα σοφιστέον ὅπως ἂν ὅτι μάλιστα ἀναμιχθῶσι πάντες ἀλλήλοις, αἱ δὲ συνήθειαι διαζευχθῶσιν αἱ πρότερον.

21 Psell. Ὀνόματα δικῶν p. 103 Boisson. ἡ δὲ τριττὺς νεωτέρων (leg. νεώτερον) ὄνομα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐστί. Κλεισθένης γάρ τις, εἰς τριάκοντα μοίρας τὴν Ἀττικὴν ἅπασαν διανείμας ἐπειδὴ τὸ μὲν αὐτῆς ἐπιθαλαττίδιον ἦν, τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ μέσου καθῆστο τῆς χώρας, τὸ δὲ παρὰ τὸ ἄστυ συνέστρωτο, δέκα μὲν μοίρας τῇ παραλίᾳ συντέτευχε, δέκα δὲ κατέστησεν ἐπὶ τὴν μεσόγειον, δέκα δὲ ἀστυνόμους ἐποίησε· καὶ τὸ τριτημόριον τριττὺς ὠνόμαστο.

νεοπολίτας, ἀλλὰ τῶν δήμων ἀναγορεύωσιν· ὅθεν καὶ καλοῦσιν Ἀθηναῖοι p. 9 σφᾶς αὐτοὺς τῶν δήμων. κατέστησε δὲ καὶ δημάρχους τὴν αὐτὴν ἔχοντας 5 ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις· καὶ γὰρ τοὺς δήμους ἀντὶ τῶν ναυκραριῶν ἐποίησεν. προσηγόρευσε δὲ τῶν δήμων τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν τόπων, τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν κτισάντων· οὐ γὰρ ἅπαντες ὑπῆρχον ἔτι τοῖς τόποις. τὰ δὲ γένη καὶ τὰς φρατρίας καὶ τὰς ἱερωσύνας εἴασεν ἔχειν ἑκάστους κατὰ 6 τὰ πάτρια. ταῖς δὲ φυλαῖς ἐποίησεν ἐπωνύμους ἐκ τῶν προκριθέντων ἑκατὸν ἀρχηγετῶν, οὓς ἀνεῖλεν ἡ Πυθία, δέκα.

XXII. τούτων δὲ γενομένων δημοτικωτέρα πολὺ τῆς Σόλωνος ἐγένετο 1 ἡ πολιτεία· καὶ γὰρ συνέβη τοὺς μὲν Σόλωνος νόμους ἀφανίσαι τὴν τυραννίδα διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι, και[ν]οὺς δ' ἄλλους θεῖναι τὸν Κλεισθένη στοχαζόμενον τοῦ πλήθους, ἐν οἷς ἐτέθη καὶ ὁ περὶ τοῦ ὀστρακισμοῦ νόμος. πρῶτον 2 μὲν οὖν ἔτει πέμπτῳ μετὰ ταύτην τὴν κατάστασιν ἐφ' Ἑρμοκρέοντος ἄρχοντος τῇ βουλῇ τοῖς πεντακοσίοις τὸν ὅρκον ἐποίησαν ὃν ἔτι καὶ νῦν

---

1 Ἀθηναῖοι] hic incipit frag. Berol. II[a] 3 επιμελιαν L, -ειαν B 5 ἔτι] ita L (non εν, quod legit Bl, sed ν non posset esse nisi formae ꞃ, in hac papyro non usitatae); εν B (Bl., K-W) 6 φατριας L, φρα- B 7 εποιησαν L*, corr. L¹ επωνυμους B, επωνυμ..ς L 11 χρασθαι B καινους K-W; και[B 13 Ερμου|χρεοντος L, corr. K-W, cett.

---

2 Schol. Ar. Nub. 37 (dett. Ald.) ad verba δάκνει με δήμαρχός τις] ..... Ἀριστοτέλης δὲ περὶ Κλεισθένους φησὶ "κατέστησε καὶ δημάρχους τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις (ναυκλάροις Ald.). καὶ γὰρ τοὺς δήμους ἀντὶ τῶν ναυκραριῶν (ναυκλαρίων Ald.) ἐποίησεν." οἱ πρότερον ναύκραροι (ναύκλαροι Ald.) εἴτε ὑπὸ Σόλωνος κατασταθέντες εἴτε καὶ πρότερον. οὗτοι δὲ τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων ἐκόσμουν Κλεισθένους καταστήσαντος ἀντὶ ναυκράρων (ναυκλάρων Ald.). Harp. s. v. ναυκραρικά: ... Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ "κατέστησαν δὲ δημάρχους τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις δημίους ἀντὶ τῶν ναυκράρων ἐποίησαν." Cf. Phot. ναυκραρία, Hes. ναύκλαροι (supra test. ad 9,15). Harp. δήμαρχος: ..... τούτους δέ φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ ὑπὸ Κλεισθένους κατασταθῆναι τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις. Hesych. δήμαρχοι: οἱ πρότερον καλούμενοι ναύκραροι.

4 Et. gen. (ex Photio) [exscr. Symeo et Et. M. 327,32] Ἐλεεῖς: δῆμος τῆς Ἀττικῆς. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ἕλους. ἑλώδης γὰρ ὁ τόπος. οἱ γὰρ δῆμοι τῶν Ἀθηναίων ἢ ἀπὸ τόπων ἢ ἀπὸ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς ἢ ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς φυτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς χειροτεχνῶν ἢ ἀπὸ τῶν οἰκησάντων ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν.

7 Ad glossam Lex. Bekk. quinti (BA 245,17 ἐπώνυμοι: ἄρχοντες δισσοί εἰσιν, οἱ μὲν τεσσαράκοντα δύο τῶν ἡλικιῶν, οἱ δὲ δέκα τὸν ἀριθμόν, ἀφ' ὧν αἱ φυλαὶ προσηγορεύθησαν) olim pleniorem redeunt quae habent et (ex Photio) Et. gen. (descr. Et. M. 369,15) ..... ἐπώνυμοι: διττοί εἰσιν οὗτοι, οἱ μὲν λεγόμενοι τῶν ἡλικιῶν, καὶ εἰσὶ δύο καὶ τεσσαράκοντα, οἳ καλοῦνται καὶ λήξεων ἐπώνυμοι, οἱ δὲ δέκα, ἀφ' ὧν αἱ φυλαὶ προσηγορεύθησαν, οἷον Ἐρεχθεύς, Αἰγεύς, Πανδίων, Λεώς, Ἀκάμας (Ἀλκμὰς Et. gen., Ἀλμᾶς Et. M.), Οἰνεύς, Κέκροψ, Ἱπποθόων, Αἴας, Ἀντίοχος. ταῦτα δὲ τὰ δέκα ὀνόματα ἀπὸ ρ̄ ὁ (ἄπορα ὁ Et. M.) Πύθιος εἵλετο Κλεισθένης (leg. Κλεισθένους) οὕτω διαταξάμενος (leg. διαταξαμένου) τὸ πᾶν πλῆθος εἰς δέκα φυλάς, et Lex. Patm. p. 15: ἐπώνυμοι δέκα, ἀφ' ὧν ἐκλήθησαν αἱ φυλαὶ τοῦ θεοῦ τοῦτο χρήσαντος. ἦσαν δὲ οὗτοι· Ἐρεχθεύς, Αἰγεύς, Ἀργώδων (sic!), Λεώς, Ἀκάμας, Οἰνεύς, Κέκροψ, Ἱππόθων, Ἀντίοχος, Αἴας. τούτους γὰρ ἐξ ὀνομάτων ἑκατὸν ὁ θεὸς ἐξελέξατο. Cf. Harp. ἐπώνυμοι (Phot.[1] Suid.[1]).

ὀμνύουσιν. ἔπειτα τοὺς στρατηγοὺς ᾑροῦντο κατὰ φυλάς, ἐξ ἑκάστης φυλῆς p. 9 ἕνα, τῆς δὲ ἁπάσης στρατιᾶς ἡγεμὼν ἦν ὁ πολέμαρχος. ἔτει δὲ μετὰ 3 ταῦτα δωδεκάτῳ νικήσαντες τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἐπὶ Φαινίππου ἄρχοντος, διαλιπόντες ἔτη δύο μετὰ τὴν νίκην, θαρροῦντος ἤδη τοῦ δήμου τότε πρῶτον ἐχρήσαντο τῷ νόμῳ τῷ περὶ τὸν ὀστρακισμόν, ὃς ἐτέθη διὰ τὴν ὑποψίαν τῶν ἐν ταῖς δυνάμεσιν, ὅτι Πεισίστρατος δημαγωγὸς καὶ στρατηγὸς ὢν τύραννος κατέστη. καὶ πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἐκείνου συγγενῶν 4 Ἵππαρχος Χάρμου Κολλυτεύς, δι' ὃν καὶ μάλιστα τὸν νόμον ἔθηκεν ὁ Κλεισθένης, ἐξελάσαι βουλόμενος αὐτόν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι τοὺς τῶν τυράννων φίλους, ὅσοι μὴ συνεξαμαρτάνοιεν ἐν ταῖς ταραχαῖς, εἴων οἰκεῖν τὴν πόλιν, χρώμενοι τῇ εἰωθυίᾳ τοῦ δήμου πρᾳότητι· ὧν ἡγεμὼν καὶ προστάτης ἦν Ἵππαρχος. εὐθὺς δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει ἐπὶ Τελεσίνου ἄρχοντος ἐκυάμευσαν 5 τοὺς ἐννέα ἄρχοντας κατὰ φυλὰς ἐκ τῶν προκριθέντων ὑπὸ τῶν δημοτῶν πεντακοσίων τότε μετὰ τὴν τυραννίδα πρῶτον· οἱ δὲ πρότεροι πάντες ἦσαν αἱρετοί· καὶ ὠστρακίσθη Μεγακλῆς Ἱπποκράτους Ἀλωπεκῆθεν. ἐπὶ μὲν 6 οὖν ἔτη γ̄ τοὺς τῶν τυράννων φίλους ὠστράκιζον, ὧν χάριν ὁ νόμος ἐτέθη, μετὰ δὲ ταῦτα τῷ τετάρτῳ ἔτει καὶ τῶν ἄλλων εἴ τις δοκοίη μείζων μεθίσταντο· καὶ πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἄπωθεν τῆς τυραννίδος Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. ἔτει δὲ τρίτῳ μετὰ ταῦτα Νικοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐφάνη 7 τὰ μέταλλα τὰ ἐν Μαρωνείᾳ καὶ περιεγένετο τῇ πόλει τάλαντα ἑκατὸν ἐκ τῶν ἔργων, συμβουλευόντων τινῶν τῷ δήμῳ διανείμασθαι τὸ ἀργύριον Θεμιστοκλῆς ἐκώλυσεν, οὐ λέγων ὅ τι χρήσεται τοῖς χρήμασιν ἀλλὰ δανεῖσαι κελεύων τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων ἑκατὸν ἑκάστῳ τάλαντον, εἶτ' ἐὰν μὲν ἀρέσκῃ τὸ ἀνάλωμα, τῆς πόλεως εἶναι τὴν δαπάνην, εἰ δὲ μή, κομίσασθαι τὰ χρήματα παρὰ τῶν δανεισαμένων. λαβὼν δ' ἐπὶ τούτοις ἐναυπηγήσατο τριήρεις ἑκατόν, ἑκάστου ναυπηγουμένου τῶν ἑκατὸν μίαν,

---

1 [φυ]λης εκαστ[η]ς B, qui hic (praeter litteras nonnullas incertas) desinit 4 ἤδη om. L*, suprascr. L[4] 6 οτε L, ὅτι Harpocr. (vid. testim.), ὁ γὰρ K-W 8 κολυττευς L 10 συνεξαμαρτανον L, συνεξαμαρτάνοιεν Poste, K-W, Bl.[2], H-L 12 Ἵππαρχος] hic (praeter verbum unum in versu praecedente, quod non recte legebatur κισμω) incipit frag. Berol. IIb ὑστέρῳ] ὕστερον K-W, Bl.[3] 13 δημοτ(ων) L (Bl., S), δημων (vel δαμων, sec. Diels) B, K-W[3] 14 τότε] τοις L, corr. Bl. (K-W, H-L, S) 17 δοκη B 17. 18 μεθιστατο L*, ν suprascr. L[1]; μεθίστατο retinet Bl. 19 ν[ικο]δημου B, Dion. Hal. (S.); νικομηδους L (K-W, H-L, Bl.) 20 τάλαντα om. L*, suprascr. L[1] 20. 21 εκ των εργων εκατον ταλαντα B, ut vid. 24 τὴν δαπάνην om. L*, suprascr. L[4] (videtur etiam B habuisse); del. H-L, Bl. 26 τρ. ἑκατόν] hic desinit B

---

8 Cf. Harp. s. v. Ἵππαρχος: ..... ἄλλος δέ ἐστιν Ἵππαρχος ὁ Χάρμου, ὥς φησι Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λεωκράτους· περὶ δὲ τούτου Ἀνδροτίων ἐν τῇ β̄ φησὶν ὅτι συγγενὴς μὲν ἦν Πεισιστράτου τοῦ τυράννου καὶ πρῶτος ἐξωστρακίσθη τοῦ περὶ τὸν ὀστρακισμὸν νόμου τότε πρῶτον τεθέντος διὰ τὴν ὑποψίαν τῶν περὶ Πεισίστρατον, ὅτι δημαγωγὸς ὢν καὶ στρατηγὸς ἐτυράννησεν (Epitomen descr. Phot.[II] Suid.[V]).

20 Lex. Bekk. quintum (BA 279,32) Μαρωνία (leg. Μαρώνεια)· τόπος ἦν τῆς Ἀττικῆς, ὅπου τὰ μέταλλα εὑρέθη.

αἷς ἐναυμάχησαν ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τοὺς βαρβάρους. ὠστρακίσθη δ' ἐν p. 9
τούτοις τοῖς καιροῖς Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου. τετάρτῳ δ' ἔτει κατε- 8
δέξαντο πάντας τοὺς ὠστρακισμένους ἄρχοντος Ὑψιχίδου, διὰ τὴν Ξέρξου
στρατείαν· καὶ τὸ λοιπὸν ὥρισαν τοῖς ὀστρακιζομένοις ἐντὸς Γεραιστοῦ καὶ
Σκυλλαίου κατοικεῖν ἢ ἀτίμους εἶναι καθάπαξ.

XXIII. τότε μὲν οὖν μέχρι τούτου προῆλθεν ἡ πόλις ἅμα τῇ δημο- 1
κρατίᾳ κατὰ μικρὸν αὐξανομένη· μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ πάλιν ἴσχυσεν ἡ ἐν
Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ καὶ διῴκει τὴν πόλιν, οὐδενὶ δόγματι λαβοῦσα τὴν ἡγε-
μονίαν ἀλλὰ διὰ τὸ γενέσθαι τῆς περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίας αἰτία. τῶν γὰρ
στρατηγῶν ἐξαπορησάντων τοῖς πράγμασι καὶ κηρυξάντων σῴ[ζ]ειν ἕκαστον
ἑαυτόν, πορίσασα δραχμὰς ἑκάστῳ ὀκτὼ διέδωκε καὶ ἐνεβίβασεν εἰς τὰς
ναῦς. διὰ ταύτην δὴ τὴν αἰτίαν παρεχώρουν αὐτῆς τῷ ἀξιώματι, καὶ 2
ἐπολιτεύθησαν Ἀθηναῖοι καλῶς [[καὶ]] κατὰ τούτους τοὺς καιρούς. συνέβη
γὰρ αὐτοῖς περὶ τὸν χρόνον τοῦτον τά τε εἰς τὸν πόλεμον ἀσκῆσαι καὶ
παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμῆσαι καὶ τὴν τῆς θαλάττης ἡγεμονίαν λαβεῖν
ἀκόντων Λακεδαιμονίων. ἦσαν δὲ προστάται τοῦ δήμου κατὰ τούτους 3
τοὺς καιροὺς Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου καὶ Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους, ὁ μὲν
τὰ πολέμια δοκῶν ⟨ἀσκεῖν⟩, ὁ δὲ τὰ πολιτικὰ δεινὸς εἶναι καὶ δικαιοσύνῃ τῶν
καθ' ἑαυτὸν διαφέρειν· διὸ καὶ ἐχρῶντο τῷ μὲν στρατηγῷ, τῷ δὲ συμ-
βούλῳ. τὴν μὲν οὖν τῶν τειχῶν ἀνοικοδόμησιν κοινῇ διῴκησαν, καίπερ 4
διαφερόμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐπὶ δὲ τὴν ἀπόστασιν τὴν τῶν Ἰώνων ἀπὸ
τῆς τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίας Ἀριστείδης ἦν ὁ προτρέψας, τηρήσας
τοὺς Λάκωνας διαβεβλημένους διὰ Παυσανίαν. διὸ καὶ τοὺς φόρους 5
οὗτος ἦν ὁ τάξας ταῖς πόλεσιν τοὺς πρώτους ἔτει τρίτῳ μετὰ τὴν ἐν Σαλα-
μῖνι ναυμαχίαν ἐπὶ Τιμοσθένους ἄρχοντος, καὶ τοὺς ὅρκους ὤμοσεν τοῖς

---

2 τετάρτῳ] τρίτῳ K-W, Bl., cf. Plut. Ar. 8 3 υψηχιδου L*, ι supra η scr. L[1] 4 στρατιαν L ἐντὸς] ἐκτὸς Wyse, Sandys, (cf. Philochor. fr. 79[b] μὴ ἐπιβαίνοντα ἐντὸς πέρα τοῦ Εὐβοίας ἀκρωτηρίου); μὴ ante κατοικεῖν ins. Kaibel, Bl.; textum retinent K-W, H-L 10 σωζειν L ut vid. 12 αὐτῆς] αυτ(ην) L, corr. Bl. (K-W[3]); αὐτῇ του ἀξιώματος J. E. B. Mayor, K-W[1], S 14 κ(ατα) L*, πε[ρι] suprascr. L[4]; περὶ τὸν χρόνον τοῦτον del. K-W 16 ακοντ(ων) λακ. L, non ακοντων των λακ., ut antehac ab omnibus lectum est 18 δοκῶν ἀσκεῖν] ασκων L[1], δοκῶν Richards, K-W, al. πολιτικὰ] πολεμικα L κ(αι) om. L*, suprascr. L[1] 20 ανωικοδομησιν L 21. 22 ἀπὸ . . . συμμαχίας] κ(αι) τ(ην) τ(ων) λακ. σ(υμ)μαχιαν L, corr. Bl., al. 23 τοὺς Λάκωνας om. L*, suprascr. L[1] 24 μετὰ] δ(ια) L*, corr. L[1]

---

7 Arist. Pol. E 4. 1304^{a}17 μεταβάλλουσι δὲ καὶ εἰς ὀλιγαρχίαν καὶ εἰς δῆμον καὶ εἰς πολιτείαν ἐκ τοῦ εὐδοκιμῆσαί τι ἢ αὐξηθῆναι ἢ ἀρχεῖον ἢ μόριον τῆς πόλεως, οἷον ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ εὐδοκιμήσασα ἐν τοῖς Μηδικοῖς ἔδοξε συντονωτέραν ποιῆσαι τὴν πολιτείαν, καὶ πάλιν ὁ ναυτικὸς ὄχλος γενόμενος αἴτιος τῆς περὶ Σαλαμῖνα νίκης καὶ διὰ ταύτης τῆς ἡγεμονίας διὰ τὴν κατὰ θάλατταν δύναμιν τὴν δημοκρατίαν ἰσχυροτέραν ἐποίησεν.

9 Plut. Them. 10 οὐκ ὄντων δὲ δημοσίων χρημάτων τοῖς Ἀθηναίοις Ἀριστοτέλης μὲν φησι τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν πορίσασαν ὀκτὼ δραχμὰς ἑκάστῳ τῶν στρατευομένων αἰτιωτάτην γενέσθαι τοῦ πληρωθῆναι τὰς τριήρεις, Κλείδημος δὲ καὶ τοῦτο τοῦ Θεμιστοκλέους ποιεῖται στρατήγημα.

Ἴωσ[ιν] | ὥστε τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν εἶναι καὶ φίλον, ἐφ' οἷς καὶ τοὺς μύδρους p. 10
ἐν τῷ πελάγει καθεῖσαν.

XXIV. μετὰ δὲ ταῦτα θαρρούσης ἤδη τῆς πόλεως καὶ χρημάτων 1
ἠθροισμένων πολλῶν, συνεβούλευεν ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς ἡγεμονίας καὶ
καταβάντας ἐκ τῶν ἀγρῶν οἰκεῖν ἐν τῷ ἄστει· τροφὴν γὰρ ἔσεσθαι πᾶσι,
τοῖς μὲν στρατευομένοις, τοῖς δὲ φρουροῦσι, τοῖς δὲ τὰ κοινὰ πράττουσι,
εἶθ' οὕτω κατασχήσειν τὴν ἡγεμονίαν. πεισθέντες δὲ ταῦτα καὶ λαβόντες 2
τὴν ἀρχὴν τοῖς τε συμμάχοις δεσποτικωτέρως ἐχρῶντο πλὴν Χίων καὶ
Λεσβίων καὶ Σαμίων· τούτους δὲ φύλακας εἶχον τῆς ἀρχῆς, ἐῶντες τάς τε
πολιτείας παρ' αὑτοῖς καὶ ἄρχειν ὧν ἔτυχον ἄρχοντες. κατέστησαν δὲ 3
καὶ τοῖς πολλοῖς εὐπορίαν τροφῆς, ὥσπερ Ἀριστείδης εἰσηγήσατο. συνέ-
βαινεν γὰρ ἀπὸ τῶν φόρων καὶ τῶν τελῶν καὶ τῶν συμμάχων πλείους ἢ
δισμυρίους ἄνδρας τρέφεσθαι. δικασταὶ μὲν γὰρ ἦσαν ἑξακισχίλιοι, τοξόται
δ' ἑξακόσιοι καὶ χίλιοι, καὶ πρὸς τούτοις ἱππεῖς χίλιοι καὶ διακόσιοι, βουλὴ
δὲ πεντακόσιοι, καὶ φρουροὶ νεωρίων πεντακόσιοι, καὶ πρὸς τούτοις ἐν τῇ
πόλει φρουροὶ ν̄, ἀρχαὶ δ' ἔνδημοι μὲν εἰς ἑπτακοσίους ἄνδρας, ὑπερόριοι
δ' εἰς † ἑπτακοσίους· πρὸς δὲ τούτοις ἐπεὶ συνεστήσαντο τὸν πόλεμον
ὕστερον, ὁπλῖται μὲν δισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι, νῆες δὲ φρουρίδες εἴκοσι,
ἄλλαι δὲ νῆες αἱ τοὺς φόρους ἄγουσαι τοὺς ἀπὸ τοῦ κυάμου δισχιλίους
ἄνδρας, ἔτι δὲ πρυτανεῖον καὶ ὀρφανοὶ καὶ δεσμωτῶν φύλακες· ἅπασι γὰρ
τούτοις ἀπὸ τῶν κοινῶν ἡ διοίκησις ἦν.

XXV. ἡ μὲν οὖν τροφὴ τῷ δήμῳ διὰ τούτων ἐγίγνετο. ἔτη δὲ 1
ἑπτακαίδεκα μάλιστα μετὰ τὰ Μηδικὰ διέμεινεν ἡ πολιτεία προεστώτων
τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, καίπερ ὑποφερομένη κατὰ μικρόν. αὐξανομένου δὲ τοῦ
πλήθους γενόμενος τοῦ δήμου προστάτης Ἐφιάλτης ὁ Σοφωνίδου, | δοκῶν p. 11
καὶ ἀδωροδόκητος εἶναι καὶ δίκαιος πρὸς τὴν πολιτείαν, ἐπέθετο τῇ βουλῇ.
καὶ πρῶτον μὲν ἀνεῖλεν πολλοὺς τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἀγῶνας ἐπιφέρων περὶ 2
τῶν διῳκημένων· ἔπειτα τῆς βουλῆς ἐπὶ Κόνωνος ἄρχοντος ἅπαντα
περιεῖλε⟨το⟩ τὰ ἐπίθετα δι' ὧν ἦν ἡ τῆς πολιτείας φυλακή, καὶ τὰ μὲν
τοῖς πεντακοσίοις τὰ δὲ τῷ δήμῳ καὶ τοῖς δικαστηρίοις ἀπέδωκεν.
ἔπρα[ξ]ε δὲ ταῦτα συναιτίου γενομένου Θεμιστοκλέους, ὃς ἦν μὲν τῶν 3
Ἀρεοπαγιτῶν, ἔμελλε δὲ κρίνεσθαι μηδισμοῦ. βουλόμενος δὲ καταλυθῆναι

---

4 πολλων ηθροισμ(εν)ων L*, ordinem correxit litteris β, α superscriptis L[1] 10 ⟨τὰς⟩ παρ' K-W 15 τῇ del. K-W, Bl.; sed cf. notam ap. Sandys 16 ἦσαν post μ(εν) habet L*, del. punctis superpositis L[1] 17 ἑπτακοσίους falso iteratum notant K-W 18 οπλειται L 22 εγινετο L 24 τ(ων) in L dubium est 25 κ(αι) δοκων L, corr. K-W 29 περιειλε L, quod retinet Bl. (cf. p. 18,2); περιείλετο Richards, K-W, S

---

25 Arist. Pol. B 12. 1274 a 7 καὶ τὴν μὲν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴν Ἐφιάλτης ἐκόλουσε καὶ Περικλῆς.

31 Argum. Areopag. Isocratis . . . Ἐφιάλτης τις καὶ Θεμιστοκλῆς χρεωστοῦντες τῇ πόλει χρήματα καὶ εἰδότες, ὅτι ἐὰν δικάσωσιν οἱ Ἀρεοπαγῖται, πάντως (an πάντα?) ἀποδώσουσιν, καταλῦσαι αὐτοὺς ἔπεισαν τὴν πόλιν, οὕτως οὔπως τινὸς μέλλοντος κριθῆναι. ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης λέγει ἐν τῇ Πολιτείᾳ τῶν Ἀθηναίων, ὅτι καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς αἴτιος ἦν μὴ πάντα δικάζειν τοὺς Ἀρεοπαγίτας. . . . εἶτα οἱ Ἀθηναῖοι ἀσμένως ἀκούσαντες τῆς τοιαύτης συμβουλῆς κατέλυσαν αὐτούς.

τὴν βουλὴν ὁ Θεμιστοκλῆς πρὸς μὲν τὸν Ἐφιάλτην ἔλεγεν ὅτι συναρπάζειν p. 11
αὐτὸν ἡ βουλὴ μέλλει, πρὸς δὲ τοὺς Ἀρεοπαγίτας ὅτι δείξει τινὰς συνισταμένους
ἐπὶ καταλύσει τῆς πολιτείας. ἀγαγὼν δὲ τοὺς αἱρεθέντας τῆς
βουλῆς οὗ διέτριβεν ὁ Ἐφιάλτης, ἵνα δείξῃ τοὺς ἀθροιζομένους, διελέγετο
μετὰ σπουδῆς αὐτοῖς. ὁ δ' Ἐφιάλτης ὡς εἶδεν καταπλαγεὶς καθίζει μονοχίτων
ἐπὶ τὸν βωμόν. θαυμασάντων δὲ πάντων τὸ γεγον[ὸς] καὶ μετὰ 4
ταῦτα συναθροισθείσης τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων κατηγόρουν τῶν
Ἀρεοπαγιτῶν ὅ τ' Ἐφιάλτης καὶ ⟨ὁ⟩ Θεμιστοκλῆς, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ
τὸν αὐτὸν τρόπον, ἕως περιείλοντο αὐτῶν τὴν δύναμιν. καί * * * ἀνῃρέθη
δὲ καὶ ὁ Ἐφιάλτης δολοφονηθεὶς μετ' οὐ πολὺν χρόνον δι' Ἀριστοδίκου
τοῦ Ταναγραίου.

XXVI. ἡ μὲν οὖν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν βουλὴ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπε- 1
στερήθη τῆς ἐπιμελείας. μετὰ δὲ ταῦτα συνέβαινεν ἀνίεσθαι μᾶλλον τὴν
πολιτείαν διὰ τοὺς προθύμως δημαγωγοῦντας. κατὰ γὰρ τοὺς καιροὺς
τούτους συνέπεσε μηδ' ἡγεμόνα ἔχειν τοὺς ἐπιεικεστέρους, ἀλλ' αὐτῶν
προεστάναι Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου, νεώτερον ὄντα καὶ πρὸς τὴν πόλιν
ὀψὲ προσελθόντα, πρὸς δὲ τούτοις ἐφθάρθαι τοὺς πολλοὺς κατὰ πόλεμον·
τῆς γὰρ στρατείας γιγνομένης ἐν τοῖς τότε χρόνοις ἐκ καταλόγου καὶ στρατηγῶν
ἐφισταμένων ἀπείρων μὲν τοῦ πολεμεῖν τιμωμένων δὲ διὰ τὰς
πατρικὰς δόξας, αἰεὶ συνέβαινεν τῶν ἐξιόντων ἀνὰ δισχιλίους ἢ τρισχιλίους
ἀπόλλυσθαι, ὥστε ἀναλίσκεσθαι τοὺς ἐπιεικεῖς καὶ τοῦ δήμου καὶ τῶν
εὐπόρων. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντα διῴκουν οὐχ ὁμοίως καὶ πρότερον 2
τοῖς νόμοις προσέχοντες, τὴν δὲ τῶν ἐννέα ἀρχόντων αἵρεσιν οὐκ ἐκίνουν,
ἀλλ' ἕκτῳ ἔτει μετὰ τὸν Ἐφιάλτου θάνατον ἔγνωσαν καὶ ἐκ ζευγιτῶν προκρίνεσθαι
τοὺς κληρωσομένους τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ πρῶτος ἦρξεν ἐξ
αὐτῶν Μνησιθείδης. οἱ δὲ πρὸ τούτου πάντες ἐξ ἱππέων καὶ πεντακοσιομεδίμνων
ἦσαν, οἱ ⟨δὲ⟩ ζευγῖται τὰς ἐγκυκλίους ἦρχον, εἰ μή τι παρεωρᾶτο
τῶν ἐν τοῖς νόμοις. ἔτει δὲ πέμπτῳ μετὰ ταῦτα ἐπὶ Λυσικράτους ἄρχοντος 3
οἱ τριάκοντα δικασταὶ κατέστησαν πάλιν οἱ καλούμενοι κατὰ δήμους· καὶ 4
τρίτῳ μετὰ τοῦτον ἐπὶ Ἀντιδότου διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν Περικλέους
εἰπόντος ἔγνωσαν μὴ μετέχειν τῆς πόλεως ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀμφοῖν ἀστοῖν ᾖ
γεγονώς.

3 αφαιρεθεντας L 8 ὁ add. K-W, al. 9 περειλον L*, το superscr. L¹; παρείλοντο H-L, Bl. lacunam inter καὶ et ἀνῃρέθη indicant K-W, Bl., S. 13 ανειεσθαι L 16 νεώτερον] νωθρότερον Kontos (K-W), alii alia 18 γινομενης L 20 δισχειλιους L 23 εκεινουν L 27 δὲ om. L post παρεωρᾶτο habuit L* υπο τ(ων) δημων, sed del. L¹? 30 μετ αυτον L*, quod recipit Bl.; μετα τουτον L⁴ (K-W, S.) 31 ᾖ] ην L

10 Plut. Pericl. 10 Ἐφιάλτην μὲν οὖν φοβερὸν ὄντα τοῖς ὀλιγαρχικοῖς καὶ περὶ τὰς εὐθύνας καὶ διώξεις τῶν τὸν δῆμον ἀδικούντων ἀπαραίτητον ἐπιβουλεύσαντες οἱ ἐχθροὶ δι' Ἀριστοδίκου τοῦ Ταναγρικοῦ κρυφαίως ἀνεῖλον, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν.

30 Arist. Pol. Γ 5. 1278ᵃ29 οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ δι' ἔνδειαν τῶν γνησίων πολιτῶν ποιοῦνται πολίτας τοὺς τοιούτους (sc. τοὺς νόθους). ... εὐποροῦντες δ' ὄχλου κατὰ μικρὸν παραιροῦνται τοὺς ἐκ δούλου πρῶτον ἢ δούλης, εἶτα τοὺς ἀπὸ γυναικῶν, τέλος δὲ μόνον τοὺς ἐξ ἀμφοῖν ἀστῶν πολίτας ποιοῦσιν.

XXVII. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς τὸ δημαγωγεῖν ἐλθόντος Περικλέους καὶ 1
πρῶτον εὐδοκιμήσαντος ὅτε κατηγόρησε τὰς εὐθύνας Κίμωνος στρατη- p. 11
γοῦντος νέος ὤν, δημοτικωτέραν ἔτι συνέβη γενέσθαι τὴν πολιτείαν· καὶ
γὰρ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἔνια παρείλετο καὶ μάλιστα προύτρεψεν τὴν πόλιν
ἐπὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἐξ ἧς συνέβη θαρρήσαντας τοὺς πολλοὺς ἅπασαν
τὴν πολιτείαν μᾶλλον ἄγειν εἰς αὑτούς. μετὰ δὲ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυ- 2
μαχίαν ἑνὸς δεῖ πεντηκοστῷ ἔτει ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος ὁ πρὸς Πελο-
ποννησίους ἐνέστη πόλεμος, ἐν ᾧ κατακλεισθεὶς ὁ δῆμος ἐν τῷ ἄστει καὶ
συνεθισθεὶς ἐν ταῖς στρατείαις μισθοφορεῖν, τὰ μὲν ἑκὼν τὰ δὲ ἄκων προῃ-
ρεῖτο τὴν πολιτείαν διοικεῖν αὐτός. ἐποίησε δὲ καὶ μισθοφόρα τὰ δικαστήρια 3
Περικλῆς πρῶτος, ἀντιδημαγωγῶν πρὸς τὴν Κίμωνος εὐπορίαν. ὁ γὰρ
Κίμων, ἅτε τυραννικὴν ἔχων οὐσίαν, πρῶτον μὲν τὰς κοινὰς λῃτουργίας
ἐλῃτούργει λαμπρῶς, ἔπειτα τῶν δημοτῶν ἔτρεφε πολλούς· ἐξῆν γὰρ τῷ
βουλομένῳ Λακιαδῶν καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν ἐλθόντι παρ' αὐτὸν ἔχειν
τὰ μέτρια, ἔτι δὲ τὰ χωρία πάντα ἄφρακτα ἦν, ὅπως ἐξῇ τῷ βουλομένῳ
τῆς ὀπώρας ἀπολαύειν. πρὸς δὴ ταύτην τὴν χορηγίαν ἐπιλειπόμενος ὁ 4
Περικλῆς τῇ οὐσίᾳ, συμβουλεύσαντος αὐτῷ Δαμωνίδου τοῦ Οἴηθεν (ὃς
ἐδόκει τῶν πολλῶν εἰσηγητὴς εἶναι τῷ Περικλεῖ· διὸ καὶ ὠστράκισαν
αὐτὸν ὕστερον), ἐπεὶ τοῖς ἰδίοις ἡττᾶτο, διδόναι τοῖς πολλοῖς τὰ αὑτῶν,
κατεσκεύασε μισθοφορὰν τοῖς δικασταῖς· ἀφ' ὧν αἰτιῶνταί τινες χείρω
γενέσθαι, κληρουμένων ἐπιμελῶς ἀεὶ μᾶλλον τῶν τυχόντων ἢ τῶν ἐπιεικῶν
ἀνθρώπων. ἤρξατο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τὸ δεκάζειν, πρώτου καταδείξαντος 5
Ἀνύτου μετὰ τὴν ἐν Πύλῳ στρατηγίαν. κρινόμενος γὰρ ὑπό τινων διὰ τὸ
ἀποβαλεῖν Πύλον, δεκάσας τὸ δικαστήριον ἀπέφυγεν.

---

2 πρωτου L, προτοῦ Jackson, πρῶτον Bl., al. 3 ετι L*, επι L[1] 5 πασαν L*, α superscr. L[1] 7 δεῖ] cf. p. 23,8 8 κατακλισθεις L, -κλῃσθεὶς K-W, al.; cf. p. 18,7 9 στρατιαις L, corr. K-W, al. 13 τους ante πολλους L*, del. L1? 15 εξην L 17 ὃς] ους L*, fortasse correctum, ut putat Wn. 20 χείρους Newman, al., at cf. Crönert *Philol.* 61, 182 21 μαλλον om. L*, superscr. L[4] 23 Ἀνύτου] αυτου L, corr. ex Harp. (v. testim.)

---

4 cf. testim. ad p. 28,25.

10 Arist. Pol. B 22. 1274a8 τὰ δὲ δικαστήρια μισθοφόρα κατέστησε Περικλῆς.

11 Plut. Per. 9 ἐν ἀρχῇ μὲν γάρ, ὥσπερ εἴρηται, πρὸς τὴν Κίμωνος δόξαν ἀντιταττόμενος ὑπεποιεῖτο τὸν δῆμον, ἐλαττούμενος δὲ πλούτῳ καὶ χρήμασιν, ἀφ' ὧν ἐκεῖνος ἀνελάμβανε τοὺς πένητας δεῖπνόν τε καθ' ἡμέραν τῷ δεομένῳ παρέχων Ἀθηναίων καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἀμφιεννύων τῶν τε χωρίων τοὺς φραγμοὺς ἀφαιρῶν, ὅπως ὀπωρίζωσιν οἱ βουλόμενοι, τούτοις ὁ Περικλῆς καταδημαγωγούμενος τρέπεται πρὸς τὴν τῶν δημοσίων διανομήν, συμβουλεύσαντος αὐτῷ Δαμωνίδου (δημωνίδου libri, corr. Sintenis) τοῦ Οἴηθεν (sic codex Seitenstettensis), ὡς Ἀριστοτέλης ἱστόρηκε. ib. 4 de Damone: τῷ δὲ Περικλεῖ συνῆν καθάπερ ἀθλητῇ τῶν πολιτικῶν ἀλείπτης καὶ διδάσκαλος.

13 Plut. Cim. 10 ὡς δ' Ἀριστοτέλης φησίν, οὐχ ἁπάντων Ἀθηναίων, ἀλλὰ τῶν δημοτῶν αὐτοῦ Λακιαδῶν παρεσκευάζετο τῷ βουλομένῳ τὸ δεῖπνον.

22 Harpocr. s. v δεκάζων: ..... Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ Ἄνυτόν φησι καταδεῖξαι τὸ δεκάζειν τὰ δικαστήρια. — Adde glossas Lex. Bekk. quinti (BA 211,31) Ἄνυτος· οὗτος πρῶτος δικαστήριον κατέδειξεν (lege κατεδέκασεν) et (ib. 236,3) δεκάζειν:

XXVIII. ἕως μὲν οὖν Περικλῆς προειστήκει τοῦ δήμου βελτίω τὰ κατὰ 1
τὴν πολιτείαν ἦν, τελευτήσαντος δὲ Περικλέους πολὺ χείρω. πρῶτον γὰρ p. 11
τότε προστάτην ἔλαβεν ὁ δῆμος οὐκ εὐδοκιμοῦντα παρὰ τοῖς ἐπιεικέσιν·
ἐν δὲ τοῖς πρότερον χρόνοις ἀεὶ διετέλουν οἱ ἐπιεικεῖς δημαγωγοῦντες. ἐξ 2
ἀρχῆς μὲν γὰρ καὶ πρῶτος ἐγένετο προστάτης τοῦ δήμου Σόλων, δεύτερος
δὲ Πεισίστρατος, τῶν εὐγενῶν καὶ γνωρίμων· καταλυθείσης δὲ τῆς τυραννίδος Κλεισθένης, τοῦ γένους ὢν τῶν Ἀλκμεωνιδῶν, καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς ἦν ἀντιστασιώτης, ὡς ἐξέπεσον οἱ περὶ τὸν Ἰσαγόραν. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ μὲν δήμου προειστήκει Ξάνθιππος, τῶν δὲ γνωρίμων Μιλτιάδης, ἔπειτα Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης· μετὰ δὲ τούτους Ἐφιάλτης μὲν τοῦ δήμου, Κίμων δ' ὁ Μιλτιάδου τῶν εὐπόρων· εἶτα Περικλῆς μὲν τοῦ δήμου, Θουκυδίδης δὲ τῶν ἑτέρων, κηδεστὴς ὢν Κίμωνος. Περικλέους δὲ τελευτή- 3
σαντος τῶν μὲν ἐπιφανῶν προειστήκει Νικίας ὁ ἐν Σικελίᾳ τελευτήσας, τοῦ δὲ δήμου Κλέων ὁ Κλεαινέτου, ὃς δοκεῖ μάλιστα διαφθεῖραι τὸν δῆμον ταῖς ὁρμαῖς, καὶ πρῶτος ἐπὶ τοῦ βήματος ἀνέκραγε καὶ ἐλοιδορήσατο καὶ περιζωσάμενος ἐδημηγόρησε, τῶν ἄλλων ἐν κόσμῳ λεγόντων. εἶτα μετὰ τούτους τῶν μὲν ἑτέρων Θηραμένης ὁ Ἅγνωνος, τοῦ δὲ δήμου Κλεοφῶν ὁ λυροποιός, ὃς καὶ τὴν διωβελίαν ἐπόρισε πρῶτος· καὶ χρόνον μέν τινα

---

1 βελτειω L 3 ευδοκιμουμενοντα (μ alterum super ν scriptum) L*, corr. L[1]
6 τῶν ... γνωρίμων del. K-W; post εὐγενῶν ins. ὢν Richards (H-L, Bl.)
7 αλκμεονιδων L 14 κλαιενετου L 18 διωβολιαν L, corr. K-W, al.

τὸ διαφθείρειν τοὺς δικαστὰς ἢ ἐκκλησίας τοῖς (lege ἐκκλησιαστὰς) χρήμασι καὶ δώροις. ἐκλήθη δὲ τὸ πρᾶγμα οὕτως, ἐπεὶ κατὰ δέκα συναθροιζόμενοι ἐλάμβανον τὰ δῶρα. πρῶτος δ' ἐδόκει δεκάσαι Μέλης (sic!) τὰς εὐθύνας διδοὺς τῆς ἐν Πύλῳ στρατηγίας, ἣν κακῶς ἐστρατήγησεν, quae glossa exscripta est [ex Photio] ab Etym. gen. (unde Symeo et Et. M. 254,28) δεκάζειν: διαφθείρειν τοὺς δικάζοντας ἢ τοὺς ἐκκλησιαστὰς χρήμασι καὶ δώροις. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ τοῦ κατὰ δέκα ἀθροιζομένους λαμβάνειν τὰ δῶρα. πρῶτον δέ φασι δεκάσαι Μέλητα ..... ἐκ τοῦ ῥητορικοῦ. Schol. Aeschin I 87 ἐδέκαζεν οὖν διέφθειρεν ἀργυρίῳ τοὺς δικαστάς. ἤρξατο δὲ τοῦ τοιούτου πρῶτος Ἄνυτος.

14 Schol. Lucian. Tim. 30 (p. 47 sq. Jacob.) de Cleone ἐπέστη δὲ καὶ τῇ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνῃ, ὡς Φιλόχορος καὶ Ἀριστοφάνης προσθεὶς [προθεὶς Diels] ἄρχοντα Εὔθυνον· Ἀριστοτέλης δὲ καὶ περιζωσάμενον αὐτὸν λέγει δημηγορῆσαι, εἰς τὴν θρασύτητα αὐτοῦ ἀποσκώπτων. Schol. Aeschin. I 25: λέγεται δὲ Κλέων ὁ δημαγωγὸς παραβὰς τὸ ἐξ ἔθους σχῆμα περιζωσάμενος δημηγορῆσαι. Cf. Plut. Nic. 8: καὶ μέντοι καὶ τὴν πόλιν ἔβλαψεν οὐ μικρὰ τῷ Κλέωνι τοσοῦτον προσγενέσθαι δόξης ἐάσας καὶ δυνάμεως, ὑφ' ἧς εἰς βαρὺ φρόνημα καὶ θράσος ἐμπεσὼν ἀκάθεκτον ἄλλας τε τῇ πόλει προσετρίψατο συμφοράς, ὧν οὐχ ἥκιστα καὶ αὐτὸς ἀπέλαυσε, καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ βήματος κόσμον ἀνελὼν καὶ πρῶτος ἐν τῷ δημηγορεῖν ἀνακραγὼν καὶ περισπάσας τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν μηρὸν πατάξας καὶ δρόμῳ μετὰ τοῦ λέγειν ἅμα χρησάμενος τὴν ὀλίγον ὕστερον ἅπαντα τὰ πράγματα συγχέασαν εὐχέρειαν καὶ ὀλιγωρίαν τοῦ πρέποντος ἐνεποίησε τοῖς πολιτευομένοις.

18 Schol. Ar. Vesp. 684 (V, dett.) τοῦτο (scr. τὸ τριώβολον) δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἐδίδοτο τῶν δημαγωγῶν τὰ πλήθη κολακευόντων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Πολιτείαις. Proverb. Ath. III 151 (Plut. vulg. II 11), Zenob. Par. VI 29, = Phot. S.id. s. v. ὑπὲρ τὰ Καλλικράτους (ex Pausania): ... Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐν τῇ (ἄλλοι ... φασιν Plut. vulg.) Ἀθηναίων

διεδίδοτο, μετὰ δὲ ταῦτα κατέλυσε Καλλικράτης Παιανιεὺς πρῶτος ὑπο- p.11
σχόμενος ἐπιθήσειν πρὸς δυοῖν ὀβολοῖν ἄλλον ὀβολόν. τούτων μὲν οὖν ἀμφοτέρων θάνατον κατέγνωσαν ὕστερον· εἴωθεν γάρ, κἂν ἐξαπατηθῇ τὸ πλῆθος, ὕστερον μισεῖν τούς τι προαγαγόντας ποιεῖν αὐτοὺς τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων. ἀπὸ δὲ Κλεοφῶντος ἤδη διεδέχοντο συνεχῶς τὴν δημαγωγίαν 4
οἱ μάλιστα βουλόμενοι θρασύνεσθαι καὶ χαρίζεσθαι τοῖς πολλοῖς, πρὸς τὰ παραυτίκα βλέποντες. δοκοῦσι δὲ βέλτιστοι γεγονέναι τῶν Ἀθήνησι 5
πολιτευσαμένων μετὰ τοὺς ἀρχαίους Νικίας καὶ Θουκυδίδης καὶ Θηραμένης. καὶ περὶ μὲν Νικίου καὶ Θουκυδίδου πάντες σχεδὸν ὁμολογοῦσιν ἄνδρας γεγονέναι οὐ μόνον καλοὺς κἀγαθοὺς ἀλλὰ καὶ πολιτικοὺς καὶ τῇ πόλει πάσῃ πατρικῶς χρωμένους, περὶ δὲ Θηραμένους διὰ τὸ συμβῆναι κατ' αὐτὸν ταραχώδεις τὰς πολιτείας ἀμφισβήτησις τῆς κρίσεώς ἐστι. δοκεῖ μέντοι τοῖς μὴ παρέργως ἀποφαινομένοις οὐχ ὥσπερ αὐτὸν διαβάλλουσι πάσας τὰς πολιτείας καταλύειν, ἀλλὰ πάσας προάγειν ἕως μηδὲν παρανομοῖεν, ὡς δυνάμενος πολιτεύεσθαι κατὰ πάσας, ὅπερ ἐστὶν ἀγαθοῦ πολίτου ἔργον, παρανομούσαις δὲ οὐ συγχω[ρ]ῶν ἀλλ' ἀπεχθανόμενος.

XXIX. ἕως μὲν οὖν ἰσόρροπα τὰ πράγματα κατὰ τὸν πόλεμον ἦν, 1
διεφύλαττον τὴν δημοκρατίαν. ἐπεὶ δὲ μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ γενομένην συμφορὰν ἰσχυρότερα τὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐγένετο διὰ τὴν πρὸς βασιλέα συμμαχίαν, ἠναγκάσθησαν κι[νήσα]ντες τὴν δημοκρατίαν καταστῆσαι τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν, εἰπόντος τὸν μὲν πρὸ τοῦ ψηφίσματος λόγον Μηλοβίου, τὴν δὲ γνώμην γράψαντος Πυθοδώρου το[ῦ Ἀναφλ]υ[σ]τίου, μάλιστα δὲ συμπεισθέντων τῶν πολλῶν διὰ τὸ νομίζειν βασιλέα μᾶ[λ]λον ἑαυτοῖς συμπολεμήσειν, ἐὰν δι' ὀλίγων ποιήσωνται τὴν πολιτείαν. | ἦν δὲ p. 12

---

1 διεδιδου L, corr. Wyse, cett. (ex schol. Arist. Vesp. 88, 684); non tamen certum 6 τὰ] το legit Bl.; lectio non omnino certa, sed videtur α esse 7 δὲ] δοι L*, ε suprascr. L1? αθηνηισι L, sed cf. Meisterhans [3], p. 146 8 πολειτευσαμ(εν)ων L 11 πατρικῶς] καλως superscr. L4?; sed cf. Plut. Nic. 2 12. 13 μέντοι τοῖς] μ(εν)τοις L, μέντοι sine τοῖς K-W 17 ισοροπα L 19 διαφοραν L, corr. Richards, cett. ισχυροτατα L, corr. J. B. Mayor, cett. 20 κε . . . . . ντες L, κινήσαντες K-W 22 Ἀναφλυστίου Bl., quod cum vestigiis congruit 23 μᾶλλον J. B. Mayor 24 hic incipit volumen alterum, quare in summa pagina scripta est littera B ην δ(ε) bis male scriptum L*, melius superscr. L4

πολιτείᾳ Καλλικράτην τινὰ πρῶτον τοὺς δικαστικοὺς μισθοὺς (τῶν δικαστῶν τοὺς μισθοὺς Zenob. Par.) εἰς ὑπερβολὴν αὐξῆσαι (hic. desin. Plut. vulg.), ὅθεν καὶ τὴν παροιμίαν εἰρῆσθαι.

p. 31,18 Arist. Pol. B 7. 1267b1 καὶ τὸ πρῶτον μὲν ἱκανὸν διωβολία μόνον, ὅταν δ' ἤδη τοῦτ' ᾖ πάτριον, ἀεὶ δέονται τοῦ πλείονος, ἕως εἰς ἄπειρον ἔλθωσιν.

8 Plut. Nic. 2 ἔνεστιν οὖν περὶ Νικίου πρῶτον εἰπεῖν ὃ γέγραφεν Ἀριστοτέλης, ὅτι τρεῖς ἐγένοντο βέλτιστοι τῶν πολιτῶν καὶ πατρικὴν ἔχοντες εὔνοιαν καὶ φιλίαν πρὸς τὸν δῆμον, Νικίας ὁ Νικηράτου καὶ Θουκυδίδης ὁ Μελησίου καὶ Θηραμένης ὁ Ἅγνωνος· ἧττον δὲ οὗτος ἢ ἐκεῖνοι.

23 Arist. Pol. E 4. 1304b12 οἷον ἐπὶ τῶν τετρακοσίων τὸν δῆμον ἐξηπάτησαν, φάσκοντες τὸν βασιλέα χρήματα παρέξειν πρὸς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους, ψευσάμενοι δὲ κατέχειν ἐπειρῶντο τὴν πολιτείαν.

τὸ ψήφισμα τοῦ Πυθοδώρου τοιόνδε· τὸν δῆμον ἑλέσθαι μετὰ τῶν προ- 2
υπαρχόντων δέκα προβούλων ἄλλους εἴκοσι ἐκ τῶν ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη p. 12
γεγονότων, οἵτινες ὀμόσαντες ἦ μὴν συγγράψειν ἃ ἂν ἡγῶνται βέλτιστα
εἶναι τῇ πόλει συγγράψουσι περὶ τῆς σωτηρίας· ἐξεῖναι δὲ καὶ τῶν ἄλλων
τῷ βουλομένῳ γράφειν, ἵν' ἐξ ἁπάντων αἱρῶνται τὸ ἄριστον. Κλειτοφῶν 3
δὲ τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ Πυθόδωρος εἶπεν, προσαναζητῆσαι δὲ τοὺς αἱρε-
θέντας ἔγραψεν καὶ τοὺς πατρίους νόμους οὓς Κλεισθένης ἔθηκεν ὅτε
καθίστη τὴν δημοκρατίαν, ὅπως ⟨ἂν⟩ ἀκούσαντες καὶ τούτων βουλεύσωνται
τὸ ἄριστον, ὡς οὐ δημοτικὴν ἀλλὰ παραπλησίαν οὖσαν τὴν Κλεισθένους
πολιτείαν τῇ Σόλωνος. οἱ δ' αἱρεθέντες πρῶτον μὲν ἔγραψαν ἐπάναγκες 4
εἶναι τοὺς πρυτάνεις ἅπαντα τὰ λεγόμενα περὶ τῆς σωτηρίας ἐπιψηφίζειν,
ἔπειτα τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς καὶ τὰς εἰσαγγελίας καὶ τὰς προσκλήσεις
ἀνεῖλον, ὅπως ἂν οἱ ἐθέλοντες Ἀθηναίων συμβουλεύωσι περὶ τῶν προκει-
μένων· ἐὰν δέ τις τούτων χάριν ἢ ζημιοῖ ἢ προσκαλῆται ἢ εἰσάγῃ εἰς
δικαστήριον, ἔνδειξιν αὐτοῦ εἶναι καὶ ἀπαγωγὴν πρὸς τοὺς στρατηγούς, τοὺς
δὲ στρατηγοὺς παραδοῦναι τοῖς ἕνδεκα θανάτῳ ζημιῶσαι. μετὰ δὲ 5
ταῦτα τὴν πολιτείαν διέταξαν τόνδε ⟨τὸν⟩ τρόπον· τὰ μὲν χρήματα ⟨τὰ⟩
προσιόντα μὴ ἐξεῖναι ἄλλοσε δαπανῆσαι ἢ εἰς τὸν πόλεμον, τὰς δ' ἀρχὰς
ἀμίσθους ἄρχειν ἁπάσας ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ, πλὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων
καὶ τῶν πρυτάνεων οἳ ἂν ὦσιν· τούτους δὲ φέρειν τρεῖς ὀβολοὺς ἕκαστον
τῆς ἡμέρας. τὴν δ' ἄλλην πολιτείαν ἐπιτρέψαι πᾶσαν Ἀθηναίων τοῖς δυνα-
τωτάτοις καὶ τοῖς σώμασιν καὶ τοῖς χρήμασιν λητουργεῖν μὴ ἔλαττον ἢ
πεντακισχιλίοις, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ· κυρίους δ' εἶναι τούτους καὶ συν-
θήκας συντίθεσθαι πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσιν· ἑλέσθαι δὲ καὶ τῆς φυλῆς
ἑκάστης δέκα ἄνδρας ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότας, οἵτινες καταλέξουσι
τοὺς πεντακισχιλίους ὀμόσαντες καθ' ἱερῶν τελείων.

1 του] το Bl, K-W[3] 8 ἂν add. K-W; cf. Meisterhans[3], p. 254 12 νομων π(αρα)-
γραφας L*, π(αρα) del. et ante νομων suprascr. L[4?] προκλησεις L, corr. Bl, Wyse
14. 15 η εις δικ. L 21 πασιν L, corr. Newman, cett. 22. 23 ἢ πεντακισχιλίοις] ita L*,
ων suprascr. L[4], qui fortasse ἢ non vidisset; hoc tamen recipiunt (ἢ deleto) K-W, Bl[3]
24 τιθεσθ(αι) L*, συν suprascr. L[1] δ(ε) κ(αι) L; δ' ἐκ Herwerden (H-L, Bl, S,
K-W[3]); καί, i. e. hos novos insuper magistratus fieri

1 Thuc. VIII 67 πρῶτον μὲν τὸν δῆμον ξυλλέξαντες εἶπον γνώμην δέκα ἄνδρας ἑλέσθαι ξυγγραφέας αὐτοκράτορας, τούτους δὲ ξυγγράψαντας γνώμην εἰσενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν ῥητήν, καθ' ὅ τι ἄριστα ἡ πόλις οἰκήσεται. ἔπειτα, ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκε, ξυνέκλῃσαν τὴν ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν . . . . . καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ξυγγραφῆς ἄλλο μὲν οὐδέν, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἐξεῖναι μὲν Ἀθηναίων * ἀνειπεῖν γνώμην ἣν ἄν τις βούληται· ἢν δέ τις τὸν εἰπόντα ἢ γράψηται παρανόμων ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ βλάψῃ, μεγάλας ζημίας ἐπέθεσαν. ἐνταῦθα δὴ λαμπρῶς ἐλέγετο ἤδη μήτε ἀρχὴν ἄρχειν μηδεμίαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου μήτε μισθοφορεῖν, προέδρους τε ἑλέσθαι πέντε ἄνδρας, τούτους δὲ ἑλέσθαι ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ τῶν ἑκατὸν ἕκαστον πρὸς ἑαυτὸν τρεῖς· ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς τετρακοσίους ὄντας ἐς τὸ βουλευτήριον, ἄρχειν ὅπῃ ἂν ἄριστα γιγνώσκωσιν αὐτοκράτορας, καὶ τοὺς πεντακισχιλίους δὲ ξυλλέγειν ὁπόταν αὐτοῖς δοκῇ.

2 Schol. Arist. Lysistr. 421 (RL; exscr. Suid. s. v. πρόβουλοι) πρόβουλοι πρὸς τοῖς οὖσι δέκα (πρὸς τοῖσδε omisso οὖσι RL; πρὸς τοῖς οὖσι Suid.; corr. H. Valesius) ᾑρέθησαν ἄλλοι κ̄, εἰσηγησόμενοι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα τῇ πολιτείᾳ μετὰ τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ συμφοράν.

XXX. οἱ μὲν οὖν αἱρεθέντες ταῦτα συνέγραψαν. κυρωθέντων δὲ p.12
τούτων εἵλοντο σφῶν αὐτῶν οἱ πεντακισχίλιοι τοὺς ἀναγράψοντας τὴν πολι-
τείαν ἑκατὸν ἄνδρας. οἱ δ' αἱρεθέντες ἀνέγραψαν καὶ ἐξήνεγκαν τάδε.
βουλεύειν μὲν κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας ἄνευ 2
μισθοφορᾶς· τούτων δ' εἶναι τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἐννέα ἄρχοντας καὶ
τὸν ἱερομνήμονα καὶ τοὺς ταξιάρχους καὶ ἱππάρχους καὶ φυλάρχους καὶ
ἄρχοντας εἰς τὰ φρούρια καὶ ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων τῇ θε[ῷ] καὶ
τοῖς ἄλλοις θεοῖς δέκα καὶ ἑλληνοταμίας καὶ τῶν ἄλλων ὁσίων χρημάτων
ἁπάντων εἴκοσιν οἳ διαχειριοῦσιν καὶ ἱεροποιοὺς καὶ ἐπιμελητὰς δέκα ἑκα-
τέρους· αἱρεῖσθαι δὲ πάντας τούτους ἐκ προκρίτων, ἐκ τῶν ἀεὶ βουλευόντων
πλείους προκρίνοντας, τὰς δ' ἄλλας ἀρχὰς ἁπάσας κληρωτὰς εἶναι καὶ μὴ
ἐκ τῆς βουλῆς· τοὺς δὲ ἑλληνοταμίας οἳ ἂν διαχειρίζωσι τὰ χρήματα μὴ
συμβουλεύειν. βουλὰς δὲ ποιῆσαι τέτταρας ἐκ τῆς ἡλικίας τῆς εἰρημένης 3
εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, καὶ τούτων τὸ λαχὸν μέρος βουλεύειν, νεῖμαι δὲ
καὶ τοὺς ἄλλους πρὸς τὴν λῆξιν ἑκάστην· τοὺς δ' ἑκατὸν ἄνδρας διανεῖμαι
σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τέτταρα μέρη ὡς ἰσαίτατα καὶ διακληρῶσαι,
καὶ εἰς ἐνιαυτὸν βουλεύειν. ⟨βουλεύεσθαι⟩ δὲ ᾗ ἂν δοκῇ αὐτοῖς ἄριστα 4
ἕξειν περί τε τῶν χρημάτων, ὅπως ἂν σῷα ᾖ καὶ εἰς τὸ δέον ἀναλίσκηται,
καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡς ἂν δύνωνται ἄριστα· κἄν τι θέλωσιν βουλεύσασθαι
μετὰ πλειόνων, ἐπεισκαλεῖν ἕκαστον ἐπείσκλητον ὃν ἂν ἐθέλῃ τῶν ἐκ τῆς
αὐτῆς ἡλικίας· τὰς δ' ἕδρας ποιεῖν τῆς βουλῆς κατὰ πενθήμερον, ἐὰν μὴ
δέωνται πλείονων. κληροῦν δὲ τὴν βουλὴν τοὺς ἐννέα ἄρχοντας, τὰς δὲ
χειροτονίας κρίνειν πέντε τοὺς λαχόντας ἐκ τῆς βουλῆς, καὶ ἐκ τούτων ἕνα
κληροῦσθαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸν ἐπιψηφιοῦντα. κληροῦν δὲ τοὺς 5
λαχόντας πέντε τοὺς ἐθέλοντας προσελθεῖν ἐναντίον τῆς βουλῆς, πρῶτον
μὲν ἱερῶν, δεύτερον δὲ κήρυξιν, τρίτον πρεσβείαις, τέταρτον τῶν ἄλλων· τὰ
δὲ τοῦ πολέμου ὅταν δέῃ ἀκληρωτὶ προσαγαγόντας τοὺς στρατηγοὺς χρη-
ματίζεσθαι. τὸν δὲ μὴ ἰόντα εἰς τὸ βουλευτήριον τῶν βουλευόντων τὴν 6
ὥραν τὴν προρρηθεῖσαν ὀφείλειν δραχμὴν τῆς ἡμέρας ἑκάστης, ἐὰν μὴ
εὑρισκόμενος ἄφεσιν τῆς βουλῆς ἀπῇ. |

XXXI. ταύτην μὲν οὖν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον ἀνέγραψαν τὴν p.13
πολιτείαν, ἐν δὲ τῷ παρόντι καιρῷ τήνδε· βουλεύειν μὲν τετρακοσίους κατὰ

---

7 θεῷ] vestigia litterae tertiae ω vel α aeque apta sunt 12 ἂν] εαν L
17 δουλευειν L βουλεύεσθαι] ita S (βουλεύειν ego antea); ⟨τοὺς λαχόντας. βουλεύεσθαι⟩ Bi, ⟨τοὺς λαχόντας. πράττειν⟩ K-W, alia alii 18 σωα L αναλισκεται L*, corr. L[1] 19 κἂν] εαν L, ἐὰν δὲ J. B. Mayor, al. 20 επεισεκλητον L*, κ alterum super κλ scr. L[1] 21 κ(αι) L*, κ(ατα) L[1] πενθημιμερον L
25 post βουλης, βουλας δε ποιησαι τετταρας (e l. 13) repetivit L*, corr. inter scribendum L[1] 26 πρεσβειαι L 29 προρηθεισαν L 31 hic incipit scriba alter (L[2]) ις το L*, corr. L[4] ανεγραψαν bis scr. L*, corr L[4]? 32 πολιτιαν L

---

8 Harpocr. s. v. Ἑλληνοταμίαι: .... ὅτι ἀρχή τις ἦν οἱ Ἑλληνοταμίαι, οἳ διεχείριζον τὰ χρήματα, καὶ Ἀριστοτέλης δηλοῖ ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ . . . (Epitomen exscr. Suidas[11]).
21 Hesych. ἕδραι: ἕδραι βουλῆς, αἳ ἐγίνοντο κατὰ πενταήμερον.

τὰ πάτρια, τετταράκοντα ἐξ ἑκάστης φυλῆς, ἐκ προκρίτων [ο]ὓς ἂν ἕλωνται p. 13
οἱ φυλέται τῶν ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότων. τούτους δὲ τάς τε ἀρχὰς
καταστῆσαι καὶ περὶ τοῦ ὅρκου ὅντινα χρὴ ὀμόσαι γράψαι, ⟨καὶ⟩ περὶ τῶν
νόμων καὶ τῶν εὐθυ[νῶ]ν καὶ τῶν ἄλλων πράττειν ᾗ ἂν ἡγῶνται συμφέρειν.
τοῖς δὲ νόμοις οἳ ἂν τεθῶσιν περὶ τῶν πολιτικῶν χρῆσθαι καὶ μὴ ἐξεῖναι 2
μετακινεῖν μηδ' ἑτέρους θέσθαι. τῶν δὲ στρατηγῶν τὸ νῦν εἶναι τὴν
αἵρεσιν ἐξ ἁπάντων ποιεῖσθαι τῶν πεντακισχιλίων, τὴν δὲ βουλὴν ἐπειδὰν
καταστῇ ποιήσασαν ἐξέτασιν ⟨ἐν⟩ ὅπλοις ἑλέσθαι δέκα ἄνδρας καὶ γραμματέα
τούτοις, τοὺς δὲ αἱρεθέντας ἄρχειν τὸν εἰσιόντα ἐνιαυτὸν αὐτοκράτορας, καὶ
ἄν τι δέωνται συμβουλεύεσθαι μετὰ τῆς βουλῆς. ἑλέσθαι δὲ καὶ ἵππαρχον 3
ἕνα καὶ φυλάρχους δέκα· τὸ δὲ λοιπὸν τὴν αἵρεσιν ποιεῖσθαι τούτων τὴν
βουλὴν κατὰ τὰ γεγραμμένα. τῶν δ' ἄλλων ἀρχῶν πλὴν τῆς βουλῆς καὶ
τῶν στρατηγῶν μὴ ἐξεῖναι μήτε τούτοις μήτε ἄλλῳ μηδενὶ πλέον ἢ ἅπαξ
ἄρξαι τὴν αὐτὴν ἀρχήν. εἰς δὲ τὸν ἄλλον χρόνον, ἵνα νεμηθῶσιν οἱ τετρακόσιοι
εἰς τὰς τέτταρας λήξεις, ὅταν † τοῖς ἀστοῖς γίγνηται μετὰ τῶν
ἄλλων βουλεύειν, διανειμάντων αὐτοὺς οἱ ἑκατὸν ἄνδρες.

XXXII. οἱ μὲν οὖν ἑκατὸν οἱ ὑπὸ τῶν πεντακισχιλίων αἱρεθέντες
ταύτην ἀνέγραψαν τὴν πολιτείαν. ἐπικυρωθέντων δὲ τούτων ὑπὸ τοῦ
πλήθους, ἐπιψηφίσαντος Ἀριστομάχου, ἡ μὲν βουλὴ ⟨ἡ⟩ ἐπὶ Καλλίου πρὶν
διαβουλεῦσαι κατελύθη μηνὸς Θαργηλιῶνος τετράδι ἐπὶ δέκα, οἱ δὲ τετρακόσιοι
εἰσῄεσαν ἐνάτῃ φθίνοντος Θαργηλιῶνος. ἔδει δὲ τὴν εἰληχυῖαν τῷ
κυάμῳ βουλὴν εἰσιέναι δ̄ ἐπὶ δέκα Σκιροφοριῶνος. ἡ μὲν οὖν ὀλιγαρχία 2
τοῦτον κατέστη τὸν τρόπον ἐπὶ Καλλίου μὲν ἄρχοντος, ἔτεσιν δ' ὕστερον
τῆς τῶν τυράννων ἐκβολῆς μάλιστα ἑκατόν, αἰτίων μάλιστα γενομένων
Πεισάνδρου καὶ Ἀντιφῶντος καὶ Θηραμένους, ἀνδρῶν καὶ γεγενημένων εὖ
καὶ συνέσει καὶ γνώμῃ δοκούντων διαφέρειν. γενομένης | δὲ ταύτης p. 14
τῆς πολιτείας οἱ μὲν πεντακισχίλιοι λόγῳ μόνον ᾑρέθησαν, οἱ δὲ τετρα- 3
κόσιοι μετὰ τῶν δέκα τῶν αὐτοκρατόρων εἰσελθόντες εἰς τὸ βουλευτήριον
ἦρχον τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσβευσάμενοι κατελύοντο τὸν

---

1 τεπαρακοντα L*, corr. L[4] ελονται L*, corr. L[4] 3 του om. L*, suprascr. L[4] 4 εαν L 5 πολειτικων L 6 μεταχειν L τον νυν L*, corr. L[4] 7 επιδαν L*, ε suprascr. L[4] 8 καταστησηι (ι add. L4?) L ἐν add. Wyse, cett.; ὅπλων ego antea 9 ισιοντα L*, ε suprascr. L[4] 10 δεονται L*, corr. L[4] συνβ- L 11 τα (το L[4]) δε το L 12 πλὴν] πριν L 13 μητενι L*, corr. L[4] πλιον L*, ε (i. e. πλεῖον) suprascr. L[4]; πλέον scr. (Meisterhans [3], p. 152) 14 ις L*, ε suprascr. L[4], item l. 15 15 τοῖς ἀστοῖς] fortasse αὐτοῖς legendum ηγνηται L*, corr. L[4] 16 διανιμαντων L*, ε suprascr. L[4] ανδδρεις L 18 πολιτιαν L 19 ἡ add. Rutherford, al. 20 δ επι δεκα L*, τετραδι pro δ suprascr. L[4] 21 φθεινοντος L ἔδει] ετι L ιληχυιαν, L*, ε suprascr. L[4] 22 ισιεναι L*, ει suprascr. L[4] 23 καλιου L*, λ suprascr. L[4] 25 πετισανδρου L*, ε (scil. pro ετ) suprascr. L[4] 27 πολειτιας L ηρεθησαν bis scr. L*, altero loco delevit, punctis superpositis, in primo autem ι post η inseruit, tum ερη super ηιρη suprascr. L[2], ut vid. οἱ] ο L 28 ις L*, ε suprascr. L[4] 29 πολεας L*, corr. L[4]

πόλεμον ἐφ' οἷς ἑκάτεροι τυγχάνουσιν ἔχοντες. οὐχ ὑπακουόντων δ' ἐκείνων p. 14 εἰ μὴ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης ἀφήσουσιν, οὕτως ἀπέστησαν.

XXXIII. μῆνας μὲν οὖν ἴσως τέτταρας διέμεινεν ἡ τῶν τετρακοσίων 1 πολιτεία, καὶ ἦρξεν ἐξ αὐτῶν Μνασίλοχος δίμηνον ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, ⟨ὃς⟩ ἦρξε τοὺς ἐπιλοίπους δέκα μῆνας. ἡττηθέντες δὲ τῇ περὶ Ἐρέτριαν ναυμαχίᾳ καὶ τῆς Εὐβοίας ἀποστάσης ὅλης πλὴν Ὠρεοῦ, χαλεπῶς ἐνεγκόντες ἐπὶ τῇ συμφορᾷ μάλιστα τῶν προγεγενημένων (πλείω γὰρ ἐκ τῆς Εὐβοίας ἢ τῆς Ἀττικῆς ἐτύγχανον ὠφελούμενοι) κατέλυσαν τοὺς τετρακοσίους καὶ τὰ πράγματα παρέδωκαν τοῖς πεντακισχιλίοις τοῖς ἐκ τῶν ὅπλων, ψηφισάμενοι μηδεμίαν ἀρχὴν εἶναι μισθοφόρον. αἰτιώτατοι δ' ἐγένοντο τῆς 2 καταλύσεως Ἀριστοκράτης καὶ Θηραμένης, οὐ συναρεσκόμενοι τοῖς ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γιγνομένοις· ἅπαντα γὰρ δι' αὐτῶν ἔπραττον, οὐδὲν ἐπαναφέροντες τοῖς πεντακισχιλίοις. δοκοῦσι δὲ καλῶς πολιτευθῆναι κατὰ τούτους τοὺς καιρούς, πολέμου τε καθεστῶτος καὶ ἐκ τῶν ὅπλων τῆς πολιτείας οὔσης.

XXXIV. τούτους μὲν οὖν ἀφείλετο τὴν πολιτείαν ὁ δῆμος διὰ τάχους· 1 ἔτει δ' ἑβδόμῳ μετὰ τὴν τῶν τετρακοσίων κατάλυσιν, ἐπὶ Καλλίου τοῦ Ἀγγελῆθεν ἄρχοντος, γενομένης τῆς ἐν Ἀργινούσσαις ναυμαχίας, πρῶτον μὲν τοὺς δέκα στρατηγοὺς τοὺς τῇ ναυμαχίᾳ νικῶντας συνέβη κριθῆναι μιᾷ χειροτονίᾳ πάντας, τοὺς μὲν οὐδὲ συνναυμαχήσαντας, τοὺς δ' ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς σωθέντας, ἐξαπατηθέντος τοῦ δήμου διὰ τοὺς παροργίσαντας· ἔπειτα βουλομένων Λακεδαιμονίων ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι καὶ ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι εἰρήνην ἄγειν ἔνιοι μὲν ἐσπούδαζον, τὸ δὲ πλῆθος | οὐχ ὑπήκουσεν p. 15

---

1 τ|η (vel ισ) χανουσιν L*, υγ fine prioris versus scr. L[4], et η delevit, ita ut maneat τυγ|χανουσιν   ουκ L   4 πολιτια L   μνασιμαχος L*. corr. L[2]   5. 6 τη ... ναυμαχια L*, ι bis add. L[4]   6 πρην L*, corr. L[4]   ωριου L   ἐνενκοντες L*, corr. L[4]   7 τη συμφορα L*, ι add. L[4]   9 παρεδεδωκαν L*, corr. L?   10 μιστ (σθ suprascr. L[2]?) οφορων L; μισθοφόρον J. B. Mayor, al.   12 τετράκοσιος L*, corr. L[4]   γενομενοις L*, γει— L[2]   14 δε κατεστωτος L*, corr. L[4]   14. 15 πολιτιας L   16 ο(υν) om. L*, suprascr. L[4]   πολιτιαν L   ο δημος om. L*, suprascr. L[4]   17 ετι L   ἑβδόμῳ] ita L, sed praestat ἕκτῳ legere   με L*, τα suprascr. L[4]   18 ανγεληθεν L*, αγγ- L[4]   αργινουσας L*, -ουσσαις L[4]   19 post νικωντας (ας rescr. L[4]) τους δολι L*, sed corr inter scribendum L[3]   20 χιρονονια L*, corr. L[4]   21 νεος L*, corr. L[4]   εξαπατηθεντες L   επιτα L   22 ανιεναι L, απ- schol. Arist. Ran. 1532   ἐφ' οἷς ἔχ. ἑκ. καὶ εἰρ. ἄγειν K-W, Bl e schol. (v. testim.)   23 ιρηνην εκατεροι L   αγιν L*, ε suprascr. L[4]

---

3 Harpocr. s. v. τετρακόσιοι: ... οἱ τετρακόσιοι πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν κατέστησαν τῶν λ̄ τυράννων παρ' Ἀθηναίοις, οἵτινες τέτταρας μῆνας ἦρξαν τῆς πόλεως, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ (Epitomen exscr. Phot. Suid.).

22 Schol. Ar. Ran. 1532 (V, dett.) Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω] παρόσον ὡς Ἀριστοτέλης φησί, μετὰ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν Λακεδαιμονίων βουλομένων ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι καὶ εἰρήνην ἄγειν ἐπὶ τοῦ Καλλίου, Κλεοφῶν ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ προσδέξασθαι, ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθύων καὶ θώρακα ἐνδεδυκώς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν, ἐὰν μὴ πάσας ἀφῶσι τὰς πόλεις οἱ Λακεδαιμόνιοι.

ἐξαπατηθέντες ὑπὸ Κλεοφῶντος, ὃς ἐκώλυσε γενέσθαι τὴν εἰρήνην ἐλθὼν p. 15
εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθύων καὶ θώρακα ἐνδεδυκώς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν,
ἐὰν μὴ πάσας ἀφιῶσι Λακεδαιμόνιοι τὰς πόλεις. οὐ χρησάμενοι δὲ 2
καλῶς τότε τοῖς πράγμασι μετ᾽ οὐ πολὺν χρόνον ἔγνωσαν τὴν ἁμαρτίαν.
τῷ γὰρ ὕστερον ἔτει ἐπ᾽ Ἀλεξίου ἄρχοντος ἠτύχησαν τὴν ἐν Αἰγὸς ποτα-
μοῖς ναυμαχίαν, ἐξ ἧς συνέβη κύριον γενόμενον τῆς πόλεως Λύσανδρον
καταστῆσαι τοὺς τριάκοντα τρόπῳ τοιῷδε. τῆς εἰρήνης γενομένης αὐτοῖς 3
ἐφ᾽ ᾧ τε πολιτεύσονται τὴν πάτριον πολιτείαν, οἱ μὲν δημοτικοὶ διασῴζειν
ἐπειρῶντο τὸν δῆμον, τῶν δὲ γνωρίμων οἱ μὲν ἐν ταῖς ἑταιρείαις ὄντες καὶ
τῶν φυγάδων οἱ μετὰ τὴν εἰρήνην κατελθόντες ὀλιγαρχίας ἐπεθύμουν, οἱ δ᾽
ἐν ἑταιρείᾳ μὲν οὐδεμιᾷ συγκαθεστῶτες [ἄ]λλως δὲ δοκοῦντες οὐδενὸς ἐπι-
λείπεσθαι τῶν πολιτῶν τὴν πάτριον πολιτείαν ἐζήτουν· ὧν ἦν μὲν καὶ
Ἀρχῖνος καὶ Ἄνυτος καὶ Κλειτοφῶν καὶ Φορμίσιος καὶ ἕτεροι πολλοί, προ-
ειστήκει δὲ μάλιστα Θηραμένης. Λυσάνδρου δὲ προσθεμένου τοῖς ὀλιγαρχικοῖς
καταπλαγεὶς ὁ δῆμος ἠναγκάσθη χειροτονεῖν τὴν ὀλιγαρχίαν. ἔγραψε δὲ τὸ
ψήφισμα Δρακοντίδης Ἀφιδναῖος.

XXXV. οἱ μὲν οὖν τριάκοντα τοῦτον τὸν τρόπον κατέστησαν ἐπὶ 1
Πυθοδώρου ἄρχοντος. γενόμενοι δὲ κύριοι τῆς πόλεως τὰ μὲν ἄλλα τὰ
δόξαντα περὶ τῆς πολιτείας παρεώρων, πενταχοσίους δὲ βουλευτὰς καὶ τὰς
ἄλλας ἀρχὰς καταστήσαντες ἐκ προκρίτων ἐκ τῶν χιλίων, καὶ προσελόμενοι
σφίσιν αὐτοῖς τοῦ Πειραιέως ἄρχοντας δέκα καὶ τοῦ δεσμωτηρίου φύλακας
ἕνδεκα καὶ μαστιγοφόρους τριακοσίους ὑπηρέτας κατεῖχον τὴν πόλιν δι᾽
ἑαυτῶν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον μέτριοι τοῖς πολίταις ἦσαν καὶ προσε- 2
ποιοῦντο διοικεῖν τὴν πάτριον πολιτείαν, καὶ τούς τ᾽ Ἐφιάλτου καὶ Ἀρχε-

1 εξαπαθηθ- L*, corr. L[2]   ιρηνην .. ις L*, corr. L[4]   2 επιτρεψει L*, ν suprascr. L[4]   3 ἀφῶσι K-W, H-L, al., e schol.   5 τω L*, ι suprascr. L[4]   ετι L*, ε suprascr. L[4]   7 τροπω τοιωδε L*, ι bis suprascr. L[4]   ιρηνης L*, corr. L[4]   8 ω L   πολιτιαν L   διασωζειν L*, σ super ζ scr. L[4]   9 επιροντο L*, corr. L[4]   εταιριαις L*, corr. L[4]   10 μετην L*, corr. L[4]   ιρηνην L   ολιγαρχιαν L   11 εταιρεια L*, ι add. L[4]   ουδεμια L   συνκ- L   α|λλως L (α amissum in junctione paginarum), non αλως (K-W, Bl)   11. 12 επιλιπεσθαι L   12 πολιτιαν L   13 αλλυτος L*; λ primum in ν corr. L[4], alterum non delevit   κλιτοφων L   13. 14 προιστηκι L*, -κει L[4]   15 ηνανκασθη L   17 κατεστησε L   18 πολεος L*, corr. L[4]   19 πολιτιας L*, corr. L[4]   21 πιραιως L*, -εως L[4]   δεσμωριου L*, corr. L[4]   22 κατιχον L*, ε suprascr. L[4]   24 διώκειν K-W, H-L, Bl, S, e p. 15,12; non tamen nunc petere sed habere antiquam civitatem prae se ferebant; cf. p. 30,10   πολιτιαν L   τος τ εφιαλλτου L*, corr. L[2]

15 Schol. Arist. Vesp. 157 (V, dett.) Δρακοντίδης] πονηρὸς οὗτος καὶ πλείσταις καταδίκαις ἐνεχόμενος, ὡς Πλάτων Σοφισταῖς. Καλλίστρατος δὲ ἕνα τῶν λ̄ φησίν, εἰ μὴ ὁμώνυμος. ἔστι γὰρ οὗτος ὁ καὶ τὸ περὶ τῶν λ̄ ψήφισμα περὶ ὀλιγαρχίας γράψας, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Πολιτείαις.

21 Lex. Bekk. quintum (BA 235,31) δέκα τίνες εἰσίν· δέκα ἦσάν τινες ἐμ Πειραεῖ, οἱ ἄρξαντες κατὰ τὴν τυραννίδα τῶν τριάκοντα. ἀλλὰ καὶ προσέταξαν αὐτοῖς εὐθύνας τῆς ἀρχῆς δοῦναι.

στράτου νόμους τοὺς περὶ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν καθεῖλον ἐξ Ἀρείου πάγο[υ] p.15 καὶ τῶν Σόλωνος θεσμῶν ὅσοι διαμφισβητήσεις εἶχον, καὶ τὸ κῦρος ὃ ἦν ἐν τοῖς δικασταῖς κατέλυσαν, ὡς ἐπανορθοῦντες καὶ ποιοῦντες ἀναμφισβήτητον τὴν πολιτείαν· οἷον | περὶ τοῦ δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ᾧ ἂν ἐθέλῃ κύριον ποιή- p. 16 σαντες καθάπαξ, τὰς δὲ προσούσας δυσκολίας ἐὰν μὴ μανιῶν ἢ γηρῶν ἢ γυναικὶ πιθόμενος ἀφεῖλον, ὅπως μὴ ᾖ τοῖς συκοφάνταις ἔφοδος· ὁμοίως δὲ τοῦτ' ἔδρων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ταῦτ' ἐποίουν 3 καὶ τοὺς συκοφάντας καὶ τοὺς τῷ δήμῳ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντας παρὰ τὸ βέλτιστον καὶ κακοπράγμονας ὄντας καὶ πονηροὺς ἀνῄρουν, ἐφ' οἷς ἔχαιρον ἡ πόλις γιγνομένοις, ἡγούμενοι τοῦ βελτίστου χάριν ποιεῖν αὐτούς. ἐπεὶ 4 δὲ τὴν πόλιν ἐγκρατέστερον ἔσχον, οὐδενὸς ἀπείχοντο τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἀπέκτειναν τοὺς καὶ ταῖς οὐσίαις καὶ τῷ γένει καὶ τοῖς ἀξιώμασιν προέχοντας, ὑπεξαιρούμενοί τε τὸν φόβον καὶ βουλόμενοι τὰς οὐσίας διαρπάζειν· καὶ χρόνου διαπεσόντος βραχέος οὐκ ἐλάττους ἀνῃρήκεσαν ἢ χιλίους πεντακοσίους.

XXXVI. οὕτως δὲ τῆς πόλεως ὑποφερομένης Θηραμένης ἀγανακτῶν 1 ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις τῆς μὲν ἀσελγείας αὐτοῖς παρῄνει παύσασθαι, μεταδοῦναι δὲ τῶν πραγμάτων τοῖς βελτίστοις. οἱ δὲ πρῶτον ἐναντιωθέντες, ἐπεὶ διεσπάρησαν οἱ λόγοι πρὸς τὸ πλῆθος καὶ πρὸς τὸν Θηραμένην οἰκείως εἶχον οἱ πολλοί, φοβηθέντες μὴ προστάτης γενόμενος τοῦ δήμου καταλύσῃ τὴν δυναστείαν καταλέγουσιν τῶν πολιτῶν τρισχιλίους ὡς μεταδώσοντες τῆς πολιτείας. Θηραμένης δὲ πάλιν ἐπιτιμᾷ καὶ τούτοις, πρῶτον μὲν ὅτι 2 βουλόμενοι μεταδοῦναι τοῖς ἐπιεικέσι τρισχιλίοις μόνοις μεταδιδόασι, ὡς ἐν τούτῳ τῷ πλήθει τῆς ἀρετῆς ὡρισμένης, ἔπειθ' ὅτι δύο τὰ ἐναντιώτατα ποιοῦσιν, βίαιόν τε τὴν ἀρχὴν καὶ τῶν ἀρχομένων ἥττω κατασκευάζοντες.

---

1 καθιλον ... αριου L*, corr. L[4] 2 διαμφιζβηδ(τ L[2])ησεις L ιχον L*, ε suprascr. L[4] 3 ανανφιζβητητον L 4 πολιτιαν L οιων L*, corr. L[4] ω .. εθελη L 5 καθαπαντας L*, corr. L[4] δυσνολιας L*, corr. L[4] 6 αφιλον L η L 7 εδρον L*, corr. L[4] τατ L*, corr. L[4] 8 τω δημω L*, ι bis add. L[4] ομιλουντας L*, ε suprascr. L[4] 9 ανηρουν L ἔχαιρεν K-W, S 10 επι L 11 ενκρ- L εχον L*, corr. L[4] 12 ἀπέκτειναν] cf. Thuc. VIII 70; ἀπέκτεινον Bl, edd. cett. ουσιας L*, corr. L[2] τω L*, ι add. L[4] προεχοντες L*, corr. L[4] 13 υποεξαιρουμενοι L 14 ανηρ- L 16 πολεος L*, corr. L[4] 17 γινομενοις L παρηνει L 18 πρωτοι L 19 επι L*, corr. L[4] θηρομενην L*, corr. L[4] 20 γεναμενος L*, corr. L[4] 21 δισχιλιους L, sed cf. l. 23 22 πολειτιας L 23 επιικεσι L*, corr. L[4] τρισχιλιος L*, corr. L[4] 24 τουτω τω L*, ι bis add. L[4] επιθ L 25 ηντω L*, corr. L[4] μετασκευαζοντες L*, corr. L[2]

---

22 Xen. Hell. II 3,19 ὁ δ' αὖ Θηραμένης καὶ πρὸς ταῦτα ἔλεγεν ὅτι ἄτοπον δοκοίη ἑαυτῷ γε εἶναι τὸ πρῶτον μὲν βουλομένους τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν κοινωνοὺς ποιήσασθαι τρισχιλίους, ὥσπερ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἔχοντά τινα ἀνάγκην καλοὺς κἀγαθοὺς εἶναι, καὶ οὔτ' ἔξω τούτων σπουδαίους οὔτ' ἐντὸς τούτων πονηροὺς οἷόν τε εἴη γενέσθαι· ἔπειτα δ', ἔφη, ὁρῶ ἔγωγε δύο ἡμᾶς τὰ ἐναντιώτατα πράττοντας, βιαίαν τε τὴν ἀρχὴν καὶ ἥττονα τῶν ἀρχομένων κατασκευαζομένους.

οἱ δὲ τούτων μὲν ὠλιγώρησαν, τὸν δὲ κατάλογον τῶν τρισχιλίων πολὺν p. 16
μὲν χρόνον ὑπερεβάλλοντο καὶ παρ' αὑτοῖς ἐφύλαττον τοὺς ἐγνωσμένους.
ὅτε δὲ καὶ δόξειεν αὐτοῖς ἐκφέρειν τοὺς μὲν ἐξήλειφον τῶν ⟨ἐγ⟩γεγραμμένων,
τοὺς δ' ἀντενέγραφον τῶν ἔξωθεν.

XXXVII. ἤδη δὲ τοῦ χειμῶνος ἐνεστῶτος, καταλαβόντος Θρασυβούλου 1
μετὰ τῶν φυγάδων Φυλήν, καὶ κατὰ τὴν στρατιὰν ἣν ἐξήγαγον οἱ τριά-
κοντα κακῶς ἀποχωρήσαντες, ἔγνωσαν τῶν μὲν ἄλλων τὰ ὅπλα παρελέσθαι,
Θηραμένην δὲ διαφθεῖραι τόνδε ⟨τὸν⟩ τρόπον. νόμους εἰσήνεγκαν εἰς τὴν
βουλὴν δύο κελεύοντες | ἐπιχειροτονεῖν, ὧν ὁ μὲν εἰς αὐτοκράτορας p. 17
ἐποίει τοὺς τριάκοντα τῶν πολιτῶν ἀποκτεῖναι τοὺς μὴ τοῦ καταλόγου
μετέχοντας τῶν τρισχιλίων, ὁ δ' ἕτερος ἐκώλυε κοινωνεῖν τῆς παρούσης
πολιτείας ὅσοι τυγχάνουσιν τὸ ἐν Ἠετιωνείᾳ τεῖχος κατασκάψαντες ἢ τοῖς
τετρακοσίοις ἐναντίον τι πράξαντες [ἢ] τοῖς κατασκευάσασι τὴν προτέραν
ὀλιγαρχίαν· ὧν ἐτύγχανεν ἀμφοτέρων κεκοινωνηκὼς ὁ Θηραμένης, ὥστε
συνέβαινεν ἐπικυρωθέντων τῶν νόμων ἔξω τε γίγνεσθαι τῆς πολιτείας αὐτὸν
καὶ τοὺς τριάκοντα κυρίους εἶναι θανατοῦντας. ἀναιρεθέντος δὲ Θηρα- 2
μένους τά τε ὅπλα παρείλοντο πάντων πλὴν τῶν τρισχιλίων καὶ ἐν τοῖς
ἄλλοις πολὺ πρὸς ὠμότητα καὶ πονηρίαν ἐπέδοσαν. πρέσβεις ⟨δὲ⟩ πέμψαντες
εἰς Λακεδαίμονα τοῦ τε Θηραμένους κατηγόρουν καὶ βοηθεῖν αὑτοῖς ἠξίουν·
ὧν ἀκούσαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι Καλλίβιον ἀπέστειλαν ἁρμοστὴν καὶ στρα-
τιώτας ὡς ἑπτακοσίους, οἳ τὴν ἀκρόπολιν ἐλθόντες ἐφρούρουν.

XXXVIII. μετὰ δὲ ταῦτα καταλαβόντων τῶν ἀπὸ Φυλῆς τὴν Μουνιχίαν 1
καὶ νικησάντων μάχῃ τοὺς μετὰ τῶν τριάκοντα βοηθήσαντας, ἐπαναχωρή-
σαντες μετὰ τὸν κίνδυνον οἱ ἐκ τοῦ ἄστεως καὶ συναθροισθέντες εἰς τὴν
ἀγορὰν τῇ ὑστεραίᾳ τοὺς μὲν τριάκοντα κατέλυσαν, αἱροῦνται δὲ δέκα τῶν
πολιτῶν αὐτοκράτορας ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου κατάλυσιν. οἱ δὲ παραλαβόντες
τὴν ἀρχὴν ἐφ' οἷς μὲν ᾑρέθησαν οὐκ ἔπραττον, ἔπεμπον δ' εἰς Λακεδαίμονα

---

2 υπερβαλλοντο L εγνωζμενους L^*, corr. L^4 3 δοξιεν L^*, corr. L^4 εξηλιφον L^*, corr. L^4 εγγεγραμμένων H-L, K-W, Bl, S 5 χιμωνος L 6 στρατεῖαν K-W 7 παρεσθα L^*, ε suprascr. et ι add. L^4 8 διαφθιραι L ισηνενκαν ις L^*, corr. L^4 9 ις L 10 αποκτιναι L 12 πολιτιας L οσσοι τυνχανουσιν L ηετιωνια τιχος L^*, corr. L^4 13 ἢ del. Hude, edd. cett. 14 ον L^*, corr. L^4 ετυνχανεν L^*, corr. L^4 θηρομενης L^*, corr. L^4 15 γιγνεσται L^*, corr. L^4 πολιτιας L 16 ιναι L^*, corr. L^4 17 πιν L^*, corr. L^4 18 δὲ suppl. J. B. Mayor, al.; lacunam ante πρεσβεῖς indicant K-W, S 19 ις L^*, corr. L^4 τουσε L^*, corr. L^4 20 απεστιλαν L^*, corr. L^4 22 μουνυχιαν L 23 μαχη L 24 αστεος (pr. -υος) L^*, corr. L^4 συνασθροισθεντες L ις L^*, corr. L^4 25 τη υστεραια L δε om. L^*, suprascr. L^4 27 εν οις L ηρεθ- L ἔπεμπον] lectio non certa sed probabilis ις L^*, corr. L

---

25 Lex. Bekk. quintum (BAV 236,1) s. v. δέκα: . . . . . μὴ ἀγνοῶμεν δέ, ὅτι ἕτεροί εἰσιν ῑ, οὓς Ἀθηναῖ⟨οι⟩ εἵλοντο μετὰ τὴν τῶν λ̄ κατάλυσιν (καταστα θέντες cod., corr. Bekker).

βοήθειαν μεταπεμπόμενοι καὶ χρήματα δανειζόμενοι. χαλεπῶς δὲ φερόν- 2
των ἐπὶ τούτοις τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ, φοβούμενοι μὴ καταλυθῶσιν τῆς ἀρχῆς p. 17
καὶ βουλόμενοι καταπλῆξαι τοὺς ἄλλους (ὅπερ ἐγένετο), συλλαβόντες [Δ]η-
μάρετον οὐδενὸς ὄντα δεύτερον τῶν πολιτῶν ἀπέκτειναν, καὶ τὰ πράγματα
βεβαίως εἶχον, συναγωνιζομένου Καλλιβίου τε καὶ τῶν Πελοποννησίων τῶν
παρόντων καὶ πρὸς τούτοις ἐνίων τῶν ἐν τοῖς ἱππεῦσι. τούτων γάρ τινες
μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐσπούδαζον μὴ κατελθεῖν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς. ὡς δ' 3
οἱ τὸν Πειραιέα καὶ τὴν Μουνιχίαν ἔχοντες, ἀποστάντος ἅπαντος τοῦ δήμου
πρὸς αὐτούς, ἐπεκράτουν τῷ πολέμῳ, τότε καταλύσαντες τοὺς δέκα τοὺς
πρώτους αἱρεθέντας ἄλλους εἵλοντο δέκα τοὺς βελτίστους εἶναι δοκοῦντας,
ἐφ' ὧν συνέβη καὶ τὰς διαλύσεις | γενέσθαι καὶ κατελθεῖν τὸν δῆμον, συνα- p. 18
γωνιζομένων καὶ προθυμουμένων τούτων. προειστήκεσαν δ' αὐτῶν μάλιστα
Ῥίνων τε ὁ Παιανιεὺς καὶ Φάυλλος ὁ Ἀχερδούσιος· οὗτοι γὰρ πρίν τε
Παυσανίαν ⟦τ'⟧ ἀφικέσθαι διεπέμποντο πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ καὶ ἀφικομένου
συνεσπούδασαν τὴν κάθοδον. ἐπὶ πέρας γὰρ ἤγαγε τὴν εἰρήνην καὶ τὰς 4
διαλύσεις Παυσανίας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς μετὰ τῶν δέκα διαλλα-
κτῶν τῶν ὕστερον ἀφικομένων ἐκ Λακεδαίμονος, οὓς αὐτὸς ἐσπούδασεν ἐλθεῖν.
οἱ δὲ περὶ τὸν Ῥίνωνα διά τε τὴν εὔνοιαν τὴν εἰς τὸν δῆμον ἐπῃνέθησαν,
καὶ λαβόντες τὴν ἐπιμέλειαν ἐν ὀλιγαρχίᾳ τὰς εὐθύνας ἔδοσαν ἐν δημοκρατίᾳ,
καὶ οὐδεὶς οὐδὲν ἐνεκάλεσεν αὐτοῖς οὔτε τῶν ἐν ἄστει μεινάντων οὔτε τῶν ἐκ
Πειραιέως κατελθόντων, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ στρατηγὸς εὐθὺς ᾑρέθη Ῥίνων.
XXXIX. ἐγένοντο δ' αἱ διαλύσεις ἐπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος κατὰ τὰς 1
συνθήκας τάσδε. τοὺς βουλομένους Ἀθηναίων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων ἐξοι-
κεῖν ἔχειν Ἐλευσῖνα ἐπιτίμους ὄντας καὶ κυρίους καὶ αὐτοκράτορας ἑαυτῶν
καὶ τὰ αὑτῶν καρπουμένους. τὸ δ' ἱερὸν εἶναι κοινὸν ἀμφοτέρων, ἐπι- 2
μελεῖσθαι δὲ Κήρυκας καὶ Εὐμολπίδας κατὰ τὰ πάτρια. μὴ ἐξεῖναι δὲ
μήτε τοῖς Ἐλευσινόθεν εἰς τὸ ἄστυ μήτε τοῖς ἐκ τοῦ ἄστεως Ἐλευσινάδε
ἰέναι πλὴν μυστηρίοις ἑκατέρους. συντελεῖν δὲ ἀπὸ τῶν προσιόντων εἰς τὸ

1 δανιζομενοι L χαλεφως L*, corr. L^4 2 τη L*, ι add. L^2? πολιτια L μη . . . βουλομενοι (3) bis scr. L*, corr. L? 4 απεκτιναν L 5 πελοποννησων L 6 παραντων L*, corr. L^4 7 ος L*, corr. L^4 8 πιραια L*, corr. L^4 μουνυχιαν L αποστατος L*, corr. L^4 9 αυτην L, corr. Bl, cett. τω πολεμω L 10 ιλοντο L*, corr. L^4 δοκουντες L*, corr. L^4 11 διαλυσις L 12 προιστηκεσαν L 13 ρινον L*, corr. L^4 παινιευς L*, corr. L^2? αχερδους υιος L, corr. Bywater, cett. 13. 14 πριν η παυσανιαν τ αφ- L, corr. Richards, Herwerden 14 πιραι L*, corr. L^4 αφικνομενους L 15 ιρηνην L*, corr. L^4 17 οὓς] ις L*, corr. L^4 18 τη bis L*, corr. L^4 επηνεθ- L 19 post επιμελειαν, τας ευθ scripsisse videtur L^2, sed inter scribendum delevisse 20 αστι μιναντων L*, corr. L^4 21 πειραιως L*, corr. L^4 ηρεθηινων L*, ρ ins. L^2 22 διαλυσις L*, corr. L^4 23 αθηναιων om. L*, suprascr. L^4; del. H-L, K-W μιναντων L*, corr. L^4 24 αυτοκρατορες L*, corr. L^4 27 ελευσεινοθεν L ις L*, corr. L^4 αστεος L*, corr. L^4 ελευσειναδε L 28 in marg. ὁ εισιεν|ετει (ι dubium est) scr. L^4, quod interpretatus sum δ̄ εἰσὶ ἐν ἔτει (sc. μυστήρια), Wn. autem (quem secuti sunt K-W^3, Bl^3) ὁ εισιεν huc referunt (sc. Ἐλευσῖνάδ' εἰσιέναι), ετε autem ad ἑκατέρους (neque autem quo sensu liquet, neque hae litterae prope ἑκατέρους scriptae sunt) πλὴν] πριν L ις L*, corr. L^4

συμμαχικὸν καθάπερ τοὺς ἄλλους Ἀθηναίους. ἐὰν δέ τινες τῶν ἀπι- 3
όντων οἰκίαν λαμβάνωσιν Ἐλευσῖνι, συμπείθειν τὸν κεκτημένον· ἐὰν δὲ μὴ p.18
συμβαίνωσιν ἀλλήλοις, τιμητὰς ἑλέσθαι τρεῖς ἑκάτερον, καὶ ἥντιν' ἂν οὗτοι
τάξωσιν τιμὴν λαμβάνειν. Ἐλευσινίων δὲ συνοικεῖν οὓς ἂν οὗτοι βούλωνται.
τὴν δ' ἀπογραφὴν εἶναι τοῖς βουλομένοις ἐξοικεῖν, τοῖς μὲν ἐπιδημοῦσιν ἀφ' 4
ἧς ἂν ὀμόσωσιν τοὺς ὅρκους δ[έκ]α ἡμερῶν, τὴν δ' ἐξοίκησιν εἴκοσι, τοῖς δ'
ἀποδημοῦσιν ἐπειδὰν ἐπιδημήσωσιν κατὰ ταὐτά. μὴ ἐξεῖναι δὲ ἄρχειν 5
μηδεμίαν ἀρχὴν τῶν ἐν τῷ ἄστει τὸν Ἐλευσῖνι κατοικοῦντα, πρὶν ἂν ἀπο-
γράψηται πάλιν ἐν τῷ ἄστει κατοικεῖν. τὰς δὲ | δίκας τοῦ φόνου εἶναι p. 19
κατὰ τὰ πάτρια, εἴ τίς τινα αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινεν ἢ ἔτρωσεν. τῶν δὲ 6
παρεληλυθότων μηδενὶ πρὸς μηδένα μνησικακεῖν ἐξεῖναι πλὴν πρὸς τοὺς τριά-
κοντα καὶ τοὺς δέκα καὶ τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς τοῦ Πειραιέως ἄρξαντας,
μηδὲ πρὸς τούτους, ἐὰν διδῶσιν εὐθύνας. εὐθύνας δὲ δοῦναι τοὺς μὲν
ἐν Πειραιεῖ ἄρξαντας ἐν τοῖς ἐν Πειραιεῖ, τοὺς δ' ἐν τῷ ἄστει ἐν τοῖς τὰ
τιμήματα παρεχομένοις. εἶθ' οὕτως ἐξοικεῖν τοὺς ἐθέλοντας. τὰ δὲ χρή-
ματα ἃ ἐδανείσαντο εἰς τὸν πόλεμον ἑκατέρους ἀποδοῦναι χωρίς.

XL. γενομένων δὲ τοιούτων τῶν διαλύσεων, καὶ φοβουμένων ὅσοι 1
μετὰ τῶν τριάκοντα συνεπολέμησαν, καὶ πολλῶν μὲν ἐπινοούντων ἐξοικεῖν
ἀναβαλλομένων δὲ τὴν ἀπογραφὴν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας, ὅπερ εἰώθασιν
ποιεῖν ἅπαντες, Ἀρχῖνος συνιδὼν τὸ πλῆθος καὶ βουλόμενος κατασχεῖν
αὐτοὺς ὑφεῖλε τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας τῆς ἀπογραφῆς, ὥστε συναναγκα-
σθῆναι μένειν πολλοὺς ἄκοντας ἕως ἐθάρρησαν. καὶ δοκεῖ τοῦτό τε 2
πολιτεύσασθαι καλῶς Ἀρχῖνος καὶ μετὰ ταῦτα γραψάμενος τὸ ψήφισμα τὸ
Θρασυβούλου παρανόμων, ἐν ᾧ μετεδίδου τῆς πολιτείας πᾶσι τοῖς ἐκ Πει-
ραιέως συγκατελθοῦσι, ὧν ἔνιοι φανερῶς ἦσαν δοῦλοι, καὶ τρίτον, ἐπεί τις

---

2 οικιας L*, corr. L^2 ελευσεινι L συνπειθειν L 3 συνβαινωσιν L εκατερων L, corr. Bury, al. 4 λαμβανεν L*, corr. L^4 βουλονται L 5 ιναι L*, corr. L^4 6 ομωσωσιν L δεκα H-L, K-W ιχοσι L*, corr. L^4 7 αποδημουσι L επιδὰν L 8 τω L*, ι add. L^4 αστι L*, corr. L^4 8. 9 απογραψη ψηται L*, corr. L^4 9 τωι om. L*, suprascr. L^4 αστι L*, corr. L^4 πονου L*, φονου suprascr. L^4 10 ι L*, corr. L^4 αυτοχιρα εκτισι ο τρωσας L*, ε ad χιρ et τισ add. L^4. idem οτ del. et ιε suprascr. αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινεν ἢ ἔτρωσεν K-W; eadem, sed αὐτόχειρ, van Leeuwen, Bl, S 11 παρεληελυ- L (ε post η fortasse del. L^2) 12 πιραιαιως L*, πιραιεως L^4 αρξαντες L*, corr. L^4 14 πιραιι L*, πιραιει L^4 (bis) αρξαντας repetivit L*, del. L^4 δ' om. L*, suprascr. L^4 τω αστι L*, corr. L^4 15 ειουτως L*, corr. $L^{2?}$ εξοικεν L*, corr. L^4 ante εθελοντας suprascr. $L^{4?}$ δ, pro quo μὴ coni. Bl 16 εδανισαντο L ις L*, corr. L^4 17 τοιευτων L*, corr. L^4 φοβου|νων L*, με suprascr. L^4 19 αναγραφην L, corr. Jackson, al. ις L*, corr. L^4 ἰωθασιν L*, corr. L^4 21. 22 συνανανκασθηναι L*, corr. L^4 24 ω L*, ι add. $L^{2?}$ πολιτιας L 24. 25 πιραιοις L*, -εως L^4 25 δουλον L*, corr. $L^{2?}$ επι L*, corr. L^4

---

12 Lex. Bekk. quintum (BA 235,31) δέκα τίνες εἰσίν: δέκα ἦσάν τινες ἐμ Πειραεῖ, οἱ ἄρξαντες κατὰ τὴν τυραννίδα τῶν τριάκοντα. ἀλλὰ καὶ προσέταξαν αὐτοῖς εὐθύνας τῆς ἀρχῆς δοῦναι.

ἤρξατο τῶν κατεληλυθότων μνησικακεῖν ἀπαγαγὼν τοῦτον ἐπὶ τὴν βουλὴν p.19
καὶ πείσας ἄκριτον ἀποκτεῖναι, λέγων ὅτι νῦν δείξουσιν εἰ βούλονται τὴν
δημοκρατίαν σῴζειν καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένειν· ἀφέντας μὲν γὰρ τοῦτον
προτρέψειν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐὰν δ' ἀνέλωσιν, παράδειγμα ποιήσειν ἅπασιν.
ὅπερ καὶ συνέπεσεν· ἀποθανόντος γὰρ οὐδεὶς πώποτε ὕστερον ἐμνησικάκησεν.
ἀλλὰ δοκοῦσιν κάλλιστα δὴ καὶ πολιτικώτατα ἁπάντων καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ 3
χρήσασθαι ταῖς προγεγενημέναις συμφοραῖς· οὐ γὰρ μόνον τὰς περὶ τῶν
προτέρων αἰτίας ἐξήλειψαν, ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα Λακεδαιμονίοις, ἃ οἱ
τριάκοντα πρὸς τὸν πόλεμον ἔλαβον, ἀπέδοσαν κοινῇ, κελευουσῶν τῶν συν-
θηκῶν ἑκατέρους ἀποδιδόναι χωρὶς τούς τ' ἐκ τοῦ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ τοῦ
Πειραιέως, ἡγούμενοι τοῦτο πρῶτον ἄρχειν δεῖν τῆς ὁμονοίας· ἐν δὲ ταῖς
ἄλλαις πόλεσιν οὐχ οἷον ἔτι προστιθέασιν τῶν οἰκείων οἱ δημοκρατήσαντες,
ἀλλὰ καὶ τὴν | χώραν ἀνάδαστο[ν] ποιοῦσιν. διελύθησαν δὲ καὶ πρὸς p. 20
τοὺς ἐν Ἐλευσῖνι [κατο]ικήσαντας ἔτει τρίτῳ μετὰ τὴν ἐξοίκησιν, ἐπὶ 4
Ξε[ναι]νέτου ἄρχοντος.

XLI. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς ὕστε[ρο]ν συνέβη γενέσθαι καιροῖς, τότε 1
δὲ κύριος ὁ δῆμος γενόμενος τῶν πραγμάτων ἐνεστήσατο τὴν [νῦν] οὖσαν
πολιτείαν, ἐπὶ Πυθοδώρου μὲν ἄρχοντος, † δοκοῦντος δὲ δικαίως τοῦ δήμου
λαβεῖν τὴν π[ο]λιτείαν διὰ τὸ ποιήσασθαι τὴν κάθοδον δι' αὑτοῦ τὸν δῆμον †.
ἦν δὲ τῶν μεταβολῶν ἑνδεκάτη τὸν ἀριθμὸν αὕτη. πρώτη μὲν γὰρ ἐγένετο 2
μετάστασις τῶν ἐξ ἀρχῆς, Ἴωνος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνοικησάντων· τότε
γὰρ πρῶτον εἰς τὰς τέτταρας συνενεμήθησαν φυλὰς καὶ τοὺς φυλοβασιλέας
κατέστησαν. δευτέρα δὲ καὶ πρώτη μετὰ ταύτη[ν], ἔχουσα πολιτείας τάξιν,
ἡ ἐπὶ Θησέως γενομένη, μικρὸν παρεγκλίνουσα τῆς βασιλικῆς. μετὰ δὲ
ταύτην ἡ ἐπὶ Δράκοντος, ἐν ᾗ καὶ νόμους ἀνέγραψαν πρῶτον. τρίτη δ' ἡ
μετὰ τὴν στάσιν ἡ ἐπὶ Σόλωνος, ἀφ' ἧς ἀρχὴ δημοκρατίας ἐγένετο. τετάρτη
δ' ἡ ἐπὶ Πεισιστράτου τυραννίς. πέμπτη δ' ἡ μετὰ ⟨τὴν⟩ τῶν τυράννων κατά-
λυσιν ἡ Κλεισθένους, δημοτικωτέρα τῆς Σόλωνος. ἕκτη δ' ἡ μετὰ τὰ

---

1 ηρξατα L^*, corr. L^4 2 πισας L^*, corr. L^4 διξουσιν L^*, corr. L^4 3 σωζειν L ενμενειν L τουτουτον L^*, corr. L^2 4 παραδιγμα L^*, corr. L^4 5 ουδις L^*, corr. L^4 6 καλιστα L^*, corr. L^4 καιδια L^*, και ιδιαι L^4 κοινη L^*, ι add. L^4 7 χρησσασθαι L^*, corr. L? 8 εξηλιψαν L 9 κοινη L 10 τ om. L^*, suprascr. L^2 αστεος L^*, corr. L^4 11 πιραιαιως L^*, -εως L^4 δεν L^*, corr. L^2 12 οικιων L οἱ δῆμοι κρατήσαντες Hude, van Leeuwen, K-W, S 13 αναδαστον legi potest (ἀναδοντον Wn, -αντον Bl) 14 εν om. L^*, suprascr. L^4 vestigia κατοικ. apta; -τες L^*, corr. L^2 ετι τριτω L^*, corr. L^4 16 γενεσται L^*, corr. L^4 18 πολιτιαν L δοκοῦντος . . . τὸν δῆμον] est aliquid corruptum, τὸν δῆμον del. K-W et lacunam ante δοκοῦντος indicant 19 πολιτιαν L, ut vid. (Bl, Wn) αὑτοῦ] υ in fine super litteram dubiam scr. L^2 21 μετατασις L 22 ις L^*, corr. L^2 τεσσαρας L φυλοψασιλεας L^*, corr. L^4 23 ταυτα L^*, ut vid., sed inter scribendum corr. L^2 εχουσαι (ι del. L^2) πολιτειαν ταξιν L; ἔχουσά τι πολιτείας τάξις Wilam. coll. Pol. B 1272b9; alii alia 24 παρε-] προ L^*, corr. L^2 25 η L 27 πισιστρατου L πέμπτη δ'] πεμπτην L^*, corr. L^4 28 κλισθενους L

Μηδικά, τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἐπιστατούσης. ἑβδόμη δὲ καὶ μετὰ p.20 ταύτην, ἣν Ἀριστείδης μὲν ὑπέδειξεν Ἐφιάλτης δ' ἐπετέλεσεν καταλύσας τὴν Ἀρεοπαγῖτιν βουλήν· ἐν ᾗ πλεῖστα συνέβη τὴν πόλιν διὰ τοὺς δημαγωγοὺς ἁμαρτάνειν διὰ τὴν τῆς θαλάττης ἀρχήν. ὀγδόη δ' ἡ τῶν τετρακοσίων κατάστασις, καὶ μετὰ ταύτην, ἐνάτη δέ, δημοκρατία πάλιν. δεκάτη δ' ἡ τῶν τριάκοντα καὶ ἡ τῶν δέκα τυραννίς. ἑνδεκάτη δ' ἡ μετὰ τὴν ἀπὸ Φυλῆς καὶ ἐκ Πειραιέως κάθοδον, ἀφ' ἧς διαγεγένηται μέχρι τῆς νῦν ἀεὶ προσεπιλαμβάνουσα τῷ πλήθει τὴν ἐξουσίαν. ἁπάντων γὰρ αὐτὸς αὑτὸν πεποίηκεν ὁ δῆμος κύριον, καὶ πάντα διοικεῖται ψηφίσμασιν καὶ δικαστηρίοις, ἐν οἷς ὁ δῆμός ἐστιν ὁ κρατῶν. καὶ γὰρ αἱ τῆς βουλῆς κρίσεις εἰς τὸν δῆμον ἐληλύθασιν. καὶ τοῦτο δοκοῦσι ποιεῖν ὀρθῶς· εὐδιαφθορώτεροι γὰρ ⟨οἱ⟩ ὀλίγοι τῶν πολλῶν εἰσιν καὶ κέρδει καὶ χάρισιν. μισθοφόρον 3 δ' ἐκκλησίαν τὸ μὲν πρῶτον ἀπέγνωσαν ποιεῖν· οὐ συλλεγομένων δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ πολλὰ σοφιζομένων τῶν πρυτάνεων, ὅπως προσιστῆται τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἐπι|κύρωσιν τῆς χειροτονίας, πρῶτον μὲν p. 21 Ἀγύρριος ὀβολὸν ἐπόρισεν, μετὰ δὲ τοῦτον Ἡρακλείδης ὁ Κλαζομένιος ὁ βασιλεὺς ἐπικαλούμενος διώβολον, πάλιν δ' Ἀγύρριος τριώβολον.

XLII. ἔχει δ' ἡ νῦν κατάστασις τῆς πολιτείας τόνδε τὸν τρόπον. 1 μετέχουσιν μὲν τῆς πολιτείας οἱ ἐξ ἀμφοτέρων γεγονότες ἀστῶν, ἐγγράφονται δ' εἰς τοὺς δημότας ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγονότες. ὅταν δ' ἐγγράφωνται διαψηφίζονται περὶ αὐτῶν ὀμόσαντες οἱ δημόται, πρῶτον μὲν εἰ δοκοῦσι γεγονέναι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐκ τοῦ νόμου, κἂν μὴ δόξωσι, ἀπέρχονται πάλιν εἰς παῖδας, δεύτερον δ' εἰ ἐλεύθερός ἐστι καὶ γέγονε κατὰ τοὺς νόμους.

---

1 μηδιχα L*, corr. L^4 αριου L καὶ del. Bl, ἡ substituunt J. B. Mayor, H-L, K-W, S. abundat sane καὶ μετὰ ταύτην (at non minus ἡ μ. τ.), sed cf. l. 5 et p. 42,23 2 υπεδιξεν L 3 αρεοπαγιδιν L*, corr. L^4 η L τὴν πόλιν] hic opus incipit scriba tertius (L^3) 3. 4 δημαγογους L*, corr. L^4 4 θαλαλαττης L*, corr. L^4 ογδοην L 5 καταταστασιν L*, τα primum del. L^3 ante δημοκρατία η leg. Wn, quod potest verum esse; δὲ ἡ del. K-W 7 πειραιως L 12 ολιγον L; οἱ add. Kontos, cett. χαρεισιν L*, corr. L^3? postea και L*, del. L^3 13 δεκλησαν L*, κ et ι suprascr. L^4; τὴν praeponunt K-W ποιειειν L*, corr. L^3, ut vid. συνλ- L*, corr. L^4 13. 14 δ εις την εκκλησιαν male repetit L*, del. L? 17 δηδιβολον L*, corr. L^4 Αγυριος L*, corr. L^4 τριοβολον L*, corr. L^4 18 εδει L*, corr. L^3 πολειτειας L (item l. 19) 19 ενγρα- L 20 οκτωκαιδεκαετεις L*, ετη suprascr. L^1 γεγονοτας L*, corr. L^4 δεγραφονται L*, ω suprascr. L^4, δ' ἐγγρά- Bl, cett. 20. 21 διαψηφειζονται L

---

9 Arist. Pol. Δ 1292a34 ὥστ' εἴπερ ἐστὶ δημοκρατία μία τῶν πολιτειῶν, φανερὸν ὡς ἡ τοιαύτη κατάστασις ἐν ᾗ ψηφίσμασι πάντα διοικεῖται, οὐδὲ δημοκρατία κυρίως.

16 Hesych: Κλαζομένιος οὗτος: Ἡρακλείδης ὁ Κλαζομένιος ὁ (τε cod.) καὶ βασιλεὺς (βαῦς cod., corr. Blass) καλούμενος.

20. 21 Schol. Ar. Vesp. 578 (V, dett.): Ἀριστοτέλης δέ φησιν, ὅτι ψήφῳ οἱ ἐγγραφόμενοι δοκιμάζονται, μὴ νεώτεροι (οἱ νεώτεροι μὴ codd., corr. Kaibel-Wilamowitz) ιη ἐτῶν εἶεν.

ἔπειτ᾽ ἂν μὲν ἀποψηφίσωνται μὴ εἶναι ἐλεύθερον, ὁ μὲν ἐφίησιν εἰς τὸ p.21
δικαστήριον, οἱ δὲ δημόται κατηγόρους αἱροῦνται πέντε [ἄν]δρας ἐξ αὑτῶν,
κἂν μὲν μὴ δόξῃ δικαίως ἐγγράφεσθαι, πωλεῖ τοῦτον ἡ πόλις· ἐὰν δὲ
νικήσῃ, τοῖς [δ]ημόταις ἐπάναγκες ἐγγράφειν. μετὰ δὲ ταῦτα δ[οκ]ι- 2
μάζει τοὺς ἐγγραφέντας ἡ βουλή, κἄν τις δόξ[ῃ] νεώτερος ὀκτωκαίδεκ᾽ ἐτῶν
εἶναι, ζημιοῖ τ[ο]ὺς δημότας τοὺς ἐγγράψαντας. ἐπὰν δὲ δοκιμασθῶσιν οἱ
ἔφηβοι, συλλεγέντες οἱ πατέρες αὐτῶν [κ]ατὰ φυλὰς ὀμόσαντες αἱροῦνται
τρεῖς ἐκ τῶν φυλετῶν τῶν ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότων, οὓς ἂν ἡγῶνται
βελτίστους εἶναι καὶ ἐπιτηδειοτάτους ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐφήβων, ἐκ δὲ τούτων
ὁ δῆμος ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης χειροτονεῖ σωφρονιστὴν καὶ κοσμητὴν ἐκ
τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἐπὶ πάντας. συλλαβόντες δ᾽ οὗτοι τοὺς ἐφήβους, 3
πρῶτον μὲν τὰ ἱερὰ περιῆλθον, εἶτ᾽ εἰς Πειραιέα πορεύονται καὶ φρουροῦσιν
οἱ μὲν τὴν Μουνιχίαν οἱ δὲ τὴν Ἀκτήν. χειροτ[ο]νεῖ δὲ καὶ παιδοτρίβας
αὐτοῖς δύο, καὶ διδασκάλους, οἵτινες ὁπλομαχεῖν καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν
καὶ καταπάλτην ἀφιέναι διδάσκουσιν. δίδωσι δὲ καὶ εἰς τροφ[ὴν] τοῖς μὲν
σωφρονισταῖς δραχμὴν α̅ ἑκάστῳ, τοῖς δ᾽ ἐφήβοις τέτταρας ὀβολοὺς ἑκάστῳ·
τὰ δὲ τῶν φυλετῶν τῶν αὑτοῦ λαμβάνων ὁ σωφρονιστὴς ἕκαστος ἀγοράζει
τὰ ἐπιτήδεια πᾶσιν εἰς τὸ κοινὸν (συσσιτοῦσι γὰρ κατὰ φυλάς), καὶ τῶν
ἄλλων ἐπιμελεῖται πάντων. καὶ τὸν μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν οὕτως διάγουσι· 4
τὸν δ᾽ ὕστερον ἐκκλησίας ἐν τῷ θεάτρῳ γενομένης ἀποδειξάμενοι τῷ δήμῳ |

---

1 οτι επιταν L*, οτι del. L? επιψηφισωνται L, corr. Wyse, al. 3 ηαν L ενγρα- L (item ll. 4—6) 4 νειχηση L 7 συνλ- L αυτον L*, corr. L^4 8 τρεις om. L*, suprascr. L^3 τετταρακοτα L 9 ηγονται L*, corr. L^4 επιτηδιοτατους L 10 σοφρ- L*, corr. L^4 11 δ᾽] τ L*, corr. L^4 12 πειραι L*, corr. L^4 13 μουνυχιαν L κ(αι) om. L*, suprascr. L^4 παιδοτρειβας L 14 τουτοις L*, corr. L^4 καικοντιζειν L*, α suprascr. L^4 15 καταπάλτην] κατην L*, απελτην suprascr. L^4; -παλτην Meisterhans^3 p. 14 18 ἐπιτηδια L*, corr. L^4 συσιτουσι L 19 επιμεληιμαι L*, τ super μ scr. L^4 το L*, corr. L^4 20 τον υστερον L*, δ suprascr. L^4?; τὸν δὲ δεύτερον ex Harp. K-W (sed apud Harp. ὕστερον ambiguum fuisset, quippe qui τὸν μὲν πρῶτον non citavisset) τω L*, ι add. L^4 θεατρω L τω L

---

1 Glossa Lexici Bekk. quinti (BA 244,8 ἔφεσις: εἴσοδος ἡ εἰς ἄλλο δικαστήριον ἐφιεμένη ὑπὲρ τοῦ κριθῆναι αὖθις τὸ αὐτὸ πρᾶγμα) plenior et melior apud Phot.^{I}, cuius glossam exscripsit Et. genuinum (unde Symeo et Et. M. 401,50) ἔφεσις: ἡ εἰς ἄλλο δικαστήριον ἐφιεμένη δίκη ὑπὲρ τοῦ κριθῆναι πάλιν. ἐγένετο δὲ Ἀθήνησιν ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς δήμοις ἀποψηφισθέντων. ἐφεῖσθαι γὰρ αὖθις ἐξῆν αὐτοῖς εἰς δικαστήριον περὶ τῆς πολιτείας. καὶ εἰ μὲν ἑάλωσαν, ἐπωλοῦντο ὡς ξένοι. εἰ δὲ μή, ἐπανῄεσαν εἰς τοὺς ἐξ ὧν ἀπεψηφίσθησαν δήμους.

10 Lex. Bekk. quintum (BA^{V} 301,7) σωφρονισταί: ἄρχοντές τινες χειροτονητοί, δέκα τὸν ἀριθμόν, ἑκάστης φυλῆς εἷς. ἐπεμελοῦντο δὲ τῆς σωφροσύνης τῶν ἐφήβων, μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως λαμβάνοντες ἕκαστος καθ᾽ ἡμέραν δραχμήν. Eandem glossam descripsit paullo pleniorem Phot., quem expilavit Etym. genuinum (unde Symeo et Et. M. 742,38) σωφρονισταί: ἄρχοντές τινες χειροτονητοί, δέκα τὸν ἀριθμὸν ἑκάστης φυλῆς (sic!). ἐχειροτόνει μὲν ὁ δῆμος, ἐπεμελοῦντο δὲ οἱ χειροτονηθέντες τῆς τῶν ἐφήβων σωφροσύνης μισθὸν λαμβάνοντες ἕκαστος παρὰ τῆς πόλεως καθ᾽ ἡμέραν δραχμήν.

20 Harpocr. s. v. περίπολος: ... Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ περὶ τῶν ἐφήβων

τὰ περὶ τὰς τάξεις καὶ λαβόντες ἀσπίδα καὶ δόρυ παρὰ τῆς πόλεως περι- p.22 πολοῦσι τὴν χώραν καὶ διατρίβουσιν ἐν τοῖς φυλακτηρίοις. φρουροῦσι 5 δὲ τὰ δύο ἔτη, χλαμύδας ἔχοντες, καὶ ἀτελεῖς εἰσι πάντων· καὶ δίκ[η]ν οὔτε διδόασιν οὔτε λαμβάνουσιν, ἵνα μὴ πρό[φ]ασις ᾖ τ[ο]ῦ ἀπιέναι, πλὴν περὶ κλήρου καὶ ἐπικλή[ρου], κἄν τ[ι]νι κατὰ τὸ γένος ἱερωσύνη γένηται. διε[ξ]ελθόντων δὲ τῶν δυεῖν ἐτῶν ἤδη μετὰ τῶν ἄλλων εἰσίν.

XLIII. τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν τῶν πολιτῶν ἐγγραφὴν καὶ τοὺς ἐφή- 1 βους τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. τὰς δ' ἀρχὰς τὰς περὶ τὴν ἐγκύκλιον διοίκησιν ἁπάσας ποιοῦσι κληρωτὰς πλὴν ταμίου στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν καὶ τοῦ τῶν κρηνῶν ἐπιμελητοῦ. ταύτας δὲ χειροτονοῦσιν, καὶ οἱ χειροτονηθέντες ἄρχουσιν ἐκ Παναθηναίων εἰς Παναθήναια. [χ]ειροτονοῦσι δὲ καὶ τὰς πρὸς τὸν πόλεμον ἁπάσας.

βουλὴ δὲ κληροῦται φ̄, ν̄ ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης. πρυτανεύει δ' ἐν 2 μέρει τῶν φυλῶν ἑκάστη καθ' ὅ τι ἂν λάχωσιν, αἱ μὲν πρῶται τέτταρες

---

2 διατριβουσιν L 4 διδωασιν L*, corr. L[4] η L πρην L*, corr. L[4] 5 καaν L*, corr. L? ιεροσυνη L 6 -ελθοιντων L 7 πολειτ(ων) L ενγρα- L εφη L*, βους suprascr. L[3] 8 της ενκυκλιου L*, ut vid., corr. L[3] et L[4] 9 πληρωτας L 11 παναθηνεα L*, corr. L[4] 13 πληρουται L*, corr. L[3]

λέγων φησὶν οὕτως· "τὸν δεύτερον ἐνιαυτὸν ἐκκλησίας ἐν τῷ θεάτρῳ γενομένης (γινομένης Epit. et G), ἀποδεξάμενοι τῷ δήμῳ τὰ περὶ τὰς τάξεις καὶ λαβόντες ἀσπίδα καὶ δόρυ παρὰ τοῦ δήμου περιπολοῦσι τὴν χώραν καὶ διατρίβουσιν ἐν τοῖς φυλακτηρίοις." παρατηρητέον οὖν ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἕνα φησὶν ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς περιπόλοις γίγνεσθαι τοὺς ἐφήβους, ὁ δὲ Αἰσχίνης δύο .... (Epit. exscr. Phot.[II] et Suid. et schol. Bernard. Aeschin. II 167). Cf. Phot.[I] περίπολος: οἱ ἔφηβοι περίπολοι τῆς χώρας καὶ φύλακες ἐγένοντο, προγυμναζόμενοι εἰς τὰ πολέμια.

13 Harpocr. πρυτανείας: ἔστι δὲ ἀριθμὸς ἡμερῶν ἡ πρυτανεία ἤτοι λς̄ ἢ λε̄, καὶ ἑκάστη φυλὴ πρυτανεύει. διείλεκται δὲ περὶ τούτων Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ (Epit. exscr. Phot. Suid.). Glossas duas Lexici Bekk. quinti (BA 291,11; exscr. Et. M. 693,41): πρυτανεία τί ἐστι: καθολικῶς μὲν ἡ πρυτανεία ἀριθμὸς ἡμερῶν λς̄ ἢ λε̄, ἃς ἑκάστη φυλὴ πρυτανεύειν λέγεται. ἐκτεταμένως δὲ καὶ θηλυκῶς ἡ πρυτανεία ῥητέον. — πρυτάνεια: ἀργύριόν τί ἐστι, ὃ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι. οὐδετέρως δὲ ῥητέον τὰ πρυτάνεια pleniores habent Phot.[IV] = Suid.[I]. πρυτανεία: ἐκτεταμένως μὲν καὶ θηλυκῶς ἀριθμός τις ἡμερῶν. οὐδετέρως δὲ σαφῶς μὲν οὐδεὶς εἶπεν τί δηλοῖ. τινὲς δὲ ἀργύριόν τι ἔφασαν εἶναι ὃ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι ἐξ ὧν τὸ δικαστικὸν ἐδίδοτο τοῖς ἑξακισχιλίοις. πρυτανεῖαι δὲ ὁ τῶν ἡμερῶν ἀριθμός· δέκα ἐγίνοντο κατ' ἐνιαυτόν, ὅτι καὶ δέκα αἱ φυλαί. ἐνιαυτὸν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν σεληνιακὸν ἦγον. ἐπέβαλεν δὲ ἑκάστη φυλὴ τῶν δέκα λε̄ ἡμέρας καὶ ἐπερίττευον ἐκ τοῦ σεληνιακοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμέραι τέσσαρες, ἃς ἐπεμέριζον ταῖς πρώταις λαχούσαις πρυτανεύειν τέσσαρσι φυλαῖς. καὶ τῶν μὲν τεσσάρων πρώτων (πρῶτον Phot. Suid., corr. Gaisford) ἑκάστη εἶχε τὴν πρυτανείαν ἀπαρτιζομένην εἰς λς̄ ἡμέρας, αἱ δὲ λοιπαὶ ἓξ ἀνὰ λε̄ et Schol. Plat. legg. 953 C. . . . πρυτανεία δέ ἐστιν ἀριθμός τις ἡμερῶν, ἤτοι λς̄ ἢ λη̄ ἢ λε̄, ἃς ἑκάστη φυλὴ πρυτανεύειν λέγεται. ιβ μὲν γὰρ οἱ μῆνες, ῑ δέ εἰσι πρυτανεῖαι καὶ φυλαὶ ῑ. καὶ διῄρηνται εἰς ταύτας αἱ ἡμέραι τοῦ ἐνιαυτοῦ. κατὰ γὰρ σελήνην ἄγουσι τοῦτον, ὡς ἑκάστῃ τῶν ῑ φυλῇ ἐπιβάλλειν λε̄ ἡμέρας, πλεονάζειν δὲ ὀλίγας. διὸ καὶ τὰς λοιπὰς ἀπέδωκαν οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς πρώταις λαχούσαις τέτταρσι φυλαῖς, ἵνα ἐκείνων μὲν ἑκάστη τὰς λς̄ ἡμέρας πρυτανεύῃ, αἱ δὲ λοιπαὶ ἓξ ἀνὰ λε̄· πρυτανεῖα δὲ οὐδετέρως οὐχ εὕρηται· τινὲς δὲ ἀργύριόν τι, ὃ κατατίθεται ὑπὸ τῶν δικαζομένων καὶ δίδοται δικαστικὸν τοῖς ἑξακισχιλίοις, depravatam et mutilatam Lex. Patm. p. 141. Schol. Hermog. V 509 Walz ὡρισμέναι ἦσαν ἐκκλησίαι κατὰ πρυτανείαν

ἓξ καὶ λ̄ ἡμέρας ἑκάστη, αἱ δὲ ς̄ αἱ ὕστεραι ε̄ καὶ λ̄ ἡμέρας ἑκάστη· p.22
κατὰ σελήνην γὰρ ἄγουσιν τὸ[ν] ἐνιαυτόν. οἱ δὲ πρυτανεύοντες αὐτῶν 3
πρῶτον μὲν συσσιτοῦσιν ἐν τῇ θόλῳ, λαμβάνοντες ἀργύριον παρὰ τῆς πόλεως, ἔπειτα συνάγουσιν καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον· τὴν μὲν οὖν βουλὴν ὅσαι ἡμέραι, πλὴν ἐάν τις ἀφέσιμος ᾖ, τὸν δὲ δῆμον τετράκις τῆς πρυτανείας ἑκάστης. καὶ ὅσα δεῖ χρηματίζειν τὴν βουλὴν καὶ ὅ τι ἐν ἑκάστῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὅπου καθίζειν οὗτοι προγράφουσι.
προγράφουσι δὲ καὶ τὰς ἐκκλησίας οὗτοι· μίαν μὲν κυρίαν ἐν ᾗ δεῖ τὰς 4
ἀρχὰς ἐπιχειροτονεῖν εἰ δοκοῦσι καλῶς ἄρχειν, καὶ περὶ σίτου καὶ περὶ φυλακῆς τῆς χώρας χρηματίζειν, καὶ τὰς εἰσαγγελίας ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ

---

1 ς L*, εξ L^{4} πεντε L*, ε L^{4} 3 συσι (ι super ras. 2 litt.) τουσιν L τη L αργυρια L*, corr. L^{4} 5 οὖν om. Harp. (τὴν μὲν codex N; cett. ἢ τὴν) K-W, Bl, S; sed cf. Bonitz, Ind. 540 b 42 sqq. οσημεραι Harp. ἐάν] εαν L 6 τετράκις] εκαστης L*, corr. L^{4} χρηματιζει L 7 εκαστη L*, ι add. L^{4} τη ημερα L οτι ου καθιζει L, corr. K-W δε post προγραφουσι L*, corr. inter scribendum L^{3} 8 προγραφουσι] φρο- L*, corr, L^{4} η L 9 χειροτονειν L*, επιχει- L^{4}; ἀποχειρ. εἰ (cod. N, cett. οἵ) δοκ. μὴ Harp. εχειν L*, corr. L^{4} σειτου L 10 εισαγγελειας L ταυτη τη ημερα L

ἑκάστην τέσσαρες. δέκα δ' οὐσῶν Ἀθήνησι φυλῶν ἐπρυτάνευον αἱ μὲν πρῶται λαχοῦσαι φυλαὶ τέσσαρες ἀνὰ τριάκοντα ἓξ ἡμέρας, αἱ δὲ λοιπαὶ ἓξ ἀνὰ τριάκοντα πέντε· μετὰ οὖν τὰς ὡρισμένας τοῦ δήμου συνόδους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις εἴ τι ἀναγκαῖον ἐμπέσοι πρᾶγμα, περὶ οὗ τὸν δῆμον ἐχρῆν συνελθόντα γνῶναι, σύγκλητος ἐγένετο ἐκκλησία.

2 Poll. VIII 95 πρυτάνεις: οὗτοι τὴν βουλὴν συνάγουσιν ὁσημέραι, πλὴν ἄν τις ἄφετος ᾖ, τὸν δὲ δῆμον τετράκις ἑκάστης πρυτανείας. καὶ προγράφουσι πρὸ τῆς βουλῆς καὶ πρὸ τῆς ἐκκλησίας ὑπὲρ ὧν δεῖ χρηματίζειν. τῶν δ' ἐκκλησιῶν ἡ μὲν κυρία, ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονοῦσιν, εἴπερ καλῶς ἄρχουσιν, ἢ ἀποχειροτονοῦσιν, ἐν ᾗ καὶ τὰς εἰσαγγελίας ὁ βουλόμενος εἰσαγγέλλει καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγινώσκουσιν οἱ πρὸς ταῖς δίκαις καὶ τὰς λήξεις τῶν κλήρων. (96) ἡ δὲ δευτέρα ἐκκλησία ἀνεῖται τοῖς βουλομένοις ἱκετηρίαν θεμένοις λέγειν ἀδεῶς περί τε τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων, ἡ δὲ τρίτη κήρυξι καὶ πρεσβείαις ἀξιοῖ χρηματίζειν, οὓς δεῖ πρότερον τοῖς πρυτάνεσιν ἀποδοῦναι τὰ γράμματα, ἡ δὲ τετάρτη περὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων.

5 Harp. s. v. κυρία ἐκκλησία: . . . . . τίνες δὲ αἱ κύριαι ἐκκλησίαι, Ἀριστοτέλης δεδήλωκεν ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ, λέγων τοὺς πρυτάνεις συνάγειν τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, ἢ τὴν (lege καὶ τὴν μὲν) βουλὴν ὁσημέραι πλὴν ἐάν τις ἀφέσιμος ᾖ, τὸν δὲ δῆμον τετράκις τῆς πρυτανείας ἑκάστης. "προγράφουσι (προσγράφουσι codd.) δέ, φησί, καὶ κυρίαν ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ δεῖ τὰς ἀρχὰς ἀποχειροτονεῖν, οἳ δοκοῦσι μὴ καλῶς ἄρχειν, καὶ περὶ φυλακῆς τῆς χώρας." καὶ τὰς εἰσαγγελίας ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοὺς βουλομένους ποιεῖσθαί φησι καὶ τὰ ἑξῆς. (Epitomen exscr. Phot.[I] Suid.). — Lex. Cantabr. 672,3 κυρία ἡ ἐκκλησία: Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθηναίων νομοθεσίας spatium 12 litterarum πλεῖστα ἐχρημάτιζεν ἢ μέγιστα τῶν κοινῶν· ἀλλ' ἐνῆν τὸν δεδεμένον φησίν. εἰκότως δ' ἄν τις αὐτῷ ἐπιτιμήσειεν· εἰ γὰρ ἄν ποτε κυρίας ἐκκλησίας τοὺς Ἀθηναίους νομίσαι ἐν spatium 8 litterarum ἐμίσθουν spatium 10 litterarum ἄμεινον οὖν Ἀριστοτέλει· τὰς γὰρ ἀρχὰς ἐν ταῖς κυρίαις ἐκκλησίαις ἔφησε χειροτονεῖσθαι· καὶ τὰς εἰσαγγελίας· καὶ τὰ ἄλλα (τὰς ἄλλως cod., corr. Meier) τῶν ἀναγκαίων χρηματίζειν· καὶ περὶ σίτου ⟨καὶ περὶ add. Meier⟩ φυλακῆς τῆς χώρας· καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγινώσκειν· καὶ τὰς λήξεις (δείξεις cod., corr. Dobree) τῶν κλήρων· ἐπὶ δὲ τῆς ἕκτης πρυτανείας πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας ἐπιχειροτονίαν δίδοσθαι εἰ δοκεῖ ⟨ποιεῖν add. Blass⟩ ἢ μή. — Hesych. κυρία ἐκκλησία: μία κυρία ἐκκλησία ἤγετο Ἀθήνησιν ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονεῖν ἔδει.

τοὺς βουλομένους ποιεῖσθαι, καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀνα- p.22
γιγνώσκειν καὶ τὰς λήξεις τῶν κλήρων καὶ τῶν ἐπικλήρων [[ἀναγινώσκειν]],
ὅπως μηδένα λάθῃ μηδὲν ἔρημον γενόμενον. ἐπὶ δὲ τῆς ἕκτης πρυτα- 5
νείας πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας ἐπιχειροτονίαν
διδόασιν εἰ δοκεῖ ποιεῖν ἢ μή, καὶ συκοφαντῶν προβολὰς τῶν Ἀθηναίων
καὶ τῶν μετοίκων μέχρι τριῶν ἑκατέρων, κἄν τ[ι]ς ὑποσχόμενός τι μὴ ποιήσῃ
τῷ δήμῳ. ἑτέραν δὲ ταῖς ἱκετηρίαις, ἐν ᾗ θεὶς ὁ βουλόμενος ἱκετηρίαν 6
[ὑπὲρ] ὧν ἂν βούληται | καὶ ἰδίων καὶ δημοσίων διαλέξεται πρὸς τὸν δῆμον. p.23
αἱ δὲ δύο περὶ τῶν ἄλλων εἰσίν, ἐν αἷς κελεύουσιν οἱ νόμοι τρία μὲν ἱερῶν
χρηματίζειν, τρία δὲ κήρυξιν καὶ πρεσβείαις, τρία δὲ ὁσίων· χρηματίζουσιν
δ' ἐνίοτε καὶ ἄνευ προχειροτονίας. προσέρχονται δὲ καὶ οἱ κήρυκες καὶ οἱ
πρέσβεις τοῖς πρυτάνεσιν πρῶτον, καὶ οἱ τὰς ἐπιστολὰς φέροντες τούτοις
ἀποδιδόασι.

XLIV. ἔστι δ' ἐπιστάτης τῶν πρυτάνεων εἷς ὁ λαχών· οὗτος 1

---

1. 2 αναγεινωσκειν L^*, αναγιν- L^4; item l. 2   2 αναγινωσκειν del. K-W (cf. testim.)   3 λαθη L   4 ηρημενοις L   προχειροτονίαν K-W, sed ἐπιχ- etiam lex. rhet. Cant.   5 διδοασι L   η μην συνκοφαντων L^*, corr. L^3 6 τι μὴ] ειμαι L^*, τιμηι L^4 ποιηση L   7 τω L   εν η θης L^*, corr. L^4 ὁ] ου L   8 ὑπὲρ] ita (ὑ') recte H-L, ut vid.; περὶ K-W, quod non capit lacuna   διαδεξεται L   9 η δε δυω L^*, corr. L^4 νόμοι] μενμοι L^*, corr. L^4 10 τρια] τρισι L^*, corr. L^4 τρία δὲ ὁσίων] συρακοσιων suprascr. L^4 11 προχειροτονειας L   εισερχονται L^*, corr. L^4 12 τοῖς] εις L^*, corr. L^4 13 ἀποδιδωασι L^*, corr. L^4

---

14 Poll. VIII 96 ὁ δ' ἐπιστάτης καλούμενός ἐστιν εἷς τῶν πρυτάνεων ὁ κλήρῳ λαχών· δὶς δ' οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην. ἔχει δὲ οὗτος τὰς κλεῖς τῶν ἱερῶν, ἐν οἷς τὰ χρήματα καὶ τὰ γράμματα. καὶ ὅταν οἱ πρυτάνεις τὸν δῆμον ἢ τὴν βουλὴν συναγάγωσιν, οὗτος ἐξ ἑκάστης φυλῆς πρόεδρον ἕνα κληροῖ μόνην τὴν πρυτανεύουσαν ἀφιείς. — Harpocr. s. v. ἐπιστάτης: . . . δύο εἰσὶν οἱ καθιστάμενοι ἐπιστάται, ὁ μὲν ἐκ πρυτάνεων κληρούμενος, ὁ δὲ ἐκ τῶν προέδρων, ὧν ἑκάτερος τίνα διοίκησιν διοικεῖ, δεδήλωκεν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ . . . (Epit. exscr. Suid.III cf. ex Photio Etym. genuin., unde Et. M. 364,41). Lex. Bekk. quint. (BA 244,31): ἐπιστάτης ἄρχων ἐπὶ τῆς βουλῆς κληρωτός (κληρωτῶν cod., corr. Bekker) ὁ ἐφεστὼς τοῖς ὑπὸ πάντων βουλευτῶν πραττομένοις. εἰσὶ δὲ δύο, εἷς μὲν ἐκ τῶν πρυτάνεων κληρούμενος, ἕτερος δὲ ἐκ τῶν δέκα προέδρων, ὧν ἑκάτερος διοίκησίν τινα διῴκει. Eadem glossa plenior extat apud Suidam II ἐπιστάτης: τῶν πρυτάνεων εἷς ὁ λαχὼν ἐπιστάτης ἐλέγετο. δὶς δὲ τὸν αὐτὸν ἐπιστατῆσαι οὐκ ἐξῆν. φυλάσσει δὲ τοῦ ἱεροῦ τὰς κλεῖς ἐν ᾧ τὰ δημόσια χρήματα, ἔτι μὴν καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα. ἐπειδὰν δὲ οἱ πρυτάνεις συναγάγωσι τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον, ὁ ἐπιστάτης κληροῖ προέδρους ἐννέα, ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης ἕνα, πλὴν τῆς πρυτανευούσης, καὶ πάλιν ἐκ τῶν ἐννέα τούτων ἐπιστάτην ἕνα κληροῖ, καὶ τὸ πρᾶγμα παραδίδωσιν· αὐτὸς (lege οὗτος) δὲ εἰσάγει τὴν δίκην καὶ ἐπιμελεῖται τοῦ κατὰ νόμον πάντα γενέσθαι καὶ μηδὲν παραλειφθῆναι πρὸς τὸ διδαχθῆναι τοὺς δικαστάς, et in Etym. genuino [ex Photio], unde Et. M. 364,43 . . . . . φυλάσσει δὲ τοῦ ἱεροῦ τὰς κλεῖς, ἐν ᾧ τὰ δημόσια χρήματα, ἔτι μὴν καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα, et in Lexico Patm. p. 13 ἐπιστάτης] οὗτος ἐκ τῶν πρυτάνεων ἐκληροῦτο καὶ ἐπεστάτει νύκτα καὶ ἡμέραν μόνον, καὶ οὐκ ἐξῆν δεύτερον (lege δὶς) τὸν αὐτὸν γίνεσθαι (leg. γενέσθαι). τὰς δὲ κλεῖς τῶν ἱερῶν ἐν οἷς ἐπέκειτο (lege ἀπέκειτο) τὰ χρήματα καὶ τὰ γράμματα τῆς πόλεως (nihil amplius in codice). Eustath. ad ρ 455 p. 1827,49 προσενθυμητέον δὲ καὶ Τηλέφου τοῦ, ὡς ἱστορεῖται, Περγαμηνοῦ, ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνου παράδοσιν νομικὴ τις ἦν λέξις ἢ τεχνικὴ ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον ὁ ἐπιστάτης.

δ' ἐπιστατεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε πλείω χρόνον οὔτε δὶς p.23
τὸν αὐτὸν γενέσθαι. τηρεῖ δ' οὗτος τάς τε κλεῖς τὰς τῶν ἱερῶν, ἐν οἷς τὰ χρήματ' ἔστιν καὶ ⟨τὰ⟩ γράμματα τῇ πόλει, καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα, καὶ μένειν ἀναγκαῖον ἐν τῇ θόλῳ τοῦτόν ἐστιν καὶ τριττὺν τῶν πρυτάνεων ἣν ἂν οὗτος κελεύῃ. καὶ ἐπειδὰν συναγάγωσιν οἱ πρυτάνεις τὴν βουλὴν 2
ἢ τὸν δῆμον, οὗτος κληροῖ προέδρους ἐννέα, ἕνα ἐκ τῆς φυλῆς ἑκάστης πλὴν τῆς πρυτανευούσης, καὶ πάλιν ἐκ τούτων ἐπιστάτην ἕνα, καὶ παραδίδωσι τὸ πρόγραμμα αὐτοῖς· οἱ δὲ παραλαβόντες τῆς τ' εὐκοσμίας 3
ἐπιμελοῦνται καὶ ὑπὲρ ὧν δεῖ χρηματίζειν προτιθέασιν καὶ τὰς χειροτονίας κρίνουσιν καὶ τὰ ἄλλα πάντα διοικοῦσιν καὶ τοῦ [τ'] ἀφεῖναι κύριοί εἰσιν. καὶ ἐπιστατῆσαι μὲν οὐκ ἔξεστιν πλέον ἢ ἅπαξ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, προεδρεύειν δ' ἔξεστιν ἅπαξ ἐπὶ τῆς πρυτανείας ἑκάστης.

ποιοῦσι δὲ καὶ ἀρχαιρεσίας στρατηγῶν καὶ ἱππάρχων καὶ τῶν ἄλλων 4
τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καθ' ὅ τι ἂν τῷ δήμῳ δοκῇ· ποιοῦσι δ' οἱ μετὰ τὴν ς̄ πρυτανεύοντες ἐφ' ὧν ἂν εὐσημία γένηται. δεῖ δὲ προβούλευμα γενέσθαι καὶ περὶ τούτων.

XLV. ἡ δὲ βουλὴ πρότερον μὲν ἦν κυρία καὶ χρήμασιν ζημιῶσαι 1
καὶ δῆσαι καὶ ἀποκτεῖναι. καὶ Λυσίμαχον αὐτῆς ἀγαγούσης ὡς τὸν δήμιον καθήμενον ἤδη μέλλοντα ἀποθνήσκειν Εὐμηλίδης ὁ Ἀλωπεκῆθεν ἀφείλετο,

---

2 πλειστας L*, corr. L⁴ 3 τα e gramm. add. K-W (v. testim.) σφραγειδα L 4 τοῦτον] τ' add. K-W, S. 5 κελευη L 6 καστης L*, ε suprascr. L³? 8 ευκοσμιαν L*, corr. L⁴ 9 δεῖ χρηματίζειν] ita L*; post χρ., δει κ(αι) suprascr. L⁴, unde χρηματίζειν δεῖ K-W 10 κρεινουσιν L*, corr. L⁴ τ' del. Bl., K-W, S.; ante ἄλλα ins. K-W 11 πλειον L, πλέον H-L (cf. p. 35,13) τω ενιαυτων L*, corr. L⁴; post τω προ scr. L*, sed corr. inter scribendum 13 δεκαιδεκαρχαι- L, δεκ alt. del. S, cett. 14 τη εκκλησια L εν L*, corr. L⁴ 14. 15 τω δημω δοκη L 15 δ om. L*, suprascr. L⁴? μετατατην L πρυτανεξοντες L*, corr. L⁴? ευσημεια L*, corr. L⁴ 19 αποθνησκειν L Ευμηλειδης L; corr. sec. Att. inscr. plerasque K-W, cett. Αλωπεθηκεν L

γίνεται γάρ, φησιν, ἐπιστάτης Ἀθήνησιν ἐκ τῶν πρυτάνεων εἷς, ὃς ἐπιστατεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν μίαν, καὶ πλείω χρόνον οὐκ ἔξεστιν οὐδὲ δὶς τὸν αὐτὸν γενέσθαι, τάς τε κλεῖς ⟨adde τὰς τῶν ἱερῶν⟩, ἐν οἷς τὰ χρήματά εἰσι, φυλάττει καὶ τὰ γράμματα τῆς πόλεως καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα. κληροῖ δὲ καὶ προέδρους ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα, πλὴν τῆς πρυτανευούσης, καὶ πάλιν ἐκ τούτων ἐπιστάτην ἕνα.

6 Harpocr. πρόεδροι ἐκληροῦντο τῶν πρυτάνεων καθ' ἑκάστην πρυτανείαν, εἷς ἐξ ἑκάστης φυλῆς πλὴν τῆς πρυτανευούσης οἵτινες τὰ περὶ τὴν ἐκκλησίαν (τὰς ἐκκλησίας Epit.) διῴκουν ..... ὅτι δ' ὁ καλούμενος ἐπιστάτης κληροῖ αὐτούς, εἴρηκεν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ (Epitomen exscr. Phot.II Suid.). — Lex. Bekk. quintum (BA 290,8): πρόεδροι· καὶ προεδρεύειν τί ἐστιν· οἱ ⟨τὰ⟩ περὶ τὰς ἐκκλησίας Ἀθήνησι διοικοῦντες πρόεδροι ἐκαλοῦντο, κληρούμενοι μὲν ὑπὸ τῶν πρυτάνεων καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ἐξ ἑκάστης φυλῆς. ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ προεδρίαν ἔχειν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. Eandem glossam habent Phot.I πρόεδροι: οἱ τὰ περὶ τὰς ἐκκλησίας Ἀθήνησι διοικοῦντες· εἷς (οἷς cod.) ἐκληροῦτο ὑπὸ τῶν πρυτάνεων καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ἐξ ἑκάστης φυλῆς. πρόεδροι δὲ ὅτι προεδρίαν εἶχον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις et Lex. Patm. p. 12 πρόεδροι: οἱ διοικοῦντες τὰ περὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ τῆς εὐταξίας ἐπιμελούμενοι, εἷς καθ' ἑκάστην φυλὴν ὑπὸ τῶν πρυτάνεων κληρούμενος (καλούμενος cod.) ..... cf. Schol. Aeschin. III 4.

οὐ φάσκων δεῖν ἄνευ δικαστηρίου γνώσεως οὐδένα τῶν πολιτῶν ἀποθνήσκειν· καὶ κρίσεως ἐν δικαστηρίῳ γενομένης ὁ μὲν Λυσίμαχος ἀπέφυγεν καὶ ἐπωνυμίαν ἔσχεν ὁ ἀπὸ τοῦ τυπάνου, ὁ δὲ δῆμος ἀφείλετο τῆς βουλῆς τὸ θανατοῦν καὶ δεῖν καὶ χρήμασιν ζημιοῦν, καὶ νόμον ἔθετο, ἄν τινος ἀδικεῖν ἡ βουλὴ καταγνῷ ἢ ζημιώσῃ, τὰς καταγνώσεις καὶ τὰς ἐπιζημιώσεις εἰσάγειν τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ὅ τι ἂν οἱ δικασταὶ ψηφίσωνται, τοῦτο κύριον εἶναι.

κρίνει δὲ | τὰς ἀρχὰς ἡ βουλὴ τὰς πλείστας, καὶ μάλισθ' ὅσαι χρή- 2
ματα διαχειρίζουσιν· οὐ κυρία δ' ἡ κρίσις, ἀλλ' ἐφέσιμος εἰς τὸ δικαστήριον. p. 24
ἔξεστι δὲ καὶ τοῖς ἰδιώταις εἰσαγγέλλειν ἣν ἂν βούλωνται τῶν ἀρχῶν μὴ χρῆσθαι τοῖς νόμοις· ἔφεσις δὲ καὶ τούτοις ἐστὶν εἰς τὸ δικαστήριον ἐὰν αὐτῶν ἡ βουλὴ καταγνῷ.

δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς βουλευτὰς τοὺς τὸν ὕστερον ἐνιαυτὸν βουλεύ- 3
σοντας καὶ τοὺς ἐννέα ἄρχοντας. καὶ πρότερον μὲν ἦν ἀποδοκιμάσαι κυρία, νῦν δὲ τούτοις ἔφεσίς ἐστιν εἰς τὸ δικαστήριον.

τούτων μὲν οὖν ἄκυρός ἐστιν ἡ βουλή· προβουλεύει δ' εἰς τὸν δῆμον, 4
καὶ οὐκ ἔξεστιν οὐδὲν ἀπροβούλευτον οὐδ' ὅ τι ἂν μὴ προγράψωσιν οἱ πρυτάνεις ψηφίσασθαι τῷ δήμῳ· κατ' αὐτὰ γὰρ ταῦτα ἔνοχός ἐστιν ὁ νικήσας γραφῇ παρανόμων.

XLVI. ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν πεποιημένων τριήρων καὶ τῶν σκευῶν 1
καὶ τῶν νεωσοίκων, καὶ ποιεῖται καινὰς ⟦δὲ⟧ τριήρεις ἢ τετρήρεις, ὁποτέρας ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ, καὶ σκεύη ταύταις καὶ νεωσοίκους· χειροτονεῖ δ' ἀρχιτέκτονας ὁ δῆμος ἐπὶ τὰς ναῦς. ἂν δὲ μὴ παραδῶσιν ἐξειργασμένα ταῦτα τῇ νέᾳ βουλῇ, τὴν δωρεὰν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς λαβεῖν· ἐπὶ γὰρ τῆς
ὕστερον βουλῆς λαμβάνουσιν. | ποιεῖται δὲ τὰς τριήρεις, δέκα ἄνδρας ἐξ p. 25
αὐ[τῆς] ἑλομένη τριηροποιούς. ἐξετάζει δὲ καὶ τὰ οἰκοδομήματα τὰ 2
δημόσια πάντα, κἂν τις ἀδικεῖν αὐτῇ δόξῃ, τῷ τε δήμῳ τοῦτον [ἀπ]οφαίνει καὶ καταγνόντος παραδίδωσι δικαστηρίῳ.

XLVII. συνδιοικεῖ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς τὰ πλεῖστα. πρῶτον μὲν 1
γὰρ οἱ ταμίαι τῆς Ἀθηνᾶς εἰσὶ μὲν δέκα, κλη[ροῦτα]ι δ' εἷς ἐκ τῆς

---

1. 2 πολειτων αποθνησκειν L 2 δικαστεριω L*, corr. L[4] 5 καταγνω η ζημιωση L καὶ om. L*, suprascr. (κ′) L[4], ut vid. 8 μαλεισθ L*, corr. L[3] 9 ἐφέσιμος] rasura 1 aut 2 litt. inter ε et φ 12 καταγνω L 13 υστερο . νι L*, νε suprascr. L[4] 13. 14 βουλευσοντες L*, corr. L[4] 16 τουτον L*, corr. L[4] 17 μη om. L*, suprascr. L[3]? 18 τω L 19 γραφη L 22 δῆμος] νομος L*, corr. L[4] χειροτονησῃ L 23 εξιργαζμενα L*, σ pro ζ L[4] 24 τη νεα βουλη L*, corr. L[4] 25 ποιεῖται] opus incipit scriba quartus (L[4]), in summa pagina scribens γ τομος 26 αὐτῆς Wu, K-W[3], (ἑαυτῆς coni. Wayte) 28 καταγνουσα L, corr. K-W (Bl., S.)

---

30 Harpocr. s. v. ταμίαι: . . . ἀρχή τις παρ' Ἀθηναίοις ἦν οἱ ταμίαι, δέκα τὸν ἀριθμόν. παραλαμβάνουσι δ' οὗτοι τό τε ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὰς Νίκας καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ τὰ χρήματα ἐναντίον τῆς βουλῆς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. εἰσὶ δέ τινες καὶ τῶν τριήρων ταμίαι ὡς ὁ αὐτὸς φιλόσοφός φησιν. . . . . . (Epitomen exscr. Phot.[III] [ex quo Et. genuinum, unde Symeo et Et. M. 745,18] et Suid.[II]). — Lex. Bekk. quintum

φυλῆς, ἐκ πεντακοσιομεδίμνων κατὰ τὸν Σόλωνος νόμ[ον (ἔτι γὰρ ὁ] νόμος p.25 κύριός ἐστιν), ἄρχει δ' ὁ λαχὼν κἂν πάνυ πένης ᾖ. παραλαμβάνου[σι] δὲ τό τε ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὰς Νίκας καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ τὰ χρ[ήματ]α ἐναντίον τῆς βουλῆς.

ἔπειθ' οἱ πωληταὶ ῑ μέν εἰσι, κληροῦται δ' εἷς ἐκ τῆς φ[υ]λῆς. 2
[μ]ισθοῦσι δὲ τὰ μισθώματα πάντα, καὶ τὰ μέταλλα πωλοῦσι καὶ τὰ τέλη μετὰ τοῦ ταμίου τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν ᾑρημένων ἐναντίον τῆς [βουλῆς], καὶ κυροῦσιν ὅτῳ ἂν ἡ βουλὴ χειροτονήσῃ, καὶ τὰ πραθέντα μέταλλα τά τ' ἐργάσιμα τὰ εἰς τρία ἔτη πεπραμένα καὶ τὰ συγκεχωρημένα τὰ εἰς — ἔ[τη] πεπραμένα. καὶ τὰς οὐσίας τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου φευγόντων καὶ τῶν ἄ̣λ̣λ̣ω̣ν̣ ἐ̣ν̣αν[τίον τῆς] βουλῆς πωλοῦσιν, κατακυροῦσι δ' οἱ θ̄ ἄρχοντες. καὶ τὰ τέλη τὰ εἰς ἐνιαυτ[ὸ]ν πεπραμένα ἀναγράψαντες εἰς λελευκωμένα γραμματεῖα τόν τε πριάμενον καὶ [ὅσου] ἂν πρίηται τῇ βουλῇ παραδιδόασιν. ἀναγράφουσιν δὲ χωρὶς μὲν οὓς δεῖ 3
κατὰ πρ[υτ]ανείαν ἑκάστην καταβάλλειν εἰς δέκα γραμματεῖα, χωρὶς δὲ οὓς τρὶς τοῦ [ἐ]νιαυτοῦ, γραμματεῖον κατὰ τὴν καταβολὴν ἑκάστην ποιήσαντες, χωρὶς δ' οὓς [ἐπ]ὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας. ἀναγράφουσι δὲ καὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας τὰ[πο]γρα[φ]έντα καὶ πραθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ· καὶ γὰρ

---

5 πωλησαι L*, corr. L^4 8 χειροτονηση L 9 τά τ'] ita coni. K-W, leg. Wn; mihi quidem lectio incerta. postea ερ scr. et del. L 10 εἰς — ἔτη] numerus γ aut ι esse videtur 11 ἄλλων] αλλ leg. Bl, quod potest verum esse; potest αλλ⁄ (= ἄλλων) esse, quod coni. Kb., Bl^3 13 γραμματα L*, corr. L^4 ὅσου] [οσ]α fortasse L, quod retinet Bl 18 τὰ ἀπογραφέντα coni. Wyse, K-W, τἀπογρ. leg. Bl

---

(BA 306,7) ταμίαι τίνες εἰσὶ καὶ πόσοι: ἄρχοντές εἰσιν Ἀθήνησι, δέκα, ἀπὸ πεντακοσιομεδίμνων, κληρωτοί, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε καὶ δημόσια καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ καὶ τὸν κόσμον φυλάττουσιν. Eandem glossam habent Phot.^{I} (exscr. Etym. genuin. [unde Symeo et Et. M. 745,23]) et Suid.^{I} ταμίαι: ἄρχοντές εἰσιν Ἀθήνησιν κληρωτοὶ ἀπὸ τῶν πεντακοσιομεδίμνων, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε καὶ δημόσια φυλάττουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ταμίαι ἄρχοντες χειροτονητοὶ ἐπὶ τὰς ἱερὰς καὶ δημοσίας τριήρεις, ὁ μὲν ἐπὶ τὴν Πάραλον, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ Ἄμμωνος. Poll. H 97 ταμίαι τῆς θεοῦ κληρωτοὶ μὲν ἐκ πεντακοσιομεδίμνων ἦσαν, τὰ δὲ χρήματα παρελάμβανον τῆς βουλῆς παρούσης.

5 Harpocr. πωληταὶ καὶ πωλητήριον: οἱ μὲν πωληταὶ ἀρχή τίς ἐστιν Ἀθήνησι, δέκα τὸν ἀριθμὸν ἄνδρες, εἷς ἐκ τῆς φυλῆς ἑκάστης. διοικοῦσι δὲ τὰ πιπρασκόμενα ὑπὸ τῆς πόλεως πάντα, τέλη καὶ μέταλλα καὶ μισθώσεις καὶ τὰ δημευόμενα. Ὑπερείδης ἐν τῷ κατ' Ἀρισταγόρου β'. διείλεκται δὲ περὶ αὐτῶν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. . . . . . (Epitomen exscripserunt Phot.^{II} et Suid.^{II}]. Lex. Bekk. quintum (BA 291,17) πωληταὶ τίνες εἰσίν: ἀρχή τις Ἀθήνησίν ἐστιν ἡ (οἱ cod. corr. Bk.) τῶν πωλητῶν (πολιτῶν cod. corr. Bk.), ἀπὸ δέκα ἀνδρῶν οἳ καὶ τὰ πιπρασκόμενα ὑπὸ τῆς πόλεως πάντα, τέλη καὶ μέταλλα καὶ μισθώσεις καὶ κτήματα δημευόμενα, πωλοῦσι καὶ φροντίζουσιν ὅπως ἡ τιμὴ τῶν πιπρασκομένων ἀποδοθῇ τῇ πόλει (exscr. Etym. M. 698,56); eandem glossam exhibet Lex. Patm. p. 14 . . . πωληταὶ δέ ἐστιν ἀρχὴ παρ' Ἀθηναίοις δέκα ἀνδρῶν, εἷς ἀπὸ ἑκάστης φυλῆς, πάντα τὰ δημόσια τέλη πωλοῦσα. ἐπώλει δὲ καὶ τὰ κτήματα τὰ δημευόμενα. Poll. VIII 99 πωληταὶ τὰ τέλη πιπράσκουσι μετὰ τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν ᾑρημένων καὶ τὰς τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου μετὰ τὸν πρότερον λόγον φυγόντων οὐσίας καὶ τὰ δεδημευμένα.

ταῦθ' οὗτοι πωλ[οῦσιν. ἐστὶ] δὲ τῶν μὲν οἰκιῶν ἐν ε̅ ἔτεσιν ἀνάγκη τὴν p.25
τιμὴν ἀποδοῦναι, τῶν δὲ χωρίων ἐν δέκα· καταβάλλουσιν δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆς
ἐνάτης πρυτανείας. εἰσφέρει δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς μισθώσεις τῶν 4
τεμενῶν ἀναγράψας ἐν γραμματεί[οις λε]λε[υ]κωμένοις. ἐστὶ δὲ καὶ τούτων
ἡ μὲν μίσθωσις εἰς ἔτη δέκα, καταβάλλεται δ' ἐπὶ τῆς [θ] πρυτανείας· διὸ
καὶ πλεῖστα χρήματα ἐπὶ ταύτης συλλέγεται τῆς πρυ[τ]ανείας. εἰσφέρεται 5
μὲν οὖν εἰς τὴν βουλὴν τὰ γραμματεῖα κ[ατὰ] τὰς καταβολὰς ἀναγεγραμμένα,
τηρεῖ δ' ὁ δημόσιος· ὅταν δ' ᾖ χρημάτων [κατα]βολή, παραδίδωσι τοῖς ἀπο-
δέκταις αὐτὰ ταῦτα καθελ[ὼν] ἀπ[ὸ τῶν] ἐπιστυλίων ὧν ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ
δεῖ τὰ χρήματα καταβληθ[ῆν]αι κ[αὶ ἀ]παλειφθῆναι· τὰ δ' ἄλλα ἀπόκειται
χωρὶς ἵνα μὴ προεξαλει[φθῇ].

XLVIII. [εἰσὶ] δ' ἀποδέκται δέκα, κεκληρωμένοι κατὰ φυλάς· οὗτοι 1
δὲ παραλαβόντες τὰ [γρα]μματεῖα ἀπαλείφουσι τὰ καταβαλλόμενα χρήματα
ἐναντίον τ[ῆς βουλῆς] ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ πάλιν ἀποδιδόασιν τὰ γραμ-
ματεῖα τ[ῷ δη]μοσίῳ· κἄν τις ἐλλίπῃ καταβολήν, ἐνταῦθ' ἐγγέγραπται,
καὶ διπλά[σιον ἀ]νάγκη τὸ [ἐλλ]ειφθὲν καταβάλλειν ἢ δεδέσθαι, καὶ ταῦτα
εἰσπράτ[τειν ἡ βο]υλὴ καὶ δῆσαι [κυ]ρία κατὰ τοὺς νόμους ἐστίν. τῇ 2
μὲν οὖν προτεραίᾳ δέχονται τὰς π[άσα]ς καὶ μερίζουσι ταῖς ἀρχαῖς, τῇ δ'
ὑστεραίᾳ τόν τε μερισμὸν εἰσ[φέρου]σι γράψαντες ἐν σανίδι καὶ καταλέγουσιν
ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ προ[τιθ]έασιν ἐν τῇ βουλῇ, εἴ τίς τινα οἶδεν
ἀδικοῦντα περὶ τὸν μερισμ[ὸν ἢ ἄρ]χοντα ἢ ἰδιώτην, καὶ γνώμας ἐπι-
ψηφίζουσιν, ἐάν τίς τι δοκῇ ἀδικ[εῖν.

κ]ληροῦσι δὲ καὶ λογιστὰς ἐξ αὐτῶν οἱ βουλευταὶ δέκα τοὺς λογιου- 3

---

1 πωλουσι fortasse L 4 τεμενῶν] μενων L, corr. Wyse, al. γρ. λελ. suppl. Jackson, al. 6. 7 φερετ(αι) μ(εν) ο(ὑν) bis scr. L*, corr. L[4] 7 κατὰ] τα coni. K-W 9 καθελὼν ἀπὸ τῶν H-L 10 καταβληθῆναι καὶ K-W απαλειφηναι L 11 προεξαλείφθῃ K-W 15 εντευθενγραπται L, corr. Herwerden cett. 16 διπλάσιον Bl. [α]ναγκηι L 18 προτεραιδεχ- L*, corr. L[4] πάσας K-W[3], quod potest verum esse 19 το L*, ν suprascr. L[4] εἰσφέρουσι H-L, K-W 21 ιδιοτην L*, corr. L[4]

---

12 Harpocr. ἀποδέκται: ἀρχή τίς ἐστι παρ' Ἀθηναίοις οἱ ἀποδέκται ἧς πολλάκις μνημονεύουσιν οἱ ῥήτορες καὶ οἱ κωμικοί. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ δεδήλωκεν ὡς δέκα τε ἦσαν (Epit.; εἴησαν codd.) καὶ ὡς παραλαβόντες τὰ γραμματεῖα ἀπαλείφουσι τὰ καταβαλλόμενα χρήματα τῆς βουλῆς ἐναντίον ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ πάλιν ἀποδιδόασι τὰ γραμματεῖα τῷ δημοσίῳ. καὶ ἁπλῶς ἃ πράττουσι διασαφεῖ. . . . . . (Epitomen exscr. Suid.). Lex. Bekk. quintum (BA 198,1; exscr. Symeo, Etym. M. 124,41 et Lex. Bachm. p. 427,13 Bekk.): ἀποδέκται: ἄρχοντες κληρωτοὶ δέκα τὸν ἀριθμὸν κατὰ φυλήν εἰσιν, οἵτινες παρελάμβανον καὶ ἀπεδέχοντο τὰ γραμματεῖα τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἀποδέκται ἐκαλοῦντο. εἶτα ἐξήταζον (ἐξήταζον lex. Bachm.; ἐξητάζοντο cod.) τὰ ὀφειλόμενα καὶ τὰ ἀποδιδόμενα χρήματα σὺν τῇ βουλῇ καὶ ἐμέριζον εἰς ἃ χρὴ ἀναλίσκειν.

23 Harpocr. λογισταὶ καὶ λογιστήρια: ἀρχή τις παρ' Ἀθηναίοις οὕτω καλουμένη. εἰσὶ δὲ τὸν ἀριθμὸν δέκα, οἳ τὰς εὐθύνας τῶν διῳκημένων ἐκλογίζονται ἐν ἡμέραις λ̅, ὅταν τὰς ἀρχὰς ἀποθῶνται οἱ ἄρχοντες. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. διείλεκται περὶ τούτων Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ, ἔνθα δείκνυται ὅτι διαφέρουσι τῶν εὐθύνων (Epitomen exscr. Phot.[II] Suid.[II]). Lex. Bekk. quintum (BA 276,17; exscr. Et. M. 569,32) λογισταί:

μένους τ[αῖς ἀρ]χαῖς κατὰ τὴν πρυτανείαν ἑκάστην. κληροῦσι δὲ καὶ 4
εὐθύνους ἕνα τῆς φυ[λῆς ἑ]κάστης, καὶ παρέδρους $\bar{β}$ ἑκάστῳ τῶν εὐθύνων, p.26
οἷς ἀναγκαῖόν ἐστι ταῖς α . . . . . αις κατὰ τὸν ἐπώνυμον τὸν τῆς φυλῆς
ἑκάστης καθῆσθαι· κἄν τις βούλ[ηταί] τινι τῶν τὰς εὐθύνας ἐν τῷ δικα-
στηρίῳ δεδωκότων ἐντὸς $\bar{γ}$ ἡ[μερῶν ἀφ'] ἧς ἔδωκε τὰς εὐθύνας εὔθυναν
ἄν τ' ἰδίαν ἄν τε δ[η]μο[σί]α[ν] ἐμβαλέσθαι, γράψας εἰς πινάκιον λελευκω-
μένον τοὔνομα τό [θ' αὑτο]ῦ καὶ τὸ τοῦ φεύγοντος καὶ τὸ ἀδίκημ' ὅ τι ἂν
ἐγκαλῇ, καὶ τίμημα ἐ[πιγραψ]άμενος ὅ τι ἂν αὐτῷ δοκῇ δίδωσιν τῷ εὐθύνῳ.
ὁ δὲ λαβὼν τοῦτο καὶ ἀν[αγνού]ς, ἐὰν μὲν καταγνῷ παραδίδωσιν τὰ μὲν 5
ἴδια τοῖς δικασταῖς τοῖς κατὰ δήμ[ους τοῖς] τὴν φυλὴν ταύτην εἰσάγουσιν,
τὰ δὲ δημόσια τοῖς θεσμοθέτα[ις ἀ]ναγράφει. οἱ δὲ θεσμοθέται, ἐὰν παρα-
λάβωσιν, πάλιν εἰσάγουσιν [ταύτην τὴν] εὔθυναν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ὅ
τι ἂν γνῶσιν οἱ δικαστ[αί, τοῦτο κύ]ριόν ἐστιν.

XLIX. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς ἵππους ἡ βουλή, κἂν μέν τις καλ[ὸν 1

---

3 post α ꞌ conspicitur; ante αις fortasse λ; sed ρ quoque nonnumquam habet ligaturam (e. g. vv. 27, 55 huius pag.), unde ἀγοραῖς conieci. fortasse autem longius quid desideratur 5 $\bar{γ}$] potest etiam $\bar{λ}$ legi; $\bar{τ}$ Wn, quod incredibile est 6 αν post ευθυναν om. L*, suprascr. L^4 δημοσίαν Gertz, K-W 7 θ' αὑτοῦ Bl^3 8 καλῃι L*, εγ suprascr. L^4 ἐπιγραψάμενος Herwerden 9 ἀναγνούς Bl μὲν del. K-W, Bl 10 τοῖς suppl. Bl, οἳ ego εἰσάγουσιν] δικάζουσιν Richards, K-W 11 συναναγραφει leg. Wn (K-W^3), sed συν non video; spatium autem non obstat 12 ταύτην suppl. Bl (spatii causa) 13 τοῦτο κύριον H-L, K-W 14. p. 53,1 καλὸν ἵππον K-W; ante ων, χ vel σ vel μ

ἄρχοντές εἰσι κληρωτοί, δέκα τὸν ἀριθμόν, ἐφ' ὧν πάντες οἱ ἄρξαντες ἀρχὴν ἡντινοῦν λόγον ἀπέφερον τῶν διῳκημένων (cf. Lex. Patm. p. 142. Lex. Cant. s. v. λογισταί p. 672,20). Poll. VIII 99 λογισταί. καὶ τούτους ἡ βουλὴ κληροῖ κατ' ἀρχὴν ὡς παρακολουθεῖν τοῖς διοικοῦσιν.

2 Harpocr. s. v. εὔθυναι: . . . εὔθυνοι (εὐθύναι Epit., εὐθύνη codd.) ὄνομα ἀρχῆς παρ' Ἀθηναίοις. δέκα δὲ τὸν ἀριθμὸν ἄνδρες ἦσαν, παρ' οἷς ἐδίδοσαν οἱ πρεσβεύσαντες ἢ ἄρξαντες ἢ διοικήσαντές τι τῶν δημοσίων τὰς εὐθύνας. διείλεκται περὶ αὐτῶν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. (Epitomen exscr. Phot.^{II} [ex quo Etym. genuin., unde Symeo et Etym. M. 391,53] et Suid.^{II}). — Cf. Phot.^{I} ex Boetho (exscr. Et. gen., unde Symeo et Et. M. 391,30) εὔθυναι: οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν ἀρξάντων. καὶ εὔθυνοι οἱ τούτους ἀνακρίνοντες. νόμων $\bar{ιβ}$· "εἰ δὲ μὴ τούτους κατευθύνειν αὐτοὺς κατευθύνοντα", καὶ μετ' ὀλίγα "διὸ δὴ δεῖ πάντως τοὺς εὐθύνους θαυμαστοὺς πᾶσαν ἀρετὴν εἶναι." ἡμεῖς τούτους λογιστὰς λέγομεν.

14 Hesych. τρυσίππιον: τὸν χαρακτῆρα τὸν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐν ταῖς δοκιμασίαις τοῖς ἀδυνάτοις καὶ τετρυμ[μ]ένοις ⟨τῶν ἵππων ἐπιβαλλόμενον add. Petitus⟩, ἵνα μηκέτι στρατεύωνται, τὸ παλαιὸν ἐκάλουν τρυσίππιον. τροχὸς δ' ἦν ὁ ἐπιβαλλόμενος χαρακτὴρ τῇ γνάθῳ τῶν ἵππων. Eustath. ad δ 762 (1517,8) ἐξ αὐτοῦ (scil. τοῦ τρύω) δὲ καὶ τρύσιππον ὃ τοῖς τετρυμ[μ]ένοις καὶ ἀχρήστοις ἵπποις ἐπιβάλλεται. ἢ κατὰ Αἴλιον Διονύσιον τρυσίππ[ε]ιον τετρασυλλάβως, ἔγκαυμα ἵππου γεγηρακότος, ἐπὶ τῆς γνάθου ὅμοιον τροχῷ. φέρει δὲ αὐτὸς καὶ χρῆσιν Εὐπόλιδος ταύτην· "ἀλλ' ὥσπερ ἵππῳ μοι ἐπιβαλεῖς τρυσίππ[ε]ιον" (Glossam Aelii Dionysii descripsit Phot. s. v. τρυσίππιον). Phot. ἵππου τροχός (ἱππότροχος cod., corr. Naber): τὸ τρυσίππιον, διὰ τὸ τοῖς διὰ γῆρας ἐκτρυχωθεῖσιν ἵπποις ἐκτυποῦσθαι (leg. ἐντυποῦσθαι) τροχὸν ἀπολεγόντων αὐτοὺς τῶν στρατηγῶν. Hesych. ἵππου τροχός: τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐχάραττον ἐπὶ τὴν γνάθον σημεῖον τροχοῦ σχῆμα ἔχον. ἐκαλεῖτο δὲ τρυσίππιον. — Zenob. prov. III 15 (Ath. = Zenob. Par. IV 41) ἵππῳ γηράσκοντι τὰ μείονα

ἵππον ἔχ]ων κακῶς δοκῇ τρέφειν, ζημιοῖ τῷ σίτῳ, τοῖς δὲ μὴ δυναμ[ένοις ἀκολ]ουθεῖν ἢ μὴ θέλουσι μένειν ἀλλ' ἀνάγουσι, τροχὸν ἐπὶ τὴν γνάθ[ο]ν [ἐπιβ]άλλει, καὶ ὁ τοῦτο παθὼν ἀδόκιμός ἐστι. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς προ[δ]ρ[όμους οἵ]τινες ἂν αὐτῇ δοκῶ|σιν ἐπιτήδειοι προδρομεύειν εἶναι, κἄν p. 26 τιν' ἀποχειροτονήσῃ, καταβέβηκεν οὗτος. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς ἁμίππους, κἄν τιν' ἀποχειροτονήσῃ, πέπαυται μισθοφορῶν οὗτος. τοὺς δ' ἱππέας 2 καταλέγουσι μὲν οἱ καταλογεῖς, οὓς ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ δέκα ἄνδρας· οὓς δ' ἂν καταλέξωσι παραδιδόασι τοῖς ἱππάρχοις καὶ φυλάρχοις, οὗτοι δὲ παραλαβόντες εἰσφέρουσι τὸν κατάλογον εἰς τὴν βουλήν, καὶ τὸν πίνακ' ἀνοίξαντες, ἐν ᾧ κατασεσημασμένα τὰ ὀνόματα τῶν ἱππέων ἐστί, τοὺς μὲν ἐξομνυμένους τῶν πρότερον ἐγγεγραμμένων μὴ δυνατοὺς εἶναι τοῖς σώμασιν ἱππεύειν ἐξαλείφουσι, τοὺς δὲ κατειλεγμένους καλοῦσι, κἂν μέν τις ἐξομόσηται μὴ δύνασθαι τῷ σώματι ἱππεύειν ἢ τῇ οὐσίᾳ, τοῦτον ἀφιᾶσιν, τὸν δὲ μὴ ἐξομνύμενον διαχειροτονοῦσιν οἱ βουλευταὶ πότερον ἐπιτήδειός ἐστιν ἱππεύειν ἢ οὔ· κἂν μὲν χειροτονήσωσιν, ἐγγράφουσιν εἰς τὸν πίνακα, εἰ δὲ μή, καὶ τοῦτον ἀφιᾶσιν.

ἔκρινεν δέ ποτε καὶ τὰ παραδείγματα καὶ τὸν πέπλον ἡ βουλή, νῦν 3 δὲ τὸ δικαστήριον τὸ λαχόν· ἐδόκουν γὰρ οὗτοι καταχαρίζεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ τῆς ποιήσεως τῶν Νικῶν καὶ τῶν ἄθλων τῶν εἰς τὰ Παναθήναια συνεπιμελεῖται μετὰ τοῦ ταμίου τῶν στρατιωτικῶν.

δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς ἀδυνάτους ἡ βουλή· νόμος γάρ ἐστιν ὃς κελεύει 4 τοὺς ἐντὸς τριῶν μνῶν κεκτημένους καὶ τὸ σῶμα πεπηρωμένους ὥστε μὴ

---

1 δοκη L 2 ἀκολουθεῖν Wyse (e Xen. Mem. III 3, 4) αναγουσι L*, λλ super να scr. L⁴; ἀνάγουσι K-W³, ἀλλ' ἀνάγουσι Bl 3 ἐπιβάλλει] fragmentum novum huc attuli, quod hic litteras αλλεικοτ habet, proximo autem versu τινεσανα. coniecturas priores afferre non est necesse 5 τινα προχειροτονησηι L, corr. J. B. Mayor, cett. (item l. 6) ανιππους L, corr. Newman. 10 κ(ατα)σεσησμ(εν)α L*, corr. inter scribendum L⁴ 11 ενγεγραμμ(εν) L*, ων suprascr. L⁴ 12 εξαλιφουσι L εξομησηται L; ἐξομνύηται K-W, Bl 14 ποτηρον L*, corr. L⁴ 15 ενγραφουσιν L 22 πεπληρωμενους L*, corr. L ?

κύκλ' ἐπίβαλλε· ταύτης μέμνηται Κράτης ὁ κωμικὸς ἐν Σαμίοις. τάττεται δὲ ἐπὶ τῶν διὰ γῆρας δεομένων ῥαστώνης τινὸς καὶ ἀναπαύλης. μετῆκται δὲ ἀπὸ στρατιωτικῶν ἵππων οἷς ἐπέβαλλον τὸ καλούμενον τρυσίππιον. ἔστι δὲ τοῦτο σιδηροῦς τροχίσκος οἱονεὶ δημόσιος [ὡς] χαρακτὴρ [τροχίσκος], ὃν ἐκπυροῦντες ἐπέβαλλον ταῖς σιαγόσι τῶν ἵππων.

21 Harpocr. s. v. ἀδύνατοι: . . . οἱ ἐντὸς τριῶν μνῶν (μηνῶν codd.) κεκτημένοι ⟨καὶ⟩ τὸ σῶμα πεπηρωμένοι (sic Epitome; πεπηρωμένον codd.). ἐλάμβανον δὲ οὗτοι δοκιμασθέντες ὑπὸ τῆς βουλῆς δύο ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἑκάστης ἢ ὀβολόν, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. (Epitomen exscr. Suidas). Lexicon Bekk. quintum (BA 200,3) ἀδύνατοι: οἱ μέρος τι βεβλαμμένοι τοῦ σώματος καὶ ἀδύνατοι τοῦ ἐργάζεσθαι καὶ πορίζειν αὑτοῖς τῷ σώματι τὰ ἐπιτήδεια. Eadem glossa plenior extat in lexico Bachmanniano p. 345,15 Bekk. ἀδύνατοι: οἱ μέρος τι βεβλαμμένοι τοῦ σώματος ὡς μηδὲ ἐργάζεσθαι. οἳ καὶ ἐχορηγοῦντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν παρὰ τῆς πόλεως, μισθοφορούντων αὐτοῖς τῶν ἐντὸς (ἐν τοῖς cod.) τριῶν μνῶν περιουσίαν κεκτημένων. ἐδοκιμάζοντο δὲ οἱ ἀδύνατοι ὑπὸ τῆς τῶν φ βουλῆς καὶ ἐλάμβανον τῆς ἡμέρας, ὡς μὲν Λυσίας λέγει, ὀβολὸν ἕνα, ὡς δὲ Φιλόχορος, ε̄, Ἀριστοτέλης δὲ β̄ ἔφη. — Hesych. ἀδύνατοι: οἱ ἐντὸς κεκτημένοι τριῶν ⟨μνῶν add. Schmidt⟩ παρὰ Ἀττικοῖς. ἐλάμβανον δὲ παρὰ τῆς βουλῆς δύο ὀβολούς.

δύνασθαι μηδὲν ἔργον ἐργάζεσθαι δοκιμάζειν μὲν τὴν βουλήν, διδόναι δὲ p.26
δημοσίᾳ τροφὴν δύο ὀβολοὺς ἑκάστῳ τῆς ἡμέρας. καὶ ταμίας ἐστὶν αὐτοῖς
κληρωτός.

συνδιοικεῖ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς τὰ πλεῖσθ', ὡς ἔπος εἰπεῖν. 5

L. τὰ μὲν οὖν ὑπὸ τῆς βουλῆς διοικούμενα ταῦτ' ἐστίν. κληροῦνται 1
δὲ καὶ ἱερῶν ἐπισκευασταί, δέκα ἄνδρες, οἳ λαμβάνοντες τριάκοντα
μνᾶς παρὰ τῶν ἀποδεκτῶν ἐπισκευάζουσιν τὰ μάλιστα δεόμενα τῶν ἱερῶν·
καὶ ἀστυνόμοι δέκα· τούτων δὲ ε̄ μὲν ἄρχουσιν ἐν Πειραιεῖ, πέντε δ' ἐν
ἄστει, καὶ τάς τε αὐλητρίδας καὶ τὰς ψαλτρίας καὶ τὰς κιθαριστρίας οὗτοι
σκοποῦσιν ὅπως μὴ πλείονος ἢ δυεῖν δραχμαῖς μισθωθήσονται, κἂν πλείους
τὴν αὐτὴν σπουδάσωσι λαβεῖν οὗτοι διακληροῦσι καὶ τῷ λαχόντι μισθοῦσιν.
καὶ ὅπως τῶν κοπρολόγων μηδεὶς ἐντὸς ῑ σταδίων τοῦ τείχους καταβαλεῖ
κόπρον ἐπιμελοῦνται· καὶ τὰς ὁδοὺς κωλύουσι κατοικοδομεῖν καὶ δρυφάκτους
ὑπὲρ τῶν ὁδῶν ὑπερτείνειν καὶ ὀχετοὺς εἰς τὴν ὁδὸν ἔκρουν ἔχοντας ποιεῖν
καὶ τὰς θυρίδας εἰς τὴν ὁδὸν ἀνοίγειν· καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀπογιγνομένους ἀναιροῦσιν, ἔχοντες δημοσίους ὑπηρέτας.

LI. κληροῦνται δὲ καὶ ἀγορανόμοι ⟨ῑ⟩, πέντε μὲν εἰς Πειραιέα, ε̄ δ' 1
εἰς ἄστυ. τούτοις δὲ ὑπὸ τῶν νόμων προστέτακται τῶν ὠνίων ἐπιμελεῖσθαι
πάντων, ὅπως καθαρὰ καὶ ἀκίβδηλα πωλήσεται.

κληροῦνται δὲ καὶ μετρονόμοι ⟨ῑ⟩, πέντε μὲν εἰς ἄστυ, ε̄ δὲ εἰς Πει- 2

1 δοκιμαζει δ(ε) L^*, corr. L^4 4 συνοικει L^*, corr. L^4 6 λαμβανοντες om. L^*, suprascr. L^4 8 Πειραει L 9. 10 ουτοσκο- L^*, ι suprascr. L^4 10 δραχμαῖν H-L, K-W, Bl, S; sed cf. Meisterhans ^{3}, p. 201 11 σπουδαζωσι Bl, K-W 12 εντοσιδιων L^*, στα suprascr. L^4 13 επιμελονται L 17 ῑ suppl. Papageorgios, cf. l. 20 et p. 55,3 19 πωληται L, corr. Kaibel (cf. p. 55,1. 2. 5—7) 20 ῑ Papag. (et ita optime explicatur error ap. Harp.; v. testim.)

8 Harpocr. s. v. ἀστυνόμος: . . . δέκα φησὶν εἶναι τοὺς ἀστυνόμους Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ, πέντε μὲν ἐν Πειραιεῖ, πέντε δ' ἐν ἄστει. τούτοις δέ φησι μέλειν περί τε τῶν αὐλητρίδων καὶ ψαλτριῶν καὶ τῶν κοπρολόγων καὶ τῶν τοιούτων. (Epitomen exscr. lex. Bachmann. p. 455,24 Bekk. et Suid.)

17 Harpocr. ἀγορανόμοι: οἱ τὰ κατὰ τὴν ἀγορὰν ὤνια διοικοῦντες ἄρχοντες. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ κληροῦσθαί φησι πέντε μὲν εἰς Πειραιᾶ, πέντε δὲ εἰς ἄστυ. (Epitomen exscr. lex. Bachmann. p. 330,13 Bekk. et Suid.) — Lex. Bekk. quintum (BA 199,24, exscr. Et. M. 13,8) ἀγορανόμοι: οἱ ⟨τὰ⟩ κατὰ τὴν ἀγορὰν διοικοῦντες ἄρχοντες. Eandem glossam pleniorem habet Photius Atheniensis (Nachrichten v. d. Kgl. Gesellsch. d. Wiss. zu Göttingen 1896, 324) ἀγορανόμοι: οἱ τὰ κατὰ τὴν ἀγορὰν διοικοῦντες ὤνια ἄρχοντες. δέκα δὲ ἦσαν, ὧν πέντε μὲν τὰ κατὰ τὸ ἄστυ, πέντε δὲ τὰ κατὰ τὴν χώραν διέταττον.

20 Harpocr. s. v. μετρονόμοι: . . . . ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν ιε̄, εἰς μὲν τὸν Πειραιᾶ δέκα, πέντε δ' εἰς ἄστυ, εἶχον δὲ τὴν ἐπιμέλειαν ὅπως δίκαια εἴη τὰ μέτρα τῶν πωλούντων, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ δηλοῖ. (Epitomen exscr. Phot.^{II} et Suid.) — Lex. Bekk. quintum (BA 278,25) μετρονόμοι: ἀρχή τις Ἀθήνησι κληρωτὴ ἡ τῶν μετρονόμων, δέκα τὸν ἀριθμὸν ὧν πέντε μὲν ἦσαν ἐν τῷ Πειραεῖ, ε̄ δὲ ἐν ἄστει. οὗτοι δὲ τὴν ἐπιμέλειαν εἶχον, ὅπως δίκαια ᾖ τὰ μέτρα τῶν πωλούντων. Eandem glossam exhibet Phot.^{I} μετρονόμοι: ἄρχοντες ἦσαν δέκα τὸν ἀριθμόν, ὧν πέντε μὲν ἐν ἄστει, πέντε δ' ἐν Πειραιεῖ. καὶ εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν ὅπως δίκαια ᾖ τὰ μέτρα τῶν πωλούντων.

ραιέα· καὶ οὗτοι τῶν μέτρων καὶ τῶν σταθμῶν ἐπιμελοῦνται πάντων, ὅπως p.26 οἱ πωλοῦντες χρήσονται δικαίοις.

ἦσαν δὲ καὶ σιτοφύλακες κληρωτοὶ ⟨ι⟩, πέντε μὲν εἰς Πειραιέα, 3 πέντε δ' εἰς ἄστυ, νῦν δ' εἴκοσι μὲν εἰς ἄστυ, πεντεκαίδεκα δ' εἰς Πειραιέα. οὗτοι δ' ἐπιμελοῦνται πρῶτον μὲν ὅπως ὁ ἐν ἀγορᾷ σῖτος ἀργὸς ὤνιος ἔσται δικαίως, ἔπειθ' ὅπως οἵ τε μυλωθροὶ πρὸς τὰς τιμὰς τῶν κριθῶν τὰ ἄλφιτα πωλήσουσιν καὶ οἱ ἀρτοπῶλαι πρὸς τὰς τιμὰς τῶν πυρῶν τοὺς ἄρτους καὶ τὸν σταθμὸν ἄγοντας ὅσον ἂν οὗτοι τάξωσιν· ὁ γὰρ νόμος τούτους κελεύει τάττειν.

ἐμπορίου δ' ἐπιμελητὰς δέκα κληροῦσιν· τούτοις δὲ προστέτακται 4 τῶν τ' ἐμπορίων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τοῦ σίτου τοῦ καταπλέοντος εἰς τὸ σιτικὸν ἐμπόριον τὰ δύο μέρη τοὺς ἐμπόρους ἀναγκάζειν εἰς τὸ ἄστυ κομίζειν.

LII. καθ[ισ]τᾶσι δὲ καὶ τοὺς ἕνδεκα κλήρῳ τοὺς ἐπιμελησομένους 1 τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρ[ί]ῳ, καὶ τοὺς ἀπαγομένους κλέπτας καὶ τοὺς ἀνδραπο-

---

2 χρήσωνται L, corr. Rutherford, al. 3 ι add. K-W, ex Harp. 12 σιτικὸν] ἀστικὸν Lex. Bekk. quint., Harp. (v. testim.); Ἀττικὸν Harp. (MSS. nonnulla), quod recipit S.

---

3 Harpocr. s. v. σιτοφύλακες: . . . ἀρχή τις ἦν Ἀθήνησιν ἥτις ἐπεμελεῖτο ὅπως ὁ σῖτος δικαίως πραθήσεται, καὶ τὰ ἄλφιτα καὶ οἱ ἄρτοι. ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν ιε (id est ι, ε) μὲν ἐν ἄστει, πέντε δ' ἐν Πειραιεῖ, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Epitome (exscr. Suid.) σιτοφύλακες: ἀρχή τις ἦν Ἀθήνησιν, ἥτις ἐπεμελεῖτο ὅπως ὁ σῖτος δικαίως πραθήσεται καὶ τὰ ἄλφιτα καὶ οἱ ἄρτοι. ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν ιε μὲν ἐν ἄστει, ε δ' ἐν Πειραιεῖ. Photius cum epitoma usque ad ἀριθμὸν plane congruit, deinde ita pergit: πάλαι μὲν πεντεκαίδεκα ἐν ἄστει πέντε δὲ ἐν Πειραιεῖ, ὕστερον λ μὲν ἐν ἄστει, ε δὲ ἐν Πειραιεῖ. — Lex. Bekk. quintum (Bekk. An. 300,19) σιτοφύλακες: ἄρχοντες Ἀθήνησι κληρωτοί. οὗτοι δ' ἐπεμελοῦντο, ὅπως ὁ σῖτος δικαίως πραθήσεται καὶ τὰ ἄλφιτα καὶ οἱ ἄρτοι κατὰ τὰς ὡρισμένας τιμὰς καὶ τὸν σταθμόν.

10 Harpocr. s. v. ἐπιμελητὴς ἐμπορίου: . . . . . Ἀριστοτέλης "ἐμπορίου δ' ἐπιμελητὰς δέκα κληροῦσιν, τούτοις δὲ προστέτακται τῶν τε ἐμπορίων ἐπιμελεῖσθαι καὶ τοῦ σίτου τοῦ καταπλέοντος εἰς τὸ ἀστικὸν ἐμπόριον τὰ δύο μέρη τοὺς ἐμπόρους ἀναγκάζειν εἰς τὸ ἄστυ κομίζειν." (Epitomen exscr. Suidas et [ex Photio] Et. genuin., unde Symeo et Et. M. 362,6). — Lex. Bekk. quintum (BA 255,22) ἐπιμεληταί: ἐμπορίου ἄρχοντες ἦσαν κληρωτοί, δέκα τὸν ἀριθμὸν ἑκάστου (ἑκάστους cod. corr. Bekker.) ἔτους καθιστάμενοι, οἷς προσετέτακτο τῶν ἐμπορίων ἐπιμελεῖσθαι καὶ τοῦ σίτου ⟨τοῦ add. Bekk.⟩ καταπλέοντος εἰς τὸ ἐμπόριον τὸ ἀστικὸν τὰ δύο μέρη τοὺς ἐμπόρους ἀναγκάζειν ⟨εἰς τὸ ἄστυ κομίζειν⟩. Eandem glossam habent Suid. s. v. ἐπιμεληταί II = [ex Phot.] Et. genuin. [exscr. Et. M. 362,1]: . . . . . ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ἐμπορίου ἄρχοντές εἰσι κληρωτοὶ ἑκάστου ἔτους καθιστάμενοι οἷς προσετέτακτο ἐπιμελεῖσθαι τοῦ καταπλέοντος σίτου εἰς τὸ ἐμπόριον τὸ Ἀττικὸν (sic!) καὶ τοὺς ἐμπόρους ἀναγκάζειν εἰς τὸ ἄστυ κομίζειν.

13 Poll. VIII 102 de undecim viris disputans: ἐπεμελοῦντο δὲ τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἀπῆγον κλέπτας, ἀνδραποδιστάς, λωποδύτας, εἰ μὲν ὁμολογοῖεν, θανατώσοντες, εἰ δὲ μὴ εἰσάξοντες εἰς τὰ δικαστήρια, κἂν ἁλῶσιν, ἀποκτενοῦντες (exscr. schol. Clark. ad Plat. Phaedon. 59 E). — Lex. Bekk. quint. (BA 250,4) ἕνδεκα τίνες εἰσί: κληρωτοὶ ἄρχοντες ἦσαν ια τὸν ἀριθμόν, προϊστάμενοι τοῦ δεσμωτηρίου, καὶ τοὺς ⟨ἀπ⟩αγομένους ἐπὶ κακουργήμασι παρελάμβανον κλέπτας καὶ ἀνδραποδιστὰς καὶ φονεῖς. καὶ τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας θανάτῳ ἐζημίουν, τοὺς δὲ ἀμφισβητοῦντας εἰσῆγον εἰς δικαστήριον. Eandem glossa habent et Lex. Patm. p. 13 ἕνδεκα: ἀρχή τις κληρωτή, προϊσταμένη τοῦ δεσμωτηρίου καὶ τοὺς ἀπαγομένους ἐπὶ κακουρ-

διστὰς καὶ τοὺς λωποδύτας, ἂν μὲν [ὁμολογῶ]σι, θανάτῳ ζημιώσοντας, ἂν δ' ἀμφισβητῶσιν, εἰσάξοντας εἰς τὸ δι[κ]αστήριον, κἂν μὲν ἀποφύγωσιν, ἀφήσοντας, εἰ δὲ μή, τότε θανατώσοντας, καὶ τὰ ἀπογραφόμενα χωρία καὶ οἰκίας εἰσάξοντας εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ τὰ δόξαντα δ[η]μόσια εἶναι παραδώσοντας τοῖς πωληταῖς, καὶ τὰς ἐνδείξεις εἰσάξοντας· καὶ γὰρ ταύτας εἰσάγουσιν οἱ ἕνδεκα. εἰσάγουσι δὲ τῶν ἐνδείξεών τινας καὶ οἱ θεσμοθέται. p.26

2 κληροῦσι δὲ καὶ εἰσαγωγέας ε̄ ἄνδρας, οἳ τὰς ἐμμήνους εἰσάγουσι δίκας, δυοῖν φυλαῖν ἕκαστος. εἰσὶ δ' ἔμμηνοι προικός, ἐάν τις ὀφείλων μὴ ἀποδῷ, κἄν τις ἐπὶ δραχμῇ δανεισάμενος ἀποστερῇ, κἄν τις ἐν ἀγορᾷ βουλόμενος ἐργάζεσθαι δανείσηται παρά τινος ἀφορμήν· ἔτι δ' αἰκείας καὶ

1 ὁμολογῶσι] restitutum e paraphrasi in Lex. Bekk. quint. (v. testim.) ζημιωθησοντας L ἂν] ἐν L 2 αμφιβητωσιν L 4 αξοντας L, εις suprascr. L⁴ 6 εισαγουσιν male scriptum rescr. L⁴ 8 φυλαν L εκαστοις L*, corr. L⁴ μηι L*, corr. L⁴ 9 ἀποδιδῷ coni. Bl, K-W, H-L δανισαμενος L αποστερη L εαν αγοραι L 10 δανισηται L

γήμασι καὶ αἰτίαις παραλαμβάνουσα, καὶ τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας τὰ ἀδικήματα κυρία ἦν θανάτῳ ζημιοῦν, τοὺς δ' ἀμφισβητοῦντας ἐφύλαττεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ μέχρι κρίσεως. καὶ τοὺς μὲν καταγνωσθέντας φαρμάκῳ ἀνῄρουν, τοὺς δὲ τῷ δημίῳ παρεδίδοσαν ἀποκτεῖναι. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰ ἐγγραφόμενα χωρία ἢ οἰκίας εἰς δικαστήριον καὶ τὰ δημόσια εἶναι δόξαντα παρεδίδοσαν τοῖς πωληταῖς (πολίταις cod.) ἐκπράττειν et Et. gen. [ex Photio], unde Symeo et Et. M. 338,31 (= Lex. Sabb. 19,22 = Lex. Vindob. 88), ἕνδεκα: κληρωτοὶ ἄρχοντες ἦσαν οὗτοι προεστηκότες τοῦ δεσμωτηρίου καὶ τοὺς ἀπαγομένους κακούργους ἐπὶ θάνατον παραλαμβάνοντες ἐζημίουν, τοὺς δὲ ἀμφισβητοῦντας εἰσῆγον εἰς τὸ δικαστήριον καὶ τὸ γνωσθὲν περὶ αὐτῶν ἔπραττον. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰ ἀπογραφόμενα χωρία καὶ οἰκίας καὶ τὰ δημόσια εἶναι δόξαντα παρεδίδουν τοῖς πωληταῖς (πολίταις cod.), εἰσῆγον δὲ καὶ ἐνίας ἐνδείξεις. ῥητορική. Lex. Bekk. quintum (BA 310,15) οἱ ἕνδεκα τοὺς κλέπτας καὶ τοὺς λωποδύτας καὶ ἀνδραποδιστὰς ὁμολογοῦντας μὲν ἀποκτιννύουσιν, ἀντιλέγοντας δὲ εἰσάγουσιν εἰς τὸ δικαστήριον. Eandem glossam habent Phot.II, Suid.I s. v. ἡγεμονία δικαστηρίου: τοῖς ἄρχουσιν οὐ πάσας πᾶσιν ἐφεῖτο δίκας εἰσάγειν, ἀλλὰ . . . . . τοῖς ἕνδεκα ὅσαι (ὅσοι Suid.) λῃστὰς καὶ λωποδύτας καὶ ἀνδραποδιστὰς εἰσάγουσιν. Phot. p. 49,12 Pors. περὶ τῶν ἕνδεκα. ἕνδεκα ἄνδρες ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότες κλήρῳ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐλάμβανον. ἐπεμελοῦντο δὲ τῶν ἐν δεσμωτηρίῳ· κλέπτας δὲ καὶ λωποδύτας καὶ ἀνδραποδιστάς, εἰ μὲν ἐπ' αὐτοφώρῳ λάβοιεν, ἐκόλαζον θανάτῳ· εἰ δὲ ἀντιλέγοιεν, εἰς κρίσιν καθίστων. Suid. ἕνδεκα: ἀρχὴ ἐν Ἀθήναις ἐπιμελομένη τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ [κατακρίτων], ἐφ' ἣν ἀνήγοντο (leg. ἀπήγοντο) οἱ κλέπται καὶ οἱ ἀνδραποδισταί. Schol. Ar. Vesp. 1108 (VR) ἡ τῶν ἕνδεκα ἀρχὴ τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας ⟨κλέπτας⟩ καὶ ἀνδραποδιστὰς καὶ λωποδύτας θανάτῳ ἐκόλαζον, τοὺς δ' ἀρνουμένους εἰς δικαστήριον εἰσῆγον. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰς ἐνδείξεις. — Schol. Luc. IV p. 170 Jac. οἱ ἕνδεκα ἄρχοντες ἦσαν παρὰ Ἀθηναίοις τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπιμελούμενοι καὶ τοὺς ἀπαγομένους (ἐναγομένους codd.) [ὡς] κλέπτας ἢ ἀνδραποδιστὰς ἢ λωποδύτας, θανάτῳ ζημιοῦσιν, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι καὶ ὅτι ἂν κριθῇ περὶ αὐτῶν ποιοῦσι. καὶ εἴ τις ἄλλος κατακριθῇ θανάτου, οἱ ἕνδεκα τοῦτον παραλαμβάνουσιν. — Lex. Bekk. quintum s. v. ἕνδεκα (BA 250,11): . . . τῶν δὲ ἐνδείξεων εἰσέφερον εἰς δικαστήριον ἃς μὲν οἱ ἕνδεκα, ἃς δὲ οἱ θεσμοθέται. Lex. Sabb. 19,19: . . . τῶν δὲ ἐνδείξεων ἃς μὲν εἰσέφερον εἰς τὸ δικαστήριον οἱ ἕνδεκα, ἃς δὲ οἱ θεσμοθέται. Lex. Patm. p. 16: τῶν δὲ ἐνδείξεων τὰς μὲν οἱ ἕνδεκα εἰσῆγον, τὰς δὲ οἱ θεσμοθέται.

7 Poll. VIII 101 εἰσαγωγεῖς οἱ τὰς ἐμμήνους δίκας εἰσάγοντες. ἦσαν δὲ προικός, ἐρανικαί, ἐμπορικαί. Hesych. εἰσαγωγεῖς (εἰσαγωγὴ cod., corr. Kaibel-Wilamowitz): ἀρχὴ Ἀθήνησι τῶν τὰ ἐγκλήματα εἰσαγόντων.

ἐρανικαὶ καὶ κοινωνικαὶ καὶ ἀνδραπόδων καὶ ὑποζυγίων καὶ τριηραρχικαὶ p.26
καὶ τραπεζιτικαί. οὗτοι μὲν οὖν ταύτας δικάζουσιν ἐμμήνους εἰσάγ[ον]τες, 3
οἱ δ' ἀποδέκται τοῖς τελώναις καὶ κατὰ τῶν τελωνῶν, τὰ μὲν μέχρι δέκα
δραχμῶν ὄντες κύρι[οι], τὰ δ' ἄλλ' εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγοντες ἔμμηνα.
LIII. κληροῦσι δὲ καὶ ⟨τοὺς⟩ τετταράκοντα, τέτταρας ἐκ τῆς φυλῆς 1
ἑκάστης, πρὸς οὓς τὰς ἄλλας δίκας λαγχάνουσιν· οἳ πρότερ[ον] μὲν ἦσαν
τριάκοντα καὶ κατὰ δήμους περιόντες ἐδίκαζον, μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῶν τριά-
κοντα ὀλιγαρχία[ν] τετταράκοντα γεγόνασιν. καὶ τὰ μὲν | μέχρι δέκα 2
δραχμῶν αὐτοτελεῖς εἰσι δ[ικά]ζε[ι]ν, τὰ δ' ὑπὲρ τοῦτο τὸ τίμημα τοῖς p.27
διαιτηταῖς παραδιδόασιν. οἱ δὲ παραλαβόντες, [ἐ]ὰν μὴ δύνωνται διαλῦσαι,

---

1. 2 ερανικας . . κοινωνικας . . τριηραρχιας . . τραπεζιτικας L, quae retinet Bl, etiam K-W[3] (sed τριηραρχικας); constructio scilicet ad sensum, quasi post εἰσάγουσι. corr. Bury, al. 2 δικαζουμ L*, corr. L[4] 5 τοὺς add. K-W εκ της φυλ(ης) εκαστης L*, postea φυ^λ casu oblitteratum rescripsit post ἑκαστης L[4] 7 ἐπὶ om. L*, suprascr. L[4] 9 δικάζειν recte, ut vid., Wn

---

3 Poll. VIII 97 ἀποδέκται δὲ ἦσαν δέκα, οἳ τούς τε φόρους καὶ τὰς εἰσφορὰς καὶ τὰ τέλη ὑπεδέχοντο (leg. ἀπεδέχοντο) καὶ τὰ περὶ τούτων ἀμφισβητούμενα ἐδίκαζον, εἰ δέ τι μεῖζον εἴη, εἰσῆγον εἰς δικαστήριον.

5 Harpocr. s. v. κατὰ δήμους δικαστάς: . . . . . περὶ τῶν κατὰ δήμους δικαστῶν ὡς πρότερον μὲν ἦσαν λ̄ καὶ κατὰ δήμους περιιόντες ἐδίκαζον, εἶτα ἐγένοντο μ̄, εἴρηκεν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ πολιτείᾳ. (Epitomen exscr. Phot. Suid.). — Lex. Bekk. quintum (BA 306,15) τεσσαράκοντα τίνες εἰσιν: ἀρχή τίς ἐστι κληρωτή, τεσσαράκοντα τὸν ἀριθμόν, πρὸς οὓς αἱ ἴδιαι δίκαι ἐλαγχάνοντο καὶ τὰ μέχρι ῑ δραχμῶν. τὰ (τὸ cod., corr. Bekk.) δ' ὑπὲρ τοῦτο τὸ τίμημα τοῖς δικασταῖς παραδιδόασιν. Eandem glossam habet Phot. (exscr. Et. genuin., unde Symeo) τετταράκοντα: κληρωτή τις ἦν Ἀθήνησιν ἀρχή, μ̄ (sic Et. gen.; μετὰ Photii codex) τὸν ἀριθμόν, οἳ τὰς ἰδιωτικὰς δίκας ἐδίκαζον, ἀλλὰ τὰς μὲν ἄχρι δέκα δραχμῶν αὐτοτελεῖς ἦσαν δικάζειν, τὰς δὲ ὑπὲρ ταύτας τοῖς διαιτηταῖς παρεδίδουν. Lex. Bekk. quint. (BA 310,21) . . . οἱ τεσσαράκοντα, οὓς ἐχειροτόνουν μάλιστα φυλάττειν τὸν δῆμον, οὗτοι ἕως ἦσαν τριάκοντα, ἕως δέκα δραχμῶν ἐδίκαζον κατὰ δήμους. Poll. II 100 οἱ δὲ τεσσαράκοντα πρότερον μὲν ἦσαν τριάκοντα, οἳ περιιόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, τὰ δ' ὑπὲρ ταῦτα διαιτηταῖς παρεδίδοσαν, μετὰ δὲ τὴν τῶν τριάκοντα ὀλιγαρχίαν μίσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ τριάκοντα τεσσαράκοντα ἐγένοντο.

10 Harpocr. s. v. διαιτητής: . . . . . εἰσὶ δὲ οἱ διαιτηταὶ ἕτεροι τῶν δικαστῶν. οὗτοι μὲν γὰρ ἐν δικαστηρίοις ἐδίκαζον ἀποδεδειγμένοις καὶ τὰς ἀπὸ τῶν διαιτητῶν ἐφεσίμους ⟨δίκας⟩ ἔκρινον. οἱ δὲ διαιτηταὶ κλήρῳ πρότερον λαχόντες ἢ ἐπιτρεψάντων αὐτοῖς τῶν κρινομένων τοῖς κρινομένοις διῄτουν. καὶ εἰ μὲν ἤρεσκε τοῖς ἀντιδίκοις, τέλος εἶχεν ἡ δίκη· εἰ δὲ μή, τὰ ἐγκλήματα καὶ τὰς προκλήσεις καὶ τὰς μαρτυρίας, ἔτι δὲ καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰς ἄλλας πίστεις ἑκατέρων ἐμβαλόντες εἰς καδίσκους καὶ σημηνάμενοι παρεδίδοσαν τοῖς εἰσαγωγεῦσι τῶν δικῶν. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. (Epitomen exscr. Suidas). Harpocr. s. v. εἰσαγγελία: . . . ἄλλη δὲ εἰσαγγελία ἐστὶ κατὰ τῶν διαιτητῶν· εἰ γάρ τις ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ ἀδικηθείη (ἀδικηθῇ codices meliores et Epitome; corr. deteriores), ἐξῆν τοῦτον εἰσαγγέλλειν πρὸς δικαστὰς καὶ ἁλοὺς ἠτιμοῦτο . . . (Epitomen exscr. Suid.III, [ex Photio] Et gen. [unde Symeo], lex. Sabb. 15,27). Lex. Bekk. quintum (BA 235,20) διαιτηταὶ τίνες εἰσίν: κριταί. ἦσαν γὰρ διαιτηταί τινες τῶν ἰδιωτικῶν κριταί. εἰ δέ τινες μὴ ἐπείθοντο τοῖς διαιτηθεῖσιν αὐτοῖς, εἰσῆγον αὐτοὺς εἰς δικαστήριον. ἐγίνοντο δὲ διαιτηταὶ πάντες Ἀθηναῖοι οἷς ἑξηκοστὸν ἔτος ἦν. τὸν δὲ ἀδικοῦντα διαιτητὴν ἐξῆν εἰσαγγέλλειν, καὶ εἴ τις ἑάλω, ἀτιμία ἦν τὸ ἐπιτίμιον. (Inde Et. M. 267,3). Eadem glossa exstat in Schol. Platon. Legg.

γιγνώσκουσι, κἂν μὲν ἀμφοτέροις ἀρέσκῃ τὰ γνωσθέντα καὶ ἐμμένωσιν, ἔχει τέλος ἡ δίκη. ἂν δ' ὁ ἕτερος ἐφῇ τῶν ἀντιδίκων εἰς τὸ δικαστήριον, ἐμβαλόντες τὰς μαρτυρίας καὶ τὰς προκλήσεις καὶ τοὺς νόμους εἰς ἐχίνους, χωρὶς μὲν τὰς τοῦ διώκοντος χωρὶς δὲ τὰς τοῦ φεύγοντος, καὶ τούτους κατασημηνάμενοι καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ διαιτητοῦ γεγραμμένην ἐν γραμματείῳ προσαρτήσαντες παραδιδόασι το[ῖ]ς δ̄ τοῖς τὴν φυλὴν τοῦ φεύγοντος δικάζουσιν. οἱ δὲ παραλαβόντες εἰσάγουσιν εἰς τὸ δικαστήριον, τὰ μὲν ἐντὸς 3
χιλίων εἰς ἕνα καὶ διακοσίους, τὰ δ' ὑπὲρ χιλίας εἰς ἕνα καὶ τετρακοσίους. οὐκ ἔξεστι δ' οὔτε νόμοις οὔτε προκλήσεσι οὔτε μαρτυρίαις ἀλλ' ἢ ταῖς παρὰ τοῦ διαιτητοῦ χρῆσθαι ταῖς εἰς τοὺς ἐχίνους ἐμβεβλημέναις. διαιτηταὶ 4
δ' εἰσὶν οἷς ἂν ἑξηκοστὸν ἔτος ᾖ· τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἐπωνύμων. εἰσὶ γὰρ ἐπώνυμοι δέκα μὲν οἱ τῶν φυλῶν, δύο δὲ καὶ

---

1 γινωισκουσι L*, γιγ suprascr. L[4] αρεσκη L εμμενουσιν L*, corr. L[4] 2 αντιδικω L*, corr. L[4] 3 ειεχι- L*, corr. L[4] 5 γνωσιν leg. Bl, Wn; non omnino video γν, sed ω satis certum est. post γνωσιν etiam την K-W (? Wn), contra pap. 6 τ(ης) φυ^λ L, corr. K-W, al.

---

920 D διαιτηταί εἰσιν ἐν οἷς Ἀθήνησιν εἰσήγοντο αἱ ἰδιωτικαὶ δίκαι. εἰ δέ τινες μὴ ἐπείθοντο τοῖς διαιτηθεῖσιν αὐτοῖς (αὐτοὶ codd.), εἰσῆγον αὐτοὺς εἰς τὸ δικαστήριον καὶ παρὰ τοὺς δικαστάς. ἐγίνοντο δὲ διαιτηταὶ πάντες Ἀθηναῖοι οἷς ἑξηκοστὸν ἦν ἔτος. τὸν δὲ ἀδικοῦντα διαιτητὴν ἐξῆν εἰσαγγέλλειν, καὶ εἴ τις ἑάλω, ἀτιμία ἦν τὸ ἐπιτίμιον et in Lexic. Patm. p. 13: διαιτητής, διαιτηταί· οὗτοι ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη ἐγεγόνεισαν. ἐδίκαζον δὲ τὰς ἰδιωτικὰς δίκας. εἰ δέ τινες αὐτοῖς δικάζουσιν οὐκ ἐπείθοντο. ἐξῆν δὲ καὶ τὸν διαιτητὴν εἰσαγγέλλειν περὶ ὧν ἐδίκασε (leg. ἠδίκησε), καὶ ει ἑάλω, ἄτιμος ἐγίνετο. Hesych. διαιτηταί: Ἀθήνησιν ἕτεροί τινες τῶν δικαστῶν, οἷς ἐπέτρεπον οἱ ἀμφισβητοῦντες τὰ ἐγκλήματα, καὶ αὐτοὶ (leg. οὗτοι) διῄτων (nonnulla exciderunt) εἰ δὲ μή, ἀνέπεμπον ἐπὶ τοὺς δικαστάς. οἱ δὲ περὶ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότες διῄτων. Poll. VIII 126 sqq. Aristotelea cum alienis videtur coniunxisse. atque ab Aristotele quidem haec possunt sumpta esse: 126 διαιτηταὶ δ' ἐκ τῶν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότων ἐκληροῦντο καὶ ἐπεκληροῦντο αὐτοῖς αἱ δίαιται καὶ ἀτιμία ἀφώριστο τῷ μὴ διαιτήσαντι τὴν ἐπικληρωθεῖσαν δίαιταν, et 127 ἡ δ' ἔφεσις αὐτῶν εἰ εἰς δικαστήριον γένοιτο, εἰς ἐχῖνον τὰς ψήφους ἐμβαλόντες ἰδίᾳ ἑκατέρας τὰς τοῦ φεύγοντος καὶ διώκοντος κατεσημαίνοντο. Reliqua ab Aristotele non pendent.

3 Harpocr. ἐχῖνός ἐστι μὲν ἄγγος τι εἰς ὃ τὰ γραμματεῖα τὰ πρὸς τὰς δίκας ἐτίθεντο, Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον. μνημονεύει τοῦ ἄγγους τούτου καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ ..... (Epitomen exscr. Phot.[I] [ex quo Etym. gen., unde Symeo et Et. M. 404,53] et Suid.[IV]).

12 Harpocr. s. v. στρατεία ἐν τοῖς ἐπωνύμοις: ..... τίς ἦν ἡ (ἡ Epit., om. codd.) ἐν τοῖς ἐπωνύμοις στρατεία, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ λέγων. "εἰσὶ γὰρ ἐπώνυμοι δέκα μὲν οἱ τῶν φυλῶν, δύο δὲ καὶ τεσσαράκοντα οἱ τῶν ἡλικιῶν. οἱ δὲ ἔφηβοι ἐγγραφόμενοι πρότερον μὲν εἰς λελευκωμένα γραμματεῖα ἐνεγράφοντο καὶ ἐπεγράφοντο αὐτοῖς ὅ τε ἄρχων ἐφ' οὗ ἐνεγράφησαν (ἐπεγρ. codd. corr. Bekker) καὶ ἐπώνυμος ὁ τῷ προτέρῳ ἔτει δεδιαιτηκὼς (δὲ δεικτικῶς codd.), νῦν δὲ εἰς τὴν βουλὴν ἀναγράφονται". καὶ μετ' ὀλίγα· "χρῶνται δὲ τοῖς ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι, προσγράφουσιν (sic codd.; ὡς γράφουσιν Epitome, corr. Valesius) ἀπὸ τίνος ἄρχοντος ἐπωνύμου μέχρι τίνος δεῖ στρατεύεσθαι ... (Epit. exscr. Phot. et Suid.) — Harpocr. s. v. ἐπώνυμοι: ..... διττοί εἰσιν οἱ ἐπώνυμοι, οἱ μὲν δέκα τὸν ἀριθμόν, ἀφ' ὧν αἱ φυλαί, ἕτεροι δὲ δύο καὶ τεσσαράκοντα, ἀφ' ὧν αἱ ἡλικίαι προσαγορεύονται τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον ἔτος, ἀπὸ ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν μέχρις

τετταράκοντα οἱ τῶν ἡλικιῶν· οἱ δὲ ἔφηβοι ἐγγραφόμενοι πρότερον μὲν εἰς p.27
λελευκωμένα γραμματεῖα ἐνεγράφοντο, καὶ ἐπεγράφοντο αὐτοῖς ὅ τ' ἄρχων
ἐφ' οὗ ἐνεγράφησαν καὶ ὁ ἐπώνυμος ὁ τῷ προτέρῳ ἔτει δεδιαιτηκώς, νῦν
δ' εἰς στήλην χαλκῆν ἀναγράφονται, καὶ ἵσταται ἡ στήλη πρὸ τοῦ βουλευ-
τηρίου παρὰ τοὺς ἐπωνύμους. τὸν δὲ τελευταῖον τῶν ἐπωνύμων λαβόντες 5
οἱ τετταράκοντα διανέμουσιν αὐτοῖς τὰς διαίτας καὶ ἐπικληροῦσιν ἃς ἕκαστος
διαιτήσει· καὶ ἀναγκαῖον ἃς ἂν ἕκαστος λάχῃ διαίτας ἐκδιαιτᾶν. ὁ γὰρ
νόμος, ἄν τις μὴ γένηται διαιτητὴς τῆς ἡλικίας αὐτῷ καθηκούσης, ἄτιμον
εἶναι κελεύει, πλὴν ἐὰν τύχῃ ἀρχὴν ἄρχων τι[ν]ὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ
ἢ ἀποδημῶν· οὗτοι δ' ἀτελεῖς εἰσὶ μόνοι. ἔστιν δὲ καὶ εἰσαγγέλλειν εἰς 6
τοὺς διαιτητάς, ἐάν τις ἀδικηθῇ ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ, κἄν τινος καταγνῶσιν,
ἀτιμοῦσθαι κελεύουσιν οἱ νόμοι· ἔφεσις δ' ἔστι καὶ τούτοις. χρῶνται 7
δὲ τοῖς ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας, καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι
προγράφουσιν, ἀπὸ τίνος ἄρχοντος καὶ ἐπωνύμ[ου] μέχρι τίνων δεῖ στρα-
τεύεσθαι.

LIV. κληροῦσι δὲ καὶ τάσδε τὰς ἀρχάς· ὁδοποιοὺς πέντε οἷς προσ- 1
τέτακται δημοσίους ἐργάτας ἔχουσι τὰς ὁδοὺς ἐπισκευάζειν. καὶ λογιστὰς 2
δέκα καὶ συνηγόρους τούτοις δέκα, πρὸς οὓς ἅπαντας ἀνάγκη τοὺς τὰς

---

1 ενγραφομένοι L 3 προτερωι L, Harp.; πρότερον K-W, Bl 5 παρὰ] π-, sc. περὶ, L κ(αι) τον τελευταιον L*, corr. inter scribendum L[4] επωνυμω L*, ν suprascr. L[1] 9 τυχη L 11 διαιτητάς] δικαστάς Harp., Lex. Bekk. quint. (v. testim.); verba eadem inter se confundit et Lex Bekk. quint. 306,15; v. testim. ad p. 57,5) αδικηθη L 16. 17 προτετακται L*, corr. L[1] 17 επισκευασειν L*, ut vid., corr. L[4]

ἑξήκοντα. (Epitomen exscr. Phot.[I] et Suid.[I]). — Lex. Bekk. quintum (BA 245,17) ἐπώνυμοι: ἄρχοντες δισσοί εἰσιν, οἱ μὲν τεσσαράκοντα δύο τῶν ἡλικιῶν, οἱ δὲ δέκα τὸν ἀριθμόν, ἀφ' ὧν αἱ φυλαὶ προσηγορεύθησαν. Ad eandem glossam redeunt quae habet (ex Photio) Etym. gen. (unde Et. M. 369,15) . . . . . ἐπώνυμοι: διττοί εἰσιν οὗτοι, οἱ μὲν λεγόμενοι τῶν ἡλικιῶν, καὶ εἰσὶ δύο καὶ τεσσαράκοντα, οἳ καλοῦνται καὶ λήξεων ἐπώνυμοι, οἱ δὲ δέκα, ἀφ' ὧν αἱ φυλαὶ προσηγορεύθησαν, οἷον Ἐρεχθεύς, Αἰγεύς κτλ. (cf. supra ad 21,6). —

10 Cf. testimon. ad p. 57,10 allata.

13 Cf. testimon. ad p. 58,12 allata.

17 Schol. Ar. Vesp. 691 (V) κληρωτοὺς δὲ γενομένους δέκα συνηγόρους Ἀριστοτέλης φησίν. Lex. Bekk. quintum (BA 310,6) s. v. τίνες ποίων δικαστηρίων εἶχον τὴν ἡγεμονίαν: . . . . . οἱ λογισταὶ τὰς εὐθύνας ἁπάσας εἰσῆγον Phot.[II] = Suid.[I] ἡγεμονία δικαστηρίου: τοῖς ἄρχουσιν οὐ πάσας πᾶσιν ἐφεῖτο δίκας εἰσάγειν, ἀλλὰ . . . . . τοῖς δὲ λογισταῖς τὰς κατὰ τῶν ἀρξάντων εὐθύνας. — Lex. Bekk. quintum (BA 245,6; exscr. lexicon Bekk. quartum, BA 187,3) = Lex. Bachmann. p. 240,10 (exscr. Suid. et Phot., unde Et. gen., ex quo Symeo et Et. M. 391,56) εὐθύνας: κυρίως ἃς εἰσάγουσιν οἱ λογισταὶ πρὸς τοὺς δόξαντας μὴ ὀρθῶς ἄρξαι τῆς πόλεως ἢ πρεσβεῦσαι κακῶς. καὶ τὰ δικαστήρια μὲν οἱ λογισταὶ κληροῦσιν, κατηγορεῖ δὲ ὁ βουλόμενος καὶ τοῖς δικασταῖς ἐφεῖται τιμᾶσθαι τοῖς ἁλοῦσιν. Eandem glossam habent Lex. Patm. p. 142 εὔθυνα: ἣν εἰσῆγον οἱ λογισταὶ κατὰ τῶν δοξάντων μὴ ὀρθῶς ἄρξαι ἢ παραπρεσβεῦσαι ἢ ὅλως δημόσιόν τι καὶ κοινὸν διαχειρισάντων. κατηγόρει δὲ ὁ βουλόμενος καὶ τοῖς δικασταῖς ἐφεῖτο τιμᾶν ὅσον ἐβούλοντο, et Lex. Cant. p. 670,12 = Schol. Plat. Legg. 945 D. εὔθυνα (εὐθύνη schol. εὐθυνία lex. Cant.) ἐστι κρίσις κατὰ τῶν ἀρξάντων ἢ πρεσβευσάντων ἤ τι τῶν τῆς πόλεως χειρισάντων (χειρωσάντων lex. Cant.) ὅλως. — Lex. Cantabr.

ἀρχὰς ἄρξ[αντ]ας λόγον ἀπενεγκεῖν. οὗτοι γάρ εἰσι μόνοι ⟨οἱ⟩ τοῖς ὑπευ- p.27
θύνοις λογιζόμενοι καὶ τὰς εὐθύνας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγοντες. κἂν μέν
τινα κλέπτοντ' ἐξελέγξωσι, κλοπὴν οἱ δικασταὶ καταγιγνώσκουσι καὶ τὸ
γνωσθὲν ἀποτίνεται δεκαπλοῦν· ἐὰν δέ τινα δῶρα λαβόντα ἐπιδείξωσιν καὶ
καταγνῶσιν οἱ δικασταί, δώρων τιμῶσιν, ἀποτίνεται δὲ καὶ τοῦτο δεκαπλοῦν·
ἂν δ' ἀδικεῖν καταγνῶσιν, ἀδικίου τιμῶσιν, ἀποτίνεται δὲ τοῦθ' ἁπλοῦν, ἐὰν
πρὸ τῆς θ̄ πρυτανείας ἐκτείσῃ τις, εἰ δὲ μή, διπλοῦται. τὸ ⟨δὲ⟩ δεκαπλοῦν
οὐ διπλοῦται.

κληροῦσι δὲ καὶ γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν καλούμενον, ὃς τῶν 3
γραμμάτων ἐστὶ κύριος καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ γιγνόμενα φυλάττει, καὶ τἆλλα
πάντα ἀντιγράφεται καὶ παρακάθηται τῇ βουλῇ. πρότερον μὲν οὖν οὗτος
ἦν χειροτονητός, καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους καὶ πιστοτάτους ἐχ[ει]ροτόνουν· καὶ
γὰρ ἐν ταῖς στήλαις πρὸς ταῖς συμμαχίαις καὶ προξενί[αι]ς καὶ πολιτείαις
οὗτος ἀναγράφεται· νῦν δὲ γέγονε κληρωτός. κληροῦσι δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς 4
νόμους ἕτερον ὃς παρακάθηται τῇ βουλῇ, καὶ ἀντιγράφεται καὶ οὗτος

---

1 μονοι | τοις L, οἱ add. J. B. Mayor; εἰσιν οἱ μόνοι Bl, K-W[3] 3 καταγινωισκουσι L*, ι post ω del. L[4], puncto superposito 7 τ(ης) male scriptum rescr. L[4] εκτισηι L 10 γραμματων Harp., Poll.; -τεω(ν) L. post γρ., τ' add. Harp. (exc. MSS. BC), quem sequuntur Bl, K-W[3]; sed illic necesse fuit τε inserere propter formam locutionis (v. testim.) γινομενα L, γενομενα Harp. (exc. MS. B) 12 απιστοτατους L 14. 15 επι τουτοις ν[ο]μον ετερον L; corr. ex Poll.

672,20 λογισταὶ καὶ συνήγοροι: Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ οὕτω λέγει "λογισταὶ δὲ αἱροῦνται (κληροῦνται Blass) δέκα παρ' οἷς διαλογίζονται πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ τά τε λήμματα καὶ τὰς γεγενημένας δαπάνας καὶ ἄλλοις δέκα συνηγόροις· οἵ τινες συναναχρίνουσι τούτοις· καὶ οἱ τὰς εὐθύνας διδόντες παρὰ τούτοις ἀνακρίνοντες πρῶτον, εἶτα ἐφίεται εἰς τὸ δικαστήριον εἰς ἕνα καὶ πεντακοσίους.

6 Harpocr. s. v. ἀδικίου: ..... ἀποτίνυται δὲ τοῦτο ἁπλοῦν, ἐὰν πρὸ τῆς θ̄ πρυτανείας ἀποδοθῇ, εἰ δὲ μή, διπλοῦν καταβάλλεται. (Epitomen exscr. Phot.[I], Suid., Lex. Bachm. 341,29 Bekk.)

9 Harpocr. s. v. γραμματεύς: ..... ὁ γραμματεὺς πῶς τε καθίστατο καὶ τί ἔπραττεν ὡς τῶν γραμμάτων τέ ἐστι κύριος καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ γινόμενα φυλάττει καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἀντιγράφεται, καὶ παρακάθηται τῇ βουλῇ, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. — Harpocr. s. v. ἀντιγραφεύς: ..... διττοὶ δ' ἦσαν ἀντιγραφεῖς, ὁ μὲν τῆς διοικήσεως, ὥς φησι Φιλόχορος, ὁ δὲ τῆς βουλῆς, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. (Epitomen exscr. Lex. Bachm. p. 410,6 Bk. et Suid.). — Poll. VIII 98 γραμματεὺς ὁ κατὰ πρυτανείαν κληρωθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τῷ τὰ γράμματα φυλάττειν καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ ἕτερος ἐπὶ τοὺς νόμους ὑπὸ τῆς βουλῆς χειροτονούμενος. ὁ δ' ὑπὸ τοῦ δήμου αἱρεθεὶς γραμματεὺς ἀναγινώσκει τῷ τε δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ. — Lex. Bekk. quintum (BA 226,30) γραμματεύς: καὶ τὸν γραμματέα [ὁ δῆμος] χειροτονεῖ ὁ δῆμος. ἀναγνωσόμενον αὐτῷ καὶ τῇ βουλῇ. καὶ οὗτος οὐδενὸς τὸ συνόλον ἄλλου ἐστὶ κύριος ἢ τοῦ ἀναγνῶναι. Suid. γραμματεύς[II]: ... κληρωτοὶ δὲ ἦσαν τὸν ἀριθμὸν τρεῖς, γράφοντες τὰ δημόσια. οὐδενὸς δὲ ἦσαν κύριοι ἀλλ' ἢ τοῦ γράφειν καὶ ἀναγνῶναι. Lex. Bekk. quartum (BA 185,14) γραμματεύς: ὁ ἀναγινώσκων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τὰ προστεταγμένα (leg. πραττόμενα). κατὰ χρόνον ⟨δ'⟩ ἠλλάσσετο. ὁ δὲ καταγραφόμενος (leg. ἀντιγραφόμενος) τὰ ἐν τῇ βουλῇ γινόμενα ἀντιγραφεὺς ἐλέγετο. Suid. s. v. γραμματεύς[I] = Lex. Sabb. 7,2: γραμματεύς· οὗτος πράξεως μὲν οὐδεμιᾶς ἦν κύριος, ὑπανεγίνωσκε δὲ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τὰ πραττόμενα. ὁ δ' ἀντιγραφεὺς καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ γράφειν τὰ παρὰ τῇ βουλῇ ὠνόμασται.

πάντας. χειροτονεῖ δὲ καὶ ὁ δῆμος γραμματέα τὸν ἀναγνωσόμενον αὐτῷ 5
καὶ τῇ βουλῇ, καὶ οὗτος οὐδενός ἐστι κύ[ρι]ος ἀλλὰ τοῦ ἀναγνῶναι. p.27
κληροῖ δὲ καὶ ἱεροποιοὺς δέκα, τοὺς ἐπὶ τὰ ἐκθύματα καλουμένους, 6
[οἳ] τά τε μ[αν]τευτὰ ἱερὰ θύουσιν, κἄν τι καλλιερῆσαι δέῃ, καλλιεροῦσι
μετὰ τῶν μάντε[ων]. κληροῖ δὲ καὶ ἑτέρους δέκα, τοὺς κατ' ἐνιαυτὸν 7
καλουμένους, οἳ θυσίας τέ τινας θύουσι [καὶ τ]ὰς πεντετηρίδας ἁπάσας διοι-
κοῦσιν πλὴν Παναθηναίων. ε[ἰσὶ δ]ὲ πεντετηρίδες μία μ[ὲν ἡ εἰ]ς Δῆλον
(ἔστι δὲ καὶ ἑπ[τ]ετηρὶς ἐνταῦθα), δευτέρα δὲ Βραυρώνια, τρίτη [δ'
Ἡράκλε]ια, τετάρτη [δ]' Ἐλευσ[ίν]ια, ε̅ δὲ Πα[ν]αθήναια· καὶ τούτων
οὐδεμία ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγίγνε[ται. νῦν] δὲ πρόσκειται [καὶ Ἡ]φαίσ[τια]
ἐπὶ Κηφισοφῶντος ἄρχοντος.

κληροῦσι δὲ καὶ εἰς Σαλαμῖνα ἄρχον'τα, καὶ εἰς Πει[ραι]έα 8
δήμαρχον, οἳ τά τε Διονύσια ποιοῦσιν ἑκατέρωθι καὶ χορηγοὺς καθιστᾶσιν.
ἐν Σαλαμ[ῖνι] δὲ καὶ τοὔ[ν]ομα τοῦ ἄρχοντος ἀναγράφεται.

LV. αὗται μὲν οὖν αἱ ἀρχαὶ κληρωταί τε καὶ κύριαι τῶν εἰ[ρη]μένων 1
[πάντ]ων εἰσίν. οἱ δὲ καλούμενοι ἐννέα ἄρχοντες τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὃν

---

2 ἀλλὰ] ἀλλ' ἢ Bl, cum Suid., et hoc apud Ar. maxime usitatur; cf. autem Bonitz, Ind. Ar. 33b 8 επ[τ]ηρις L*, corr. L⁴ 9 Ἡράκλεια e Poll. restitutum; relliquias cum hoc congruere negat Wn, sed dubito; ante α videtur ι (et fortasse ει) fuisse, non τ ut dicit Wn ε̅ nunc clare legitur amoto frustulo papyraceo quod obscurabat 10 ουδ(ε)αμια L, ut vid. γινε . . . L*, εν suprascr. L⁴ νῦν suppl. Bl π'κειται L*, ρος suprascr. L⁴? καὶ Ἡφαίστια suppl. Bl; vestigia cum τια congruunt 11 Κηφισοφοντος L*, corr. L⁴ 13 ποιοῦσι L 16 πάντων] ἁπάντων Papageorgios, Bl²; πράξεων Kaibel (K-W³)

---

3 Poll. VIII 107 ἱεροποιοί: δέκα ὄντες οὗτοι ἔθυον θυσίας τὰς πεντετηρίδας, τὴν εἰς Δῆλον, τὴν ἐν Βραυρῶνι, τὴν τῶν Ἡρακλείων (ἡρακλειδῶν libri, corr. Jungermann), τὴν Ἐλευσῖνι. — Lex. Bekk. quintum (BA 265,22) ἱεροποιοί: κληρωτοὶ ἄρχοντες, εἰσὶ δὲ δέκα τὸν ἀριθμόν, οἳ τά τε μαντεύματα ἱεροθυτοῦσι, κἄν τι καλλιερῆσαι δέῃ, καλλιεροῦσι μετὰ τῶν μάντεων καὶ θυσίας τὰς νομιζομένας ἐπιτελοῦσι καὶ τὰς πενταετηρίδας ἁπάσας διοικοῦσιν πλὴν Παναθηναίων. Eandem glossam habet Phot. ἱεροποιοί: κληρωτοὶ ἄρχοντες, δέκα τὸν ἀριθμόν, οἳ τά τε μαντεύματα ἱεροθυτοῦσι, κἄν τις καλλιερήσῃ, συγκαλλιεροῦσι τοῖς μαντεύμασι, καὶ θυσίας τὰς νομιζομένας ἐπιτελοῦσι καὶ τὰς πενταετηρίδας ἁπάσας διοικοῦσι πλὴν Παναθηναίων. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἱεροποιοὶ τῶν σεμνῶν θεῶν οἳ τὸν ἀριθμόν εἰσιν ἀόριστοι. Item Lex. Patm. p. 11 ἱεροποιοί: κληρωτοὶ ἄρχοντες δέκα οἳ τὰ μεμαντευμένα ἱερὰ θύουσιν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν σεμνῶν θεῶν. Photii glossam usque ad ἐπιτελοῦσιν exscr. Etym. genuin., ex quo Symeo; auctor Etymol. Magni loco glossae Photianae, quam ex Etym. genuino sumere poterat, e codice suo lexici Bekkeriani quinti eandem glossam deprompsit ita ut scriberet κἄν τι καλλιερῆσαι δέῃ, καλλιεροῦσι μετὰ τῶν μάντεων, et post πλὴν Παναθηναίων sic pergeret: ταῦτα δ' Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Δημοσθένης κτλ.

16 Poll. VIII 85 sq. ἀρχόντων δὲ τῶν Ἀθήνησιν ὀνόματα οἱ ἐννέα ἄρχοντες. εἰσὶ δὲ ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπώνυμος ἄρχων, βασιλεύς, πολέμαρχος καὶ θεσμοθέται ἕξ· ἐκ τούτων γὰρ οἱ ἐννέα συμπληροῦνται. ἐκαλεῖτο δέ τις θεσμοθετῶν ἀνάκρισις, εἰ Ἀθηναῖοί εἰσιν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας καὶ τῶν δήμων πόθεν καὶ εἰ Ἀπόλλων ἐστὶν αὐτοῖς πατρῷος καὶ Ζεὺς ἕρκιος καὶ εἰ τοὺς γονέας εὖ ποιοῦσιν, καὶ εἰ ἐστράτευνται ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ εἰ τὸ τίμημα ἔστιν αὐτοῖς. ἐπηρώτα δ' ἡ βουλή, ὤμνυον δ' οὗτοι πρὸς τῇ βασιλείῳ στοᾷ ἐπὶ τοῦ λίθου, ὑφ' ᾧ τὰ ταμιεῖα, συμφυλάξειν τοὺς νόμους καὶ μὴ δωροδοκήσειν ἢ χρυσοῦν ἀνδριάντα ἀποτίσειν. εἶτα ἐντεῦθεν εἰς ἀκρόπολιν ἀνελθόντες ὤμνυον ταὐτά. Lex. Cantabr. 670,14: Θεσμοθετῶν

τρόπον καθίσταντο [εἴρ]ηται· [νῦν] δὲ κληροῦσιν θεσμοθέτας μὲν ἓξ καὶ
γραμματέα τούτοις, ἔτι δ' ἄρχοντα καὶ βασιλ[έ]α καὶ πολέμαρχον κατὰ
μέρος ἐξ ἑκάστης φυλῆς. δοκιμάζονται δ' οὗτοι πρῶτον μὲν ἐν τῇ 2
β[ουλ]ῇ τοῖς φ̄ πλὴν τοῦ γραμματέως, οὗτος δ' ἐν δικαστηρίῳ μόνον ὥσπερ
οἱ ἄλλοι ἄρχοντ[ες] (πάντες γὰρ καὶ οἱ κληρωτοὶ καὶ οἱ χειροτονητοὶ
δοκιμασθέντες ἄρχουσιν), οἱ δ' ἐννέα ἄ[ρ]χοντες ἔν τε τῇ βουλῇ καὶ πάλιν
ἐν δικαστηρίῳ. καὶ πρότερον μὲν οὐκ ἦρχεν ὅντ[ιν'] ἀποδοκιμάσειεν ἡ
βουλή, νῦν δ' ἔφεσίς ἐστιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ τοῦτο κύριόν ἐστι τῆς
δοκιμ[α]σίας. ἐπερωτῶσιν δ', ὅταν δοκιμάζωσιν, πρῶτον μὲν 'τίς | 3
σοι πατὴρ καὶ πόθεν τῶν δήμων, καὶ τίς πατρὸς πατήρ, καὶ τίς μήτηρ, p. 28
καὶ τίς μητρὸς πατὴρ καὶ πόθεν τῶν δήμων'; μετὰ δὲ ταῦτα, εἰ ἔστιν
αὐτῷ Ἀπόλλων πατρῷος καὶ Ζεὺς ἑρκεῖος, καὶ ποῦ ταῦτα τὰ ἱερά ἐστιν,
εἶτα ἠρία εἰ ἔστιν καὶ ποῦ ταῦτα, ἔπειτα γονέας εἰ εὖ ποιεῖ, [καὶ] τὰ
τέλη ⟨εἰ⟩ τελεῖ, καὶ τὰς στρατείας εἰ ἐστράτευται. ταῦτα δ' ἀνερωτήσας
'κ[ά]λει', φησίν, 'τούτων τοὺς μάρτυρας'. ἐπειδὰν δὲ παράσχηται τοὺς 4
μάρτυρας, ἐπερωτᾷ 'τούτου βούλεταί τις κατηγορεῖν'; κἂν μὲν ᾖ τις κατή-
γορος, δοὺς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν οὕτω δίδωσιν ἐν μὲν τῇ βουλῇ τὴν
ἐπιχειροτονίαν, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ τὴν ψῆφον· ἐὰν δὲ μηδεὶς βούληται
κατηγορεῖν, εὐθὺς δίδωσι τὴν ψῆφον. καὶ πρότερον μὲν εἷς ἐνέβαλλε τὴν
ψῆφον, νῦν δ' ἀνάγκη πάντας ἐστὶ διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα, ἄν τις
πονηρὸς ὢν ἀπαλλάξῃ τοὺς κατηγόρους, ἐπὶ τοῖς δικασταῖς γένηται τοῦτον
ἀπ[ο]δοκιμάσαι. δοκιμασθέν⟨τες⟩ δὲ τοῦτον τὸν τρόπον βαδίζουσι πρὸς 5
τὸν λίθον ἐφ' ο[ὗ] τὰ τόμι' ἐστίν, ἐφ' οὗ καὶ οἱ διαιτηταὶ ὀμόσαντες ἀπο-

1 εἴρηται] προείρηται Bl, Wn (K-W[3]), quod non capit spatium; neque enim litterae ιρητα extant, sed clare ται, minus clare η   post ειρηται spatium 4 litt. idoneum, sed νυν sufficeret, sicut λεμ in proximo versu   3 κοκιμ- L*, corr. L[4]   τη L   5 πάντες] ἅπαντες Diels, Bl, Wn; ligatura ante π potest vel σ vel α esse (sed melius σ), spatium autem magis 2 quam 3 litteris idoneum est   de κ(αι) ante οἱ nihil nisi vestigium compendii minutum relictum est   6 δοκιμασθεντας L*, corr. L[4]   ἐννέα] non ἐννέ', ut Bl, K-W, cum α utrumque conspici possit   10 πατηρ πατρος L*, ordinem mutavit signis superpositis L[4]   14 εἰ add. K-W e lex. rhet. Cantabr. et Dinarch. 2,18   15. 16 ἐπειδὰν . . . μάρτυρας om. L*, suprascr. L[4]   16 βουλευται L   η L   19 ενεβαλε L*, corr. L[4]   21 απαλλαξη L   γενηνηται L*, corr. L[4]   22 δοκιμασθεν L, quod nescio an retinendum sit; δοκιμασθέντες Rutherford, edd. cett.   23 εφ potius quam υφ L (utrumque libri Poll.)   postea ο potius quam ω (de umbris litterarum errat Kaibel p. 230, quippe qui ectypum solum vidisset): ἐφ' ᾧ K-W[3], Bl, ἐφ' οὗ H-L, S.

ἀνάκρισις: κατὰ Ἀριστοτέλην οἱ θεσμοθέται ἐκ τῶν θ̄ ἀρχόντων αὐτοὶ ἓξ ὄντες· οἱ δὲ λαχόντες ὑπὸ (ὑπὲρ cod.) τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων καὶ τοῦ δικαστηρίου δοκιμάζονται πλὴν τοῦ γραμματέως ἐρωτώμενοι τίνες αὐτῶν πατέρες· ὁμοίως καὶ δήμων τίνων εἰσί· καὶ εἰ ἔστιν αὐτοῖς Ἀπόλλων πατρῷος καὶ Ζεὺς (ζ^ο cod.) ἕρκειος· καὶ εἰ τοὺς γονέας εὖ ποιοῦσι· καὶ εἰ τὰ τέλη τελοῦσι. καὶ εἰ τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος στρατείας ἐστρατεύσαντο· πάντα οὖν ἀνάκρισιν εὐλόγως ὠνόμασαν.

23 Harpocr. s. v. λίθος: . . . . . ἐοίκασι δ' Ἀθηναῖοι πρός τινι λίθῳ τοὺς ὅρκους ποιεῖσθαι, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ καὶ Φιλόχορος ἐν τῷ γ̄ ὑποσημαίνουσιν (Epitomen exscr. Phot. Suid.[II]).

φαίνονται τὰς διαίτας καὶ οἱ μάρτυρες ἐξόμνυνται τὰς μαρτυρίας· ἀναβάντες p.28 δ' ἐπὶ τοῦτον ὀμνύουσιν δικαίως ἄρξειν καὶ κατὰ τοὺς νόμους, καὶ δῶρα μὴ λήψεσθαι τῆς ἀρχῆς ἕνεκα, κἄν τι λάβωσι ἀνδριάντα ἀναθήσειν χρυσοῦν. ἐντεῦθεν δ' ὀμόσαντες εἰς ἀκρόπολιν βαδίζουσιν καὶ πάλιν ἐκεῖ ταὐτὰ ὀμνύουσι, καὶ μετὰ ταῦτ' εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσέρχονται.

LVI. λαμβάνουσι δὲ καὶ παρέδρους ὅ τ' ἄρχων καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ 1 πολέμαρχος δύο ἕκαστος οὓς ἂν βούληται, καὶ οὗτοι δοκιμάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ πρὶν παρεδρεύειν, καὶ εὐθύνας διδόασιν ἐπὰν παρεδρεύσωσιν.

καὶ ὁ μὲν ἄρχων εὐθὺς εἰσελθὼν πρῶτον μὲν κηρύττει, ὅσα τις 2 εἶχεν πρὶν αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἀρχήν, ταῦτ' ἔχειν καὶ κρατεῖν μέχρι ἀρχῆς τέλους. ἔπειτα χορηγοὺς τραγῳδοῖς καθίστησι τρεῖς ἐξ ἁπάντων 3 Ἀθηναίων τοὺς πλουσιωτάτους· πρότερον δὲ καὶ κωμῳδοῖς καθίστη πέντε, νῦν δὲ τούτοις αἱ φυλαὶ φέρουσιν. ἔπειτα παραλαβὼν τοὺς χορηγοὺς τοὺς ἐνηνεγμένους ὑπὸ τῶν φυλῶν εἰς Διονύσια ἀνδράσιν καὶ παισὶν καὶ κωμῳδοῖς. καὶ εἰς Θαργήλια ἀνδράσιν καὶ παισίν (εἰσὶ δ' οἱ μὲν εἰς Διονύσια κατὰ φυλάς, εἰς Θαργήλια ⟨δὲ⟩ δυοῖν φυλαῖν εἷς· παρέχει δ' ἐν μ[έρ]ει ἑκατέρα τῶν φυλῶν) τούτοις τὰς ἀντιδόσεις ποιεῖ καὶ τὰς σκήψεις εἰσ[άγει, ἐά]ν τις ἢ λελητουργη[κέ]ν[αι] φῇ πρότερον ταύτην τὴν λητουρ[γίαν, ἢ ἀ]τελὴς εἶναι, λελητ[ου]ργ[ηκὼς ἑ]τέραν λητουργίαν καὶ τῶν χρόνων αὐτῷ [τῆς ἀτελ]είας μὴ ἐξεληλυθό[των, ἢ τὰ] ἔτη μὴ γεγονέναι· δεῖ γὰρ τὸν τοῖς παι[σὶν χορ]ηγοῦντα ὑπὲρ τετταρά[κον]τα ἔτη γεγονέναι. καθίστησι δὲ καὶ εἰς Δῆλον χορηγοὺς καὶ ἀρχ[ι]θέω[ρον [τῷ] τριακοντορίῳ τῷ τοὺς ἠθέους ἄγοντι. πομπῶν δ' ἐπιμελεῖτ[αι τῆς τ]ε τῷ Ἀσκληπιῷ γιγνομένης, ὅταν 4 οἰκουρῶσι μύσται, καὶ τῆς Διονυσίων τῶν μ[εγά]λων μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν, οὓς πρότερον μὲν ὁ δῆμος ἐχειροτόνει δέκα ὄντας, κ[αὶ τὰ] εἰς τὴν πομπὴν

---

7 ἑκάτερος Harp. (v. testim.) 8 εαν L 13 τούτους Wyse (K-W, Bl, S), coll. Dem. 39 § 7. 16 δε in L non exstare certum est δυειν L, corr. H-L (Meisterhans³ p. 201) 17 τ(ης) σκηψεις L*, τασκηψεις L⁴ 18 λεληтουργηκέναι φῇ προτερον restit. S φη L λειτουργιαν L*, η super ει ser. L⁴ 19 λελητ[ου]ργ[ηκως] L*, ει super η scr. L⁴ λουτηργιαν L*, corr. L⁴ 22 ἀρχιθεώρους Torr, H-L, ἀρχιθέωρον Lipsius, al.; spatium singulari numero aptius 23 γινομενης L

---

6 Harpocr. s. v. πάρεδρος: ..... Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ "λαμβάνουσι δὲ καὶ παρέδρους ὅ τε ἄρχων καὶ ὁ πολέμαρχος, δύο ἑκάτερος οὓς ἂν βούληται, καὶ οὗτοι δοκιμάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ πρὶν παρεδρεύειν, καὶ εὐθύνας διδόασιν ἐπὰν παρεδρεύσωσιν". (Epitomen exscr. Phot. Suid.) — Poll. VIII 92 πάρεδροι δ' ὀνομάζονται οὓς αἱροῦνται ἄρχων καὶ βασιλεὺς καὶ πολέμαρχος, δύο ἕκαστος οὓς βούλεται. δοκιμασθῆναι δ' αὐτοὺς ἐχρῆν ἐν τοῖς πεντακοσίοις, εἶτ' ἐν δικαστηρίῳ.

11 Lex. Cantabr. 670,4 ἐπώνυμος ἄρχων: ἀφ' οὗ ἡ πόλις χρηματίζει· ἔχει δὲ ἐπιμέλειαν χορηγοὺς καταστῆσαι εἰς Διονύσια καὶ Θαργήλια· ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν εἰς Δῆλον καὶ τῶν ἀλλαχόσε πεμπομένων Ἀθήνηθεν χορῶν· λαγχάνονται δὲ παρ' αὐτῷ καὶ γραφαί· καὶ δίκας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγει.

21 Harpocr.: ὅτι νόμος ἐστὶν ὑπὲρ μ̄ ἔτη γενόμενον χορηγεῖν παισίν, Αἰσχίνης τε ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολ[ιτ]είᾳ. (Epitomen exscr. Phot. et Suid.)

ἀναλώματα παρ' αὐτῶ[ν] ἀνήλι[σ]κον, νῦν δ' ἕνα τῆς φυλῆ[ς ἑκ]άστης p.28
κληροῖ καὶ δίδωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν ἑκατὸν μνᾶς. ἐπιμελ[εῖτα]ι δὲ 5
καὶ τῆς εἰς Θαργήλια καὶ τῆς τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι. διοικεῖ δὲ καὶ τὸν
ἀγῶνα τῶ[ν Διο]νυσίων οὗτος καὶ τῶν Θαργηλίων. ἑορτῶν μὲν οὖν ἐπι-
μελεῖται τούτων. γραφαὶ δ[ὲ καὶ] δίκαι λαγχάνονται πρὸς αὐτόν, ἃς 6
ἀνακρίνας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγει, [γο]νέων κακώσεως (αὗται δ' εἰσὶν
ἀζήμιοι τῷ βουλομένῳ δ[ι]ώκειν), ὀρφανῶν κακώσεως (αὗται δ' εἰσὶ κατὰ
τῶν ἐπιτρόπων), ἐπικλήρου κακώσε[ως . . . . (αὗτ]αι δ' εἰσὶ κατὰ [τῶν]
ἐπιτρόπων καὶ τῶν συνοικούντων), οἴκου ὀρφανικοῦ κακώσεως (εἰσὶ δὲ καὶ
[αὗται κατὰ τῶν] ἐπιτρό[π]ων), παρανοίας, ἐάν τις αἰτιᾶταί τινα παρα-
νοοῦντα τὰ [. . . . . ἀ]πολλύν[αι], εἰς δατητῶν αἵρεσιν, ἐάν τις μὴ

---

3 novum fragmentum litteras paucas trium versuum hic continet 6 τὸ non certum. δι super rasuram earundem litt. scriptum est 8 κακωσε[ως αυτ]αι nisi litura fuit, maius supplementum desideratur 9 ορφανου L*, ικ suprascr. L4 11 ὑπάρχοντα suppl. Bl., spatio idoneum, sed cum vestigiis primae litterae parum congruit. nescio an superscriptum fuerit aliquid διαιτητ(ων) L, corr. e lex. rhet. Cant.

---

5 Poll. VIII 89 ὁ δὲ ἄρχων διατίθησι μὲν Διονύσια καὶ Θαργήλια μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται κακώσεως, παρανοίας, εἰς δατητῶν (διαιτητῶν vulgo) αἵρεσιν, ἐπιτροπῆς ὀρφανῶν, ἐπιτρόπων καταστάσεις, κλήρων καὶ ἐπικλήρων ἐπιδικασίαι. ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν γυναικῶν αἳ ἂν φῶσιν ἐπ' ἀνδρὸς τελευτῇ κύειν, καὶ τοὺς οἴκους ἐκμισθοῖ τῶν ὀρφανῶν. Harpocr. s. v. ἡγεμονία δικαστηρίου: . . . . . ἄλλαι πρὸς ἄλλους τῶν ἀρχόντων ἐλαγχάνοντο δίκαι, τὰς δὲ ἀπενεχθείσας αἱ ἀρχαὶ κατὰ τὸν αὐτῆς (αὐτῆς D; αὐ E; αὐτῶν vel αὐτὸν reliqui codd.) ἑκάστη νόμον εἰσῆγον εἰς δικαστήριον ἡγουμένη καὶ προεστῶσα, οἷον πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα αἱ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἐπικλήρων, πρὸς δὲ τὸν βασιλέα αἱ τῆς ἀσεβείας, πρὸς δὲ τὸν πολέμαρχον τοῦ ἀποστασίου τε καὶ ἀπροστασίου, πρὸς δὲ τοὺς θεσμοθέτας αἱ τῆς ξενίας τε καὶ δωροξενίας καὶ συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ὕβρεως καὶ μοιχείας καὶ βουλεύσεως καὶ ἄλλων (Epitomen descr. Phot.I [unde Et. gen., ex quo Et. M. 418,29] et Suid.II). Lex. Bekk. quintum (BA 309,33) τίνες ποίων δικαστηρίων εἶχον τὴν ἡγεμονίαν: πρὸς τὸν ἄρχοντα κακώσεως ἐλαγχάνον⟨το⟩ γραφαὶ καὶ αἱ τῶν γονέων, εἴ τούτους τις αἰτίαν ἔχοι κακοῦν, καὶ ⟨αἱ⟩ τῶν ὀρφανῶν, ἔτι δὲ παρανοίας καὶ ἀργίας, ⟨καὶ κλήρων⟩ ἐπιδικασίαι (ἐπιδικασίαν cod. corr. Bekker) καὶ ἐπικλήρων γυναικῶν· ἁπάσας ταύτας ἦγεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον ἡγεμονίαν αὐτῶν ἔχων. Phot.II = Suid.I ἡγεμονία δικαστηρίου: τοῖς ἄρχουσιν οὐ πάσας πᾶσιν ἐφεῖτο δίκας εἰσάγειν, ἀλλὰ τῷ μὲν ἄρχοντι τὰς τῶν ὀρφανῶν καὶ τὰς τῆς παρανοίας καὶ τὰς τῶν ἐπικλήρων (ἀποκλήρων et Phot. et Suid.) ἐπιδικασίας. — Lex. Cantabr. s. v. ἐπώνυμος 670,8 . . . . λαγχάνονται δὲ παρ' αὐτῷ καὶ γραφαί, καὶ δίκας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγει. — Lex. Bekk. quint. (BA 269,1): κακώσεως καὶ κατὰ τίνος ἐδίδοτο· δίκης ὄνομά ἐστι κατὰ τῶν ἀνδρῶν ταῖς ἐπικλήροις γυναιξὶ διδομένη, καὶ κατὰ τῶν ἐπιτρόπων τοῖς ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν ἐπεξιοῦσι καὶ κατὰ τῶν γονέων (sic!). καὶ ἡ τοιαύτη δίκη οὕτως ἀπεφέρετο γονέων κακώσεως, ὀρφανῶν κακώσεως ἢ οἴκου ὀρφανικοῦ κακώσεως. — Phot.II κακώσεως: δίκης ὄνομά ἐστιν κατὰ τριῶν ταττόμενον· ἢ γὰρ κατὰ τῶν ἀνδρῶν ταῖς γυναιξὶν ἢ κατὰ τῶν ἐπιτρόπων τοῖς ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν ⟨ἐπ⟩εξιοῦσιν, ὧν ἡ μὲν ἐλέγετο κακώσεως, ἡ δὲ παίδων κακώσεως.

11 Lex. Cantabr. 667,28: εἰς δατητῶν (δατητὸν cod., corr. Meier) ⟨αἵρεσιν add. Meier⟩· πρόκλησις νεμήσεως (νεμέσεως cod., corr. Nauck) ἢ κληρονομίας ἢ κοινοῦ τινος ἀγορασμοῦ. ἐπὶ τῶν διανεμόντων τὰ κοινά τισιν, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ "δίκαι λαγχάνονται πρὸς τὸν ἄρχοντα ἄλλαι τε (ἀλλ' εἴ τις cod., corr. Dobree) καὶ εἰς δατητῶν αἵρεσιν, ὅταν ⟨τὶς⟩ μὴ θέλῃ κοινὰ τὰ ὄντα νέμεσθαι. — Etym. genuin. (exscr. Et. M. 249,42): δατηταί· δατητής

θέλῃ κοινὰ [τὰ ὄντα νέμεσθαι], εἰς ἐπι[τρ]οπῆς κατάστασιν, εἰς ἐπιτροπῆς p.28
διαδικασίαν, εἰς [ἐμφανῶν κατάστασ]ιν, ἐπίτρ[οπ]ον αὑτὸν ἐγγράψαι, κλήρων
καὶ ἐπικλήρων ἐπι[δικασίαι. ἐπιμελεῖτ]αι δὲ καὶ τῶν [ὀρφ]ανῶν καὶ τῶν 7
ἐπικλήρων καὶ τῶν γυναικῶν ὅσαι ἂν τελευτ[ήσαντος τοῦ ἀνδ]ρὸς σκή[πτω]νται
κύειν· καὶ κύριός ἐστι τοῖς ἀδικοῦσιν ἐπιβάλ[λειν ἢ εἰσάγειν εἰς] τὸ δικα-
[στή]ριον. μισθοῖ δὲ καὶ τοὺς οἴκους τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν ἐπικλ[ήρων,
ἕως ἄν τις τετταρ]ακαιδε[κέ]τις γένηται, καὶ τὰ ἀποτιμήματα λαμβάν[ει·
καὶ τοὺς ἐπιτρόπους], ἐὰν μὴ [δι]δῶσι τοῖς παισὶ τὸν σῖτον, οὗτος εἰσπράττει.

LVII. καὶ ὁ [μὲν ἄρχων ἐπιμελεῖτ]αι τούτ[ων· ὁ] δὲ βασιλεὺς 1
πρῶτον μὲν μυστηρίων ἐπιμελεῖτ[αι μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν ὥ]ν ὁ δῆμ[ος

---

1 θελῃι L, ut opinor, non θελῃτ, ut Wn   τὰ ὄντα νέμεσθαι suppl. e lex. Cant. (v. testim.)   2 ἐμφανῶν κατάστασιν suppl. K-W e Poll.   ενγραψαι L   4 οσσκη clare L, non ροσκη, ut dicunt K-W (?Wn)   5 ἢ εἰσάγειν suppl. Lipsius   7 ἕως . . τετταρακαιδεκέτις restit. Bl.; -τεις L*, -της L[1]   8 καὶ τοὺς ἐπιτρόπους suppl. Brooks, K-W   9 μὲν ἄρχων suppl. K-W, H-L   10 ὧν Bl.; ν non certum est; οὓς Harp.

παρὰ Ἀττικοῖς ὁ διανεμητής. Ἀριστοτέλης τίνες οἱ δατηταί . . . Harpocr. s. v. δατεῖσθαι: . . . τὸ δὲ εἰς δατητῶν αἵρεσιν εἶδός τι δίκης ἐστίν· ὁπότε γὰρ κοινωνοῖέν τινες ἀλλήλοις καὶ οἱ μὲν βούλοιντο διανέμεσθαι τὰ κοινά, οἱ δὲ μή, ἐδικάζοντο οἱ βουλόμενοι τοῖς μὴ βουλομένοις προσκαλούμενοι εἰς δατητῶν αἵρεσιν. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀλεξίδημον, εἰ γνήσιος, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. (Epitomen exscr. Suidas).

2 Harpocr. εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν: ὄνομα δίκης ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ τὰ ἀμφισβητήσιμα ποιῆσαι (sic Epitome; εἶναι codd.) ἐν φανερῷ. Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Φιλοκτήμονος κλήρου. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ πρὸς τὸν ἄρχοντά φησι λαγχάνεσθαι ταύτην τὴν δίκην, τὸν δὲ ἀνακρίνοντα εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον. (Epitomen exscr. Suid.). Cf. Lex. Bekk. quintum (BA 254,24; exscr. Etym. M. 357,50) ἐπιβολὴ καὶ ἐπιβάλλειν: ζημίας ὄνομα, τὸ τὸν ἄρχοντα ἢ τὴν βουλὴν χρήματα ὁρίζειν τινὶ ζημίαν δοκοῦντι ἀδικεῖν τὰ δημόσια ἢ ὀρφανοὺς ἢ κατέχειν τὰ ἀλλότρια καὶ μὴ εἰς ἐμφανὲς ἄγειν . . . . . Eadem glossa plenior et purior servata est a Suida s. v. ἐπιβολή[I]: . . . ὡς ὁριζομένη ζημία τοῖς ἁλοῦσιν ἐξημαρτηκέναι περὶ ὀρφανοὺς ἐπιτρόποις ἢ καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν τὰ δημόσια μὴ καλῶς διοικησάντων ἢ τοῖς κατέχουσι τὰ ἀλλότρια καὶ μὴ εἰς ἐμφανὲς καθιστᾶσιν. ἣν οἱ ἄρχοντες ζημίαν ὁρίζουσιν, ἐπιβολὴ καλεῖται . . . (Suidam descripsit schol. Aldin. Ar. Vesp. 769).

8 Harpocr. s. v. σῖτος . . . . . σῖτος καλεῖται ἡ διδομένη πρόσοδος εἰς τροφὴν ταῖς γυναιξὶν ἢ τοῖς ὀρφανοῖς, ὡς ἐξ ἄλλων μαθεῖν ἔστι καὶ ἐκ τοῦ Σόλωνος ᾱ ἄξονος καὶ ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτείας . . . . . (Epitomen exscr. Phot.[I] Suid.[II]).

9 Poll. VIII 90 ὁ δὲ βασιλεὺς μυστηρίων προέστηκε μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν καὶ Ληναίων καὶ ἀγώνων τῶν ἐπὶ λαμπάδι καὶ τὰ περὶ τὰς πατρίους θυσίας διοικεῖ· δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται ἀσεβείας, ἱερωσύνης ἀμφισβητήσεως, καὶ τοῖς γένεσι καὶ τοῖς ἱερεῦσι πᾶσιν αὐτὸς (leg. οὗτος) δικάζει, καὶ τὰς τοῦ φόνου δίκας εἰς Ἄρειον πάγον εἰσάγει, καὶ τὸν στέφανον ἀποθέμενος σὺν αὐτοῖς δικάζει. προαγορεύει δὲ τοῖς ἐν αἰτίᾳ ἀπέχεσθαι μυστηρίων καὶ τῶν ἄλλων νομίμων. δικάζει δὲ καὶ τὰς τῶν ἀψύχων δίκας (exscr. schol. Plat. Euthyphr. 2 A) — Schol. Plat. Phaedr. 235 D: ὁ δὲ βασιλεὺς μυστηρίων προνοεῖται καὶ τὰς θυσίας τὰς πατρίους διοικεῖ. Lex. Bekk. quint. (BA 219,14) βασιλεύς: βασιλεύς ἐστιν εἷς τῶν θ̄ ἀρχόντων. ὁ δὲ βασιλεὺς μυστηρίων ἐπιμελεῖται μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν, οὓς ὁ δῆμος ἐχειροτόνησεν. γραφαὶ δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν ἀσεβείας καὶ ἄν τις ἱερωσύνης ἀμφισβητήσῃ, προστιμᾷ. διαδικάζει δὲ καὶ τοῖς γένεσι καὶ τοῖς ἱερεῦσι τὰς ἀμφισβητήσεις τὰς ὑπὲρ τῶν γερῶν. λαγχάνονται δὲ καὶ αἱ τοῦ φόνου δίκαι πᾶσαι πρὸς τοῦτον. — Harpocr. s. v. ἐπιμελητὴς τῶν μυστη-

χ]ειροτονεῖ, δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, ἕνα δ' [ἐξ Εὐμολπιδῶν, ἕνα]
δ' ἐκ Κηρ[ύκω]ν. ἔπειτα Διονυσίων τῶν ἐπὶ Ληναίῳ· ταῦτα δέ ἐστι [πομπή
τε καὶ ἀγών. τ]ὴν μὲν οὖν πο[μπ]ὴν κοινῇ πέμ|πουσιν ὅ τε βασιλεὺς p. 29
καὶ οἱ ἐπιμεληταί, τὸν δὲ ἀγῶνα διατίθησιν ὁ βασιλεύς. τίθησι δὲ καὶ
τοὺς τῶν λαμπάδων ἀγῶνας ἅπαντας· ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν καὶ τὰς πατρίους
θυσίας διοικεῖ οὗτος πάσας. γραφαὶ δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν ἀσεβείας, 2
κἄν τις ἱερωσύνης ἀμφισβητῇ πρός τινα. διαδικάζει δὲ καὶ τοῖς γένεσι
καὶ τοῖς ἱερεῦσι τὰς ἀμφισβητήσεις τὰς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ἁπάσας οὗτος.
λαγχάνονται δὲ καὶ αἱ τοῦ φόνου δίκαι πᾶσαι πρὸς τοῦτον, καὶ ὁ προαγο-
ρεύων εἴργεσθαι τῶν νομίμων οὗτός ἐστιν. εἰσὶ δὲ φόν[ου] δίκαι καὶ 3
τραύματος, ἂν μὲν ἐκ προνοίας ἀποκτείνῃ ἢ τρώσῃ, ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, καὶ
φαρμάκων, ἐὰν ἀποκτείνῃ δούς, καὶ πυρκαιᾶς· ταῦτα γὰρ ἡ βουλὴ μόνα
δικάζει· τῶν δ' ἀκουσίων καὶ βουλεύσεως κἂν οἰκέτην ἀποκτείνῃ τις ἢ

---

2 δ(ε) κηρ L, δ' ἐκ Κηρ. Harp. (K-W, H-L, cett.); superscriptum κ, quod vidit Wn, dubium est λημαιων L, quod retinent K-W³ (Ἐπιληναίων), corr. Bywater, al. 2. 3 πομπή τε καὶ ἀγών Kaibel (π. καὶ ἀγ. H-L); η, quod vidit Wn, potest etiam aliud aliquid esse 4 τίθησι] διατίθησι Richards, K-W, H-L; sed cf. p. 60,3 καταγιγνώσκουσι . . . γνῶσθεν (S, Bl.) 8 ἱερῶν L (coniecerat Richards) Phot.; γερῶν Lex. Bekk. quint. (p. 219,14), K-W (v. testim.) 11 ἢ τρώσῃ recte K-W (η non supra vers., ut Bl) 12 φαρμάκων Poll., Dem. 23, 24 (K-W, S, Bl.); φαρμακον L αποκτεινη L.

ρίων: . . . . . Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶν οὕτως· "ὁ δὲ βασιλεὺς πρῶτον μὲν μυστηρίων ἐπιμελεῖται μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν, οὓς ὁ δῆμος ἐχειροτόνει, δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, ἕνα δ' ἐξ Εὐμολπιδῶν, ἕνα δ' ἐκ Κηρύκων." (Epitomen exscr. [ex Photio] Etym. gen. [ex quo Et. M. 362,9] et Suid.)

6 Harpocr. s.] v. ἡγεμονία δικαστηρίου: . . . . . ἄλλαι πρὸς ἄλλους τῶν ἀρχόντων ἐλαγχάνοντο δίκαι, τὰς δὲ ἀπενεχθείσας αἱ ἀρχαὶ κατὰ τὸν αὑτῆς ἑκάστη νόμον εἰσῆγον εἰς δικαστήριον ἡγουμένη καὶ προεστῶσα, οἷον πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα αἱ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἐπικλήρων, πρὸς δὲ τὸν βασιλέα αἱ τῆς ἀσεβείας . . . (Epitomen exscr. Phot.I [unde Etym. gen., ex quo Et. M. 418,29] et Suid.II). Lex. Bekk. quintum s. v. τίνες ποῖοι δικαστηρίων εἶχον τὴν ἡγεμονίαν (BA 310,7): . . . ὁ βασιλεὺς εἰσάγει τὰς φονικὰς ἁπάσας, ἐπεὶ καὶ προαγορεύει τὸν ἀνδροφόνον εἴργεσθαι τῶν νόμων, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καὶ τοῖς γένεσι δικάζει. Phot.II = Suid.I s. v. ἡγεμονία δικαστηρίου: τοῖς ἄρχουσιν οὐ πάσας πᾶσιν ἐφεῖτο δίκας εἰσάγειν ἀλλὰ τῷ μὲν ἄρχοντι . . . . ., τῷ μέντοι γε βασιλεῖ τάς τε φονικὰς καὶ τὰς τῆς ἀσεβείας καὶ ἄν τις ἱερωσύνης ἠμφισβήτει, πρότερον δὲ καὶ τὰς περὶ τῶν ἱερῶν τοῖς ἱερεῦσιν ἀμφισβητήσεις. προηγόρευε δὲ καὶ τῶν νόμων εἴργεσθαι τοὺς ἐν αἰτίᾳ (ἐναντία codd., corr. Dobree). Phot. Suid.

10 Poll. VIII 117 δικαστήρια Ἀθήνησιν. Ἄρειος πάγος· ἐδίκαζε δὲ φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς. Lex. Bekk. quint. (BA 311,9): περὶ Ἀρείου πάγου· αὕτη κρίνει τὰς φονικὰς δίκας καὶ φαρμάκων καὶ πυρκαϊᾶς.

13 Harpocr. βουλεύσεως: ἐγκλήματος ὄνομα ἐπὶ δυοῖν πραγμάτοιν ταττόμενον. τὸ μὲν γάρ ἐστιν, ὅταν ἐξ ἐπιβουλῆς τίς τινι κατασκευάσῃ θάνατον, ἐάν τε ἀποθάνῃ ὁ ἐπιβουλευθεὶς ἐάν τε μή. τὸ δ' ἕτερον, ὅταν τις ἐγγεγραμμένος ὡς ὀφείλων τῷ δημοσίῳ αὐτὸς δικάζηται τινι ὡς οὐ δικαίως αὐτὸν ἐγγεγραφότι. τοῦ μὲν οὖν προτέρου μάρτυς Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Εὐκλείδην ἐπὶ Παλλαδίῳ λέγων εἶναι τὰς δίκας, Δείναρχος δὲ ἐν τῷ κατὰ Πιστίου ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ τῷ Ἰσαίῳ συμφωνεῖ . . . . . (Epitomen exscr. Suid.).

μέτοικον ἢ ξένον, οἱ ἐπὶ Παλλαδίῳ· ἐὰν δ' ἀποκτεῖναι μέν τις ὁμολογῇ, φῇ p. 29
δὲ κατὰ τοὺς νόμους, οἷον μοιχὸν λαβὼν ἢ ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας ἢ ἐν
ἄθλῳ ἀγωνιζόμενος, τούτ[ῳ] ἐπὶ Δελφινίῳ δικάζουσιν· ἐὰν δὲ φεύγων
φυγὴν ὧν αἴδεσίς ἐστιν αἰτίαν ἔχῃ ἀποκτεῖναι ἢ τρῶσαί τινα, τούτῳ δ' ἐν
Φρεάτου δικάζουσιν· ὁ δ' ἀπολογεῖται προσορμισάμενος ἐν πλοίῳ· δικάζουσι 4
δ' οἱ λαχόντες ταῦ[τ' ἐφέται] πλὴν τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνομένων, εἰσάγει
δ' ὁ βασιλεύς, καὶ δικάζο[υ]σιν ἐν ἱερ[ῷ] καὶ ὑπαίθριοι, καὶ ὁ βασιλεὺς
ὅταν δικάζῃ περιαιρεῖται τὸν στέφανον. ὁ δὲ τὴν αἰτίαν ἔχων τὸν μὲν
ἄλλον χρόνον εἴργεται τῶν ἱερῶν καὶ οὐδ' εἰς τὴν ἀγορὰν ν[όμος] ἐμβαλεῖν
αὐτῷ· τότε δ' εἰς τὸ ἱερὸν εἰσελθὼν ἀπολογεῖται. ὅταν δὲ μὴ εἰδῇ τὸν

---

1 ομολογη φη L 4 αιδεσις L*, ρ super δ scr. L^4; puncta iuxta ιδ (α.ιδ.εσις) posuisse correctorem, ut putant K-W, Bl (unde hic cum Weilio ἄρεσις legit), non verum est; id quod ante ι punctum esse videtur, re vera pars litterae α est 6 ταῦτ'] τα' L, sed υ non certum est ἐφέται supplevi ex Harp. etc. (v. testim.): Wn α....ς sibi visus est legere (unde ἄνδρες $K\text{-}W^3$); equidem α omnino discernere nequeo, et quae in fine versus σ esse videtur potest etiam linea ad spatium supplendum esse, sicut alibi fit (e. g. vers. 36 huius pag.) τ(ων) om. L*. suprascr. L^4 7 ἐν ἱερῷ Bl (Wn, $K\text{-}W^3$), quod cum vestigiis incertis satis congruit 8 δικαζη L 9 νόμος Bl, fortasse recte; δ[ίκαιον], quod post van Leeuwen accepi, spatio nimium est, nisi abbreviatum fuerit, et compendii nullum est vestigium 10 ὅταν δὲ ... ζῴων (68,2)] locus, ut videtur, corruptus; desideratur enim nomen iudicii ἐπὶ Πρυτανείῳ, quo tales caussae audiebantur (cf. Poll. VIII 120, Harp. s. v. ἐπὶ Πρυτανείῳ, id. s. v. ἐφέται) ειδη L

---

1 Harpocr. s. v. ἐπὶ Παλλαδίῳ: ... δικαστήριόν ἐστιν οὕτω καλούμενον, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, ἐν ᾧ δικάζουσιν ἀκουσίου φόνου καὶ βουλεύσεως οἱ ἐφέται (Epitomen exscr. Suid. et [ex Photio] Etym. genuinum, ex quo Symeo et Et. M. 362,43). — Poll. VIII 118 τὸ δ' ἐπὶ Παλλαδίῳ· ἐν τούτῳ λαγχάνεται περὶ τῶν ἀκουσίων φόνων. — Lex. Bekk. quint. (BA 311,3) ἐπὶ Παλλαδίῳ: οἱ ἀκούσιοι φόνοι ἐν τούτῳ ἐκρίνοντο. ... Glossa in lexico Bekk. quinto (BA 257,23) misere decurtata ἐφέται καὶ ἐπὶ Παλλαδίῳ: δικαστήριόν ἐστιν οὕτω καλούμενον καὶ οἱ ἐν αὐτῷ κρίνοντες κριταὶ ἐφέται καλοῦνται plenior exstat [ex Photio] in Etym. genuino [unde Symeo et Etym. M. 362,43] et in Lex. Patm. p. 137, unde haec apponenda: Et. gen. ἐπὶ Παλλαδίῳ· δικαστήριον Ἀθήνησιν ἐν ᾧ περὶ ἀκουσίου φόνου ἐδίκαζον ... et Lexicon Patm. ἐφέται ἦσαν ἄνδρες ν̄ ἐξειλεγμένοι, ἐδίκαζον δὲ τοὺς ἀκουσίους φόνους ⟨καὶ⟩ ἐὰν ξένος ἢ δοῦλος ἦν ὁ ἀναιρεθείς. ..... Schol. Aisch. II 87 (Vat. Laur. gim.): ἐπὶ Παλλαδίῳ] ἐπὶ τούτῳ ἐκρίνοντο οἱ ἀκούσιοι φόνοι. οἱ δὲ ἐν τούτῳ τῷ δικαστηρίῳ δικάζοντες ἐκαλοῦντο ἐφέται, ἐδίκαζον δὲ ἀκουσίου φόνου καὶ βουλεύσεως καὶ οἰκέτην ἢ μέτοικον ἢ ξένον ἀποκτείναντι (ἀποκτεῖναι codd., corr. H. Sauppe).

3 Harpocr. ἐπὶ Δελφινίῳ: δικαστήριόν ἐστιν οὕτω καλούμενον Ἀθήνησιν. δικάζονται δὲ ἐνταῦθα οἱ ὁμολογοῦντες μὲν ἀπεκτονέναι, δικαίως δὲ πεποιηκέναι τοῦτο λέγοντες, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους δηλοῖ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ (Epitomen exscr. Suid. et [ex Photio] Etym. genuinum, unde Symeo et Et. M. 358,56). — Lex. Bekk. quintum (BA 311,13) ἐπὶ Δελφινίῳ ὁμολογούμενος φόνος ἔννομος δικάζεται. Lex. Patm. s. v. ἐπὶ Δελφινίῳ p. 138 ... ὅθεν καὶ οἱ ἐνταῦθα κρινόμενοι ἐπὶ φόνοις ὁμολογουμένοις μέν, δικαίως δὲ γεγονόσι δικάζονται.

6 Harpocr. s. v. ἐφέται: ... οἱ δικάζοντες τὰς ἐφ' αἵματι κρίσεις ἐπὶ Παλλαδίῳ καὶ ἐπὶ Πρυτανείῳ καὶ ἐπὶ Δελφινίῳ καὶ ἐν Φρεατοῖ ἐφέται ἐκαλοῦντο (Epitomen exscr. Phot.^{III} Suid.^{III}).

10 Harpocr. ἐπὶ Πρυτανείῳ: δικαστήριόν ἐστι καὶ τοῦτο φονικόν, δικάζει δὲ ἄν τι τῶν

ποιήσαντα, τῷ δράσαντι λαγχάνει. δικάζει δ' ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ φυλο- p. 2
βασιλεῖς καὶ τὰς τῶν ἀψύχων καὶ τῶν ἄλλων ζῴων.

LVIII. ὁ δὲ πολέμαρχος θύει μὲν θυσίας τήν τε τῇ Ἀρτέμιδι τῇ 1
ἀγροτέρᾳ καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ, διατίθησι δ' ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον [καὶ] τοῖς τετελευτηκόσιν ἐν τῷ πολέμῳ καὶ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐναγίσματα ποιεῖ. δίκαι δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν ἴδιαι μόνον, αἵ τε τοῖς μετοί- 2
κοις καὶ τοῖς ἰσοτελέσι καὶ τοῖς προξένοις γιγνόμεναι. καὶ δεῖ τοῦτον λαβόντα καὶ διανείμαντα δέκα μέρη τὸ λαχὸν ἑκάστῃ τῇ φυλῇ μέρος προσθεῖναι, τοὺς δὲ τὴν φυλὴν δικάζοντας τοῖς διαιτηταῖς ἀποδοῦναι. αὐτὸς 3

---

2 ζωων L 3 την τε τηι L*, τετ casu oblitteratum instauravit L[4]; τῇ τε K-W, at cf. l. 6 4 ενυαλλιωι primum scr. L, dein delevit et ενυω supra scripsit, dein hoc quoque delevit et ενυαλιω scripsit καὶ ante τοῖς τετ. seclusi (H-L, Bl, S) secundum Pollucem; ret. K-W (Bl[3]) 5 Αριστογιτονι L 6 αδιαι L*, corr. L[4] μόνον K-W; μ(εν) L 7 ante τοῖς προξ. ins. αἱ K-W γινομ(εν)αι L*, αι rescr. L[4], tum del. et οις in marg. scripsit

---

ἀψύχων ἐμπεσὸν ἀποκτείνῃ τινά, τοῦτο δέ ἐστιν, ἐὰν λίθος ἢ ξύλον ἢ σίδηρος ἤ τι τοιοῦτον, καὶ τὸν μὲν βαλόντα ἀγνοῇ, αὐτὸ δὲ εἰδῇ καὶ ἔχῃ τὸ τὸν φόνον εἰργασμένον. Epitome ἐπὶ Πρυτανείῳ: φονικὸν δικαστήριον, ὅταν τὸ μὲν ἀποκτεῖναν βέλος ἢ λίθος ἤ τι τοιοῦτον φανερὸν ᾖ, ὁ δὲ δράσας μή. ἀρχαῖον γὰρ ἔθος ἦν τὸ καὶ τὰ ἄψυχα κρίνειν, εἰ χρὴ ἐξορίζεσθαι (exscr. Suid. et [ex Photio] Et. genuinum, unde Symeo et Et. M. 362,55). — Lex. Bekk. quint. (BA 311,15) ἐπὶ Πρυτανείῳ· ἐὰν λίθος ἢ σίδηρος ἢ ξύλον φανῇ (sic!), τὸν δὲ δράσαντα ἀγνοῇ (lex. Patm. 138,75). Cf. Poll. VIII 120 τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ δικάζει περὶ τῶν ἀποκτεινάντων, κἂν ὦσιν ἀφανεῖς, δικάζει δὲ καὶ περὶ τῶν ἀψύχων τῶν ἐμπεσόντων καὶ ἀποκτεινάντων. προειστήκεσαν δὲ τούτου τοῦ δικαστηρίου οἱ φυλοβασιλεῖς, οὓς ἔδει τὸ ἐμπεσὸν ἄψυχον ὑπερορίσαι. haec omnia vix ex Aristotele desumpta.

3 Poll. VIII 91 ὁ δὲ πολέμαρχος θύει μὲν Ἀρτέμιδι Ἀγροτέρᾳ καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ, διατίθησι δὲ τὸν ἐπιτάφιον ἀγῶνα τῶν ἐν πολέμῳ ἀποθανόντων καὶ τοῖς περὶ Ἁρμόδιον ἐναγίζει. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται μετοίκων ἰσοτελῶν προξένων· καὶ διανέμει τὸ λαχὸν ἑκάστῃ φυλῇ [τι] μέρος, τὸ μὲν διαιτηταῖς παραδιδούς, εἰσάγων δὲ δίκας ἀποστασίου ἀπροστασίου κλήρων μετοίκων. Lex. Bekk. quint. (BA 290,27) πολέμαρχος: ἄρχων ἐστὶν Ἀθήνησιν, τῶν ἐννέα ἀρχόντων. καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ διατίθησι τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον. Cf. eandem glossam pleniorem apud Phot.[II] πολέμαρχος: Ἀθήνησιν ἄρχων, εἷς τῶν θ̄. οὗτος τὸ μὲν παλαιὸν τῶν ἐν πολέμοις ἡγεῖτο, ἀφ' οὗ καὶ τὴν κλῆσιν ἔχει (cf. Aristot. III 2), ὕστερον δὲ τῆς ἡγεμονίας ἐκείνης ἀφαιρεθεὶς προειστήκει μὲν τῶν τε ξένων καὶ τῶν μετοίκων, οὐκ ἤμειψε δὲ τὴν κλῆσιν et in Lexico Patm. p. 147 πολέμαρχος: εἷς τῶν ἐννέα ἀρχόντων. ἐπεμελεῖτο δὲ τῶν κατὰ πόλεμον. ὕστερον δὲ ἀφῃρέθη καὶ προειστήκει τῶν ξένων καὶ τῶν μετοίκων.

9 Harpocr. s. v. πολέμαρχος: . . . Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ διεξελθὼν ὅσα διοικεῖ ὁ πολέμαρχος πρὸς ταῦτά φησιν· "αὐτός τε εἰσάγει δίκας τάς τε τοῦ ἀποστασίου καὶ ἀπροστασίου καὶ κλήρων καὶ ἐπικλήρων τοῖς μετοίκοις καὶ τἆλλα ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων, ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ πολέμαρχος . . . (Epitomen descr. Phot.[I], Suid.[II]). — Harpocr. s. v. ἀποστασίου: . . . Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ περὶ τοῦ πολεμάρχου γράφει ταυτί· "οὗτος δὲ εἰσάγει δίκας τάς τε τοῦ ἀποστασίου καὶ ἀπροστασίου καὶ κλήρων καὶ ἐπικλήρων". Harpocr. s. v. ἡγεμονία δικαστηρίου: . . . . . . ἄλλαι πρὸς ἄλλους τῶν ἀρχόντων ἐλαγχάνοντο δίκαι . . . . . πρὸς δὲ τὸν πολέμαρχον τοῦ ἀποστασίου τε καὶ ἀπροστασίου . . . cf. ad p. 66,6 Lex. Bekk. quintum s. v. τίνες ποίων δικαστηρίων εἶχον τὴν ἡγεμονίαν (BA 310,9): . . . ὁ πολέμαρχος ἀποστασίου καὶ κλήρων καὶ ἐπικλήρων τοῖς μετοίκοις καὶ τἆλλα ὅσα τοῖς ἀστοῖς ὁ ἄρχων, οὗτος τοῖς μετοίκοις παρέχεται. Phot.[II] = Suid.[I] ἡγεμονία δικαστηρίου: τοῖς ἄρχουσιν οὐ πάσας πᾶσιν ἐφεῖτο δίκας εἰσάγειν,

δ' εἰσάγει δίκας τάς τε τοῦ ἀπο[σ]τασίου καὶ ἀπροστασ[ί]ου καὶ κλήρων p. 29
καὶ ἐπικλήρων τοῖς μετοίκοις, καὶ τἆλλ' ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων, ταῦτα
τοῖς μετοίκοις ὁ πολέμαρχος.

LIX. οἱ δὲ θεσμοθέται πρῶτον μὲν τοῦ προγράψαι τὰ δικαστήριά 1
εἰσι κύριοι τίσιν ἡμέραις δεῖ δικάζειν, ἔπειτα τοῦ δοῦναι ταῖς ἀρχαῖς·
καθότι γὰρ ἂν οὗτοι δῶσιν, κατὰ τοῦτο χρῶνται. ἔτι δὲ τὰς εἰσαγγελίας 2
εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον καὶ τὰς καταχειροτονίας καὶ τὰς προβολὰς
ἁπάσας εἰσάγουσιν οὗ[τ]οι καὶ γραφὰς παρανόμων καὶ νόμον μὴ ἐπιτήδειον
θεῖναι καὶ προεδρικὴν καὶ ἐπιστατικὴν καὶ στρατηγοῖς εὐθύνας. εἰσὶ δὲ 3
καὶ γραφαὶ πρὸς αὐτοὺς ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας, ἂν

---

1 ἀποστασίου] π super lituram scr. L[4] και απροστασιου om. L[*], και προστασιου suprascr. L[4], καὶ ἀπροστασίου Harp. 7 εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον del. K-W, sed confirmant Poll. et Phot. (v. testim.) κ(ατα)χειροτονιαν L[*], corr. L[4]

ἀλλὰ . . . . . τῷ πολεμάρχῳ δὲ ὅσαι ἀποστασίου γραφὴν ἔφερον, ἔτι μὴν καὶ ὅσα ὁ ἄρχων [ἐν] τοῖς ἀστοῖς, ὁ πολέμαρχος τοῖς μετοίκοις διῄτει. Phot. Λυκαμβὶς ἀρχή: τοῦ πολεμάρχου. ψυχρῶς· ἐπεὶ ἐπολέμησεν Ἀρχίλοχος τῷ Λυκάμβει. ἐπὶ δὲ τούτου ἀποστασίου καὶ ἐπικλήρων (ἐπικλήρου cod.) αἱ δίκαι ὑπήγοντο. Hesych. Λυκαμβὶς ἀρχή: ὁ Κρατῖνος ἐν Νόμοις, τὸν πολέμαρχον δηλῶν, πρὸς ὃ⟨ν⟩ ἀπεγράφοντο τὰς τοῦ ἀποστασίου δίκας. Λυκαμβίδα δὲ εἶπε τὴν ἀρχήν . . . — Schol. Arist. Vesp. 1042 (V) ὡς τὸν πολέμαρχον] ὄνομα ἀρχῆς. οὐ τοῖς πολίταις τοῦτο προσῆψεν, ἀλλὰ τοῖς ξένοις. αἱ γὰρ ξενικαὶ δίκαι ἐπὶ τοῦ πολεμάρχου εἰσήγοντο. οἱ δὲ καὶ βοηθείας δεόμενοι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν κατέφευγον τοῦ πολεμάρχου. ἀλλὰ καὶ (sic deteriores ἄλλως V) οἱ κατηγοροῦντες γονέων κακώσεως πρὸς τὸν πολέμαρχον ἐδικάζοντο κἀκεῖνος ἔκρινεν.

4 Harp. s. v. θεσμοθέται: . . . ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ διέρχεται ὅσα οὗτοι πράσσουσιν. Poll. VIII 87 ἰδίᾳ δὲ οἱ μὲν θεσμοθέται προγράφουσι πότε δεῖ δικάζειν τὰ δικαστήρια καὶ τὰς εἰσαγγελίας εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον καὶ τὰς χειροτονίας καὶ τὰς προβολὰς εἰσάγουσι καὶ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς καὶ εἴ τις μὴ ἐπιτήδειον νόμον γράψειεν καὶ στρατηγοῖς εὐθύνας. γίνονται δὲ πρὸς αὐτοὺς γραφαὶ ξενίας δωροξενίας δώρων συκοφαντίας ψευδοκλητείας ψευδεγγραφῆς βουλεύσεως ἀγραφίου μοιχείας. εἰσάγουσι δὲ καὶ δοκιμασίαν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοὺς ἀπεψηφισμένους καὶ τὰς ἐκ τῆς βουλῆς καταγνώσεις καὶ δίκας ἐμπορικὰς καὶ μεταλλικὰς καὶ ἐὰν δοῦλος κακῶς ἀγορεύῃ τὸν ἐλεύθερον, καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπικληροῦσι τὰ δικαστήρια τά τε ἴδια καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις κυροῦσι καὶ δίκας τὰς ἀπὸ συμβόλων εἰσάγουσι καὶ τὰς τῶν ψευδομαρτυριῶν τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου (exscr. schol. Aeschin. 1,10). Glossa lexici Bekk. quinti (BA 264,15, descr. Et. M. 448,10, θεσμοθέται: ἀρχή ἐστιν Ἀθήνησιν ἀνδρῶν ἕξ. καλοῦνται δὲ οὕτως ὅτι τῶν νόμων τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο, θεσμὸν δὲ ἐκάλουν τὸν νόμον) plenior exstat apud Phot.[I] θεσμοθέται: ἀρχὴ Ἀθήνησιν ἀνδρῶν ἕξ, οἳ τὴν τῶν νόμων ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο καὶ τὰς εἰσαγγελίας εἰσήγγελλον εἰς τὸν δῆμον καὶ τὰς χειροτονίας καὶ τὰς προβολὰς ἁπάσας καὶ γραφὰς παρανόμων καὶ ἦσαν διορθωταὶ τῶν νόμων. Schol. Plat. Phaedr. 235 D οἱ δὲ θεσμοθέται ἕξ εἰσι τὸν ἀριθμόν, ἀφ' ὧν καὶ ὁ τόπος ὅπου συνήεσαν καὶ ἐσιτοῦντο, Θεμίστιον (sic!) ἐκαλεῖτο· εἶχον δὲ ἐξουσίαν τοῦ ὑπογράψαι τὰ δικαστήρια καὶ τὰς εἰσαγγελίας εἰσῆγον καὶ τὰς χειροτονίας καὶ προβολὰς καὶ γραφὰς παρανόμων καὶ ἄλλων τινῶν.

10 Harpocr. s. v. παράστασις: . . . . . Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ περὶ τῶν (τῶν Epitome; om. codd.) θεσμοθετῶν λέγων (λέγων Epitome, om. codd.) φησὶν οὕτως· "εἰσὶ δὲ γραφαὶ πρὸς αὐτοὺς ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας, ἄν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν, καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ψευδοκλητείας καὶ βουλεύσεως καὶ ἀγραφίου (sic Epitome, ἀργυρίου codd.) καὶ μοιχείας" . . . (Epitomen descrips. Phot.[II] et Suid.[II]). — Lex. Cantabr. 674,7 ξενίας γραφὴ καὶ δωροξενίας διαφέρει· Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ

τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν, καὶ συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ψευδεγ- p.29
γραφῆς καὶ ψευδοκλητείας καὶ βουλεύσεως καὶ ἀγραφίου καὶ μοιχείας.
εἰσάγουσιν δὲ καὶ τὰς δοκιμασίας ταῖς ἀρχαῖς ἁπάσαις καὶ τοὺς ἀπεψη- 4
φισμένους ὑπὸ τῶν δημοτῶν καὶ τὰς καταγνώσεις τὰς ἐκ τῆς βουλῆς.
εἰσάγουσι δὲ καὶ δίκας ἰδίας, ἐμπορικὰς καὶ μεταλλικὰς καὶ δούλων, ἄν τις 5
τὸν ἐλεύθερον κακῶς λέγῃ. καὶ ἐπικληροῦσι ταῖς ἀρχαῖς οὗτοι τὰ δικα-
στήρια τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια. καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις 6
οὗτοι κυροῦσι, καὶ τὰς δίκας τὰς ἀπὸ τῶν συμβόλων εἰσάγουσι, καὶ τὰ
ψευδομαρτύρια ⟨τὰ⟩ ἐξ Ἀρείου πάγου.
τοὺς δὲ δικαστὰς κληροῦσι πάντες οἱ ἐννέα ἄρχοντες, δέκατος δ' 7
ὁ γραμματεὺς ὁ τῶν θεσμοθετῶν, τοὺς τῆς αὑτοῦ φυλῆς ἕκαστος.

LX. τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς θ̄ ἄρχοντας τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. κλη- 1
ροῦσι δὲ καὶ ἀθλοθέτας δέκα ἄνδρας, ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης. οὗτοι δὲ
δοκιμασθέντες ἄρχουσι τέτταρα ἔτη, καὶ διοικοῦσι τήν τε πομπὴν τῶν
Παναθηναίων καὶ τὸν ἀγῶνα τῆς μουσικῆς καὶ τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ
τὴν ἱπποδρομίαν, καὶ τὸν πέπλον ποιοῦνται, καὶ τοὺς ἀμφορεῖς ποιοῦνται

---

1. 2 ψευδεγραφης L[*], ut vid., ν suprascr. L[4] 6 λεγη L 9 τὰ add. Bernadakis, al. 10 παντας L

φησὶ περὶ τῶν θεσμοθετῶν διαλεγόμενος· "εἰσὶ δὲ καὶ γραφαὶ πρὸς (περὶ cod., corr. Meier) αὐτούς, ὧν παράστασις (περιστάσεις cod., corr. Nauck) τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας· ξενίας μὲν ἐάν τις κατηγορῆται ξένος εἶναι· δωροξενίας δὲ ἐάν τις δῶρα διδοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν. Harpocr. s. v. δωροξενία: . . . καὶ Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ περὶ τῶν θεσμοθετῶν λέγων γράφει ταυτί· "εἰσὶ δὲ καὶ γραφαὶ πρὸς αὐτοὺς ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας, ἄν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν συκοφαντίαν". (Epitomen exscr. Suid.) — Harpocr. s. v. ἡγεμονία δικαστηρίου: . . . . . ἄλλαι πρὸς ἄλλους τῶν ἀρχόντων ἐλαγχάνοντο δίκαι . . . . πρὸς δὲ τοὺς θεσμοθέτας αἱ τῆς ξενίας τε καὶ δωροξενίας καὶ συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ὕβρεως καὶ μοιχείας καὶ βουλεύσεως καὶ ἄλλων (Epitomen exscr. Suid.[II] et Phot.[I], ex quo Et. genuin., unde Et. M. 418, 29). Lex. Bekk. quintum (BA 310,12) οἱ θεσμοθέται εἰσῆγον ξενίας καὶ συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ὕβρεως καὶ μοιχείας καὶ βουλεύσεως. Phot.[II] = Suid.[I] s. v. ἡγεμονία δικαστηρίου: . . . οἱ θεσμοθέται συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ὕβρεως (ὕβρεων codd.) καὶ μοιχείας καὶ βουλεύσεως. Hesych. δωροξενία: τὸ ἐπὶ ξενίᾳ (ξενίαν cod.) ⟨ἐγ⟩καλούμενον ἀποφυγεῖν δῶρα δόντα. Poll. VIII 44 δωροξενίας δέ, εἴ τις ξενίας κρινόμενος δῶρα δοὺς ἀποφύγοι.

7 Lex. Bachm. p. 436,1 Bekk. ἀπὸ συμβόλων δικάζει: Ἀθηναῖοι ἀπὸ συμβόλων ἐδίκαζον τοῖς ὑπηκόοις. οὕτως Ἀριστοτέλης.

10 Schol. Ar. Vesp. 775 (V): θεσμοθέτης] . . . ἄλλως. ἐπειδὴ θεσμοθέται καὶ δέκατος ὁ γραμματεὺς κληροῦσι τοὺς δικαστὰς τοὺς τῆς αὐτῆς φυλῆς ἕκαστος. — Poll. VIII 87 καὶ κοινῇ μὲν ἔχουσιν (scil. οἱ ἐννέα ἄρχοντες) ἐξουσίαν θανάτου ἐάν τις κατίῃ ὅποι μὴ ἔξεστι καὶ κληροῦν δικαστὰς καὶ ἀθλοθέτας, ἕνα κατὰ φυλὴν ἑκάστην, καὶ στρατηγοὺς χειροτονεῖν ἐξ ἁπάντων καὶ καθ' ἑκάστην πρυτανείαν ἐπερωτᾶν εἰ δοκεῖ καλῶς ἄρχειν ἕκαστος — τὸν δ' ἀποχειροτονηθέντα κρίνουσιν —, καὶ ἱππάρχους δύο καὶ φυλάρχους δέκα καὶ ταξιάρχους δέκα.

13 Poll. VIII 93 ἀθλοθέται δέκα μέν εἰσιν, εἷς κατὰ φυλήν, δοκιμασθέντες δὲ ἄρχουσιν ἔτη τέτταρα ἐπὶ τῷ διαθεῖναι τὰ Παναθήναια, τόν τε μουσικὸν καὶ τὸν γυμνικὸν καὶ τὴν ἱπποδρομίαν.

μετὰ τῆς βουλῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῖς ἀθληταῖς ἀποδιδόασι. συλλέγεται 2
δὲ τὸ ἔλαιον ἀπὸ τῶν μοριῶν· εἰσπράττει δὲ τοὺς τὰ χωρία κεκτημένους p. 29
ἐν οἷς αἱ μορίαι εἰσὶν ὁ ἄρχων, τρί' ἡμικοτύλια ἀπὸ τοῦ στελέχους ἑκάστου.
πρότερον δ' ἐπώλει τὸν καρπὸν ἡ πόλις· καὶ εἴ τις ἐξορύξειεν ἐλαίαν μορίαν
ἢ κατάξειεν, ἔκρινεν ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή, καὶ εἴ [τ]ου καταγνοίη,
θαν[ά]τῳ τοῦτον ἐζημίουν. ἐξ οὗ δὲ τὸ ἔλαιον ὁ τὸ χωρίον κε|κτημένος p. 30
ἀποτίνει, ὁ μὲν νόμος ἔστιν, ἡ δὲ κρίσις καταλέλυται. τὸ δὲ ἔλα[ιον] ἐκ
τοῦ κτήματος, οὐκ ἀπὸ τῶν στελεχῶν ἐστι τῇ πόλει. συλλέξας οὖν 3
ὁ ἄρχων τὸ ἐφ' ἑαυ[τοῦ] γιγνόμενον τοῖς ταμίαις παραδίδωσιν εἰς ἀκρό-
πολιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναβῆναι πρότερον εἰς [Ἄρε]ιον πάγον, πρὶν ἂν ἅπαν
παραδῷ τοῖς ταμίαις. οἱ δὲ ταμίαι τὸν μὲν ἄλλον χρόνον τηροῦσιν ἐν
ἀκροπόλει, τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἀπομετροῦσι τοῖς ἀθλοθέταις, οἱ δ' ἀθλο-
θέται τοῖς νικῶσι τῶν ἀγωνιστῶν. ἔστι γὰρ ἆθλα τοῖς μὲν τὴν μουσικὴν
νικῶσιν ἀργύρια καὶ χρυσία, τοῖς δὲ τὴν εὐανδρίαν ἀσπίδες, τοῖς δὲ τὸν
γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἱπποδρομίαν ἔλαιον.

LXI. χειροτονοῦσι δὲ καὶ τὰς πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχὰς ἁπάσας, στρα- 1
τηγοὺς δέκα, πρότερον μὲν ἀφ' ⟨ἑκάστης⟩ φυλῆς ἕνα, νῦν δ' ἐξ ἁπάντων·
καὶ τούτους διατάττουσι τῇ χειροτονίᾳ, ἕνα μὲν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας, ὃς ἡγεῖται
τῶν ὁπλιτῶν ἂν ἐξίωσι, ἕνα δ' ἐπὶ τὴν χώραν, ὃς φυλάττει, κἂν πόλεμος
ἐν τῇ χώρᾳ γίγνηται, πολεμεῖ οὗτος· δύο δ' ἐπὶ τὸν Πειραιέα, τὸν μὲν εἰς
τὴν Μουνιχίαν, τὸν δ' εἰς τὴν Ἀκτήν, οἳ τῆς φυλακῆς ἐπιμελοῦνται ⟦καὶ⟧
τῶν ἐν Πειραιεῖ· ἕνα δ' ἐπὶ τὰς συμμορίας, ὃς τούς τε τριηράρχους κατα-
λέγει καὶ τὰς ἀντιδόσεις αὐτοῖς ποιεῖ καὶ τὰς διαδικασίας αὐτοῖς εἰσάγει·
τοὺς δ' ἄλλους πρὸς τὰ παρόντα πράγματα ἐκπέμπουσιν. ἐπιχειροτονία 2
δ' αὐτῶν ἐστι κατὰ τὴν πρυτανείαν ἑκάστην, εἰ δοκοῦσιν καλῶς ἄρχειν·
κἂν τινα ἀποχειροτονήσωσιν, κρίνουσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, κἂν μὲν ἁλῷ,
τιμῶσιν ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτεῖσαι, ἂν δ' ἀποφύγῃ, πάλι[ν] ἄρχει. κύριοι

---

2 δὲ τὸ] το δ(ε) L, corr. Richards, al.; τὸ δὲ ἔλ. συλλ. Hicks, K-W 5 κ(ατα)ξιεν L*, corr. L⁴ 6 εζημιου L*, corr. L⁴ 7. 8 απο του κτ. L*, εκ suprascr. L⁴ 11 π(αρα)δω L 14 αργυρια κ(αι) χρυσα L, corr. H-L, S, ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ Rutherford; ἀργύριον καὶ χρυσᾶ K-W, B³ 16 καὶ fortasse delendum est; sin aliter, lacuna ante haec verba statuenda est (sed cf. Poll. VIII 87) 17 δέκα] δ(ε) κ(αι) L αφφυλης L 18 οπλειτας L 19 οπλειτ(ων) L, ut vid. 20 γινηται L πολεμεῖ] ἡγεῖται K-W 21 μουνυχιαν L φυλακῆς] φυλης L καὶ del. K-W 22 συμμορίας] fragmentum novum, sed minimum, huc attuli (p. 30 in L, vv. 12—16) τριηραρχος L*, corr. L⁴ 24 πράγματα om. L*, suprascr. L⁴ 26 αλλωι L* corr. L⁴ 27 αποτισαι L αποφυγη L

---

1 Schol. Soph. OC 701: ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ τοῖς νικήσασι τὰ Παναθήναια ἐλαίου τοῦ ἐκ μορίων γινομένου δίδοσθαί φησιν.

16 Pollucis locus (VIII 87) supra appositus est ad p. 70,10.

16. 17 Harpocr. s. v. στρατηγοί: . . . οἱ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν χειροτονούμενοι στρατηγοὶ δέκα ἦσαν ὡς μαθεῖν ἔστιν ἔκ τε τοῦ Ὑπερείδου κατ' Αὐτοκλέους καὶ ἐκ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας Ἀριστοτέλους. (Epitomen exscr. Phot. Suid.)

22 Phot.[11] = Suid.[1] ἡγεμονία δικαστηρίου: τοῖς ἄρχουσιν οὐ πάσας πᾶσιν ἐφεῖτο δίκας εἰσάγειν, ἀλλὰ . . . τῷ στρατηγῷ περὶ τριηραρχίας καὶ ἀντιδόσεως.

δέ εἰσιν ὅταν ἡγῶνται καὶ δῆσαι τὸν ἀτακτοῦντα καὶ ⟨ἐκ⟩κ[η]ρῦξαι καὶ p.30
ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν· οὐκ εἰώθασι δὲ ἐπιβάλλειν.

χειροτονοῦσι δὲ καὶ ταξ[ι]άρχους δέκα, ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης· οὗτος 3
δ' ἡγεῖται τῶν φυλετῶν καὶ λοχαγοὺς καθίστησιν.

χειροτονοῦσι δὲ καὶ ἱππάρχους δύο ἐξ ἁπάντων· οὗτοι δ' ἡγοῦνται 4
τῶν ἱππέων, διελόμ[ενοι] τὰς φυλὰς ε̄ ἑκάτερος· κύριοι δὲ τῶν αὐτῶν εἰσιν ὧνπερ οἱ στρατηγοὶ κατὰ τῶν ὁπλιτῶν. ἐπιχειροτονία δὲ γίγνεται ⟨καὶ⟩ τούτων.

χειροτονοῦσι δὲ καὶ φυλάρχους ⟨ῑ⟩, ἕνα τῆς φυλῆς, τὸν ἡγησόμενον 5
⟨τῶν ἱππέων⟩ ὥσπερ οἱ ταξίαρχοι τῶν ὁπλιτῶν.

χειροτονοῦσι δὲ καὶ εἰς Λῆμνον ἵππαρχον, ὃς ἐπιμελεῖται τῶν 6
ἱππέων τῶν ἐν Λήμνῳ.

χειροτονοῦσι δὲ καὶ ταμίαν τῆς Παράλου καὶ δίχα τῆς το[ῦ] 7
Ἄμμωνος.

---

1 τὸν] τιν L, ut vid.; corr. K-W, H-L κ[η]ρυξαι L, corr. Bl (edd. cett.) 2 ἐπιβάλλειν prius] ἐπιβαλεῖν coni. Diels 7 εἰσιν ὧνπερ] ωνπερ (εισιν) L οπλειτ(ων) L. fragmenta duo nova huc attuli (p. 30 in L, vv. 21—26) γινεται L 8 καὶ add. H-L, K-W, al. 9 ῑ add. Richards, al. 10 τῶν ἱππέων add. e Poll. VIII 94 13 δίχα] lectio non certa, sed cum vestigiis congrua; δ . . α Wn, νῦ[ν] Bl neque τῆς τοῦ omnino certa. της super lituram scriptum est

---

3 Lexicon Bekk. quintum (BA 306,12) ταξίαρχοι τίνες εἰσὶ καὶ πόσοι: ἄρχοντες ἡγούμενοι τῶν πολιτῶν κατὰ φυλήν, χειροτονητοί, ῑ τὸν ἀριθμόν, οἷς ὑπετέτακτο τὸ πλῆθος κατὰ φυλήν.

5 Harpocr. s. v. ἵππαρχος: . . . λέγεται δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἵππαρχος καὶ ὁ τῶν ἱππέων ἄρχων. δύο δ' ἦσαν οὗτοι, ὡς Δημοσθένης ἐν δ̄ Φιλιππικῶν φησι καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ (Epitomen descr. Phot.[II]. Suid.[V]). Lex. Bekk. quint. (BA 266,26) ἵππαρχος: ὁ τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων. ἦσαν δὲ ἵππαρχοι δύο ἡγούμενοι τῶν ἱππικῶν ταγμάτων. Lex. Patm. p. 16 ἵππαρχοι: οἱ τοῦ ἱππικοῦ ἄρχοντες. ἦσαν δὲ δύο, πέντε φυλῶν ἕκαστος ἐπιμελούμενος. Phot. ἵππαρχοι: δύο ἦσαν, οἳ τῶν ἱππέων ἡγοῦντο διελόμενοι τὰς φυλὰς ἑκάτερος ἀνὰ πέντε. ἐπιμεληταὶ δέ εἰσι τῶν ἱππέων καθάπερ οἱ ταξίαρχοι δέκα ὄντες εἷς ἐφ' ἑκάστης φυλῆς τῶν ὁπλιτῶν. Poll. VIII 94 ἵππαρχοι δὲ δύο ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων αἱρεθέντες ἐπιμελοῦνται τῶν πολέμων.

9 Harpocr. s. v. φύλαρχος: . . . φύλαρχός ἐστιν ὁ κατὰ φυλὴν ἑκάστην τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων, ὑποτεταγμένος δὲ τῷ ἱππάρχῳ, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησί (Epitomen exscr. Suid.[II] et [ex Photio] Etymolog. genuinum, unde Symeo et Et. M. 802,19). Poll. VIII 94 οἱ δὲ φύλαρχοι δέκα, εἷς ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης, τῶν ἱππέων προΐστανται, καθάπερ οἱ ταξίαρχοι τῶν ὁπλιτῶν.

13 Harpocr. s. v. ταμίαι: . . . ἀρχή τις παρ' Ἀθηναίοις ἦν οἱ ταμίαι, δέκα τὸν ἀριθμόν. παραλαμβάνουσι δ' οὗτοι τό τε ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὰς Νίκας καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ τὰ χρήματα ἐναντίον τῆς βουλῆς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. εἰσὶ δέ τινες καὶ τῶν τριήρων ταμίαι, ὡς ὁ αὐτὸς φιλόσοφός φησιν (Epitomen descr. Phot.[III] [ex quo Et. gen., unde Symeo et Et. M. 745,18] et Suid.[II]). — Phot.[I] (descr. Et. gen., unde Symeo et Et. M.) = Suid. s. v. ταμίαι: . . . εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ταμίαι ἄρχοντες χειροτονητοὶ ἐπὶ τὰς ἱερὰς καὶ δημοσίας τριήρεις, ὁ μὲν ἐπὶ τὴν Πάραλον, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ Ἄμμωνος. cf. Poll. VIII 116 ταμίας ἐκάλουν τοὺς ταῖς ἱεραῖς τριήρεσι λειτουργοῦντας, ἄλλους ἢ τριηράρχους. — Lex. Cantabr. 675,28 Πάραλος καὶ Σαλαμινία: ταύτας τὰς τριήρεις εἶχον διὰ παντὸς πρὸς

LXII. αἱ δὲ κληρωταὶ ἀρχαὶ πρότερον μὲν ἦσαν αἱ μὲν μετ' ἐννέα 1
ἀρχόντων ἐκ τῆς φυλῆς ὅλης κληρούμεναι, αἱ δ' ἐν Θησείῳ κληρούμεναι p.30
διῃροῦντο εἰς τοὺς δήμους· ἐπειδὴ δ' ἐπώλουν οἱ δῆμοι, καὶ ταύτας ἐκ τῆς
φυλῆς ὅλης κληροῦσι πλὴν βουλευτῶν καὶ φρουρῶν· τούτους δ' εἰς τοὺς
δήμους ἀποδιδόασι.

μισθοφοροῦσι δὲ πρῶτον ὁ δῆμος ταῖς μὲν ἄλλαις ἐκκλησίαις δραχμήν, 2
τῇ δὲ κυρίᾳ ἐννέα ⟨ὀβολούς⟩. ἔπειτα τὰ δικαστήρια τρεῖς ὀβολούς. εἶθ'
ἡ βουλὴ πέντε ὀβολούς· τοῖς δὲ πρυτανεύουσιν εἰς σίτησιν ὀβολὸς προστί-
θεται [[δέκα προστίθενται]]. ἔπειτ' εἰς σίτησιν λαμβάνουσιν ἐννέ' ἄρχοντες
τέτταρας ὀβολοὺς ἕκαστος καὶ παρατρέφουσι κήρυκα καὶ αὐλητήν, ἔπειτ'
ἄρχων εἰς Σαλαμῖνα δραχμὴν τῆς ἡμέρας. ἀθλοθέται δ' ἐν πρυτανείῳ
δειπνοῦσι τὸν Ἑκ[ατ]ομβαιῶνα μῆνα, ὅταν ᾖ τὰ Παναθήναια, ἀρξάμενοι
ἀπὸ τῆς τετράδος ἱσταμένου. ἀμφικτύονες εἰς Δῆλον δραχμὴν τῆς ἡμέρας
ἑκάστης ἐκ Δήλου ⟨λαμβάνουσι⟩. λαμβάνουσι δὲ καὶ ὅσαι ἀποστέλλονται ἀρχαὶ
εἰς Σάμον ἢ Σκῦρον ἢ Λῆμνον ἢ Ἴμβρον εἰς σίτησιν ἀργύριον.

ἄρχειν δὲ τὰς μὲν κατὰ πόλεμον ἀρχὰς ἔξεστι πλεονάκις, τῶν δ' 2
ἄλλων οὐδεμίαν, πλὴν βουλεῦσαι δίς.

LXIII. τὰ δὲ δικαστήρια [κ]λ̣ηρ[οῦ]σ[ιν] οἱ θ̄ ἄρχοντες κατὰ φυλάς, 1

---

6 πρῶτον ὁ δῆμος] fragmentum novum huc attuli (p. 30 in L, vv. 28—34). πρῶτον (sine μὲν) . . . εἶθ' sicut Περὶ ζῴων μορ. 1, 640ᵃ14 9 δέκα προστίθενται ex signo 1, i. e. oboli, male intellecto natum esse docet Bl.; sed in papyris aegyptiacis signum oboli — est. est potius scholium interpretantis quod decem prytanibus decem numerabantur oboli 10 τετταρας] fragmentum alium ρας hic, et in versu proximo μην habet 12 διπνουσι L 14 λαμβάνουσι e seq. verbo supplendum esse videtur; contra Bl., K-W[3] (qui clausulam de athlothetis ut ab hoc loco alienam summovent) 18 τα δ(ε) τα L

τὰς ἐπειγούσας ὑπηρεσίας, ἐφ' αἷς καὶ ταμίαι τινὲς ἐχειροτονοῦντο . . . τῆς μὲν Παράλου καὶ Σαλαμινίας ἐν τρίτῃ μνημονεύει Θουκυδίδης καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισιν. Ἀριστοτέλης δὲ Ἀμμωνιάδα (Ἀμοριάδα cod., corr. Meier) καὶ Πάραλον οἶδε.

18 Schol. Aristoph. Plut. 277 (RV): ἐν ταῖς Ἀθήναις πολλὰ ἦν δικαστήρια, καὶ ἐν τισὶ μὲν ἐδίκαζον περὶ φονικῶν πραγμάτων, ἐν τισὶ δὲ περὶ δημοτικῶν. ἕκαστον δὲ τούτων εἶχεν ἕν τι τῶν στοιχείων ἰδικὸν ὄνομα. οἷον ἦν τι τῶν δικαστηρίων λεγόμενον α, ὁμοίως ἄλλο β, ἄλλο δὲ γ, καὶ ἑξῆς τὸ δ καὶ τὸ ε ἕως τοῦ κ. δέκα γὰρ ἦν δικαστήρια τὰ πάντα ἐν Ἀθήναις. καὶ πρὸ θυρῶν δὲ ἑκάστου δικαστηρίου ἐγέγραπτο πυρρῷ βάμματι τὸ στοιχεῖον ᾧ τινι τὸ δικαστήριον ὠνομάζετο. ὅσοι δὲ δικασταὶ ἦσαν ἐν Ἀθήναις, ἕκαστος καθ' ἕκαστον δικαστήριον εἶχε δέλτον (sequentia om. R) τουτέστι πινάκιον, ἐν ᾧ ἐγγεγραμμένον ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαστηρίου. εἶχε δὲ καὶ ῥάβδον ἅμα (leg. ὁμόχρουν) τῷ πινακίῳ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ῥάβδῳ ἦν τὸ ὄνομα (leg. γράμμα) τοῦ δικαστηρίου ἐγγεγραμμένον. ὅτε οὖν συνέβαινε καιρὸς τοῦ δικάζειν, ἤρχοντο πάντες οἱ δικασταὶ εἰς τὴν ἀγορὰν κἀκεῖ κλήρους ἔβαλλον, καὶ ὅστις [ἂν] ἐκληροῦτο κλῆρον ἔχοντα τὸ α, ἀπήρχετο εἰς τὸ α δικαστήριον, ὁμοίως εἰς τὸ β καὶ τὰ ἐφεξῆς. [ἀπήρχετο δὲ] καὶ πρῶτον μὲν ἐδείκνυε τῷ κήρυκι τοῦ δικαστηρίου τὸν κλῆρον τοῦ στοιχείου, ὁ δὲ κῆρυξ λοιπὸν ἐδίδου αὐτῷ τὸ πινάκιον αὐτοῦ καὶ ῥάβδον, εἶτα οὕτως ἐδίκαζεν. εἰ δέ τις δικαστὴς εἰσῄει μὴ κληρωθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, κατηγορεῖτο καὶ ἐζημιοῦτο διαφόρως.

Schol. Arist. Vesp. 775 (V): . . . ἄλλως. ἐπειδὴ θεσμοθέται καὶ δέκατος ὁ γραμματεὺς κληροῦσι τοὺς δικαστὰς τοὺς τῆς αὐτῆς φυλῆς ἕκαστος. Schol. Ar. Plut. 277 (Junt.) . . . εἶτα οἱ θεσμοθέται κατὰ φυλὴν ἕκαστος καὶ δέκατος ὁ γραμματεὺς ἐκλήρουν τὰ γράμματα μέχρι τοῦ κ.

ὁ δὲ γραμματεὺς τῶν θεσμο[θετῶν τῆς] δεκάτης φυλῆς. εἴσοδοι δέ εἰσιν 2
ε[ἰς] τὰ δικαστ[ή]ρια δέκα, μία τῇ φυλῇ ἑκάστῃ, καὶ κληρ[ωτήρι]α εἴκοσι, p. 30
δ[ύο τ]ῇ φυλῇ ἑκάστῃ, καὶ κιβώτια ἑκατόν, δέκα τῇ φυλῇ ἑκάστῃ, καὶ
ἕτερα κιβώτι[α, εἰς ἃ ἐ]μβάλλεται τῶν λαχόντων δικαστῶν τὰ πινάκια, καὶ
ὑδρίαι δύο. καὶ βακτηρίαι παρατίθενται κατὰ τὴν ε[ἴσοδον] ἑκάστην
ὅσοιπερ οἱ δικασταί, καὶ βάλανοι εἰς τὴν ὑδρίαν ἐμβάλλονται ἴσαι ταῖς
βακτηρίαις, ἐγ[γ]έγραπται δ' ἐν ταῖς βαλάνοις τῶν στοιχείων ἀπὸ τοῦ ἑνδε-
κάτου, τοῦ λ ⟦τριακοστοῦ⟧, ὅσαπερ ἂν μέλλῃ τὰ δικαστήρια πληρωθήσε-
σθαι. δικάζειν δ' ἔξεστιν τοῖς ὑπὲρ λ̄ ἔτη γεγονόσιν, ὅσοι αὐτῶν μὴ 3
ὀφείλουσιν τῷ δημοσίῳ ἢ ἄτιμοί εἰσιν. ἐὰν δέ τι[ς] δικάζῃ οἷς μὴ ἔξεστιν,
ἐνδείκνυται καὶ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγετ[αι]· ἐὰν δ' ἁλῷ προστιμῶ[σι]ν
αὐτῷ οἱ δικασταὶ ὅ τι ἂν δοκῇ ἄξιος εἶναι παθεῖν ἢ ἀποτεῖσαι. ἐὰν δὲ
ἀργυρίου τιμηθῇ, δεῖ αὐτὸν δεδέσ[θαι], ἕως ἂν ἐκτείσῃ τό τε πρότερον
ὄφλημα ἐφ' ᾧ ἐνεδείχθη καὶ ὅ τι ἂν αὐτῷ προστιμήσῃ τ[ὸ δικ]αστήριον.
ἔχει δ' ἕκαστος δικαστὴς τὸ πινάκιον πύξινον, ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα τὸ 4
ἑαυτοῦ πατρόθεν καὶ τοῦ δήμου καὶ γράμμα ἓν τῶν στοιχείων μέχρι τοῦ
κ· νενέμηνται γὰρ κατὰ φυλὰς δέκα μέρη οἱ δικασταί, παραπλησίως ἴσοι
ἐν ἑκάστῳ τῷ γράμ[μα]τι. ἐπειδὰν δὲ ὁ θεσμοθέτης ἐπικληρώσῃ τὰ 5
γράμματα ἃ δεῖ προσπαρατίθεσθαι τοῖς δικαστηρίοις, ἐπέθηκε φέρων ὁ
ὑπηρέτης ἐφ' ἕκαστ[ον] τὸ δικ[α]στήριον τὸ γράμμα τὸ λαχόν. |

LXIV. τὰ δὲ [κιβώ]τια τὰ δέ[κ]α κ[εῖται ἐ]ν τ[ῷ ἔμ]προσθεν [τ]ῆς p. 31
εἰσόδου [κ]αθ' ἑκάστην τὴν φυλήν· ἐπιγέ[γρ]απται δ' ἐπ' αὐτῶν τὰ στο[ι]χεῖα 1
μέχρι [τοῦ] κ. ἐ[π]ειδὰν δ' ἐμβάλωσιν οἱ δικασταὶ τ[ὰ] πιν[ά]κια εἰς τὸ

4 εἰς ἃ suppl. Bl; δέκα οἷς (vel εἰς ἃ) ego antea, al., sed illud et sensui et spatio magis aptum est 5 βακτηρια L 6 ουσοιπερ L εισαι L^{*}, corr. L^{4} 7 ἐγγέγραπται] fragmenta duo huc attuli (p. 30 in L, vv. 42—52) litteras duo vel tres in singulis versibus continentia. εμγεγρ- L^{*}, ut vid., ν suprascr. L^{4} 7. 8 ενδεκατουτριακοστου L^{*}, τριακοστου del. et του λ̄ ·τριακοστου· suprascr. L^{4} (του λ̄ quidem recte, τριακόστου autem pravam interpretationem του λ̄) 8 ἂν] εαν L 9 ισοι L^{*}, corr. L^{4} 11 αλω L 12 αποτισαι L 13 εκτιση L 14 προστιμηση L 18 επικληρωση L 20 υπερετης L^{*}, corr. L^{4} 21 τὰ δὲ] hic incipit volumen quartum, et opus resumit scriba tertius (L^{3}). de suprascripto Δ, quod dispexit Wn, nullum vestigium video; neque omnino superest margo superior. in marg. sinistra est aliquid quod Δ esse potest, sed valde dubium est. fragmentum novum (v. praef.) quinque priorum versuum cum ceteris nunc composui κιβωτεια L κεῖται suppl. K-W 22 ισοδου L τὴν om. L^{*}, suprascr. L^{3} δ' επ αυτων L^{*}, δε παντων L^{4} σχοι- L^{*}, corr. L? 23 δ' ἐμβάλωσιν] βλαβωσιν L^{*}, corr. L^{3}

15 Schol. Ar. Plut. 277 (Junt.): ἔρχεται ἕκαστος εἰς τὸ ⟨δικαστήριον⟩ πινάκιον ἔχων ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ [καὶ] πατρόθεν καὶ τοῦ δήμου καὶ γράμμα ἕν τι μέχρι τοῦ κ, διὰ τὸ πάλαι δέκα φυλὰς εἶναι Ἀθήνησιν, διῄρηντο γὰρ κατὰ φυλάς. εἶτα οἱ θεσμοθέται κατὰ φυλὴν ἕκαστος καὶ δέκατος ὁ γραμματεὺς ἐκλήρουν τὰ γράμματα μέχρι τοῦ κ. Et. gen. ex Photio (usque ad φυλῆς descr. Sym.) χαλκοῦν πινάκιον: ὃ εἶχον οἱ δικασταὶ πρὸς τὰς κληρώσεις ἔχον τὸ ὄνομα τοῦ δικαστοῦ πατρόθεν καὶ δήμου καὶ (καὶ om. Et. gen., hab. Symeo) τῆς φυλῆς. Ἀριστοτέλης (ἀρχ̄, id est Ἀρίσταρχος cod. Flor., corr. Wilamowitz) πύξινον. Hesych. χαλκοῦν πινάκιον: Ἀθηναῖοι εἶχον ἕκαστος πινάκιον πύξινον ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα [τοῦ] αὐτοῦ καὶ τοῦ δήμου πατρόθεν.

κιβώτι[ον] ἐφ' οὗ ἂν ᾖ ἐπι[γεγρα]μμένον τὸ γράμ[μα] τὸ αὐτὸ ὅπ[ε]ρ ἐπ[ὶ p.31
τῷ π]ινακίῳ ἐστὶν α[ὐτ]ῷ τῶν στοιχείω[ν, τότε] σείσαντος τοῦ ὑ[πη]ρέτου
ἕλκει ὁ [θεσμο]θέτης ἐξ ἑκάσ[τ]ου τοῦ κιβωτίο[υ πιν]άκιον ἕν. οὗτο[ς] 2
δὲ καλεῖται ἐμ[πήκτ]ης, καὶ ἐμπήγνυσι τὰ πινάκια [τὰ ἐκ το]ῦ κιβωτίου εἰς
τὴν κανονίδα [ἐφ' ἧς τὸ α]ὐτὸ γράμμα ἔπεστιν ὅπερ ἐπὶ τοῦ [κιβωτίο]υ.
[κληροῦται δ'] οὗτος, ἵνα μὴ ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἐμπ[ηγνύων] κακουργῇ. εἰσὶ δὲ
κανονίδες [πέντε ἐ]ν ἑκάστῳ τῶν κληρωτηρίων. ὅ[ταν δὲ] ἐμβάλῃ τοὺς 3
κύβους, ὁ ἄρχων τὴν φυλὴν κληρ[οῖ κατὰ κ]ληρωτήριον. εἰσὶ δὲ κύβοι
χα[λκοῖ, μέ]λανες καὶ λευκοί· ὅσους δ' ἂν δέ[ῃ λαχεῖν] δικαστάς, τοσοῦτοι
ἐμβάλλον[ται λε]υκοί, κατὰ πέντε πινάκια εἷς, οἱ δὲ [μέλ]ανες τὸν αὐτὸν
τρόπον. ἐπειδὰν δ' ἐ[ξέλῃ] τοὺς κύβους, καλεῖ τοὺς εἰληχότας ὁ κ[ῆρυξ]·
ὑπάρχει δὲ καὶ ὁ ἐμπήκτης εἰς τὸν [ἀριθμό]ν. ὁ δὲ κληθεὶς καὶ ὑπα- 4
κ[ού]σας ἕλ[κ]ει [βάλανο]ν ἐκ τῆς ὑδρίας, καὶ ὀρέξας αὐτή[ν, ἄνω ἔχ]ων
τὸ γράμμα, δ[εί]κνυσιν πρῶ[τον μὲν] τῷ ἄρχοντι τῷ ἐφεστηκότι· ὁ δὲ
ἄρχω[ν ἐπειδ]ὰν ἴδῃ ἐμβάλλει τὸ πινάκιον α[ὐ]το[ῦ εἰς τὸ κ]ιβώτιον, ὅπου
ἂν ᾖ ἐπιγεγραμ[μέν]ον τὸ αὐτὸ στοιχεῖον ὅπερ ἐν τῇ βαλ[άνῳ, ἵ]ν' εἰς οἷον
ἂν λάχῃ εἰσίῃ καὶ μὴ εἰς [οἷο]ν ἂν βούληται, μηδὲ ᾖ συναγαγεῖν [εἰς]
δικαστήριον οὓς ἂν βούληταί τις. πα[ράκει]ται δὲ τῷ ἄρχοντι κιβώτια 5

---

1 ὅπερ] ο suprascr. L³; L* fortasse απερ (ita Wn, sed dubium est) 2 πινακιω L αὐτῷ Bl.; α[υτ]ω L, ut vid. 4 εν[πηκτ]ης et ενπηγνυσι L τὰ ἐκ τοῦ Haussoullier, al. 5 κανωνιδα L*, corr. L³ (item v. 7) ἐφ' ἧς Haussoullier, al. κιβωτίου Haussoullier, al. 6 κληροῦται δ' om. L*, suprascr. L³, ut vid.; nam ante lacunam sunt vestigia litterae, quae potest κ esse (ita Wn), potest etiam alia esse. δ' compendii ductum extremum, quem vidit Bl., non video. κληροῦται δ' coni. K-W ἐμπηγνύων K-W; ενπ- L κακουργη L 7 πέντε Bl. (nam sunt duo κληρωτήρια); δέκα cett. εκαστω L ὅταν δὲ spatio magis aptum (si δε scriptum fuerit, non δ') quam ἐπειδὰν δ'; ο, quod legit Wn, minime certum est ενβαλη L 7. 8 τοὺς κύβους om. L*, suprascr. L³ 8 κατὰ Bl; εἰς τὸ K-W; ο in papyro non exstat 9 λαχεῖν H-L, Haussoullier 10 ενβαλ- L 11 ἐξέλῃ Haussoullier κῆρυξ Bl² 12 ενπηκτης L ἀριθμόν Bl²; de prima littera fere nihil exstat 12. 13 ὑπακούσας] lectio minime certa, sed cum vestigiis plerumque congrua; υφακ- L*, ut vid., corr. L⁴. ὑπακούσας dubitanter Bl³ 13 οροεξας L, ut vid. ἄνω ἔχων] ἀνέχων Sandys, al., sed illud fortasse spatio magis aptum 14 τω L (bis) 15 ἐπειδὰν Papabasileus, al. ιδη L ενβαλλει L αὐτοῦ εἰς τὸ K-W κιβωδιον L*, corr. L⁴ οτι ante οπου L*, corr. L³ 16 ἂν] ην L*, ut vid., corr. L³ η L αυτου L τη L ἵν' Haussoullier 17 λαχηεισειη L οἷον K-W βαληται L*, corr. L³ ᾖ] εις L*, corr. L³ εἰς H-L, Bl, spatio magis aptum quam εἰς τὸ 18 παράκειται Haussoullier, K-W τω L κιβωτιον L*, corr. L³

---

4 Hesych. ἐμπήκτης: ὁ τὰ δικαστικὰ γραμματίδια (γράμματα διὰ cod., corr. Musurus) παρὰ τοῦ θεσμοθέτου (θεσμοφόρου cod.) λαμβάνων ὑπηρέτης καὶ πήσσων εἰς κανονίδα (κανευνίδα cod., corr. Iunius). Glossa Lexici Bekk. quinti (BA 258,21) ἐμπήκτης: ὁ θεσμοθέτης redit ad Aristotelis verba male intellecta. contra quae Lex. Sabb. s. v. ἐμπήκτης p. 19,6 ex Cassio Longino affert, ad Aristotelem vix pertinent.

7 et 10 Schol. Arist. Plut. 277 (RV Junt.): παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις δέκα ἦσαν φυλαί. ἔθος οὖν ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν δικαστὰς καθίζειν. εἶτα ἀπὸ μιᾶς ἑκάστης ἐλάμβανον ἄνδρας πέντε τοὺς ἐπισημοτέρους καὶ πάλιν ἐκ τῶν πέντε ἕνα τὸν κλήρῳ λαχόντα ἐποίουν δικάζειν. cf. Schol. Ar. Plut. 972.

ὅσαπερ [ἂν μ]έλλῃ τὰ δικαστήρια πληρωθήσεσθα[ι, ἔχο]ντα στοιχεῖον ἕκαστον ὅπερ ἂν [ᾖ τὸ] τοῦ δικαστηρίου ἑκάσ|[του] εἰληχός. p. 32

LXV. αὐτ[ὸς δὲ δείξα]ς πάλιν τ[ῷ ὑ]πηρέτῃ εἰσέ[ρχεται, ἐντὸς ἰὼ]ν τῆς 1 κ[ι]γκλ[ί]δος. ὁ δὲ ὑπηρέτης [δίδωσιν αὐτ]ῷ βακτηρίαν [ὁ]μόχρων τῷ δικαστ[ηρίῳ οὗ τὸ] αὐτὸ [γρ]άμμα ἐ[στὶν ὅ]περ ἐν τῇ βαλάνῳ, ἵν[α ἀναγ]καῖον ᾖ αὐτῷ [ε]ἰσελθεῖν εἰς ὃ εἴληχε [δικασ]τήριον· ἐὰν γὰρ [ε]ἰς ἕτερον εἰ[σέ]λ[θῃ], ἐξε[λέγχετα]ι ὑπὸ τοῦ χρώμα[τ]ος [τ]ῆς βακτηρίας. τοῖ[ς γὰρ δι]καστηρίοις χρῶ[μ]α ἐπιγέγραπται [ἑκάστ]ῳ ἐπὶ τῷ σφη[κ]ίσκῳ 2 τῆς εἰσ[όδο]υ. ὁ δ[ὲ λαβὼ]ν τὴν βακτηρί[α]ν βαδίζει εἰ[ς τ]ὸ δικασ[τήριον]

---

1 οσαν L; deletum esse ν dicit Bl, sed non video μελλη L ντες L*, α suprascr. L^3: ἔχοντα Haussoullier, al. post στοιχειον, ν scr. et del. L
2 ᾖ τὸ] ᾖ ἐπὶ Bl, ᾖ (spatio non satis) K-W, al. 3 αυτ] υ (et fortasse α), a L* male scriptum, rescr. L^4 mox δι . . να . τ[ῳ] Wn. sed dubia haec 3. 4 κιγκλίδος (κ . νκλ- L) coni. Diels, idemque ἐντὸς ἰών; fort. ειτ' ἐ[ντὸς εἰσέρχετ]αι δίδωσιν αὐτῷ K-W ομοχρεν L*, corr. L^4 τω L 5 ἐφ' οὗ τὸ αὐτὸ Bl, spatio nimium, nisi superscriptum fuerit aliquid ὅπερ om. L*, ut vid., suprascr. L^3 τη L
6 ἀναγκαῖον K-W; καιον cum vestigiis satis congruit ην L, corr. K-W
7 εἰσέλθῃ] εἰσ[ίῃ] Bl, K-W (spatio non satis, nisi εισειηι legitur), sed videtur λ esse ἐξελέγχεται K-W 8 sqq. suppl. e schol. Ar. (v. testim.) 8 δικαστηρας L*, ut vid., corr. L^3 χρῶμα schol. Ar.; χρωματα L ἐφ' ἑκάστῳ schol. Ar., sed non capit spatium τω L 9 ισοδου L τη βακτηρια L

---

4 Lex. Bekk. quintum (BA 220,17) βακτηρία: ὁμόχρωμοι τοῖς δικαστηρίοις ἐδίδοντο βακτηρίαι, ἵνα ὁ λαβὼν οἵου δὴ χρώματος βακτηρίαν εἰς τὸ ὁμόχρωμον εἰσέλθῃ (εἰσέλθοι cod.) δικαστήριον καὶ μὴ εἰς ἕτερον πλανᾶται διὰ τὸ πολλὰ εἶναι τὰ δικαστήρια. Lexicon Bekk. quartum (BA 185,4) βακτηρία καὶ σύμβολον: ῥάβδον κατεῖχον οἱ δικάζοντες καὶ σύμβολον ἐλάμβανον ἀντιδιδόντες διὰ τὸ κομίσασθαι τὸν (τὸν Marc., τὸ Coisl.) τριώβολον. Eadem glossa paullo plenior est apud Suid.I. βακτηρία καὶ σύμβολον: οἱ λαχόντες δικάζειν ἐλάμβανον παρὰ τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν σύμβολον καὶ βακτηρίαν καὶ οὕτως ἐδίκαζον. τὴν χρόαν δὲ ὁμοίαν εἶχε τῇ βακτηρίᾳ τὸ δικαστήριον. τὸ μέντοι σύμβολον μετὰ τὴν κρίσιν ἀποδιδόντες ἐκομίζοντο τριώβολον· ὅπερ καὶ δικαστικὸν γέγονεν (an ἔλεγον ?) item in Lexico Patmensi p. 144 Sakk. βακτηρία: ῥάβδος ὁμόχρους τῷ δικαστηρίῳ ἣν ἐλάμβανε σύμβολον τῆς χειροτονίας ὁ δικάζειν λαχών. Schol. Arist. Vesp. 1110 (V) ἐδίδοντο δὲ καὶ βακτηρίαι τοῖς δικασταῖς ὁμόχροοι τοῖς δικαστηρίοις, ὅπου ἑκάστους εἰσελθόντας δικάζειν ἔδει, ἵνα τὸν διαμαρτάνοντα ἀπελέγξῃ τὸ χρῶμα.

8 Schol. Aristoph. Plut. 278 (om. RVΘ) περὶ τοῦ παραδιδομένου τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ δικαστήριον συμβόλου Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ οὕτω γράφει· "τοῖς γὰρ δικαστηρίοις χρῶμα ἐπιγέγραπται [ἐφ'] ἑκάστῳ ἐπὶ τῷ σφηκίσκῳ τῆς εἰσόδου. ὁ δὲ λαβὼν τὴν βακτηρίαν βαδίζει εἰς δικαστήριον τὸ ὁμόχρουν μὲν τῇ βακτηρίᾳ, ἔχον δὲ τὸ αὐτὸ γράμμα, ὅπερ ἐν τῇ βαλάνῳ. ἐπειδὰν δὲ εἰσέλθῃ, παραλαμβάνει σύμβολον δημοσίᾳ παρὰ τοῦ εἰληχότος ταύτην τὴν ἀρχήν." — Schol. Arist. Plut. 277 (Θ Junt.) τοῖς λαχοῦσι δικάσαι εἰσελθοῦσιν ἑκάστῳ σύμβολον δίδοται δημόσιον παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ εἰληχυίας ἀρχῆς, ἵν' οἱ ἐξιόντες καὶ τοῦτο προσφέροντες λαμβάνοιεν τὸν δικαστικὸν μισθόν. — Schol. Arist. Plut. 277 (Junt.) δέκα δικαστήρια ἦσαν παρ' Ἀθηναίοις, τὸ μὲν φόνου, τὸ δὲ μοιχείας, τὸ δὲ ἑτέρου τινός· οὐσῶν δὲ καὶ δέκα φυλῶν ἐξελέγοντο ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα ἄνδρα καὶ ἔταττον αὐτοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα δικαστήρια κριτὰς εἶναι· πλὴν ἔγραφον πρότερον τὰ τῶν ἀνδρῶν ὀνόματα καὶ κλήρου γινομένου ὁ μὲν εἰς τοῦτο ὁ δὲ εἰς ἐκεῖνο δικάζειν ἐλάγχανεν. ἐδίδου δὲ ὁ κῆρυξ αὐτοῖς ῥάβδον ἥτις ἦν σύμβολον τοῦ δικάζειν, ἵνα ἕκαστος καθ' ἑσπέραν ἀποδιδοὺς τῷ πρυτάνει τὴν ῥάβδον τριώβολον λαμβάνῃ μισθὸν τῆς δικάσεως.

τὸ ὁμόχρων μὲν τῇ βακτ[ηρί]ᾳ ἔχ[ον δὲ τ]ὸ αὐτὸ γράμμα ὅπερ ἐν [τ]ῇ p.32
βαλάν[ῳ]. ἐπε[ιδὰν δ' εἰσ]έλθῃ, παραλαμβάνει σύμβολον δη[μοσίᾳ] παρὰ
τοῦ εἰλη[χό]τος ταύτη[ν] τὴν ἀ[ρχήν]. ε]ἶτα τήν τε [β]άλαν[ον] καὶ τὴν 3
βακτηρίαν ⟨ἔχοντες καθίζουσιν⟩ [ἐν τῷ δ]ικαστηρίῳ τοῦτο[ν] ⟨τὸν⟩ τρόπον
ε[ἰ]σελ[ηλυθό]τες· τοῖς δ' ἀπολαγχάνουσ[ιν] ἀποδιδ[όασιν] οἱ ἐμπῆκται τὰ
πινάκια. οἱ δὲ ὑπη[ρέται] οἱ δημόσιοι ἀπ[ὸ] τῆς φυλῆς ἑκάστης π[αραδι]δόασιν 4
τὰ κ[ι]βώτια, ἓν ἐπὶ τὸ δικα[στήρ]ιον ἕκαστον, ἐ[ν] ᾧ ἔνεστιν τὰ ὀνόματ[α
τῆς] φυλῆς τὰ ὄντα ἐν ἑκάστῳ τῶν δικασ[τηρί]ων. παραδιδόασι δὲ τοῖς
εἰληχό[σι] ταῦ[τ]α [ἀπο]διδόναι τοῖς δικασταῖς ἐν ἑκάστῳ τῷ δικα[στηρί]ῳ
ἀριθμῷ [τὰ πινάκια] [ὅ]πως ἐκ τούτων [κ]αλοῦντες ἀπο[δι]δῶσι τὸν μισθόν.

LXVI. ἐπειδὰν δὲ πάντα πλή[ρ]η ᾖ τὰ δικαστήρια, τίθεται ἐν τῷ 1
πρώτῳ [τ]ῶν δικαστηρ[ί]ω[ν] β κληρωτήρια καὶ κύβοι χαλκοῖ, ἐν οἷς ἐπι-
γέγραπται τὰ χ[ρ]ώματα τῶν [δι]κ[ασ]τηρίων, καὶ ἕτεροι κύ[βο]ι ἐν οἷς
ἐσ[τι]ν τῶν ἀρ[χῶ]ν τὰ [ὀ]νό[μ]ατα ἐπιγε[γ]ραμμένα. λαχόντες [δὲ] τῶν
θεσ[μ]οθετῶν δύο χωρὶς ἑκατέρων τοὺς κύ[β]ο[υς ἐμ]βάλλουσιν, ὁ μὲν τὰ
χρώματα ε[ἰς τὸ ἓν] κλ[ηρ]ωτήριον, ὁ δὲ τῶν ἀρχῶν τὰ ὀν[ό]ματα [εἰς
τὸ] ἕτ[ερο]ν· ᾗ δ' ἂν π[ρ]ώτῃ λάχῃ τῶν ἀρχῶν, α[ὕ]τ[η ἀ]ναγορεύεται
ὑπὸ τοῦ κήρυκος [ὅ]τι χρήσε[τα]ι [τ]ῷ π[ρ]ώτῳ | [λ]αχόντι [δ]ικα[στηρίῳ], p. 33
ἡ δὲ δευτέ]ρ[α τῷ] δευτέρῳ καὶ ὡ[σαύτως τοῖς ἄλλοις, ἵ]να [μηδ]εμία προ-
ειδ[ῇ τίνι αὐτῶν χρήσεται], ἀλλ' [οἷο]ν ἂν λά[χ]ῃ ἑκάσ[τη, τούτῳ χρήσηται.

---

1 ὅπερ schol. Ar.; ο' L 1. 2 τη βαλανω L 2 -ελθη L συνβολον L
3 εἶτα] ιτα L, cum vestigio praecedentis ε. tum τ (male scriptum, quod rescr. L^4), non στ, ut Wn, Bl 4 super δικαστηρίῳ nihil scriptum video (Wn) nisi fortasse in fine una duaeve litterae fuerint, quae per se locum sanare nequeant 5 εἰσεληλυθότες Wn, K-W^3 ἀποδιδόασιν Bl εμπερηκται L, ut vid. (ita Wn)
6 ὑπηρέται Bl δημοσια L*, corr. L$^{4?}$ π[αραδι]δωασιν L*, corr. L$^{3?}$
7 δικα[στηρ]ιν L*, ο suprascr. L^4 8 καστηριων suprascr. L^3, sed, ut vid., super idem vocabulum male scriptum παραδιδωασι L*, corr. L^3 9 ταῦτα] ita ut vid. L, sed lectio non certa; το παλιν διδ. Wn, τοπον διδοναι K-W^3, ἀποδιδ. Bl, utrumque spatio non satis εκαστω (male scriptum, rescr. L^3) τω δικαστηριω αριθμω L
10 τὰ πινάκια seclusi; fortasse legendum ἀριθμῷ πέντε, cf. p. 78,8 ως L*, ut vid.; οπ fortasse suprascr. L^4 καλοῦντες] ita L, ut vid., (σκοποῦντες Wn, sed σκοπ videre nequeo); ministri tabellas iudicum accipiunt, unde finitis laboribus iudicem quemque nominatim vocant, mercedemque ei reddunt απο satis clare L, ετι Wn
11 πλήρη recte coniecit Photiades η τα L (η satis male scriptum) non κατα
11. 12 τω πρωτω L 12 χαλκοι L*, ut vid., corr. L^3 13. 14 χρώματα . . . ἐπιγεγραμμένα restit. Bl^3 15 δυο om. L*, suprascr. super χωρις L$^{4?}$ (ut vidit Wn quod super θετων scriptum est videtur potius θε esse quam δυο, ut putat Wn; non tamen certum est) εκατερους L*, ων (non μεν, ut dicit Wn) suprascr. L^4; ἑκάτερος K-W^3 15. 16 τὰ χρώματα . . ὀνόματα] haec cum vestigiis apte congruunt; lacuna in papyro, qualem ostendit Wn τὸ[ν κύ]βον legens, non exstat 16 ε[ἰς] τ[ὸ] ἓν Wn; equidem non certo discerno 16. 17 εἰς τὸ ἕτερον] ετ suprascr. L^3, cetera mutila 17 λαχη L 18 ὅτι K-W^3 τῷ] ante πρω, ω conspicitur, sed erasum; est aliquid suprascriptum, quod legere nequeo. πρωτω legi potest, non tamen certo; π . ωτη Wn δικαστηρίῳ] ικα non certa sunt, sed vestigiis apta; ηδη dubitanter Wn: δικαστηρίῳ restit. Bl 19 ο[ὕτω ταῖς λοιπαῖς] Bl; ω an ο in papyro sit, incertum, sed videtur potius ω esse 19. 20 προειδῇ . . . ὦσιν (p. 78,1) restit. Bl

ἐπε]ιδὰ[ν δ' ἔλ]θωσιν καὶ ν[ενεμημένοι ἐφ' ἕκαστον ὦ]σιν [οἱ δικα]σταί, ἡ 2
ἀρχὴ ἡ [ἐφεστηκυῖα ἐν τ]ῷ δ[ικασ]τηρίῳ ἑκάστῳ [ἕλκει ἐξ ἑκάστου τοῦ] p.33
κιβ[ω]τίου πινάκιον [ἕν, ἵνα γένωνται δέκα], εἰς [ἐξ ἑ]κάστης τῆς φυ[λῆς, καὶ ταῦτα τὰ πινάκ]ια [εἰς] ἕτερον κενὸν κ[ιβώτιον ἐμβάλλει, καὶ] τού[των ε̄] τοὺς πρώτους λα[χόντας κληροῖ, ᾱ μὲν] ἐπ[ὶ τὸ ὕ]δωρ, τέτταρας δὲ [ἄλλους ἐπὶ τὰς ψή]φους, [ἵνα] μηδεὶς παρασκε[υάζη]ι [μήτε] τὸν ἐ[πὶ τὸ] ὕδωρ μήτε τοὺ[ς ἐπὶ τ]ὰς ψή[φου]ς, μη[δὲ γί]γνηται περὶ ταῦτ[α κα]κούρ[γημ]α μηδ[έ]ν.
οἱ δὲ ἀπολαχόντ[ες π]έντε π[αρ]ὰ τούτ[ω]ν 3
ἀπολαμβάνουσ[ι τὸ π]ρόγ[ραμμ]α καθότι τὸν μισθὸν λ[ήψο]ντ[αι], καὶ ὅπου ἕκ[α]σται αἱ φυλαὶ ἐν α[ὐτῷ] τῷ δικ[α]στηρίῳ, ἐ[π]ειδὰν δικάσωσι[ν, ὅπως] διαστάντες ἕκα[στο]ι κατ' ὀλίγους [λάβ]ωσι, κα[ὶ] μὴ πολλο[ὶ] εἰς ταὐτὸ συγκλε[ισθέντες ἀλ]λήλοις ἐνοχλῶ[σι]ν.

LXVII. ταῦτα δὲ ποιήσ[αντες εἰ]σκαλοῦσι τοὺς ἀγῶνας, ὅταν μὲν τὰ 1
ἴδια [δι]κάζωσι, τοὺς ἰδίους, τῷ ἀριθμῷ δ̄ [ἐ]ξ [ἑκά]στων [τ]ῶν δικῶν τ[ῶ]ν ἐκ τοῦ νόμο[υ], κ[α]ὶ δ[ιο]μνύ[ουσι]ν οἱ ἀντίδικοι εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμ[α] ἐρεῖν· [ὅταν] δὲ τὰ δ[η]μόσια, τοὺς δημοσίο[υ]ς, καὶ ἕν[α μόνον ἐ]κδικάζουσι.
εἰσὶ δὲ κλεψύδ[ραι] αὐλ[ίσκους] ἔχουσ[αι μι]κρούς, εἰς ἃς 2
τὸ ὕδ[ω]ρ ἐγχέ[ουσι, πρὸ]ς ὃ δεῖ [λ]έγειν τὰς δίκας. δίδ[οτ]αι ⟨δὲ⟩ δεκά[χους τ]αῖς ὑπὲρ πεντακισχιλίας, καὶ τρίχ[ο]υς τῷ δ[ευτέρῳ] λό[γῳ], ἑπτάχους δὲ ταῖς μέχρι πεν[τα]κ[ι]σχ[ιλί]ων καὶ δίχους, [πεν]τάχους δὲ

---

1 δικασταί] -ωται Wn, unde [ἴδι]ῶται Bl; littera ante ται potest ω esse, sed cf. σ in v. 9 (μισθον) et alibi   2 ἐφεστηκυῖα K-W   τω [δικασ]τηριω L   δικαστηρίῳ . . . ἐμβάλλει (4) restit. Bl.   4. 5 καὶ τούτων ε̄] τούτων δὲ K-W, Bl, quod nimis in fine versus habet   5 λαχόντας κληροῖ] διακληροῖ K-W, Bl, sed λα videtur habere L, non δ (Wn, Bl)   6 ἄλλους ἐπὶ τὰς ψήφους restit. Bl   παρασκευάζη Wn, lacunae vix satis; σκε et ι non omnino certa sunt   μήτε . . . ψήφους (7) Wn   7 τοὺς] του L   8 μηδέν] fragmentum cum litteris finalibus vv. 15—20 huius pag. in papyro et initiis vv. 18—20 sequentis huc attuli   9 πρόγραμμα etiam Bl^{2}; lectio non certa; lineola quae supra γ cernitur, si revera aliquid est, ad litteras tres vel plures pertinet, non γ solum. de symbolo iam ante (p. 77,2) accepto hic agi non potest   λήψονται] lectio dubia; λα . . . . ανοντι . L, sed suprascriptum est aliquid velut]σι vel τι. fortasse scriptum fuit λαμβανονται, a correctore vero ληψονται   ἐν τῷ μέρει ὅπου (Photiades) cum relliquiis non congruit   10 αὐτῷ] α satis clare legitur   τω δικαστηριω L   11 ante κατ scriptum est δια sed deletum   ολιγους L*, γο[υς?] supra rescr. L^{3} ωσι κα satis clare leguntur   12 τουτο L, corr. Bl   συγκλεισθέντες ἀλλήλοις] spatio nimium; aliquid suprascriptum esse videtur   συνκλ- L   13. 14 ποιησαντες . . : δικάζωσι restit. Bl   14 τω αριθμω L   δ̄ ἐξ] ita L, ut vid.; [δς ἂ]ν ᾖ Bl, sed νη non video   ἑκάστων Bl   15 διομνύουσιν Wn (-ονται Bl, sed αι in capite litterae ι ab hoc scriba plerumque ligatae sunt, cf. v. 19 huius pag. in papyro)   16 ἐρεῖν Wn, lectio non omnino certa   ὅταν Bl   και (si verum) forma compressa scriptum est   17 αὐλίσκους . . . οὐκ ἔστι (p. 79,2)] pleraque et legit et restit. Wn; in sinistra parte paginae umbrae tantum litterarum manent   μικροὺς Sakellarios   18 ενχε- L   λέγειν] λετου L*, ut vid., corr. L^{3} ante τας aliquid scriptum est, fortasse κ(αι)   19 υπερ bis scr. L*, corr. L^{3} πεντακισχιλιας om. L*, suprascr. L^{4}?; δραχμας (quod dat Wn) non video (cf. p. 58,8)   τω L; tum δ conspicitur (επ . . . Wn, ὕστερον K-W^{2})

τα[ῖς] ἐ̣ν[τὸ]ς [ᾱ] καὶ δίχους, ἑξάχους δὲ ταῖς διαδικ[ασ]ί[α]ις, ⟨αἷς⟩ [ὕστ]ερον
λόγος οὐκ ἔσ[τιν οὐ]δεί[ς. ὁ] δ' ἐ[φ' ὕδ]ωρ [εἰ]λη[χ]ὼς ἐπιλαμβάνει | 3
τὸν α[ὐλίσκον ὅταν ψήφισμα ἢ] νόμον ἢ μαρ[τυρίαν ἢ σύμβολον ὁ p. 34
γραμμ]ατεὺς ἀναγι[γνώσκειν μέλλῃ· ὅταν δὲ] ἦ̣ [πρὸς] διαμεμετρη[μένην τὴν
ἡμέρα]ν ὁ [ἀγών, τότ]ε δὲ οὐκ ἐπιλαμ̣β[άνει αὐτόν, ἀλλὰ δίδοτα]ι τὸ [ἴσο]ν
ὕδωρ τῷ τε κα[τηγοροῦντι καὶ τῷ ἀπο]λογ[ουμ]ένῳ. διαμετ[ρεῖται δὲ 4
πρὸς τὰς ἡ̣μέ]ρα[ς το]ῦ Ποσιδεῶνος [μηνός . . . .]α̣ρ̣ο̣ . . . ν̣τ̣α̣ι̣
χρῶντ[αι . . . .]ια[. . .]τενταις τα κλι[. . . . .
ἀπ]ο . . [. . .]ασιν οἱ δι[κ]ασ[ταὶ . . . .]ολ . . [. . ε]ἷς δν ἕκαστοι
λ[. . . . .]τε . [. .] γὰρ ἔσπευδον [. . . . .]πετ[.
.]ρος ἐξωθεῖν τοὺς [. . . . .]λει . . ν ὕδωρ λαμβα[ν . . . .
. . . .] εἰ[σίν, ὁ] μὲν ἕτερος τοῖς δ[ιώκουσιν, ὁ δὲ ἕτερος] τοῖ[ς φ̣]εύ-
γου[σ]ιν. ἐν δὲ τοῖς [. . . . .]α̣τ̣ο̣[. . .] ἐξεῖλε τῷ διαψη- 5

1 εμ vel εν vel ελ L; ἐντὸς χ̄ (= 1000) B. Keil (*Anon. Argent.*[1] p. 238), sed 1000 ᾱ͡ significat; ἐμμήνοις K-W, Bl; ς in frag. nunc deperdito (in ectypo pl. XX) conspicitur, sicut λη in εἰληχὼς αἷς (per haplographiam omissum) suppl. Wilam.; καὶ Bl., Keil ὕστερον K-W 2 εσ|τιουδε Wn; τιου discernere nequeo, de ceteris non dubito 3 αὐλίσκον Bl, ὅταν ψήφισμα ἢ K-W μαρτυρίαν Bl ἢ . . . γραμματεὺς (4) K-W 4 ἦ] in capite fragmenti hic a Wn recte locati η clare cernitur sensum vv. horum dabant Bl et K-W, verborum ordinem ad veram (ut mihi videtur) huius fragmenti lectionem mutavi 5 ante ὁ potest vel ι (? αι) vel N esse 6 τω L κατηγοροῦντι . . . μηνός (7) restit. Bl[2] (praeter δὲ, quod addidi; διαμετρούμενον K-W[3], Bl[3]) [ἀπο]λογ[ουμ]ενω L 7 ποσειδωνος L*, -εωνος L[4] αρο . . . νται] lectiones Wn dedi, sed omnes praeter ρ et ν dubiae sunt 8 ταις] ς suprascriptum vidit Wn κλι] ι super litteram quae λ sequebatur scriptum est 9 ασιν] α dubium est; ω Bl ολη . . ἴσον Wn, sed de η non certus sum (potest α esse; fort. ὁ λαχὼν) et ι ligatum est cum littera (velut ε) praecedente 10 λ vel μ (fort. λέγουσιν; vel λαχόντες, quod coni. Diels) 11 τος L*, corr. L[3] λει[πο]ν K-W[3], quasi τὸ ἐπιλεῖπον (Diels) 12 διώκουσιν . . . φεύγουσιν Bl 13 ατο . . . εξειλε] lectio dubia; σι . . ἓξ εἰσι Wn διαφη- L*, corr. L[3]; διαψηφισμῷ K-W

4 Harpocr. διαμεμετρημένη ἡμέρα. μέτρον τι ὕδατός ἐστιν πρὸς μεμετρημένον ἡμέρας διάστημα ῥέον. ἐμετρεῖτο δὲ τῷ Ποσειδεῶνι μηνί. πρὸς δὴ τοῦτο ἠγωνίζοντο οἱ μέγιστοι καὶ περὶ τῶν μεγίστων ἀγῶνες. διενέμετο δὲ τρία μέρη τὸ ὕδωρ, τὸ μὲν τῷ διώκοντι, τὸ δὲ τῷ φεύγοντι, τὸ δὲ τρίτον τοῖς δικάζουσι. ταῦτα δὲ σαφέστατα αὐτοὶ οἱ ῥήτορες δεδηλώκασιν, ὥσπερ καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ διδάσκει περὶ τούτων . . . . . (Epitomen descr. scholion Bernardi ad Aeschin. II 126, Suid., Lex. Sabb. 10,23). — Lex. Sabb. 10,18 οἱ τοίνυν δημόσιοι καὶ μεγάλοι ἀγῶνες πρὸς τοῦτο τὸ ὕδωρ ἠγωνίζοντο. καὶ διενέμετο εἰς τρία μέρη ἡ ἡμέρα, ἡ μὲν πρώτη ἡμέρα τῷ κατηγόρῳ, ἡ ἐφεξῆς δὲ τῷ κατηγορουμένῳ καὶ ἡ τρίτη τοῖς δικάζουσιν εἰς τὸ σκέψασθαι τὴν ψῆφον. Hesych. διαμεμετρημένην ἡμέραν: ἐπὶ τῶν μεγάλων δικῶν τὴν ἡμέραν ἐμέριζον εἰς διαστήματα. — Schol. Aeschin. II 126 (Vat. Laur. F gim.) φασὶν ὅτι τὰς ἡμέρας τοῦ Ποσειδεῶνος μηνὸς ἐκλεξάμενοι (ἐπιλεξάμενι codd.) οἱ Ἀθηναῖοι ὡς συμμέτρους καὶ δυναμένας κατέχειν ἕνδεκα ἀμφορέας, πρὸς αὐτὰς καὶ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις (τὰς ἄλλας ἡμέρας codd., corr. Sauppe) ἐσκευάζοντο τὴν κλεψύδραν, μεγάλου πράγματος δηλονότι γυμναζομένου. ἀπενέμοντο δὲ οἱ ἕνδεκα ἀμφορεῖς κατὰ τὸ τρίτον τοῖς ἀντιδίκοις καὶ τοῖς δικασταῖς. — Schol. Aeschin. II 126 (Vat. Laur. gim.) τοῖς περὶ τῶν μεγίστω ἀγωνιζομένοις διῃρεῖτο ἡ ἡμέρα καὶ ἐδίδοτο αὐτῆς ἥμισυ μὲν τῷ κατηγόρῳ, ἥμισυ δὲ τῷ ἀπολογουμένῳ. καὶ διεμετρεῖτο τὸ ὕδωρ ὅσον ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ὥρας τοῦ ἡμίσους μέρους τῆς ἡμέρας. τοῦτο δὲ ἀπὸ μιᾶς ὥρας.

[φισμῷ . . . .]φ. δι[αιρ]εῖται δ' [ἡ ἡμ]έ[ρ]α ἐπὶ τοῖς [. p.34
. . . . . ἀγώ]νω[ν ὅ]σοις πρόσεστι δεσμ[ὸς ἢ θάνατος ἢ φυγὴ ἢ ἀτ]ιμία ἢ
δήμευσις χρημάτ[ων . . . .]μοις [ὅ] τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀπο-
τεῖ[σαι].

LXVIII. [τὰ δὲ πολλ]ὰ τῶν [δικ]αστηρίων ἐστὶ φ̄ [. 1
. . .]σο . . [. .]ασιν· ὅταν δὲ δέ[ῃ τὰς δημοσίας γραφ]ὰς ε[ἰς ͡α εἰ]σαγαγεῖν,
συν[έρχεται β̄ δικαστή]ρια εἰ[ς] τὴν ἡλιαίαν. τὰ . [. . . . .]κνα [.] .
εἰς φ καὶ ᾱ, τρία [δικαστήρια. ψῆφοι δέ] εἰσιν [χ]αλκαῖ, αὐλίσκον [ἔχουσαι 2
ἐν τῷ μέσῳ, αἱ μ]ὲ[ν] ἡμίσειαι τετρυ[πημέναι, αἱ δὲ ἡμίσειαι πλή]ρει[ς.
οἱ] δὲ λαχόντες [ἐπὶ τὰς ψήφους, ἐπειδὰν εἰρη]μένοι ὦσιν οἱ [λόγοι, παρα-
διδόασιν ἑ]κάστῳ τῶν δικαστ[ῶν δύο ψήφους, τετρυπη]μέν[η]ν καὶ πλήρη,
[φανερὰς ὁρᾶν τοῖς ἀντιδί]κο[ις, ἵ]να μήτε πλή[ρεις μήτε τετρυπημένας]
ἀμφ[ο]τέρας λαμβάν[ωσι. τότε δ' ὁ ἐπὶ τοῦτο] εἰληχὼς ἀπολα[μβάνει

---

1 δ et [ρ]α suprascripta sunt 2 ἀγώνων ὅσοις Bl προσεσσι L*, corr. L[4] ἢ θάνατος ἢ φυγὴ] ἢ θάνατος tantum Bl, ἢ φυγὴ K-W, utrumque spatio non satisfaciens 5 τὰ δὲ πολλὰ Wn, spatio non satis, nisi fuit intervallum ante τα φ̄] vel φ̄ᾱ (Bl, propter lineolam longiorem super lacunam manentem) 6 ante ασιν, σθε . . . habet L, sed erasum, et suprascriptum est σο; unde ἀποδιδόασιν (Bl) verum esse nequit δέῃ . . . τρία δικαστήρια restit. K-W (nisi εἰς α, quae propter spatium addidi) 7 κνα dubia; κλε Wn 8 non χ̄ (Wn) sed ͡α habet L, formae ad numerum significandum in papyris alibi inventae 8—13 ψῆφοι . . . λαμβάνωσιν restit. ex Harp.

---

7 Harpocr. ἡλιαία καὶ ἡλίασις: ἡλιαία μέν ἐστι τὸ μέγιστον δικαστήριον τῶν Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ τὰ δημόσια τῶν πραγμάτων ἐκρίνετο χιλίων δικαστῶν ἢ χιλίων καὶ φ̄ συνιόντων. συνῄεσαν δὲ οἱ μὲν χίλιοι ἐκ δυοῖν δικαστηρίων, οἱ δὲ χίλιοι πεντακόσιοι ἐκ τριῶν . . . . . (Epitomen exscr. Suid.[III] et Phot.[II], ex quo Etym. genuinum, unde Et. M. 427,37). — Lex. Bekk. quint. (BA 262,10) ἡλιαία: μέγα δικαστήριον Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ τὰ μέγιστα τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐκρίνετο. ἦν δὲ χιλίων πεντακοσίων καὶ ἑνός. συνῄεσαν δὲ οἱ μὲν χίλιοι πεντακόσιοι ἐκ τριῶν φυλῶν. — Plenior et minus corrupta exstat haec glossa in Lexico Patm. p. 137 ἡλιαία: τὸ μέγα δικαστήριον, ἐν ᾧ τὰ μέγιστα τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐκρίνετο. ἦν δὲ ποτὲ μὲν χιλίων ἀνδρῶν καὶ πεντακοσίων καὶ ἑνός, ⟨ποτὲ δὲ χιλίων καὶ ἑνός.⟩ ἦσαν δὲ οἱ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι ἐκ τριῶν δικαστηρίων, οἱ δὲ χίλιοι ἀπὸ δύο δικαστηρίων. ἐκλήθη δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ ἁλίζεσθαι. Cf. Phot.[I] ἡλιαία: τόπος Ἀθήνησιν εἰς ὃν συνάγεται δύο δικαστήρια, ὅταν χίλιοι δικάζωσιν· ὧν προέστηκεν εἷς γραμματεύς. — Schol. Dem. 24,9: ἐν τοῖς μεγάλοις καὶ ἐσπουδασμένοις πράγμασι συνήρχοντο ἐκ δύο δικαστηρίων, πληροῦντες ἀριθμὸν χιλίων καὶ ἑνός. διὰ τοῦτο δὲ ὁ εἷς προσετίθετο ἀεὶ τοῖς δικασταῖς, ἵνα μὴ ἴσων γενομένων τῶν ψήφων ἐξ ἴσης ἀπέλθωσιν οἱ δικαζόμενοι, ἀλλ' ἐκεῖνος δόξῃ νικᾶν, ᾧ ἂν ὁ εἷς προστεθῇ.

8 Harpocr. s. v. τετρυπημένη: . . . . . Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ γράφει ταυτί "ψῆφοι δέ εἰσι χαλκαῖ αὐλίσκον ἔχουσαι ἐν τῷ μέσῳ αἱ μὲν ἡμίσειαι τετρυπημέναι αἱ δὲ ἡμίσειαι πλήρεις. οἱ δὲ λαχόντες ἐπὶ τὰς ψήφους, ἐπειδὰν εἰρημένοι ὦσιν οἱ λόγοι, παραδιδόασιν ἑκάστῳ τῶν δικαστῶν δύο ψήφους, τετρυπημένην καὶ πλήρη, φανερὰς ὁρᾶν τοῖς ἀντιδίκοις ἵνα μήτε πλήρεις μήτε τετρυπημένας λαμβάνωσιν" (Epitomen exscr. Suid. et Phot.[I], ex quo Etym. genuinum, unde Symeo). — Lex. Bekk. quintum (BA 307,18) = Phot.[I] τετρυπημένη ψῆφος: τῶν ψήφων οὐσῶν χαλκῶν καὶ αὐλίσκον ἐχουσῶν αἱ μὲν ἦσαν τετρυπημέναι ὅσαι κατεψηφίζοντο, αἱ δὲ πλήρεις ⟨καὶ⟩ ἀτρύπητοι, ὅσαι ἠφίεσαν τοὺς κρινομένους. Poll. VIII 123 ψήφους δ' εἶχον χαλκᾶς δύο, τετρυπημένην καὶ ἀτρύπητον.

τὰς βακτηρίας, ἀνθ'] ὧ[ν] εἷς ἕκαστος ψηφιζ[όμενος λαμβάνει σύμβολο]ν [χ]αλκοῦν | [μετὰ] τοῦ γ (ἀποδιδοὺς [γ]ὰρ γ̄ λαμβάνει), ἵ[να] ψηφί[ζωντ]αι p. 35
πάντες· οὐ [γὰ]ρ ἔστι λαβεῖν σ[ύ]μβολον [οὐδεν]ὶ ἐὰν μὴ ψηφίζηται. εἰσὶ 3
δὲ ἀμφ[ο]ρεῖς [δύο κεί]μενοι ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὁ μὲν χ[α]λκοῦς, [ὁ δὲ ξύ]λινος, διαίρετοι [ὅ]πως μὴ λ[άθ]ῃ ὑπο[β]άλλων [τις ψή]φους, εἰς οὓς ψηφίζονται οἱ δικαστα[ί], ὁ μὲν [χαλκοῦ]ς κύριος, ὁ δὲ ξύλ[ι]νος ἄκυρος, ἔχω[ν] ὁ χαλ[κοῦς ἐ]πίθημα διερρινημένο[ν], ὥστ' αὐ[τ]ὴν [μόνη]ν χωρεῖν τὴν ψῆφον, ἵνα μὴ δύο [ὁ] αὐτὸς [ἐμβάλλ]ῃ. ἐπειδὰν δὲ διαψηφίζε- 4
σ[θ]αι μέλ[λ]ωσιν [οἱ δικα]σταί, ὁ κῆρυξ ἀγορεύει πρῶτον, ἂν ἐ[π]ισκή[πτων]ται οἱ ἀντίδικοι ταῖς μαρτυρίαις. [ο]ὐ γὰρ [ἔστιν] ἐπισκήψασθαι ὅταν ἄρξωνται διαψη[φίζεσ]θαι. ἔπειτα πάλιν ἀνακηρύττει· "ἡ τε[τρυπη]μένη τοῦ πρότερον λ[έγο]ν[τ]ος, ἡ δ[ὲ] πλή[ρης το]ῦ ὕστερον λέγοντος". ὁ δὲ δικαστὴς λα[βὼν ἅμα] ἐκ τοῦ λυχνείου τὰς ψήφους, πιέ[ζ]ων τὸν [αὐλίσκον] τῆς ψήφου καὶ οὐ δεικνύων [τ]οῖς ἀ[γωνιζο]μένοις οὔτε τὸ τετρυπημέ[ν]ον [οὔτε τ]ὸ πλῆρες, ἐμβάλλει τὴν μὲν κυ[ρία]ν εἰς [τὸν χαλ]κοῦν ἀμφορέα, τὴν δὲ ἄκυρο[ν] εἰς [τὸν ξύλ]ινον.

LXIX. πάντες δ' ἐπειδὰν ὦσι διε[ψηφισ]μένοι, λαβόντες οἱ ὑπηρέται 1
[τὸν ἀ]μφορέα τὸν κύριον ἐ[ξ]ερῶσιν ἐπὶ ἄβα[κα τρ]υπήματα ἔχοντα ὅ[σ]απερ εἰσὶν αἱ ψῆ[φοι, καὶ τ]αῦτα ὅ[πως] αἱ κύρ⟨ιαι προ⟩κείμεναι

---

1 τὰς βακτηρίας Photiades ἕκαστος] οαστ^{o} L λαμβάνει συμβολον Bl 2 μετὰ Bl, ἀντὶ Photiades γ̄ λαμβάνει] sc. ὀβόλους; fortasse archetypus pro Γ Γ habuit, quod signum trioboli est λαμβανηι (vel -ῃ) L ἵνα ψηφίζωνται Photiades 3 ante παντες, απ scr. et del. L συνβορον L, ut vid. (fort. autem λ male scriptum) οὐδενὶ . . . κείμενοι (4) restit. K-W 4 αμφοτερεις L*, corr. L^4 4—7 δύο . . . μόνην restit. e schol. Ar. Eq. 1150 τω δικαστηριω L 8 ἐμβάλλῃ H-L (εν suprascriptum fuerit, cum spatium non plus quam βαλλη capiat) 9 οἱ δικασταὶ Bl 9. 10 επισκε . . . ται L, restit. K-W 10 τας μαρτυριας L, corr. K-W e Plat. Legg. XI 937^b οὐ . . . ἀνακηρύττει (11) restit. Bl 13 λαβὼν ἅμα Bl του om. L*, suprascr. L^4 τὸν] non λυ (Wn) sed ν suprascr. esse videtur (cf. ν in fine vv. 21 et 24 p. 34 in papyro) 14 αὐλίσκον Papageorgios; num caperet spatium dubium est δικνυων L ἀγωνιζομένοις . . . τὸ (15) Bl 15 βαλλει L*, εν suprascr. L^3 τὸν χαλκοῦν . . . ξύλινον (16) K-W 17 διεψηφισμένοι Wn 18 τον K-W εξερωσι Bl (-σιν corr. K-W) ἄβακα . . . ψῆφοι (19) Bl 19 αυταο . . . αικυρκειμεναι L, ut vid.

---

1 Cf. ea quae ad c. 63 et ad p. 76,4 apposita sunt.

4 Schol. Ar. Eq. 1150 (VΘ) ὕστερον δὲ ἀμφορεῖς (ἀμφότεροι εἰς V, corr. Dobree) δύο ἵσταντο ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὁ μὲν χαλκοῦς, ὁ δὲ ξύλινος. καὶ ὁ μὲν κύριος ἦν, ὁ δὲ ἄκυρος. ἔχει δὲ (δὲ καὶ V) ὁ χαλκοῦς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, διερρινημένον ἐπίθεμα, εἰς τὸ αὐτὴν μόνην τὴν ψῆφον καθίεσθαι. Schol. Ar. Vesp. 987 (RV) δύο γὰρ ἀμφορεῖς εἰσίν ὧν ὁ μὲν κύριος λεγόμενος χαλκοῦς εἰς ὃν τὴν κυρίαν ψῆφον καθίεσαν οἱ δικασταὶ ἢ καταδικάζοντες ἢ ἀπολύοντες. ὁ δ' ἕτερος ξύλινος, εἰς ὃν τὰς ἀκύρους καθίεσαν. ὁπότε δὲ πάντες διεψηφίσαντο, εἰς τὸν χαλκοῦν κάδον διηριθμοῦντο αἱ ψῆφοι, καὶ κατεδίκαζον μὲν αἱ τετρυπημέναι, ἀπέλυον δε αἱ πλήρεις. Poll. VIII 123 ψήφους δ' εἶχον χαλκᾶς δύο, τετρυπημένην καὶ ἀτρύπητον, καὶ κάδον ᾧ κημὸς ἐπέκειτο, δι' οὗ καθίετο ἡ ψῆφος. αὖθις δὲ δύο ἀμφορεῖς, ὁ μὲν χαλκοῦς ὁ δὲ ξύλινος, ὁ μὲν κύριος ὁ δ' ἄκυρος. τῷ δὲ χαλκῷ ἐπῆν ἐπίθημα μιᾷ ψήφῳ χώραν ἔχον.

εὐαρίθμη[τοι ὦσι]ν, καὶ τὰ [τρ]υπητὰ καὶ τὰ πλήρη, ⟦δηλονότι [τοῖς ἀν]τι[δί]κ[οι]ς⟧. οἱ δ[ὲ] ἐπὶ τὰς ψήφους [ε]ἰλη[χότες] δια[ριθμοῦσιν] αὐτὰς [ἐ]πὶ τοῦ ἄβακος, [χωρὶ]ς μὲ[ν τὰ]ς πλήρεις, χω[ρὶς δὲ τὰς τε[τρυπ]ημένας, καὶ ἀναγορεύει ὁ κῆρυξ τὸν [ἀριθ]μὸν τῶν ψήφων, τοῦ μὲν διώ[κον]τος τὰς τετρυπημένας, τοῦ δὲ φ[εύ]γον[τος τ]ὰς πλήρεις· ὁποτέρῳ δ' ἂν πλείων γένη[ται, οὗ]τος νικᾷ, ἂν δὲ ἴσαι, ὁ φ[εύ]γων. ἔ[π]ειτα πά[λιν τιμῶσι, ἂν 2
δέῃ τιμῆσαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ψηφιζόμενοι, τὸ μὲν σύμβολον ἀποδιδόντες, p. 36
βακτηρίαν δὲ πάλιν παραλαμβάνοντες. ἡ δὲ τίμησίς ἐστιν πρὸς ἡμίχουν ὕδατος ἑκατέρῳ. ἐπειδὰν δὲ αὐτοῖς ᾖ δεδικασμένα τὰ ἐκ τῶν νόμων, ἀπολαμβάνουσιν τὸν μισθὸν ἐν τῷ μέρει οὗ ἔλαχον ἕκαστοι.

---

1 κευαριθμη L*, aliquid (fort. ευ) suprascr. L³; καὶ εὐαρίθμητοι Wn, καὶ del. K-W τρυπητα L, ut vid.; [τρ]υπήματα Bl³ quod non capit spatium; ⟨τὰ⟩ [τε]τρυπημένα Wn (K-W³) δηλονότι] δη^λ L*, del. L³?; δηλονότι—ἀντιδίκοις scholion esse vidit Diels 2 διαριθμοῦσιν . . . τετρυπημένας (4) Bl 4 ἀριθμὸν K-W τοῦ μὲν . . . φεύγων] cf. lex. rhet. Cant. p. 670,30 5 οποτερω L πλειω[.] L*, ν suprascr. L⁴, ut vid. 6 νεικα L τειμωσι L (item τειμησαι, τειμησις) 7 δεη L 9 εκατερων L*, -ερωι L⁴ η L 10 τω L

---

4 Lex. Cantabr. 670,30 ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῶν: ἐγένοντο δὲ ἴσαι ψῆφοι ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ· καὶ ἦσαν τοῦ μὲν διώκοντος (διώκοντες cod.) αἱ τετρυπημέναι, τοῦ δὲ φεύγοντος αἱ πλήρεις· ὁποτέρῳ δ' ἂν πλείους γένωνται, οὗτος ἐνίκα, ὅτε δὲ ἴσαι, ὁ φεύγων ἀπέφευγεν, ὡς καὶ Θεοδέκτης (Θεόδεκτος cod., corr. Meier) ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογίᾳ.

FRAGMENTA DEPERDITAE PARTIS PRIMAE

1.

Epit. Heraclidis 1: Ἀθηναῖοι τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἐχρῶντο βασιλείᾳ, συνοικήσαντος δὲ Ἴωνος αὐτοὺς τότε πρῶτον Ἴωνες ἐκλήθησαν. Πανδίων δὲ βασιλεύσας μετὰ Ἐρεχθέα διένειμε τὴν ἀρχὴν τοῖς υἱοῖς. καὶ διετέλουν οὗτοι στασιάζοντες.

Harpocration Ἀπόλλων πατρῷος: ὁ Πύθιος. προσηγορία τίς ἐστι τοῦ θεοῦ, πολλῶν καὶ ἄλλων οὐσῶν. τὸν δὲ Ἀπόλλωνα κοινῶς πατρῷον τιμῶσιν Ἀθηναῖοι ἀπὸ Ἴωνος· τούτου γὰρ ⟨συν⟩οικήσαντος τὴν Ἀττικήν, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, τοὺς Ἀθηναίους Ἴωνας κληθῆναι καὶ Ἀπόλλω πατρῷον αὐτοῖς ὀνομασθῆναι. Lex. Bekk. quintum s. v. πάτριος Ἀπόλλων (BA 292,3): .... ἢ ὅτι Ἀπόλλων μιγεὶς Κρεούσῃ τῇ θυγατρὶ Ἐρεχθέως ἐγέννησεν τὸν Ἴωνα, ἀφ' οὗ Ἴωνες, καὶ διὰ τοῦτο πάτριός ἐστιν Ἀθηναίοις ὁ Ἀπόλλων. Ex eodem lexico Lex. Patm. p. 143 πατρῷος Ἀπόλλων: οὗτος Ἀθήνησιν ἐτιμᾶτο, ἐπειδὴ Ἀπόλλων συγγενόμενος Κρεούσῃ τῇ Ἐρεχθέως ἐγέννησεν Ἴωνα, ἀφ' οὗ Ἴωνες, et Schol. Plat. Euthyd. 302 C: Ἀπόλλων πατρῷος] ..... οἱ δὲ ὅτι Κρεούσῃ τῇ Ἐρεχθέως μιγεὶς Ἀπόλλων Ἴωνα ἐγέννησεν, ἀφ' οὗ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ποτὲ Ἴωνας κληθῆναι καὶ διὰ ταῦτα πατρῷον αὐτοὺς Ἀπόλλωνα ἔχειν. Schol. Arist. Av. 1527 πατρῷον τιμῶσιν Ἀπόλλωνα Ἀθηναῖοι, ἐπεὶ Ἴων ὁ πολέμαρχος Ἀθηναίων ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ Κρεούσης τῆς Ξούθου ⟨γυναικὸς⟩ ἐγένετο. cf. Bekk. An. 291 = Schol. Plat. Euthydem.

2.

Plutarch. Thes. 25 ἔτι δὲ μᾶλλον αὐξῆσαι τὴν πόλιν βουλόμενος ἐκάλει πάντας ἐπὶ τοῖς ἴσοις, καὶ τὸ "δεῦρ' ἴτε πάντες λεῴ" κήρυγμα Θησέως γενέσθαι φασὶ πανδημίαν τινα καθιστάντος. οὐ μὴν ἄτακτον οὐδὲ μεμιγμένην περιεῖδεν ὑπὸ πλήθους ἐπιχυθέντος ἀκρίτου γενομένην τὴν

---

3 De Heraclide vide p. 87: hic citatur initium ut comparetur cum verbis Harpocrationis 4 συνοικήσαντος] οἰκήσαντος codd., sed cf. Heracl. et Arist. c. XLI (p. 42,21) 20 πολέμαρχος] cf. Arist. c. III (p. 4,3) 24 Theseus 25 ἐπὶ τοῖς ἴσοις] cf. Heracl. 1 Θησεὺς δὲ ἐκήρυξε καὶ συνεβίβασε τούτους ἐπ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ

δημοκρατίαν, ἀλλὰ πρῶτος ἀποκρίνας χωρὶς εὐπατρίδας καὶ γεωμόρους καὶ δημιουργούς, εὐπατρίδαις δὲ ⟨τὸ⟩ γινώσκειν τὰ θεῖα καὶ παρέχειν ⟨τοὺς⟩ ἄρχοντας ἀποδοὺς καὶ νόμων διδασκάλους εἶναι καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἐξηγητάς, τοῖς ἄλλοις πολίταις· ὥσπερ εἰς ἴσον κατέστησε, δόξῃ μὲν εὐπατριδῶν χρείᾳ δὲ γεωμόρων πλήθει δὲ δημιουργῶν ὑπερέχειν δοκούντων. ὅτι δὲ πρῶτος ἀπέκλινε πρὸς τὸν ὄχλον, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, καὶ ἀφῆκε τὸ μοναρχεῖν, ἔοικε μαρτυρεῖν καὶ Ὅμηρος ἐν νεῶν καταλόγῳ μόνους Ἀθηναίους δῆμον προσαγορεύσας.

3.

Schol. in Plat. Axioch. 371 D p. 465 (cf. Moeris att. p. 193,16) s. v. γεννήτῃ: Ἀριστοτέλης φησὶ τοῦ ὅλου πλήθους διῃρημένου Ἀθήνησιν εἴς τε τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς δημιουργοὺς φυλὰς αὐτῶν εἶναι τέσσαρας, τῶν δὲ φυλῶν ἑκάστης μοίρας εἶναι τρεῖς, ἃς τριττύας τε καλοῦσι καὶ φρατρίας, ἑκάστης δὲ τούτων τριάκοντα εἶναι γένη, τὸ δὲ γένος ἐκ τριάκοντα ἕκαστον ἀνδρῶν συνεστάναι. τούτους δὴ τοὺς εἰς τὰ γένη τεταγμένους γεννήτας καλοῦσι.

Lex. Demosth. Patm. p. 152 ed. Sakkelion s. v. γεννῆται: πάλαι τὸ τῶν Ἀθηναίων πλῆθος, πρὶν ἢ Κλεισθένη διοικήσασθαι τὰ περὶ τὰς φυλάς, διῃρεῖτο εἰς γεωργοὺς καὶ δημιουργούς. καὶ φυλαὶ τούτων ἦσαν δ̄, τῶν δὲ φυλῶν ἑκάστη μοίρας εἶχε γ̄, ἃς φατρίας καὶ τριττύας ἐκάλουν. τούτων δ' ἑκάστη συνειστήκει ἐκ τριάκοντα γενῶν, καὶ γένος ἕκαστον ἄνδρας εἶχε τριάκοντα τοὺς εἰς τὰ γένη τεταγμένους, οἵτινες γεννῆται ἐκαλοῦντο, ⟨ἐξ⟩ ὧν αἱ ἱερωσύναι ⟨αἱ⟩ ἑκάστοις προσήκουσαι ἐκληροῦντο, οἷον Εὐμολπίδαι καὶ Κήρυκες καὶ Ἐτεοβουτάδαι, ὡς ἱστορεῖ ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ Ἀ., λέγων οὕτως· φυλὰς δὲ αὐτῶν συννενεμῆσθαι δ̄, ἀπομιμησαμένων τὰς ἐν τοῖς ἐνιαυτοῖς ὥρας, ἑκάστην δὲ διῃρῆσθαι εἰς τρία μέρη τῶν φυλῶν, ὅπως γένηται τὰ πάντα δώδεκα μέρη, καθάπερ οἱ μῆνες εἰς τὸν ἐνιαυτόν, καλεῖσθαι δὲ αὐτὰ τριττῦς καὶ φατρίας· εἰς δὲ τὴν φατρίαν τριάκοντα γένη διακεκοσμῆσθαι, καθάπερ αἱ ἡμέραι εἰς τὸν μῆνα, τὸ δὲ γένος εἶναι τριάκοντα ἀνδρῶν. Eadem doctrina ex eodem lexico. Lex. Bekk. quintum 227,9 (exscr. Et. M. 226,13) γεννῆται τίνες εἰσίν: γένος (γένους cod., corr. Bekk.) ἐστὶ σύστημα ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν συνεστός, οὗ οἱ μετέχοντες ἐκαλοῦντο γεννῆται, οὐ κατὰ γένος ἀλλήλοις προσήκοντες οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ἀλλ' ὥσπερ οἱ δημόται καὶ φράτορες ἐκαλοῦντο νόμων κοινωνίαν τινὰ ἔχοντες οὕτω καὶ οἱ γεννῆται συγγενικῶν ὀργίων καὶ θεῶν, ἀφ' ὧν ὀργεῶνες ὠνομάσθησαν. Suid.[1] γεννῆται: οὐχ οἱ ἐκ γένους καὶ ἀφ' αἵματος προσήκοντες, ἀλλ' οἱ ἐκ τῶν γενῶν τῶν συννενεμημένων εἰς

---

2 articulos suppl. K-W 4 τοὺς [ἄλλοις] πολίτας K-W 7 Ὅμηρος] B 547 19 διῄρητο K-W εἰς ⟨εὐπατρίδας καὶ⟩ γεωργοὺς K-W 20 et 28 φατρίας] cf. Meisterhans p. 82[701]; de vulgari forma cf. l. 13 et Arist. p. 25,6 23 ἐξ et αἱ suppl. ex Harp.

τὰς φρατρίας. οὗτοι δέ εἰσι, καθάπερ οἱ δημόται καὶ φράτορες, νόμῳ τινὶ ἔχοντες κοινωνίαν. τὸ δὲ γένος ἔχει ἄνδρας λ̅. αἱ δὲ φρατρίαι ἐκαλοῦντο τριττῦς, ὅτι τεσσάρων φυλῶν οὐσῶν εἰς τρία ἑκάστην διεῖλον μέρη, τὰς μὲν φυλὰς τέσσαρας ποιήσαντες ἀπομιμησάμενοι τὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας, τὰς δὲ φρατρίας καὶ τριττῦς ι̅β̅, καθάπερ οἱ μῆνες, τὰ δὲ γένη λ̅ ⟨ἐν add. vulg.⟩ ἑκάστῃ φρατρίᾳ, καθάπερ αἱ ἡμέραι, τ̅ξ̅ (τξε cod., corr. Kuster). Schol. Plat. Phileb. 30 D: γεννῆται δὲ οὐχ οἱ ἐκ γένους καὶ ἀφ' αἵματος προσήκοντες, ἀλλ' οἱ ἐκ τῶν γενῶν τῶν συννενεμημένων εἰς τὰς φρατρίας. οὗτοι δέ εἰσι, καθάπερ οἱ δημόται καὶ φράτορες νόμῳ τινὶ ἔχοντες κοινωνίαν. τὸ δὲ γένος ἔχει ἄνδρας λ̅. αἱ δὲ φρατρίαι ἐκαλοῦντο τριττῦς, ὅτι τεσσάρων φυλῶν οὐσῶν εἰς τρία ἑκάστην διεῖλον μέρη, τὰς μὲν φυλὰς δ̅ ⟨ποιήσαντες⟩ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὰς δὲ φρατρίας καὶ τριττύας δυοκαίδεκα οἷον μῆνας, τὰ δὲ γένη λ̅ ἐν ἑκάστῃ φρατρίᾳ, καθάπερ ἡμέρας τ̅ξ̅· δωδεκάκις γὰρ λ̅ τ̅ξ̅. Adde lexicon quo Eustathius usus est, qui laudato Aelio Dionysio et altero simili lexico (ἐν ἑτέρῳ δὲ ὁμοίῳ λεξικῷ) ita pergit p. 239,37: ἀλλαχοῦ δέ (scil. φέρεται), ὅτι τεσσάρων οὐσῶν ποτε φυλῶν Ἀθήνησι πρὸς μίμησιν τῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὡρῶν εἰς τρία ἑκάστην διεῖλον μέρη, ἤγουν εἰς φρατρίας, ὅ ἐστι τριττῦς δώδεκα, καθ' ὁμοιότητα τῶν μηνῶν, ἑκάστην δὲ φρατρίαν εἰς γένη τριάκοντα, καθάπερ ἡμέραι τριακόσιοι ἑξήκοντα, ὅθεν καὶ ἦν τι σύστημα κοινωνικόν, οἱ γεννῆται, ὅ ἐστιν οἱ ἐκ τῶν γενῶν τῶν συννενεμημένων εἰς τὰς φρατρίας, ἤτοι τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, καὶ ἦσαν οὗτοι καθάπερ οἱ δημόται καὶ οἱ φράτορες (ἤδη δὲ καὶ οἱ πολῖται καὶ οἱ θιασῶται καὶ οἱ φυλέται καὶ οἱ λοχῖται καὶ οἱ ἐθνῖται καὶ οἱ δαιταλεῖς) νόμῳ τινὶ (leg. νόμων τινὰ) ἔχοντες κοινωνίαν. ἔχει δέ, φησί, τὸ μὲν γένος ἄνδρας τριάκοντα, ἑκάστη δὲ φατρία εἴτουν τριττὺς γένη τριάκοντα.

Harpocr. γεννῆται: οἱ τοῦ αὐτοῦ γένους κοινωνοῦντες. διῃρημένων γὰρ ἁπάντων τῶν πολιτῶν κατὰ μέρη τὰ μὲν πρῶτα καὶ μέγιστα μέρη ἐκαλοῦντο φυλαί, ἑκάστη δὲ φυλὴ τριχῇ διῄρητο καὶ ἐκαλεῖτο ἕκαστον μέρος τούτων τριττὺς καὶ φατρία. πάλιν δὲ τῶν φατριῶν ἑκάστη διῄρητο εἰς γένη λ̅, ἐξ ὧν αἱ ἱερωσύναι αἱ ἑκάστοις προσήκουσαι ἐκληροῦντο . . . . . Ἰσαῖος δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου κλήρου τοὺς συγγενεῖς γεννήτας ὠνόμασεν. οὐχ οἱ συγγενεῖς μέντοι ἁπλῶς καὶ οἱ ἐξ αἵματος γεννῆταί τε καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐκαλοῦντο, ἀλλ' οἱ ἐξ ἀρχῆς εἰς τὰ καλούμενα γένη κατανεμηθέντες. (Epitomen exscr. Suid.[II]).

Harp. s. v. τριττύς: τριττύς ἐστι τὸ τρίτον μέρος τῆς φυλῆς· αὕτη γὰρ διῄρηται εἰς τρία μέρη, τριττῦς καὶ ἔθνη καὶ φατρίας, ὥς φησιν Ἀ. ἐν τῇ Ἀθ. πολ. (Epitomen exscr. Suid.[I] et Phot.[I], ex quo Et. gen. [Sym., Et. M. 768,12]. Cf. Lex. Bekk. quint. (BA 306,24): τριττύς· τρίτον μέρος τῆς φυλῆς. τριττύαρχοι· οἱ τῶν τριττύων ἄρχοντες. Phot.[II] τριττύς· φυλῆς μέρος τρίτον, καὶ τριττύαρχος ὁ ἄρχων. Schol. Plat. Rep. 175 A: Ἀθήνησι δέκα μὲν ἦσαν φυλαί, διῄρητο δ' ἑκάστη τούτων εἰς τρία, εἰς τριττύας, εἰς ἔθνη, εἰς φρατρίαν. οἱ οὖν ἑκάστης τριττύος ἄρχοντες τριττύαρχοί τε καλοῦνται καὶ τριττυαρχοῦσιν. Similiter Poll. VIII 108. 111.

4.

Schol. Vatic. ad Eurip. Hipp. 11: 'A. ἱστορεῖ ὅτι ἐλθὼν Θησεὺς εἰς Σκῦρον ἐπὶ κατασκοπὴν εἰκότως διὰ τὴν Αἰγέως συγγένειαν ἐτελεύτησεν ὠσθεὶς κατὰ πετρῶν, φοβηθέντος τοῦ Λυκομήδους τοῦ βασιλεύοντος * * * 'Αθηναῖοι δὲ μετὰ τὰ Μηδικὰ κατὰ μαντείαν ἀνελόντες τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἔθαψαν.

Cetera fragmenta quae ad Aristotelis rem publicam Atheniensium a quibusdam relata sunt (vid. Rose, ed Teubneriana, nos. 382, 386, 392, 394, 399, 401, 415, 456, cf. K-W[3], p. 87—90) nunc videmus ad hunc libellum non pertinere; neque causa amplius exstare videtur cur hoc loco dehinc imprimantur.

---

4 ὠσθεὶς] ὡς Θησεὺς codd., corr. ex Heracl. Schwartz   intercidit μὴ σφετερίσηται τὴν νῆσον cf. Heracl.

EPITOMA HERACLIDIS.

In cod. Vatic. 997, nunc Paris. suppl. gr. 352 (saec. VIII) et deperdito gemello codice, unde nonnulli alii sunt descripti, sub titulo ἐκ τῶν Ἡρακλείδου περὶ πολιτείας Ἀθηναίων (itemque de ceterarum nationum rebus publicis) servata est epitoma operis quod Aristotelicum hoc verbo tenus secutum est, nisi id ipsum fuit. aut enim Heraclides ille librum Aristotelicum ipse excerpsit, aut epitomator Heraclidi sive Pontico sive alii opus tribuit quod sub Aristotelis nomine cognovimus. epitomam ediderunt C. Peruscus (a. 1545), F. G. Schneidewin (1847), C. Mueller (Frag. Hist. Graec. II 208, 1848), denique V. Rose, quem (ed. Teub., 1886) plerumque secutus sum. clausulas disposuerunt K-W.

1. Ἀθηναῖοι τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἐχρῶντο βασιλείᾳ· συνοικήσαντος δὲ Ἴωνος αὐτοὺς τότε πρῶτον Ἴωνες ἐκλήθησαν.

Πανδίων δὲ βασιλεύσας μετὰ Ἐρεχθέα διένειμε τὴν ἀρχὴν τοῖς υἱοῖς. καὶ διετέλουν οὗτοι στασιάζοντες.

Θησεὺς δὲ ἐκήρυξε καὶ συνεβίβασε τούτους ἐπ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ [μοίρᾳ].

οὗτος ἐλθὼν εἰς Σκῦρον ἐτελεύτησεν ὠσθεὶς κατὰ πετρῶν ὑπὸ Λυκομήδους, φοβηθέντος μὴ σφετερίσηται τὴν νῆσον. Ἀθηναῖοι δὲ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ μετεκόμισαν αὐτοῦ τὰ ὀστᾶ.

ἀπὸ δὲ Κοδριδῶν οὐκέτι βασιλεῖς ᾑροῦντο διὰ τὸ δοκεῖν τρυφᾶν καὶ μαλακοὺς γεγονέναι.

Ἱππομένης δὲ εἷς τῶν Κοδριδῶν βουλόμενος ἀπώσασθαι τὴν διαβολήν, λαβὼν [ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Λειμώνῃ μοιχόν, ἐκεῖνον μὲν ἀνεῖλεν ὑποζεύξας [μετὰ τῆς θυγατρὸς] τῷ ἅρματι, τὴν δὲ ἵππῳ συνέκλεισεν ἕως ⟨ἂν⟩ ἀπόληται.

2. τοὺς μετὰ Κύλωνος διὰ τὴν τυραννίδα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς θεοῦ πεφευγότας οἱ περὶ Μεγακλέα ἀπέκτειναν. καὶ τοὺς δράσαντας ὡς ἐναγεῖς ἤλαυνον.

---

13 αὐτοὺς K-W, αὐτοῖς codd. 16 μοίρᾳ del. Schneid. 19 μετὰ K-W (e frag. 4) περὶ codd. 24 μετὰ τῆς θυγατρὸς del. Kocler ἕως ἀπόληται codd., ὅπως ἀπ. K-W, ἕως ἀπώλετο Bl.

3. Σόλων νομοθετῶν Ἀθηναίοις καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς ἐποίησε, τὴν σεισάχθειαν καλουμένην.

ὡς δ' ἐνώχλουν αὐτῷ τινες περὶ τῶν νόμων, ἀπεδήμησεν εἰς Αἴγυπτον.

4. Πεισίστρατος τριάκοντα καὶ τρία ἔτη τυραννήσας γηράσας ἀπέθανε.

Ἵππαρχος ὁ υἱὸς Πεισιστράτου παιδιώδης ἦν καὶ ἐρωτικὸς καὶ φιλόμουσος, Θεσσαλὸς δὲ νεώτερος καὶ θρασύς.

τοῦτον τυραννοῦντα μὴ δυνηθέντες ἀνελεῖν Ἵππαρχον ἀπέκτειναν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Ἱππίας δὲ πικρότατα ἐτυράννει.

καὶ τὸν περὶ ὀστρακισμοῦ νόμον εἰσηγήσατο, ὃς ἐτέθη διὰ τοὺς τυραννιῶντας. καὶ ἄλλοι τε ὠστρακίσθησαν καὶ Ξάνθιππος καὶ Ἀριστείδης.

5 [7]. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης·

καὶ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ πολλὰ ἐδύνατο.

6 [5]. Ἐφιάλτης * * *.

⟨Κίμων⟩ τοὺς ἰδίους ἀγροὺς ὀπωρίζειν παρεῖχε τοῖς βουλομένοις, ἐξ ὧν πολλοὺς ἐδείπνιζε.

7 [6]. Κλέων παραλαβὼν διέφθειρε τὸ πολίτευμα.

καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ μετ' αὐτόν, οἳ πάντα ἀνομίας ἐνέπλησαν καὶ ἀνεῖλον οὐκ ἐλάσσους χιλίων φ̄.

τούτων δὲ καταλυθέντων Θρασύβουλος καὶ Ῥίνων προειστήκεσαν, ὃς ἦν ἀνὴρ καλὸς καὶ ἀγαθός. * * * *

8. καὶ τῶν ὁδῶν ἐπιμελοῦνται ὅπως μή τινες κατοικοδομῶσιν αὐτὰς ἢ δρυφάκτους ὑπερτείνωσιν.

ὁμοίως δὲ καθιστᾶσι καὶ τοὺς ἕνδεκα ⟦τοὺς⟧ ἐπιμελησομένους τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ.

εἰσὶ δὲ καὶ ἐννέα ἄρχοντες. θεσμοθέται ς̄, οἳ δοκιμασθέντες ὀμνύουσι δικαίως ἄρξειν καὶ δῶρα μὴ λήψεσθαι ἢ ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀναθήσειν.

ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ κατὰ τὰς θυσίας διοικεῖ.

καὶ ⟨ὁ πολέμαρχος⟩ τὰ πολέμια.

---

3 δ' ἐνώχλουν K-W (ex Arist.), δὲ διώχλουν codd. 12. 13 in codd. post l. 21, ego ordinem depravatum ad Aristotelis normam restitui 14 Ἐφιάλτης τοὺς ἰδίους κτλ. codd. 18 πάντας codd., corr. Bl. 22 κατοικ. K-W (ex Arist.), ἀνοικ. codd. 24 τοὺς del. K-W, κληρωτοὺς Bl. (ex Arist.) 26 ς̄ Coraes, καὶ codd. minores (ob similitudinem compendii): om. Vat.

INDICES

COMPOSUIT

ERNESTUS NEUSTADT

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

ἄλλον χρόνον (opp. τότε δέ) 67,9 τὸν μὲν ἄλλον χρόνον (opp. τοῖς Παναθηναίοις) 71, 11 εἰς τὸν ἄλλον (i. q. μέλλοντα) χρόνον 35,14 plur. 5,14 (ἀρχαί, νόμοι, ποιηταί, νῆες cet.) 5,21 7,12 8,2 11,16 20,17 24,1 25,11 28,19 34,8. 11 35,12 37,20 41,1 42,12 44,11 48,13 49,29 54,4 57,6 62,5 68,2 73,6. 17 ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων τῇ θεῷ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς 34,8 73,17 77,19 — subst. sing. ἄλλος ὡς ἐγὼ Solo 13,22 εἰ γάρ τις ἄλλος idem 14,14 μήτε ἄλλῳ μηδενί 35,13 plur. masc. οἱ ἄλλοι 7,10 9,4 12,1 17,4 21,1. 14 26,17 31,16 33,4 34,15. 16. 26 35,16 39,7 40,3 42,4 45,6 50,11 71,24 πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ Θηβαίων 17,26 cf. 10,4 οἵ τ᾽ ἄλλοι καὶ δὴ καί 3,5 19,22 cf. 18,5 34,26 neutr. ἄλλα δ᾽ οὐ μάτην ἔερδον Solo 12,21 ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἐδυσχέραινον 4,1 cf. 6,10 7,4 10,4 18,15 ἐν τοῖς ἄλλοις 18,15 19,9. 14 20,21 22,1. 10 29, 22 Κλειτοφῶν τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ Πυθόδωρος εἶπεν 33,6 34,19 35,4 37,18 38,7 39,18 44,19 47,9 48,10 51,10 60,10 τἄλλ᾽ ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων, ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ πολέμαρχος 69,2 τὰ μὲν .. τὰ δ᾽ ἄλλα 57,4 numeris iunctum ἐπιθήσειν πρὸς δυοῖν ὀβολοῖν ἄλλον ὀβολόν 32,2 ἑλέσθαι μετὰ τῶν προϋπαρχόντων δέκα προβούλων ἄλλους εἴκοσι 33,2 ἄλλους εἵλοντο δέκα τοὺς βελτίστους εἶναι δοκοῦντας 40,10 τέττταρας ἄλλους 78,6 in enumerando μία μὲν . . . ἄλλη δὲ . . . τρίτη δέ 15,9 bis positum ἄλλον ἐκδίκως, ἄλλον δικαίως Solo 13,12 — ἄλλως *in ceteris* 37,11

ἄλλοσε δαπανῆσαι ἢ εἰς τὸν πόλεμον 33,18

ἀλλότριος. ἐπ᾽ ἀλλοτρίας νεώς 36,20

ἄλλως v. ἄλλος in fin.

ἄλφιτον. τὰ ἄλφιτα (opp. ὁ ἐν ἀγορᾷ σῖτος ἀργός) 55,7

ἅμα adv. de tempore ἅμα δὲ καὶ συνέβαινεν 11,22 18 20 21,11 81, 13 de loco ἦσαν οὐχ ἅμα πάντες οἱ ἐννέα ἄρχοντες 4,22 de modo κατ᾽ ἐμπορίαν ἅμα καὶ θεωρίαν 11,20 praepos. c. dat. ἅμα τῇ δημοκρατίᾳ 276

ἁμαρτάνειν abs. τοὺς ἁμαρτάνοντας ηὔθυνεν 10,5 τοῖς ἁμαρτάνουσι συγγνωμονικός 18,15 συνέβη τὴν πόλιν διὰ τοὺς δημαγωγοὺς ἁμαρτάνειν διὰ τὴν τῆς θαλάττης ἀρχήν 43,4

ἁμαρτία. ἔγνωσαν τὴν ἁμαρτίαν 37,4

ἀμείβειν med. θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ᾽ ἀμειψάμενος epigr. 8,14

ἀμείνων v. ἀγαθός

ἄμιππος plur. 53,5

ἄμισθος. τὰς ἀρχὰς ἀμίσθους ἄρχειν 33,19

ἀμφιβάλλειν (κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι) Solo 12,7

ἀμφικτύων. ἀμφικτύονες εἰς Δῆλον 73,13

ἀμφισβητεῖν. abs. 4,20 56,2 (ἱερωσύνης πρός τινα) 66,7

ἀμφισβήτησις (τῆς κρίσεως) 32,12 plur. 11,3 (ὑπὲρ τῶν ἱερῶν) 66,8

ἀμφορεύς usus iudic. 70,16 81,4. 16 (ὁ κύριος) 81,18

ἀμφότερος. plur. 7,6 11,24. 27. 28 14,8 17,21 19,20 32,3 40,25 58,1 80,13 ἀμφοτέροισι Solo 12,7 ὧν (scil. νόμων) ἀμφοτέρων 39,14 οἱ ἐξ ἀμφοτέρων γεγονότες ἀστῶν 43,19 cf. 29,31

ἄμφω. ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀμφοῖν ἀστοῖν ᾖ γεγονώς 29,31

ἄν. potentialiter 4,14 9,5 Solo 12,10 13,5 14,13 irreal. c. ind. imperf. 24,18 c. ind. aor. οὐκ ἂν κατέσχε Solo 14,2 cf. 14, 5. 10. 15 post relat. c. coni. ὃς ἂν sim. 8,7 10,11 29,31 33,3. 20. 24 34,12. 17. 20 35,1. 4. 5 41,4. 6 44,8 47,8 48,5. 14. 15 49,6. 10. 17 50,8 52,7. 8. 13 53,4. 7. 8 58,11 59,7 63,7 75,1. 8 77,17 post ὅστις 41,3 45,14 69,6 74,11. 14 post ὥσπερ 76,2 post ὁπότερος 49,22 81,24 post ὅσος 50,13 55,8 65,4 75,9 post ὅσοσπερ 74,8 76,1 post οἷος 75,17 77,20 (i. q. εἰ ἂν) v. ἐάν post ὅπου 75,16 post ὅπως 33,8. 13 34,18 ὡς ἂν δύνωνται ἄριστα 34,19 ἕως ἂν c. coni. 33,19. 23 65,7 πρὶν ἂν c. coni. 41,8 71,10 juxta part. ὡς ἂν κείμενον 8,10 ὡς ἂν πολλαχῇ πλανωμένους Solo 13,14

ἀνά c. acc. distrib. ἀνὰ δισχιλίους ἢ τρισχιλίους 29,20

ἀναβαίνειν (ἐπὶ τὸν λίθον) 63,2 (εἰς Ἄρειον πάγον) 71,10

ἀναβάλλειν med. (τὴν ἀπογραφὴν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας) 41,19

ἀνάγειν *reducere* in patriam Solo 13,11 de equis τοῖς μὴ δυναμένοις ἀκολουθεῖν ἢ μὴ θέλουσι μένειν ἀλλ᾽ ἀνάγουσι, τροχὸν ἐπὶ τὴν γνάθον ἐπιβάλλειν 53,2

ἀναγιγνώσκειν (τὰς ἀπογραφάς) 47,2 52,9

74,18. 20. 22 75,3 77,9 78,2. 3. 10. 14 postpon. τῆς φυλῆς ἑκάστης 9,16 52,2 4 56,6 sim. 24,21 33,25. 29 34,15 44,10. 17 46,6 48,6. 12 50,15. 16 52,1 71,3. 25 73,13 74,2. 3 (bis). 5 76,2 77,6. 7 78,2 sine artic. praep. ἕκαστος δικαστής 74,15 καθ' ἑκάστην ἡμέραν 34,24 ἐξ ἑκάστης φυλῆς 10,3 24,15 26,1 35,1 62,3 71,13 postp. ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης 45,13 στοιχεῖον ἕκαστον, ὅπερ ἂν ᾖ τὸ τοῦ δικαστηρίου ἑκάστου εἰληχός 76,1 τριττῦς ἐκλήρωσεν τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν ἑκάστην, ὅπως ἑκάστη μετέχῃ πάντων τῶν τόπων 24,22 plur. ἑκάστοις ἀνὰ λόγον 8,5 εἶχον ἕκαστοι τὰς ἐπωνυμίας 15,15 sim. 25,6 79,9 82,10 ἐξ ἑκάστων τῶν δικῶν 78,14

ἑκάτερος τὸν ἑκατέρου βίον 20,3 τιμητὰς ἑλέσθαι τρεῖς ἑκάτερον 41,3 διελόμενοι τὰς φυλὰς ε̄ ἑκάτερος 72,6 ἡ τίμησίς ἐστιν πρὸς ἡμίχουν ὕδατος ἑκατέρῳ 82,4 ἑκατέρα τῶν φυλῶν 63,16 plur. 34,9 36,1. 22 40, 28 41,16 42,10 47,6 77,15 πρὸς ἑκατέρους ὑπὲρ ἑκατέρων μάχεται 6,7

ἑκατέρωθι 61,13

ἑκατόν 5,16 7,17 10,2 11,13 24,16 25,8 26,20. 23. 26 bis 34,3. 15 35,16. 17. 24 64,2 74,3

ἐκβάλλειν act. (αὐτόν) 17,8 (πολλούς) 21, 19 pass. (ἐκ τῶν τάφων) 3,2

ἐκβολή (τῶν τυράννων) 24,4 35,24

ἐκδιαιτᾶν (διαίτας) 59,7

ἐκδικάζειν (ἕνα μόνον) 78,17

ἔκδικος. ἐκδίκως (opp. δικαίως) Solo 13,11

ἐκεῖ *ibi* 63,4 *eo* 21,22

ἐκεῖθεν loc. 17,23

ἐκεῖνος (qui supra commemoratus est) subst. 11,8. 11 18,6 26,7 36,1 adj. 19,22 59,9

ἔκθυμα plur. *expiatio* 61,3

ἐκκηρύττειν 72,1

ἐκκλησία *contio* attica 37,2 43,13. 14 44,20 48,14 (coni. βουλή) 5,23 (coni. δικαστήρια) 8,6 (κυρία) 46,8 73,7 plur. 46,8 73,6

ἐκκλησιάζειν 18,3

ἐκκομίζειν. ἐκκομισάμενοι τὰ ἑαυτῶν 23,5

ἐκλείπειν (τὴν σύνοδον) 5,24

ἐκμαρτυρεῖν. παρέστηκεν ἵππος ἐκμαρτυρῶν 9,1

ἐκπέμπειν (Κλεομένην) 22,18 (ἡλικίαν) 59, 13 (τοὺς ἄλλους πρὸς τὰ παρόντα πράγματα) 71,24

ἐκπίπτειν *expelli* 17,19 19,18 20,11 31,8 ἐξέπεσεν ὑπὸ Κλεομένους 21,22

ἐκπολιορκεῖν pass. 22,3

ἔκρους (εἰς τὴν ὁδόν) 54,14

ἐκτήμορος (syn. πελάτης) 3,7

ἐκτίνειν act. ἐὰν ἐκτείσῃ τις 60,7 (τὸ πρότερον ὄφλημα) 74,13 med. *poenas exigere* 10,7

ἔκτισις plur. 10,6

ἔκτος 17,8 29,24 42,28 47,3 48,15

ἐκφαίνειν. τραχὺν ἐκφανεῖν νόον Solo 12,17

ἐκφέρειν *in vulgus efferre* (τάδε) 34,3 abs. 39,3

ἑκών (opp. ἄκων) 30,9

ἐλαία (μορία) 71,4

ἔλαιον 71,1. 2. 6. 7. 15

ἐλάττων v. ὀλίγος

ἐλαύνειν *expellere* (τοὺς δράσαντας ὡς ἐναγεῖς) Epit. Her. p. 87,27 *luere* (τὸ ἄγος) 23,14 intrans. πολλῶν ἀγαθῶν ἐς κόρον ἠλάσατε Solo 6,13

ἐλεγεία *carmen elegiacum* Solonis 6,3. 17

ἐλεύθερος (opp. δοῦλος) πρόσθεν δὲ δουλεύουσα, νῦν ἐλευθέρα Solo 13,9 ἐλευθέρους ἔθηκα idem 13,17 — 43,23 44,1 70,6 οὐσίαν ἐλευθέραν (*aere alieno liberam*) 5,14. 16

ἐλευθεροῦν (τὸν δῆμον) 6,19 (τὰς Ἀθήνας) 22,12 pass. (opp. τῶν δουλευόντων) 13,2

ἐλθεῖν v. ἔρχεσθαι

ἕλκειν (ἐξ ἑκάστου τοῦ κιβωτίου πινάκιον ἕν) 75,3 78,2 (βάλανον ἐκ τῆς ὑδρίας) 75,13

ἐλλείπειν (καταβολήν) 51,15 pass. 51,16

ἑλληνοταμίας mag. att. plur. 34,8. 12

ἐλπίς. ἐλπίδ' εἶχον ἀφνεάν Solon 12,15

ἐμβάλλειν (τὰς μαρτυρίας καὶ τὰς προκλήσεις καὶ τοὺς νόμους εἰς ἐχίνους) 58,3 (τὴν ψῆφον) 62,19 sim. 81,8. 15 (τὰ πινάκια εἰς τὸ κιβώτιον) 74,23 cf. 75,5 78,4 (τοὺς κύβους) 75,7 77,15 cf. 52,6 med. εὔθυναν ἄν τ' ἰδίαν ἄν τε δημοσίαν ἐμβαλέσθαι 52,6 pass. (κύβοι) ἐμβάλλονται λευκοί 75,10 (τὰ πινάκια) 74,4 (βάλανοι) 74,6 ταῖς εἰς τοὺς ἐχίνους ἐμβεβλημέναις (μαρτυρίαις) 58,10 intrans. *intrare* εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβαλεῖν 67,9

ἐμβιβάζειν (εἰς τὰς ναῦς) 27,11

ἐμμένειν (τοῖς ὅρκοις) 42,3 abs. (scil. τοῖς γνωσθεῖσι) 58,1

ἔμμηνος (δίκαι) 56,7 sqq. 57,2 sqq

κατα χειροτονία plur. 69,7
κατέρχεσθαι. τῶν φυγάδων οἱ μετὰ τὴν εἰρήνην κατελθόντες 37,10 (οἱ ἀπὸ Φυλῆς) 40,7 (οἱ ἐκ Πειραιέως) 40,21 (ὁ δῆμος) 40,11 τῶν κατεληλυθότων 42,1
κατέχειν *retinere*. οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον Solo 14,2. 15 (αὐτούς) 41,20 (ἑαυτόν) 21,17 (τὴν ὀργήν) 20,20 *obtinere* (τὴν πόλιν δι' ἑαυτῶν) 37,22 (τὴν ἀκρόπολιν) 15,22 (τὰ πράγματα) 24,2 (τὴν ἡγεμονίαν) 28,7 (τὴν τυραννίδα) 18,1 23,6 (τὴν ἀρχήν) 20,4. 12 absol. 17,20
κατηγορεῖν (τῶν Ἀρεοπαγιτῶν) 29,7 sim. 39,19 (πολλῶν) 21,4 (τῶν τοῦ τυράννου φίλων) 21,9 (τούτου) 62,16 (τὰς εὐθύνας Κίμωνος) 30,2 absol. 62,19 τῷ τε κατηγοροῦντι καὶ τῷ ἀπολογουμένῳ 79,6
κατηγορία (opp. ἀπολογία) 62,17
κατήγορος 62,16 plur. 44,2 62,21
κατοικεῖν (ἐντὸς Γεραιστοῦ καὶ Σκυλλαίου) 27,5 (Ἐλευσῖνι vel ἐν Ἐλευσῖνι) 41,8 42,14 (ἐν τῷ ἄστει) 41,9
κατοικοδομεῖν (τὰς ὁδούς) 54,13
κεῖσθαι v. τιθέναι
κελεύειν c. inf. (κληροῦν τοὺς ταμίας) 9,11 sim. 26,23 39,9 47,9 (τούτους τάττειν) 55,9 sim. 18,4 19,4 (ἀποδιδόναι) 42,9 ἣν ἂν οὗτος κελεύῃ (sc. μένειν) 48,5 53,21 59,9. 12 (plerumque subiectum est ὁ νόμος, οἱ νόμοι)
κενός (κιβώτιον) 78,4
κέντρον δ' ἄλλος ὡς ἐγὼ λαβὼν Solo 13,22
κέρδος. εὐδιαφθορώτεροι καὶ κέρδει καὶ χάρισιν 43,12
κηδεστής (Θουκυδίδης Κίμωνος) 31,12
κήρυγμα (Θησέως) fr. 2 p. 83,26
κῆρυξ. παρατρέφουσι κήρυκα καὶ αὐλητήν 73,10 mag. att. 75,11 77,18 81,9 82,4 plur. 34,26 (coni. πρεσβεῖαι) 47,10 (coni. πρέσβεις) 47,11
κηρύττειν (σῴζειν ἕκαστον ἑαυτόν) 27,10 ἄρχων κηρύττει . . . ταῦτ' ἔχειν 63,9 Θησεὺς ἐκήρυξε Epit. Her. p. 87,16
κιβώτιον iudicum 75,1. 3. 4. 5. 15 78,3. 4 plur. 73,3. 4. 21 75,18 77,7
κιγκλίς *cancelli iudicii* [ἐντὸς ἰώ]ν τῆς κ[ι]γκλ[ίδ]ος suppl. 76,3. 4
κιθαρίστρια plur. (coni. αὐλητρίδες, ψάλτριαι) 54,9
κίνδυνος 39,24
κινεῖν *mutare* (ταῦτα) 11,19 (τὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων αἵρεσιν) 29,23 (τὴν δημοκρατίαν) 32,30
κλείς plur. 48,2
κλέος. πολλὰ κλέα (?) ἐθρύλλουν 19,10
κλέπτειν 60,3
κλέπτης plur. (coni. ἀνδραποδισταί, λωποδύται) 55,14
κλεψύδρα plur. 78,17
κλῆρος *sors*. καθιστᾶσι δὲ καὶ τοὺς ἕνδεκα κλήρῳ 55,13 (sed cf. Corr.) περὶ κλήρου καὶ ἐπικλήρου 45,5 κλήρων καὶ ἐπικλήρων 11,3 47,2 65.2 69,1
κληροῦν 5,23 (τοὺς ταμίας) 9,11 (τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν ἑκάστην) 24,21 (τοὺς ἐννέα ἄρχοντας) 34,22 similiter 34,24 48,6 51, 23 52,1 55,10 56,7 57,5 60,9. 14 61,3. 5. 12 62,1 64,2 70,10. 12 78,5 (τάσδε τὰς ἀρχάς) 59,26 sim. 73,4 (τὰ δικαστήρια) 73,17 (τὴν φυλήν) 75,8 med. κληροῦσθαι τὰς ἀρχὰς τοὺς ὑπὲρ τριάκοντ' ἔτη γεγονότας 5,20 τὸν μέλλοντα κληροῦσθαί τιν' ἀρχήν 9,5 abs. πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς κληροῦν 5,23 ἐκ τούτων ἐκλήρουν 9,8 pass. ἐκ τούτων ἕνα κληροῦσθαι 34,24 κληρουμένων τῶν τυχόντων 30,21 τοὺς κληρωσομένους τῶν ἐννέα ἀρχόντων 29,25 κληροῦται εἷς ἐκ τῆς φυλῆς 49,30 50,5 cf. 54,5. 17. 20 75,16 βουλὴ κληροῦται φ, ν ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης 45,13 κεκληρωμένοι κατὰ φυλάς 51,12 αἱ κληρωταὶ ἀρχαὶ πρότερον μὲν ἦσαν αἱ μὲν μετ' ἐννέα ἀρχόντων ἐκ τῆς φυλῆς ὅλης κληρούμεναι, αἱ δ' ἐν Θησείῳ κληρούμεναι διῃροῦντο εἰς τοὺς δήμους 73,2 κληρωτός 9,6. 9 34,11 45,9 54,3 55,3. 13 (Corr.) 61,15 73,1 (opp. χειροτονητός) 60,14 62,5
κληρωτήριον. κληροῖ κατὰ κληρωτήριον 75,8 cf. 77,16 plur. 74,2 75,7 77,12
κλοπή. κλοπὴν (pecuniarum publicarum) οἱ δικασταὶ καταγιγνώσκουσι 60,3
κοινῇ v. κοινός
κοινός (coni. μέτριος de Solone) 7,4 τὸ ἱερὸν εἶναι κοινὸν ἀμφοτέρων 40,25 λῃτουργίαι) 30,12 κοινὰ τὰ ὄντα νέμεσθαι 65,1 τὰ κοινά (opp. τὰ ἴδια) 11,4 18,10. 20 τὰ κοινὰ πράττουσι 28,6 διῴκει τὰ κοινά *(rem publicam)* 17,6 ἀπὸ τῶν κοινῶν *(ex aerario)* 28,21 ἀγοράζει τὰ ἐπιτήδεια πᾶσιν εἰς τὸ κοινόν 44,18 κοινῇ *communi consilio* 6,1. 8 27,20 42,9 66,3
κοινωνεῖν (τῆς πολιτείας) 15,14 39,11 (τῆς

14,25 15,6 19,4. 13 21,19 bis. 22,17 23, 14 24,13 25,11 29,19 30,22. 23 32,11. 23 38,4 42,19 45,4 48,10 49,4 69,4. 5 τὸ νῦν εἶναι adv. 35,6

in ponendo aut omittendo articulo variat scriptor aut sermonis historici ubertatem aut usus publici brevitatem secutus 1) magistratus: μέγισται τῶν ἀρχῶν ἦσαν βασιλεὺς καὶ πολέμαρχος καὶ ἄρχων· τούτων δὲ πρώτη μὲν ἡ τοῦ βασιλέως, δευτέρα δ' ἐπικατέστη (nota verbum variatum!) πολεμαρχία, τελευταία δ' ἡ τοῦ ἄρχοντος 4,6—10 contra μηδὲν διοικεῖν τὸν ἄρχοντα ὥσπερ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πολέμαρχος 4,16. 22 sqq. πρυτανεῖον (i. e. οἱ ἐν πρυτανείῳ) καὶ ὀρφανοὶ καὶ δεσμωτῶν φύλακες sc. ἦσαν τρεφόμενοι 28,20 — βουλὴν ἐποίησε τετρακοσίους 10,2 τὴν βουλὴν πεντακοσίους κατέστησεν 24,14 τοῖς πεντακοσίοις 28,30, at sollemniter τῇ βουλῇ τοῖς πεντακοσίοις 25,14 ἕδρα βουλῆς 5,23 at τῆς βουλῆς 34,21 ἐκκλησίας καὶ δικαστηρίων μετέδωκε 8,6 at τῆς πόλεως μετέχειν 10,12 cet. ἄνευ δικαστηρίου γνώσεως 49,1 ἐκ καταλόγου τὴν στρατείαν γίγνεσθαι 29,18 ἄτιμον αὐτὸν καὶ γένος antiqua lex 19,25 τίς πατὴρ καὶ τίς πατρὸς πατήρ formula 62,10 λαμβάνουσιν ἐννέ' ἄρχοντες τέτταρας ὀβολούς... ἔπειτ' ἄρχων εἰς Σαλαμῖνα δραχμήν. ἀθλοθέται δ' ἐν πρυτανείῳ δειπνοῦσι. ἀμφικτύονες εἰς Δῆλον δραχμὴν 73,9 sqq. κληροῦσιν θεσμοθέτας μὲν ἓξ καὶ γραμματέα τούτοις, ἔτι δ' ἄρχοντα καὶ βασιλέα καὶ πολέμαρχον 62,1 cf. ὁ μὲν βασιλεὺς εἶχε τὸ βουκολεῖον, ὁ δὲ ἄρχων τὸ πρυτανεῖον, ὁ δὲ πολέμαρχος τὸ Ἐπιλύκειον, θεσμοθέται δ' εἶχον τὸ θεσμοθετεῖον 4,23

2) crimina fere articulis carent γραφαί ἀσεβείας, γονέων κακώσεως, φόνου δίκαι καὶ τραύματος 69,10 contra αἱ τοῦ φόνου δίκαι 66,9

3) classes: ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος τρεῖς δραχμάς, ὁ δὲ ἱππεὺς δύο, ζευγίτης δὲ μίαν 5,25 semper ἐκ πεντακοσιομεδίμνων καὶ ἱππέων καὶ ζευγιτῶν 8,3 cett. cf. p. 137 τελεῖν πεντακοσιομέδιμνον... ἱππάδα... ζευγίσιον... θητικόν 8,7 9,3 ἄρχοντας ἑλέσθαι πέντε μὲν εὐπατριδῶν, τρεῖς δὲ ἀγροίκων, δύο δὲ δημιουργῶν 15,1 historice οἱ Ἀλκμεωνίδαι, οἱ Πεισιστρατίδαι (cf. Ind. II), at sollemniter ἐπιμελεῖσθαι Κήρυκας καὶ Εὐμολπίδας 40,26 χειροτονεῖ δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων ἕνα δ' ἐξ Εὐμολπιδῶν ἕνα δ' ἐκ Κηρύκων 66,1

4) deorum nomina variant Ἀπόλλων πατρῷος καὶ Ζεὺς ἑρκεῖος 62,12 at τῷ Ἀσκληπιῷ 63,23 τῆς Ἀθηνᾶς 50,3 τὰς Νίκας 50,3 53,19 τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι 64,3

5) personarum maxima varietas. in universum articulo carent, praesertim cum inducantur. Σόλων nude 3,11 6,2; tum ἦν δ' ὁ Σόλων ubi accuratius persona describitur. item Πεισίστρατος 15,11 sqq., at 18,13 ὁ Πεισ., ubi incipit eius morum enarratio. Μεγακλῆς nude 15,8; idem ὁ Μεγακλῆς *(is qui dictus est supra)* 17,9. 20 et propter hunc τὸν Πεισίστρατον ibidem. est ubi inclinet se articulo atonon velut ὁ μὲν Πεισίστρατος 17,16 ὁ δὲ Π. 19,7 cf. praeterea 28,31 — 29,1; 23,10 — 23,11 memorabile in historia τὸν Ἁρμόδιον et τὸν Ἀριστογείτονα *(celeberrimos illos viros)* usurpari constanter 20,19 sqq., eosdem sine articulo sollemniter in sacris 68,5 historici generis est Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος 26,18; at sollemni usu desideratur Ἵππαρχος Χάρμου Κολλυτεύς 26, 18 Μεγακλῆς Ἱπποκράτους Ἀλωπεκῆθεν 26,15 Δρακοντίδης Ἀφιδναῖος 37,16

6) populorum nomina nullo discrimine cum articulo vel nullo ponuntur οἱ Λακεδαιμόνιοι 22,12 27,22 32,19 39,20 40,16 eidem Λακεδαιμόνιοι 21,23 27,16 35,29 36,22 37,3 42,8 semper οἱ Λάκωνες, οἱ Σπαρτιᾶται; nude Ἐλευσίνιοι, Χῖοι, Λέσβιοι, Σάμιοι (v. Ind. II); Ἀθηναῖοι et οἱ Ἀθηναῖοι quid differant v. Ind. II Πελοποννήσιοι 30,7 οἱ Π. 40,15 singulis locis οἱ Θετταλοί, οἱ Ἕλληνες, οἱ Ἀργεῖοι, bis οἱ Ἴωνες (v. Ind. II).

7) locorum formulae: ἐν ἀκροπόλει (at ἐν τῇ πόλει [i. e. ἀκροπόλει] 28,15), ἐν ἀγορᾷ, ἐν ἱερῷ, εἰς ἀκρόπολιν (at εἰς τὴν ἀκρόπολιν 23,10), εἰς πόλιν (i. e. ἀκρόπολιν), ἐν ἄστει 40,20 at plerumque ἐν τῷ ἄστει, εἰς τὸ ἄστυ et εἰς ἄστυ; ἐκ Πειραιέως iuxta ἐκ τοῦ Π., ἐν Πειραιεῖ et εἰς Πειραιέα constanter, at ἐπὶ τὸν Πειραιέα 71,20 urbium nomina articulo carent ἐν Μαραθῶνι, ἐν Ἐρετρίᾳ, Ἀθήνας

25 35,3 41,6 (ταὐτὰ) 63,5 abs. ὀμόσαντες 43,21 44,7 62,23 63,4 (πρὸς τῷ λίθῳ) 7,15 (καθ' ἱερῶν τελείων) 33,26 cf. 3,1 43,21 44,7 62,23 63,4 c. inf. fut. ὀμνύουσιν ποιήσειν 4,12 ὤμοσαν χρήσεσθαι 7,14 63,2 ἦ μὴν συγγράψειν 33,3 τοὺς ὅρκους ὤμοσεν τοῖς Ἴωσιν ὥστε τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν εἶναι καὶ φίλον 27,25

ὅμοιος adv. ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ Solo 13,20 οὐχ ὁμοίως καὶ πρότερον 29,22 ὁμοίως τοῦτ' ἔδρων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων 38,6

ὁμολογεῖν abs. ἂν μὲν ὁμολογῶσιν, θανάτῳ ζημιώσοντας 56,1 ἐκ τῶν ἄλλων ὁμολογεῖται 6,10 c. inf. (ἀποκτεῖναι) 67,1 c. acc. c. inf. (ἄνδρας γεγονέναι οὐ μόνον καλοὺς κἀγαθοὺς ἀλλὰ καὶ πολιτικούς) 32,9

ὁμολογία 23,4

ὁμόνοια. ἄρχειν δεῖν τῆς ὁμονοίας 42,11

ὁμοφρονεῖν 17,7

ὁμόχρως. βακτηρίαν ὁμόχρων τῷ δικαστηρίῳ 76,4 vice versa 77,1

ὀνειδίζειν. δήμῳ μὲν εἰ χρὴ διαφάδην ὀνειδίσαι Solo 14,9 (πρὸς τὰς ὕστερον αὐτῶν μεμψιμοιρίας) 14,8 (ὅτι τῷ φονεῖ τἀδελφοῦ τὴν δεξιὰν δέδωκε) 21,15

ὄνομα 8,10 17,14 20,8 52,7 61,14 74,15 plur. 53,10 77,7. 14. 16

ὁπλίτης plur. 28,18 71,19 72,7. 10 στρατηγὸς ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας 71,18

ὁπλομαχεῖν (coni. τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν καὶ καταπάλτην ἀφιέναι) 44,14

ὅπλον. τοῖς ὅπλα παρεχομένοις 5,12 cf. 5,14 ἐξαράμενος τὰ ὅπλα 17,2 τίθεσθαι τὰ ὅπλα 10,12 παρελέσθαι, ἀνελέσθαι τὰ ὅπλα 18,1 sqq. 39,7. 17 ἀποστήσας ἀπὸ τῶν ὅπλων 21,7 ἔπεμπον μεθ' ὅπλων 21,9 ἐξέτασιν ἐν ὅπλοις 35,8 τοῖς πεντακισχιλίοις τοῖς ἐκ τῶν ὅπλων 36,9 ἐκ τῶν ὅπλων τῆς πολιτείας οὔσης 36,14

ὁπότερος. μεθ' ὁποτέρων ἐβούλετο συστάντα 11,27 ὁποτέρῳ ἂν πλείων γένηται 82,5 ὁποτέρας ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ 49,21 ὁποτέρως ποτ' ἔχει 4,14

ὅπου καθίζειν (de buleutis) 46,7 cf. 78,9 ὅπου ἂν ᾖ ἐπιγεγραμμένον 27,15

ὀπώρα. τῆς ὀπώρας ἀπολαύειν 30,16

ὅπως final. c. coni. prs. 4,19 5,26 11,5 18,19. 24 24,16. 21 30,15 38,6 43,14 77,10 81,19 c. coni. aor. 24,12 47,3 78,11 81,5 c. ind. fut. σκοποῦσιν ὅπως μισθωθήσονται 54,10 ὅπως μηδεὶς καταβαλεῖ κόπρον ἐπιμελοῦνται 54,12 cf. 54,19 55,1. 5. 6 ὅπως ἂν c. coni. praes. τὰς προσκλήσεις ἀνεῖλον ὅπως ἂν συμβουλεύωσι 33,13 cf. 34,18 c. coni. aor. 33,8 at cf. Corr.

ὁρᾶν. ἃ νῦν ἔχουσιν οὔποτ' ὀφθαλμοῖσιν ἂν εὕδοντες εἶδον Solo 14,11 λοξὸν ὀφθαλμοῖσ' ὁρῶσι id. 12,19 δύο ψήφους φανερὰς ὁρᾶν τοῖς ἀντιδίκοις 80,12 abs. ὁ Ἐφιάλτης ὡς εἶδεν 29,5 cf. 75,15 c. part. τὴν πόλιν στασιάζουσαν 10,9 cf. 19,3 20,26

ὀργεών plur. (syn. γεννῆται) fr. 3 p. 84,36

ὀργή. οὐ κατεῖχε τὴν ὀργήν 20,20 ὑπὸ τῆς ὀργῆς οὐ κατέσχεν ἑαυτόν 21,16

ὀρέγειν (βάλανον) 75,13

ὀρθός. ποιεῖν ὀρθῶς 43,11

ὁρίζειν (τοῖς ὀστρακιζομένοις ἐντὸς Γεραιστοῦ καὶ Σκυλλαίου κατοικεῖν) 27,4 ὡς ἐν τούτῳ τῷ πλήθει τῆς ἀρετῆς ὡρισμένης 38,24

ὅρκιον. τὰ ὅρκια ποιήσειν 4,12

ὅρκος. τὸν ὅρκον ἐποίησαν ὃν ἔτι καὶ νῦν ὀμνύουσιν 25,14 cf. 35,3 τοὺς ὅρκους ὤμοσεν 27,25 τοῖς ὅρκοις ἐμμένειν 42,3

ὁρμή. οὐκ ἐλάττω μοῖραν τῆς ὁρμῆς (*non minorem impetum*) 22,14 sim. διαφθεῖραι τὸν δῆμον ταῖς ὁρμαῖς (de Cleone) 31,15

ὅρος *lapis pigneraticius*. ὅρους ἀνεῖλον Solo 13,8 *terminus* ὅρος κατέστην id. 14,18

ὀρφανικός (οἶκος) 64,9

ὀρφανός plur. 28,20 65,3. 6 ὀρφανῶν κακώσεως 64,7

ὅς. οἳ δ' εἶχον δύναμιν . . . καὶ τοῖς ἐφρασάμην Solo 12,6 cf. id. 12,15 ἃ μὲν γὰρ εἶπα σὺν θεοῖσιν ἤνυσα id. 12,20 cf. 14,3. 4. 10 τῆς post voc. id. in iambis 13,7 item τῶν 13,3 cf. 14,6 οἳ scol. 22,9 Aristotelis multa exempla non insignia omisi; sufficiant haec: χρεῶν ἀποκοπάς, ἃς σεισάχθειαν καλοῦσιν 6,22 οὐκ ἐγγράφουσα τὴν πρόφασιν δι' ὃ τὸ ἐκτίνεσθαι 10,7 attr. μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν ὧν ὁ δῆμος χειροτονεῖ 65,10 ἐν τοῖς ἄλλοις οἷς ἔπραττον 22,1 σὺν οἷς ὁ πατὴρ ἦρξεν ἑνὸς δεῖ πεντήκοντα (ἔτη) 23,8

ὃς ἂν 8,7 10,11 29,31 etc. πλὴν τῶν πρυτάνεων οἳ ἂν ὦσιν 33,20 ἀφ' ἧς ἂν ὀμόσωσιν τοὺς ὅρκους δέκα ἡμερῶν 41,6

ἀφ' οὗ temp. 19,27 ἐξ οὗ *postquam* 71,6 ἐν ᾧ *dum* 18,6 ἐφ' ᾧ τε πολιτεύσονται τὴν πάτριον πολιτείαν 37,8 cf

τὸν ὕστερον) 44,19 (τῶν δικαστηρίων) 77,12 (τῶν ἀρχῶν) 77,17 (τῷ πρώτῳ λαχόντι δικαστηρίῳ) 17,18 plur. politice οἱ πρῶτοι (opp. οἱ μέσοι) 6,9 αἱ πρῶται τῶν ἀρχῶν 4,5 τοὺς φόρους τοὺς πρώτους 27,24 αἱ μὲν πρῶται (φυλαί) τέτταρες . . . αἱ δὲ ζ̄ αἱ ὕστεραι 45,14 πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἐκείνου συγγενῶν Ἵππαρχος 26,7 cf. 26,18 (προστάτης ἐγένετο τοῦ δήμου) 31,5 (ἦρξεν) 29,25 cf. 30,11. 22 (ἐπὶ τοῦ βήματας ἀνέκραγε) 31,11 (τὴν διωβελίαν ἐπόρισε) 31,18 cf. 32,1 τοὺς δέκα τοὺς πρώτους αἱρεθέντας 40,10 τοὺς πρώτους λαχόντας 73,5
adv. πρῶτον (προσέρχονται) 47,12 (εὐδοκιμήσαντος) 30,2 (νόμους ἀνέγραψαν) 42,25 οἱ πρῶτον ἐναντιωθέντες 38,18 ἡγούμενοι τοῦτο πρῶτον ἄρχειν δεῖν τῆς ὁμονοίας 42,11 τὸ πρῶτον 19,27 20,12 τὸ μὲν οὖν πρῶτον 22,16 37,23 43,13 τότε πρῶτον 17,25 26,4. 14 31,2 42,22 πρῶτον μὲν (οὖν) . . . ἔπειτα (numquam adiecto δέ) 24,11 25,12 28,27 30,12 33,10 36,18 38,22 46,3 49,29 55,5 65,10 πρῶτον . . . ἔπειτα 81,9 πρῶτον μὲν . . . ἔπειτα . . . ἔπειτα 63,9 πρῶτον μὲν . . . ἔπειτα . . . τρίτον δέ . . . 10,15 πρῶτον μὲν . . . ἔπειτα . . . ἔτι δέ 69,4 πρῶτον μὲν . . . εἶτα 44,12 πρῶτον . . . ἔπειτα . . . εἶτα . . . ἔπειτα . . . ἔπειτα 73,6 πρῶτον μέν . . . δεύτερον δέ 43,21 πρῶτον μὲν . . ., δεύτερον δὲ . . ., τρίτον . . ., τέταρτον 34,25 τὸ μὲν πρῶτον . . . μετὰ δὲ ταῦτα 4,5 πρῶτον μὲν . . . μετὰ δὲ ταῦτα . . . εἶτα . . . ἔπειτα 62,9 πρῶτον μὲν Ἀγύρριος . . . μετὰ δὲ τοῦτον Ἡρακλείδης . . . πάλιν δ᾽ Ἀγύρριος 43,15 πρῶτον μὲν . . . sequ. δέ liberius 17,22 62,3 75,14

πύξινος (πινάκιον) 74,15
πυρκαϊά. πυρκαιᾶς (δίκη) 66,12
πυρός plur. 55,7
πω v. οὔπω, πώποτε
πωλεῖν (τοῦτον) 44,3 (τὰ μέταλλα) 50,6 (τὰς οὐσίας τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου φευγόντων) 50,11 (τὰ ἄλφιτα) 55,7 (τὸν καρπόν) 71,4 abs. οἱ πωλοῦντες 55,2 ἐπώλουν οἱ δῆμοι 73,3 pass. ὅπως καθαρὰ καὶ ἀκίβδηλα πωλήσεται 54,19 v. πιπράσκειν
πωλητής mag. att. plur. 8,4 50,5 56,5
πώποτε. οὐδεὶς πώποτε 42,5

Ῥᾴδιος. ῥᾳδίως 19,18
ῥᾳθυμία 10,10
ῥέζειν. ἔερδον Solo 12,22 ἔρεξα Solo 13,19 v. ἔρδειν
ῥιζοῦν. οὔπω τῆς ἀρχῆς ἐρριζωμένης 17,7

Σάκος (κρατερόν) Solo 12,7
σανίς. γράψαντες ἐν σανίδι 51,19
σαφής. adv. σαφῶς (coni. ἁπλῶς) 11,2
σείειν. σείσαντος τοῦ ὑπηρέτου ἕλκει ὁ θεσμοθέτης ἐξ ἑκάστου τοῦ κιβωτίου πινάκιον ἕν 75,2
σεισάχθεια Solonis 6,22. 24 13,2
σημαίνειν. *significare* ὡς τὴν ἱππάδα τοῦτο σημαίνουσαν 9,1
σημεῖον *testimonium* 4,15. 24 8,9 sequ. ὅτι 9,9 15,13
σίτησις. εἰς σίτησιν 73,8. 9. 15
σιτικός. τὸ σιτικὸν ἐμπόριον 55,12
σῖτος 46,9 65,8 ζημιοῖ τῷ σίτῳ 53,1 55,5. 11
σιτοφύλαξ mag. att. plur. 55,3
σκάπτειν (πέτρας) 19,3
σκεῦος plur. *armamenta* (coni. τῶν πεποιημένων τριήρων, τῶν νεωσοίκων) 49,20 49,22
σκήπτειν. τῶν γυναικῶν ὅσαι ἂν σκήπτωνται κύειν 65,4
σκῆψις. τὰς σκήψεις εἰσάγει 63,17
σκολιόν. ἐν τοῖς σκολιοῖς (sc. ᾄσμασιν) 22,5 24,6
σκοπεῖν (τάς τε αὐλητρίδας καὶ τὰς ψαλτρίας καὶ τὰς κιθαριστρίας ὅπως μὴ πλείονος ἢ δυεῖν δραχμαῖς μισθωθήσονται) 54,10
σοφίζεσθαι. πολλὰ σοφιζομένων τῶν πρυτάνεων, ὅπως προσιστῆται τὸ πλῆθος 43,14
σοφός compar. (opp. ἀνδρειότερος) 17,1
σπᾶν med. (τὴν μάχαιραν) 21,17
σπεύδειν 79,10
σπουδάζειν c. inf. 36,23 54,11 c. acc. c. inf. 40,7. 17
σπουδή. μετὰ σπουδῆς 29,5
στάδιον. ἐντὸς ῑ σταδίων 54,12
σταθμός pondus 11,13 plur. σταθμά (coni. μέτρα) 11,14. 16 οἱ ἀρτοπῶλαι πρὸς τὰς τιμὰς τῶν πυρῶν τοὺς ἄρτους καὶ τὸν σταθμὸν ἄγοντας ὅσον ἂν οὗτοι τάξωσιν 55,8 (οἱ μετρονόμοι) τῶν μέτρων καὶ τῶν

collegio interesse τοὺς ἑλληνοταμίας οἳ ἂν διαχειρίζωσι τὰ χρήματα μὴ συμβουλεύειν 34,13 med. *deliberare* (μετὰ τῆς βουλῆς) 35,10
σύμβουλος 27,19
συμμαρτυρεῖν. συμμαρτυροίη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου μήτηρ μεγίστη Solo 13,5
συμμάχεσθαι (τὴν ἐπὶ Παλληνίδι μάχην) 20,10
συμμαχία (τῶν Λακεδαιμονίων) 27,22 (πρὸς βασιλέα) 32,20 plur. (coni. προξενίαι, πολιτεῖαι) 60,8
συμμαχικός. τὸ συμμαχικὸν *sociorum aerarium* 41,1
σύμμαχος plur. 28,8. 12
σύμμειξις (coni. γάμος) 4,24
συμμορία. στρατηγὸς ὁ ἐπὶ τὰς συμμορίας 71,22
σύμπας. τὰ σύμπαντα σὺν οἷς ὁ πατὴρ ἦρξεν ἑνὸς δεῖ πεντήκοντα (ἔτη) 23,8
συμπείθειν (τὸν κεκτημένον) 41,2 (τὸν δῆμον ἑαυτῷ δοῦναι) 15,18 abs. c. infin. ἐλαύνειν τὸ ἄγος 23,14 pass. συμπεισθέντων τῶν πολλῶν 32,23
συμπίπτειν (i. q. συμβαίνειν) ὅπερ καὶ συνέπεσεν 42,5 c. acc. c. inf. συνέπεσεν ὑπεξιόντας ἁλῶναι τοὺς τῶν Πεισιστρατιδῶν υἱεῖς 23,3 cf. 24,18 29,15
συμπολεμεῖν (μετὰ τῶν τριάκοντα) 41,18 διὰ τὸ νομίζειν βασιλέα ἑαυτοῖς συμπολεμήσειν 23,24
συμπρίασθαι v. συνωνεῖσθαι
συμπροθυμεῖσθαι (αὐτῷ) 17,25
συμφέρειν (ᾗ ἂν ἡγῶνται σ.) 35,4
συμφορά. μετὰ ταύτην τὴν συμφορὰν 22,4 μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ γενομένην συμφορὰν 32,19 χαλεπῶς ἐνεγκόντες ἐπὶ τῇ συμφορᾷ μάλιστα τῶν προγεγενημένων 36,7 plur. κάλλιστα χρήσασθαι ταῖς προγεγενημέναις συμφοραῖς 42,7
συμφωνεῖν. συμφωνοῦσι πάντες 12,1
σὺν ἡγεμόνεσσιν ἕποιτο Solo 12,10 σὺν θεοῖσιν id. 12,20 — Arist. tantummodo utitur in calculis, ut fert sermo atticus: τὰ σύμπαντα σὺν οἷς ὁ πατὴρ ἦρξεν ἑνὸς δεῖ πεντήκοντα 23,8 ceteroqui μετά q. v.
συνάγειν *conciliare* τῶν μὲν οὕνεκα ξυνήγαγον δῆμον Solo 13,3 *convocare* (καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον) 46,4 48,5 (εἰς δικαστήριον) 75,17
συναγωνίζεσθαι 40,5. 11
συναθροίζειν pass. συναθροισθέντος τοῦ πλήθους 23,19 (τῆς βουλῆς) 29,7 (εἰς τὴν ἀγοράν) 39,24
συναίτιος. συναιτίου γενομένου Θεμιστοκλέους 28,31
συνάμφω. πεντακόσια μέτρα τὰ συνάμφω ξηρὰ καὶ ὑγρά 8,8 cf. 9,3
συναναγκάζειν pass. 41,21
συναρέσκειν med. (τοῖς ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γιγνομένοις) 36,11
συναρμόζειν (βίαν τε καὶ δίκην) Solo 13,17
συναρπάζειν αὐτὸν ἡ βουλὴ μέλλει 29,1
συνδιοικεῖν (ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς τὰ πλεῖστα) 49,29 54,4
συνεθίζειν pass. (ἐν ταῖς στρατείαις μισθοφορεῖν) 30,9
συνειδέναι. τοὺς συνειδότας ἐμήνυεν 21,12
συνεισάγειν (γυναῖκα μετ' αὐτοῦ) 17,15
συνελθεῖν v. συνέρχεσθαι
συνεξαμαρτάνειν (ἐν ταῖς ταραχαῖς) 26,10
συνεξελθεῖν v. συνεξέρχεσθαι
συνεξέρχεσθαι. εἰς ὃ συνεξῆλθόν τινες 22,3
συνεπιμελεῖσθαι (τῆς ποιήσεως τῶν Νικῶν) 53,20
συνέρχεσθαι (εἰς τὴν ἡλιαίαν) 80,7 συνῆλθον εἰς τὸ θεσμοθετεῖον 5,1
σύνεσις (coni. γνώμη) 35,26
συνεχής. διεδέχοντο συνεχῶς τὴν δημαγωγίαν 32,5
συνήγορος plur. (τῶν λογιστῶν) 59,18
συνθήκη. κελευουσῶν τῶν συνθηκῶν ἑκατέρους ἀποδιδόναι χωρίς 42,9 κατὰ τὰς συνθήκας τάσδε 40,23 συνθήκας συντίθεσθαι πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσιν 33,34
συνιστάναι med. *parare* (τὸν πόλεμον) 28,17 intr. *coniurare* (ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου) 10,8 (μεθ' ὁποτέρων ἐβούλετο) 11,28 (ἐπὶ καταλύσει τῆς πολιτείας) 29,2
συνναυμαχεῖν 36,20
συννέμειν (πάντας εἰς δέκα φυλάς) 24,11 pass. item 42,22
σύνοδος *concilium* (τῶν βουλευτῶν) 5,24
συνοικεῖν *simul habitare* Ἐλευσινίων συνοικεῖν οὓς ἂν οὗτοι βούλωνται 41,4 de colonis Ἴωνος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνοικησάντων 42,21 cf. fr. 1 p. 83,4. 9 Epit. Her. p. 87,12 — *maritum esse* αὗται εἰσὶν κατὰ τῶν ἐπιτρόπων καὶ συνοικούντων (sc. ταῖς ἐπικλήροις) 64,9
συνοικίζειν (περὶ τὸν Θερμαῖον κόλπον χωρίον) 17,22

II INDEX NOMINUM

CORRIGENDA

praeter accentus et spiritus preli vi elisos.

p. 7,17 l. κατέκλεισεν, cum adnotatione κατεκλησεν L, sed cf. adnot. ad 18,7
p. 8,1 l. πεντακοσιομέδιμνον
p. 9,5 l. εἷς
p. 10,1 l. ἀναλίσκειν
p. 15,4. 6 l. οἱ μὲν . . . οἱ δὲ
p. 18,23 adde adnot. κατεσκεύασε K-W, -αζε L
p. 19,5 l. ὁ δ'
p. 26,17 post μείζων insere εἶναι
p. 27,6 l. τούτου
p. 30,7 l. ὁ
p. 32,2 post πρὸς insere τοῖν
p. 33,8 dele ⟨ἂν⟩ collato Indice p. 133
p. 38,4. 5 l. ποιήσαντες
p. 54,14 post ὀχετοὺς insere μετεώρους
p. 55,6 l. τὰς
p. 55,14 pro κλήρῳ τοὺς l. κληρωτούς, cum adnot. κληρωτους L, ⟨τοὺς⟩ add. H-L, κλήρῳ τοὺς K-W³. cf. p. 88,24
p. 55,45 l. ἀμφισβητοῦντας . . . glossam
p. 63,22 l. ἀρχ[ι]θέω[ρον τ]ῷ
p. 64(adn. inf.),3 l. ἐπιμελεῖται
p. 65,4 l. ἀνδρ]ὸς
p. 76,8 l. σφηκίσκῳ

ADDENDA

Plagulis editionis meae absolutis, venit in manus Blassii editio quarta, in qua sat ille multa mutavit, non propter lectiones novas e papyro erutas, sed propter numeros quos etiam in Aristotelis oratione agnovisse sibi videtur. omnia afferendi non hic est locus; neque enim coniecturas enumerare huius editionis ratio est, neque ipse fundamentum coniecturarum Blassianarum accipio. mihi enim persuadere nequeo Aristotelem stilo usum tam simplici tamque plano, syllabas digitis sedulo numeravisse. pauca tamen, quibus Bl. post editionem tertiam consilium mutavit, referre libet, quanquam ne haec quidem omnia in textum recipienda existimo.

p. 6,6 κλινομένην nunc Bl.[4] (in appendice) 17 φιλαργυρίαν
p. 9,1 εἰς μαρτύριον
p. 17,9 ἔτει δ' ἑνδεκάτῳ μετὰ ταύτην (propter numeros et sensum) 19 μετὰ τὸ πρῶτον 25 ⟨μετὰ⟩ τὸ πρῶτον
p. 18,2 παρείλετο (app.)
p. 19,10 πολλάκις [εὐλογοῦσ]ιν (propter numeros, sed cum relliquiis non convenit
p. 27,2 τετάρτῳ 13 καὶ retinet Bl. (item Keil, Kaibel)
p. 32,1 διεδίδου
p. 34,22 κληροῦν δ' ἐκ τῆς βουλῆς
p. 42,18 Εὐκλείδου pro Πυθοδώρου coni. Bl. 21 ἡ κατάστασις τῶν ἐξ ἀρχῆς, Ἴωνος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ coni. Bl. 23 πρώτη μετάστασιν (ita Weil) ἐχ. πολιτείας τάξις
p. 43,l. 2 καὶ μετὰ ταύτην secl. Bl., item in l. 5
p. 53,2 ἀναγ⟨ώγοις⟩ οὖσι (post van Leeuwen)
p. 66,12 φάρμακον retinet Bl.

F. G. K.